

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 16 / Sayı: 191 / Kasım 1997 / 5,- DM

Partimizin 20. yılı

Savaşta zafer, yaşamda özgürlük yılı olacaktır

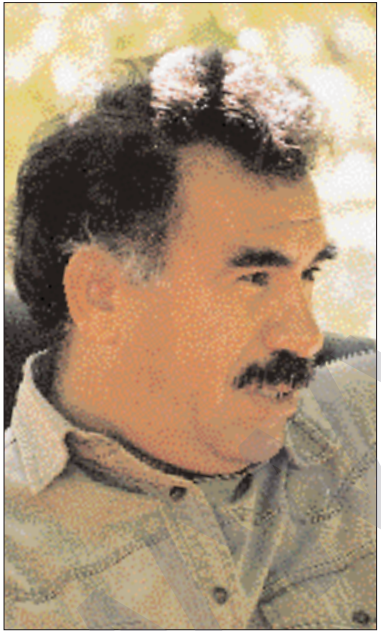
“20. savaş yılının büyük görevlerinin başında, büyük görevlerin başarılması, Güney’de ve Kuzey’de iktidarı gerçekleştirecek bir savaşı yürütmeye ve bunda halka öncülük yapmaya, savaşı Türkiye’ye yaymaya ve Ortadoğu savaşında rol kazanmaya bağlı bulunuyor. O halde partimizin 20. savaş yılına girişi dolayısıyla gereken düzeltmeyi köklü yaşayalım!”

PKK-MK

Başkan Apo değerlendiriyor...

Parti Merkez Okulu'nun değerli öğrencileri!
Partimiz PKK'nin 20. yaş yılı hepimize kutlu olsun!
PKK'nin 20. yılında savaşta zafer, yaşamda özgürlük rüzgarı, her zamandan daha güçlü esiyor. Her alanda ve bütün görevlerde savaşan bütün partililer ve ARGK savaşçıları, insanlığın temel değerlerine olduğu kadar, ulusal ve toplumsal gerçekliğin neredeyse pamuk ipliğine benzer zayıflıkları ortamında son bir umutla bugün bayrağı altında savaştığımız PKK'leşmeye doğru adım attığımızda düşündüğümüz; sadece eğer insansak, bunun gerekli sayısına biraz sahipsek, gerisi ne olursa olsun biz bu adımı atmaya cesaret etmiştik. Bugün bunun ülkemizin en güçlü savaş ve yaşam adımı olduğuna hiç kuşku yok. Bunu bütün dost-düşman biliyor. Her yıl ve hatta her ay bu gerçeği çözmeye çalışıyorum. Neydik, ne olmak istiyoruz? Nereden geldik, nereye gidiyoruz? Yaşamın ve savaşın neresinden çıktık, nereye doğru gidiyoruz? Bin defa da tekrarlınsa, hâlâ kendimize sormadan nefes bile alıp veremediğimiz, gerçekliğimiz bu. Tabii ki cevaplarla kesinleşmeyinceye kadar habire sorulacaktır.

Adı bir parti, ama tepeden tırnağa yeni bir yaşam.

“Doğrular hakimiyet ister. Doğrular, adına ölümcül çaba ister. Bizdeki doğrular, halk savaşı doğruları, yaşam doğrularıdır. Ölüm kalım doğrularıdır. İnsanın sonuna kadar yüreğini, dilini koyacağı, adından önce belleceği gereklerdir.”

Yaşamdan da öte çoktan kaybedilmiş, gerekçesi kalmamış, amacı kalmamış, gücükuvveti kalmamış, anısı bile belleklerden tamamen silinmiş, en benim diyenlerin bile onu gerçekleştirmek için bir türlü adım atmadığı bir umut savaşı sürüp gidiyor.

Herkesin bir türküsü vardır, bizim de türkümüz budur. Herkesin bir şarkısı, bir ezgisi vardır. O havaya kendini kaptırır yaşar gider, bizim de türkümüzün adı böyledir. Giderek süreklileşiyor, derinleşiyor, dinliyor, dinletiyor, sürüp gidiyor. Trajik olduğu kadar komik, acı olduğu kadar zevkli, bitirdiği kadar yaşatan bir yaşam türküsü oluyor.

Hemen belirtmeliyim ki, en eskilerinden en yenilerine kadar ilgileriniz, yaklaşımlarınız ve

● Yazısı 12. sayfada

Muhayyel Kürdistan'dan gerçekleşen Kürdistan'a

Bir düşman vardı ve bu düşman yüreklerimize ve zihinlerimize sızmıştı. Cellatlarımızla her an ve bütün mekânlarda birlikteydik. Cellat gölgemizdi ve onu seviyorduk. Düşmanını kendi içinde, kaburgalarının altına kadar kendi içinde taşıyan insanlardık. Umutlarımız yok edilmişti. Bir insan, bir toplum bütünüyle öldürülebilir, soykırımdan geçirilebilir, ama umutları ve inançlarının soykırıma tabi tutulması büyük bir utançtır, bir değersizlik durumudur. En kötü yoketme tarzıdır.

İnanç ve umudu bütünüyle yok edilmiş bir toplum yaşamdan nefret eder. Yaşamı üretemediğinden çok daha kolay bir şeyi, yaşamı yok etmeyi gerçekleştirebilir.

Yaşamamış yaşamından dolayı kendisinden öç almak ister.

Ölmek ister!

İşte yaşamdan nefret etme, yaşamdan öç alma durumunun en bariz örneğini

geçmiş Kürt zamanlarında ve şimdiki zamanlarda hep bizler, yani biz Kürt kuşakları temsil ettik. Üzerinde yaşadığımız topraklarda bastırılan isyanlardan sonra

● Devamı 2. sayfada

Partimiz Merkez Komite üyesi ve halkımızın yiğit militanlarından büyük komutan Harun yoldaş, Kulp-Sason arasında 8 yoldaşıyla birlikte şehitler kervanına katıldı. Anısını mücadelemizde büyük savaşılarak ve kazanarak yaşatacağız!

Not: Harun yoldaşın şehadeti ve mücadele yaşamı hakkında geniş bilgi önümüzdeki sayılarda verilecektir.

Apocu gerçekleşmenin kaynakları (Emperyalizmin Kürdistan deneyi: İççe savaş ve hareketli denge)

“İnsan, pozitif hiçbir dönemde görülmemiş bir hızla geliştiği günümüz koşullarında 1000 yıl öncesinin kölelerinden daha büyük korkularla yaşamaktadır. Bugünün günlük insanının özgürlüğü; bin yıl önceki kölelerinden daha fazla kısıtlanmıştır. Günümüz insanının, iletişim devleri tarafından metrekarelere bölünmüş yeryüzünde ne kaçacağı bir orman, ne de ölüm riskini göze alarak ötesine geçip kurtulabileceği bir çöl vardır. Çağdaş insanın bütün dünyası ekmeği ile ağzı arasındadır.”

● Yazısı 22. sayfada

ARGK Anakarargah Komutanlığı:

“Güney Kürdistan'ın bütün alanları, her yeri, '97'de partimizin devrimci faaliyet yürüttüğü alanlar haline getirildi. Behdinan bölgesiyle Soran bölgesi ve Hewler yaygın savaş alanları haline gerilmiştir. Bütün köyler, bütün toplum savaşım etkisi altına alınmıştır.”

● Yazısı 10. sayfada

Körfez'de son durum ve ABD emperyalizmi

● Yazısı 6. sayfada

Muhayyel Kürdistan'dan gerçekleşen Kürdistan'a

"Ve artık özgürlüğü çok iyi tanıyoruz. Bundan sonra özgürlüğün cahili olamayız."

Baştarafı 1. sayfada yaratılan katliam artığı nesiller ve kişiliklerde bu durumu çok yakıcı bir biçimde görmek mümkündür.

Bugün bile Kürt kuşaklarının ezici bir çoğunluğu ülkesiyle ve insanlarıyla birlikte yaşamının gerekliliği duygusunu yitirmişlerdir. Kendini ne kadar "Kürt" olarak tanımlarsa tanımlasın, kimliksiz, utançlı Kürt insanının, içinde yaşayabileceği bir doğa parçası kalmadığı gibi, ona ihtiyaç da göstermemektedir. Bu, yaşama ihtiyaç göstermemek anlamına gelir. Ölmeye yatmak, bir yokoluş sürecine boyun eğmektir.

Bu, bir kaçışın öyküsüdür. Ülkeden kaçışın, özden kaçışın, sonuça kendi kendisinden kaçışın öyküsüdür. Yaşama müteccilemiş olmaktır ya da yaşamın bizzat bizim özyurdumuz olmaktan çıkmasıdır. Kendi kendisinden kaçmış, dolayısıyla yaşama müteccilemiş insanın hali de, içler acısı bir trajedir. Çevremize baktığımız zaman, bu trajedinin politik-sosyal gerçekleşme biçimlerinden tutalım, tek tek bireylerin yaşamlarındaki gerçekleşme biçimlerine kadar, yığınla örneklerine rastlayabiliriz.

Yaşamdan kopmuş olma durumu, yaşamının gerekliliğine inançsızlık kişilikleri kupkuru, umutsuz bir hale getirir. Umutsuz ve buna bağlı olarak da inançsız daha iyi yaşanabileceğini düşünen kişilikler, temelde cellatla daha iyi yaşanabileceğini düşünen kişiliklerdir. Bu yargı, tek tek kişiliklerde bile doğrulanabilmektedir. Ülkesinden beynsel olarak kopmuş, böylece çevresinden kopmuş, hatta çoğu zaman kopuşun daha da derinleşmesiyle aileden ve giderek kendinden kopmuş kişilikler, Kürt kayıplar kalabalığına karışarak yokolmaktadır.

İnsanlar ve bir ülke yokolmaktadır. Üstelik kaybedilen sadece bir ülke değil, kaybedilen yaşamın bizzat kendisidir. Kendini bitirmiş, kendine ve ulusuna yabancılaşmış, kendini ve toprağını tanımayan, hatırlamayan; geçmişle ve gelecekle ilişkisi olmayan ve bu yüzden de şimdiki zamanla ilişkisi olmayan insanın çöküşü ve kaybolan kuşaklar ve insanlar söz konusu ise, orada bir çözüm üretmek gerekir. İşte, bu da, savaşla ve savaşın içinde yaşama, umuda, inanca, doğru bir bağlılığın geliştirilip temsil bulmasıyla mümkündür.

Bazı kabile düzenlerinde rastlanan ilginç bir gelenek vardır. Öldüğüne inanılan bir insan mezarla verileceği sırada canlanma belirtileri gösterirse, çevredakilere küreklere sarılır ve adamı döve döve öldürürler. Yaşayanlar kendilerini bir kez gömülecek olanın ölümüne inandırdıktan sonra, inançlarının yıkılmasını istemezler. Koma halinde normal yaşama dönülmesini hortlaklık olarak değerlendirir ve reddederler. Onun ikametgahı artık mezarlık olmalıdır diye düşünürler. Emperyalizm ve sömürgeci Türkiye Cumhuriyeti Kürdistan gerçekliği karşısında hep bu ilkel yaklaşımla hareket etmiştir. Bir ke-re Kürtlük ve Kürt gerçeğini yeryüzünden silme kararı var. Ve kararı mutlak suretle uygulamak istiyorlar.

Aslında sömürgeciliğin bir halk olarak bizlere karşı geliştirdiği savaşın yalnızca fiziki bir imha temelinde gelişmediği bilinmektedir. O aynı zamanda onuru da silmek, halkımızın varolan büt-

tün toplumsal ve ahlaki değerlerini de ayaklar altına almak istiyor. Başta topraklarımız pervasızca işgal edilerek, kemalist yaşam tarzının bir yaşam alanı haline getirilmek isteniliyor.

Tarihin rüzgarı, tarih içinde biz Kürtler için her zaman bir katliam rüzgarı olmuştur. O, Osmanlı barbarlığının kan pınarları yaratan baharlarına ilişkin bir rüzgardır ve her dönemde halkımıza kuraklık ve ölümden başka bir şey getirmemiştir. Tarihin bugüne kadarki akışı, biz Kürtler için yaşamamıza ilişkin bir akış olmuştur. Bunun açıklanmış veya açıklanmamış yığınla nedeni var. Bunlardan biri de, Kürtlerin bugüne kadar kendileri lehine, kendileri tarafından, kendi merkezinden tarihe müdahale etmemiş olmalarıdır. Müdahaleyi her zaman başkaları yaptı ve bunlar da genellikle Kürt halkının dostları olmak şurada kalsın, onu tarihe gömmek isteyen can düşmanlarıydı.

Kürt halkı, düşleriyle birlikte gömülmüş bir halk olarak, bütün yaşamsal işaretlerini yitirmiş, kendisini bir

nın bile böyle bir Kürdistan tasarımına sahip olmaması, basit bir olgu olarak da ele alınamaz. Bu, amaçlarda net olunmadığı anlamına da gelir.

Geçerli, yaşayan, soluk alıp veren bir yaşamak felsefesini, ancak tarihsel ve toplumsal temeller üzerine kurabiliriz ve bizim tarihimizin de, toplumumuzun da niteliği budur. Kürdistan "hayali" de, ancak tarih sürecinin toplamı olarak onun bugünkü durumundan yola çıkılarak kurulabilir. Gerçekten de, başlı başına düş kurmak eylemi bile, belli bir tarihsel temel gerektirir. Gerçekleşmeye yönelik tasarımlar, ancak gerçeklikler üzerinde temellendirilerek oluşturulabilirler. Doğru bir temellendirme, doğru, tarihsel kökeni inkar etmeyen ve amaçları da gözden asla yitirmeyen bir yaşam ve dolayısıyla savaş tarzıyla mümkün kılınabilir.

Kürdistan halkının PKK biçiminde oluşan diriliş gerçekliği, yeni bir yaşam ve ona uygun bir savaş gerçekliğidir.

Fırtınanın dizginleri bizlerin elinde değildi. Bugün ise, bunlar Başkan Apo ve PKK'nin elindedir. Ancak bu Önder-

ları bile, çoğunlukla trajedilerin yaşanmasına yol açmaktadır.

Büyük Alman edebiyatçısı ve filozofu Goethe'ye ait şu cümle, bu gerçekliği çarpıcı bir şekilde anlatıyor: "Evimi bir hiçliğin üzerine kurdum, bu yüzden bütün dünya benimdir."

25 yıllık büyük savaş sürecinde kendimize ait bir dünya yaratılırken, PKK ve Başkan Apo geçmiş ve şimdiki Kürt zamanlarında, Kürt umutsuzluğu mahkum edilme süreci bütün hızıyla devam etmektedir. Bir dünya ve yaşam sadece mahkum edilmekle sınırlı kalmayıp, bir hiçliğin üzerine yeni bir dünya, bir insan ulusu ve inanç yaratma eylemine girilmiştir.

"Sevgi, nefretten doğar" der Nietzsche. Gerçekten de şerefli ve onurlu bir yaşamın sahibi olmak istiyorsak mevcut yaşamı hor görmemiz gerekiyor. Başkan Apo'nun, "Bu yaşamı inkar ediyorum, asla sizler gibi yaşamayacağım" sözlerinde dile getirilen gerçekler, tam da yalanların insanlara gerçekten daha yakın olduğu bir zamanda,

rütmüştür. Bu sadece bir savaşım veya yıkım değil, aynı zamanda yeniyi de yarattıkça kendisini var eden veya varolan bir hareket durumunu ifade etmektedir. Yani yaratma dışında hiçbir şansı olmayan, ancak kendisi yarattıkça yaşatabilen bir gerçeklikten başka bir şey değildir.

Hemen her şeyin bitirildiği, kalanın da bakılmaz kadar çirkinleştirildiği bir toprak parçasında sen yaratma gücünü göstermezsen, karşıt güç seni "yaratır." İşte bizler bir ulus olarak daha önce kadar düşmanları tarafından "yaratılan"lardık. "Yaratılan" bir ulus bile değildik. Ancak bir yığın insan kümesini ifade ediyorduk. 1971 yılında yayınlanan Türk Dil Kurumu Ansiklopedisi'nde bizler, yani Kürtler şöyle tanımlanmaktadır: "Çoğu dillerini değiştirmiş Türkler'den ibaret, bozuk bir Farsça konuşan ve Türkiye, Irak ve İran'da yaşayan bir topluluk adı ve topluluktan olan kimse." Yukarıdaki sözler bir düşman yargısı da olsa, bir gerçektir. Gerçekten de PKK doğuşu öncesi Kürdistan ve toplumu sadece bir kalabalık ve bir yığın topluluğunu ifade ediyordu.

İşte, PKK ve Önderliğin ilk çıkışı, bu ölüme gidişin son aşamasında, onu durdurmayı amaçlamaktadır.

Kendini "yok"ların ve "hiç"liklerin sorgusundan ve gerekçesinden vareden PKK, yarata yarata büyüdü, gelişti ve güçlendi. Bunun sonucu ve aynası ise bugün hâlâ gerçekleşmekte olan PKK'dir ve PKK'nin kazandığı bugünkü tarihtir, bugünkü kültürdür, bugünkü yaşama umududur ve kazanmaktır.

Bir varolma durumudur, varolmaya inançtır, günahlarından arınma eylemidir, umut. Yaşamaya, büyümeye eşlik eden, onunla birlikte bulunan bir ruhsal öğedir. Erich Fromm'un da dile getirdiği gibi umut, "yaşamın doğasında, insan ruhunun dinamiğinde varolan bir öğedir. Umulla yaşayan yalnızca birey değildir. Uluslar ve toplumsal sınıflar da umut, inanç ve direnme güçleri sayesinde yaşarlar ve eğer bu gizli gücü yitirirlerse yok olurlar."

Yok edilmek istenen ulusumuz için, her şeyden çok gerekli olan bir inanç yaratıldı. İnanç grupları, toplulukları yaratıldı. Ve gittikçe savaşan bir insandan yaşamak isteyen bir ulus yaratıldı. Ve gömülmüş düşler yeniden kurulmaya başlandı.

Evet, PKK doğuşu öncesi Kürdistan'da umutlarımız, düşlerimiz toprağa gömülmüştü. Kendilerinin halkımızın öncülerini, okumuşlarını ve aydınlarını olduklarını iddia edenlerin durumları ise çok daha büyük bir umutsuzluğu ve içler acısı bir trajediyi ifade etmekteydi. Kafka, Dava adlı romanında bu türden teslimiyetçi ve ruhlara sinen umutsuzluğu çok güzel bir biçimde betimlemektedir. Romandaki kahraman, cennete (yasaya) açılan kapının önüne gelir ve kapıcıdan içeri girme izni ister. Kapıcı, şu an için izin veremeyeceğini söyler. Yasa'ya giden yola açılan kapı aslında ardına dek açıktır, ama adam, giriş izni almıncaya dek beklemenin daha iyi olacağına karar verir. Ve oturur, beklemeye başlar; günlerce ve yıllarca bekler. Tekrar tekrar içeri girme izni ister, ama her seferinde kendisine henüz izin verilemeyeceği söylenir. Adam, bütün bu

"Kimi zaman şehit düştükçe gerçekleşir Kürdistan, kimi zaman ise biz yaşadıkça. Artık somut, elle tutulur, sınırların yok edildiği, Kürdistan diye bir ülke var. Ve o ülke bizim. Sadece bizim değil, bin yıllarca süren korkunç bir tarihin sonucunda kendi kıyametini kendi içinde yaratan bütün insanlığın da düşü şimdi oradadır. O dağlar, o ovalar, o yerdedir. Şimdi o taşlarda, o topraklarda 27 Kasım'ın gerçek yaratıcıları tarafından tarihimiz yazılmaktadır."

halk olarak var edecek dayanaklarından yoksun kalmış bir halktı.

Kürt insanının değil kendisine yaşam alanı olabilecek bir toprak parçası, gerçekte kendisine mezar olabilecek bir toprak parçası bile, sömürgeciler tarafından çok görülmüştür. Bu dercede bir amansızlıkla her şeyi elinden almıştır. TC tarafından katledilen Kürt önderlerinin mezarları bile bulunmamaktadır ve bu Türk sömürgeciliğinin çok amaçlı bir eylemidir. Yine toprakları için savaşan öncülerin birçoğuna da aynı akıbet reva görülmüştür.

Biliniyor ki, PKK'nin ortaya çıkış koşullarında, değil Kürdistan'ın kendisi, onun düşüncesi, "hayali" bile imkansızdı. Her şey bir yana, verilen binlerce şehide rağmen, bu durum bugün bile çok az değişmiştir. Atıfta bulunduğumuz ünlü Türk katliam sözüde geçen "muhayyel Kürdistan", "mefdun" olmaktan kurtarılmış değildir.

Bütünüyle gömülmüş düşler yeniden kurulmuş değildir. Gerçekleşmeye yönelik bir Kürdistan düşü, belleklerde henüz net değildir. En değme savaşçı-

lık gerçekliği bireyler çok fazla kendisine indirgemiş değildir. Dolayısıyla savaşan topluma da istenilen düzeyde yansıtılmamıştır. Özellikle savaşçı yapı olarak kadro, birçok yerde fırtınanın dizginlerini elinde tutmaktan çok büyük oranda uzaktır. En zor olanın kadronun bu niteliği olduğu gerçeği, en gerekli olanın da yine bu olduğu gerçeğini değiştirmiyor. Diyaletik karşıtlığın bir devrimde bu kadar uç düzeyde yaşanmasının olağan karşılanması gerektiği doğrudur. Fakat sözkonusu karşıtlıklar, özellikle bizler açısından ölüm ve yaşam karşıtlıkları olunca, birçok durumda yaşanan, büyük trajediler olmaktadır. PKK tarzının çok zor anlaşılır ve yaşanır bir tarz olması, onun içerdiği karşıtlık durumu üzerinde kişiliklerin devrimci inisiyatifi kurma ve çabalarını zafere ilişkin sonuçlar alıcı yönde geliştirememesinden kaynaklanıyor.

Yok olması gereken de, yaşatılması gereken de, bizdedir, onu aynı beden içerisinde ve aynı zamanlarda taşıyoruz. Bu karşıtlıklar birliği, son devrimci savaşım en genel kurallarından birisidir ve devrimci inisiyatifin anlak zayıflık-

kendini yalanlarla örten bir ulusu, yani bizim gerçekliğimizi anlatmaktadır. "Dünyada gerçekliklerden çok putlar vardır" biçimindeki Nietzsche'nin belirlenmesi de bu temelde günümüz dünyasına ve özellikle de Kürt realitesine çok gerçekçi bir ışık tutmaktadır.

Sadece putlar değil, gerçekliklerden çok yalanlarla örülü bir dünyada onurlu bir yaşam ve umut dolu bir dünya yaratmak ise yüzyıllık umutsuzluğa ve putlara kurşun sıkmak gibi bir şeydir. İşte, bu putlar ve yalanlar günümüz emperyalist-kapitalist egemenlikli dünyasının insana ve en başta da bizim ulusumuza karşı bir savaş ilanından başka bir anlam ifade etmiyor. Putlar ile savaşmak ise ancak tarihsel anı yalamayı yaşam bellemiş güçlü çekiciler ve o çekicileri en iyi biçimde kullanacak güçlü insanlarla gerçekleşebilir.

İşte PKK Önderliği'nin son 25 yılda eski peygamberlerin kırdıkları putlardan daha fazla, bir ulusu yok etmenin eşliğine getiren görünen ve görünmeyen, ruhlara sinmiş gizli ve kötücül putlara karşı yüzyıllık bir savaşım yü-

Serxwebûn' dan

uzun yıllar boyunca durup dinlenmek-sizin kapıcıyı inceler; kürk yakasında ki bitleri bile yakından tanıyacak hale gelir. Giderek yaşlanır; artık ölmek üzeredir. İlk kez şu soruyu sorar: "Nasıl oluyor da bütün bu yıllar boyunca benden başka hiç kimse girmek istemedi bu kapıdan?" Kapıcı, "Senden başka hiç kimse giremezdi ki bu kapıdan" diye yanıtlar onu. "Çünkü kapı yalnız ve yalnız senin içindi. Şimdi artık kapıya açacağım" der. Hayır denildiği için adam yıllarca içeri giremez. Bu edilgin, teslimiyetçi ve umutsuz, çaresiz bir durumu ifade etmektedir. İşte, okumuş, kendini aydın ve öncü olarak gören birçok insanımızın durumu tıpkı Kafka'nın ihtiyarına benzemektedir. Çünkü, onlar hiçbir zaman kendilerinden, yani halktan bir beklentileri olmamıştır. Umutsuz, halkına ve kendine güvenmeyen ve hep düşmanlarımızın kapılarında yıllarca beklediler.

İşte PKK, bütün bu olumsuzluklara rağmen, ülkesiyle birlikte yok edilmek istenen bir halkın diriliş hareketi olarak, bir umut ve inanç dünyası yaratma eyleminin adıdır.

Sözcükler var, dünyayı anlatır, sözcükler var, insanı; insanın gördüğünü ve hissettiğini, halen varolanı ve önceden varolanı, zamanın ilk dönemlerini, çağın ve anın geçmiş ve geleceğini, istemi ve istem dışı olanı, korkuyu ve varolmayanı ve varolacak şeylere özlemi dile getirir. Sözcükler olacağı önceden bildirirler, hiçbir şey onlara karşı koyamaz.

Son isyanımızın ilk günlerinden bugüne kadar Başkan Apo'nun dudaklarında sözün pınarları hiçbir zaman kurumadı. 1970'li yılların başlarından şimdiki zamana kadar Başkan Apo'nun ağızından dökülen sözcükler ölüler topraktan fişkırttı. Söz onun ağızında gerçeğe, yaşayan hayata ve eyleme dönüşüyordu.

Bir insan ulusu yaratıldı.

Aslında yaratma eylemi, dinsel olarak tanımlandığı biçimine en yakın tanımlama düzeyini PKK'de buldu. Neredeyse tümüyle yok edilmiş bir ülkenin yeniden yaratılması eylemi Başkan Apo'da hâlâ gerçekleşen ve böylece de bugün çıplak gözle izlenebilen bir süreçtir.

Toprak yoksa toprak yaratacaksınız.

Havayı yaratacaksınız. Irmağı yaratacaksınız. Bütüne bütün bir yaşam ortamını daha önce hiç varolmamış bir biçimde yaratacaksınız ve onun üstüne insanı koyacaksınız. Ona, emeğiyle kendini gerçekleştireceği bir ortam sağlayacaksınız. Üstelik onu, kendisi için yazgı olarak daha önce hiç gerçekleştirmediği bir sürece tabi tutacaksınız. Bütün bu yaşam gerçeğinin, daha önce varolanlara temel olarak ters olan gerçekleştirme yasaları olacak ve bu yasaların işletilmesini sağlayacaksınız.

"Kürdistan sömürgeci."

Bu önerme, bir ülkenin varlığını ileri sürmektedir. Bu ülkenin düşman çizmeleri altında sömürgeleştirildiğini açıklamaktadır.

Bir düşmanı işaret etmektedir.

Düşmandan kurtulma gereğini, dolayısıyla savaşı gerektirmektedir. İlerleyen süreçte, giderek PKK bu temel önermeyi sayısız önermeyle açtı, onun temeli üzerine bir ulusal kurtuluş ideolojisi inşa etti, düşmanı kapsamlı olarak tanımladı, ona karşı savaşta gerekli teknik ve insani donanım düzeyini tanımladı. Sömürge insanını tanımladı, ona kendisini gösterdi, ayağa kaldırdı.

İşte bu, bir dünya yaratma eyleminin adıdır.

Bir tek birey için geçerli olduğunda bile böyle gerçekleşir ve Başkan Apo'nun çözümlerinde dile gelen tanrısal nitelikli çalışmanın anlamı da, genel anlamıyla Kürdistan merkezli devrim eyleminin PKK'deki gerçekleşme biçiminin böyle olmasıdır.

Partimizin kuruluşunun 19. yılını tamamlayıp 20. mücadele yılına giriş yaptığımız bugünlerde, tarih, gerçekten de asırlara sığamayacak düzeyde önemli gelişmeler kaydetti.

Son 19 yıl içinde, partimiz ve onun Kurtuluş Ordusu ARGK'nin gerillaları, sadece bir Kürdistan için değil, aynı zamanda ezilen insanlık için bir diriliş ve umut tarihi yazdılar. Gerçekleşmesi mümkün olmaz denilen Kürt ordulaşması, bu zaman ve Kürdistan mekanları içinde gerçekleşti. Sadece bir Kürt ordulaşması değil, PKK 19 yıla, başlı başına henüz tarihi tam yazılmamış koca bir devrimi sığdırdı. Hiçlikler üzerinden bir dünya, bir hayat yaratma eylemine girişti ve bu yaratma eylemi bü-

tün hızıyla devam etmektedir.

Kendi şimdiliğimiz için geçerli olan ne varsa kendi geleceğimiz için de geçerlidir. Üstelik şimdiki benliğimizin ışınlayarak etkilemekte olduğu geleceğin öteki tüm devamsal olayları için de geçerlidir. Çünkü geleceğe giden yol daima ve daima şimdilikten geçer. Geleceğin düşüncesi ve arayışı, eylemi içinde olan kişilerin, hareketlerin yepyeni doruklara tırmanma olanakları tarih içinde her zaman varolmuştur. İşte PKK Önderliği ve gerçekleştirme tarzı partimizin kuruluşunun 20. yıldönümünde Ortadoğu ekseninde yeni ve yüksek bir doruğu ve arayışı ifade etmektedir.

PKK yarını, yani geleceği şimdiki an'a indirgemmiştir. Geleceği şimdi çözümlüyor. Bu gerçekleştirme tarzıyla PKK yarınların, geleceğin hareketi olmuştur. Sadece geleceğe tanrıca gibi tapan bir hareket değildir. PKK gerçekleştirme tarzıyla bir yere ve bir zamana kadar anlaşılması tamamlanacak bir hareket değildir. Bu anlamda her gün yeniden yeniden keşfedilmesi gereken bir hareket gerçeğidir. Kısacası PKK yaşadığımız şu an'ın, tarih ve geleceğin hareketidir.

PKK ve Başkan Apo'nun 25 yıllık savaşını Kürdistan, Türkiye ve Ortadoğu'da sürekli bir gelişme biçiminde olmakla birlikte esasında büyük patlamalar ve sıçrayışlar biçiminde kendisini gerçekleştirmiştir. Bu, büyük 25 yıllık savaş, yanardağ püskürmesi benzeri, karanlıkların içine bir atılış duru-

mundan başka bir şey değildir.

"Cehaletin bir özelliği vardır. Bir kere yok edildi mi bir daha geri getiremezsiniz" diye bir söz vardır. Doğrudur, dün gözleri kör edilmiş bir köleler ulusuyduk. Köleliğimizin bile bilincinde değildik. Kürt halkı, düşleriyle birlikte mezara gömülmüş bir ulustu. Bütün yaşamsal işaretlerini yitirmiş, kendisini bir halk olarak varedecek dayanaklarından yoksun bırakılmış tarihin lanetli yaşamaya itilmiş son bir kavmiydi.

Evet, Kürt kavmi dün bir hiç ve köleydi. Bugün ise kendisini her alanda gerçekleştiren ve bütün dünyanın duyduğu bir özgürlük çığlığıdır.

Ve artık özgürlüğü çok iyi tanıyoruz. Bundan sonra özgürlüğün cahili olamayız.

Kürdistan, giderek bir gerçeğe dönüşüyor. Bunun birçok gerçekleştirme biçimi vardır. Kimi zaman insanlarımız şehit düşüldükçe gerçekleşir Kürdistan, kimi zaman ise biz yaşadıkça. Artık somut, elle tutulur, sınırların yok edildiği Kürdistan diye bir ülke var. Ve o ülke bizim. Sadece bizim değil, bin yıllarca süren kırım ve baskı tarihin sonucunda kendi kıyametini kendi içinde yaratan bütün insanlığın da düşü şimdiki oradadır. O yer, o ovalar ve dağlardadır. Şimdi o taşlarda, o topraklarda 27 Kasım'ın gerçek yaratıcıları tarafından tarihimiz yazılmaktadır.

Zafer 27 Kasım'larda mutlaka gerçeğin, büyük umudun ve inancın hareketi olan PKK'nin olacaktır.

Partimizin resmen kuruluşunun 19. yıldönümü hepimize kutlu olsun!

PKK'nin 19 yılını Başkan Apo'nun ifade ve ilan ettiği gibi gerçek bir final yılı oldu. Biz bu yılda daha öncekilerin toplamına denk bir savaşı, büyük bir direnme savaşını yaşadık. Bir yandan gerillamız Karadeniz ve Akdeniz'e doğru yayılır ve savaş sahamız Türkiye'ye doğru genişlerken, diğer yandan Güney Kürdistan'ın tümü aktif savaş sahası haline geldi. Bu sadece Kürdistan açısından değil, Ortadoğu açısından da çok önemli bir gelişmedir.

Partimizin yıla dayattığı

büyük kurtuluş planı ve eylemine sömürgecilik ve ihanet vahşi 14 Mayıs saldırısıyla karşılık vermişti. Bu temelde altı buçuk aydır süren ikinci Güney Savaşı ABD, İsrail ve TC ittifakının yürüttüğü bir savaştı. ABD tarafından yönetilip finanse edilen bu savaş İsrail tarafından teknik ve taktik olarak desteklenen, TC ve KDP tarafından da uygulanan bir savaş durumundadır. Dünya jandarması ABD emperyalizminin Ortadoğu'ya tamamen hakim olma istemi ile İsrail siyonizminin Arapları zayıflatma ve Türk sömürgeciliğini de Kürdistan'ı tarihten silme stratejik istemleri birleşip böyle bir savaşı doğurmuştur. Burada KDP hainlerinin payına düşen ise biraz ceplerine para indirme karşılığı kendi uluslarını katletmek olmaktadır.

Türk sömürgeciliği ile KDP ihanetinin kısa sürede partimizi ezmek amacıyla geliştirdikleri 14 Mayıs saldırısı geçen altı buçuk aylık arada büyük ölçüde başarısız kılınmıştır. Partimizin geliştirdiği büyük direniş karşısında ezilen KDP ihaneti olmuş, hain güçler her türlü iradelerini kaybederek sömürgeciliğin basit çeteleri konumuna düşmüşlerdir. İlk saldırısı başarısız kılınan Türk ordusu bu nedenle ikinci kez saldırı yapmak zorunda kalmış ve bu temelde Güney Kürdistan'ı tümünden işgale yönelmiştir. Aktif gerilla direnişimiz karşısında dağlık alanlarda tutunamayan Türk ordusu Behdinan'ın tümünü, tüm yollarını ve yerleşim alanlarını işgal etmiş durumdadır. Ve Soran bölgesini de işgal etmeye çalışmaktadır. TC'nin Güney Kürdistan'a yönelimi sınırda tampon bölge oluşturma amacını çoktan aşarak Musul ve Kerkük'ü ilhak etme ve buna bağlı olarak Irak'ta yönetim değiştirme doğrultusuna girmiş bulunmaktadır. Bu noktada Güney Kürdistan'daki savaş genişleyerek bölgesel bir savaşa doğru tırmanmaktadır.

Bugün Kürdistan boydan boya böyle kapsamlı bir savaşın ateşi içindedir ve bu savaş önemli bir safasızmayı yaratmış durumdadır. Böyle bir savaş içinde

Kürt egemen sınıfının tarihsel ihaneti iyice açığa çıkarılıp tecrit edilmiş, emperyalizmin, siyonizmin ve sömürgeciliğin uzantısı durumunu da alan ihanete karşı tüm Kürdistan yurtseverlerinin **ulusal direnişçi bloku** yaratılmıştır. **Birleşik Ulusal Güçler** adıyla savaş etkinliği gösteren bu gelişme Kürdistan açısından büyük öneme sahiptir. Bununla bağlı olarak bölge dü-

zeyinde de emperyalist, siyonist, işbirlikçi bloka karşı ilerici-demokratik blokun gelişmesi kaçınılmazdır.

Partimizin 20. savaş yılı işte bu gelişmeler üzerinde yükselecektir. Kuzey'i ile, Güney'i ile Kürdistan devrimci bir savaş merkezi haline getirilmiştir. Ve bu merkez rolünü daha iyi oynayacaktır. Türk ordusu Güney Kürdistan'ın tümüne yaydırılmış, TC sömürgeciliğinin içinden çıkamayacağı bir durumun içerisine girmiştir. Ne olduğu gibi durabilir, ne de geriye çekilebilir, ileri gitmesi ise bölgeyi savaş alanı haline getirir. Partimiz her üç durumdan da devrimi yarandıracak ve mücadeleyi geliştirecek güçtedir.

Ortadoğu'nun tüm ilerici güçleri ve demokratik dostlar!

TC'nin Güney Kürdistan'ı işgali, emperyalizm ve siyonizmin bölge savaşımının kesin bir parçasıdır. Bu savaş ABD'nin dünya hegemonyası savaşının ayrılmaz bir parçasıdır. Ortadoğu'da başarıya ulaşılmış bir ABD, giderek tüm dünyada başarıya ulaşan bir ABD olacaktır. Bu gerçeği tüm açıklığıyla görmek ve buna göre doğru bir tutum almak, başta Ortadoğu'nun ilerici güçleri olmak üzere bütün dünyanın sosyalist ve demokratik güçlerinin ertelenemez bir görevidir. Bu emperyalist ve siyonist plana karşı aktif mücadele etmek ve güçleri birleştirmek devrimci, demokratik olmanın kesin bir ölçüsüdür. Partimiz PKK Kürdistan'ı bir devrimci savaş parçası haline getirerek, bu karşı devrimci saldırıya karşı en üst safta mücadele etmekte ve tüm devrimci ilerici güçleri bu mücadelede yanında birlik içerisinde görmek istemektedir.

Kardeş Türkiye halkı ve sosyalist-demokratik güçleri!

Egemen TC devleti, bugün emperyalizm ve siyonizm ile birlikte onlardan güç alarak ve onların çıkarları doğrultusunda vahşi bir savaş yürütüyor. Ülkemiz Kürdistan'ın Güney parçasını da işgal ediyor. Yine

bununla Irak, İran ve Suriye yönetimlerini tehdit ediyor. Bu savaşta bizim halkımızı, Kürtleri vahşice katliyor. Bu savaşta Türkiye halkını ve gençlerini kullanıyor ve ölümlerine yol açıyor. Kısaca "Ölenle, öldüren bizler oluyoruz, kazanan ise ABD emperyalistleri ile siyonist İsrail, tabii bir de Türkiye'deki para babaları, kan emicileri." Tamamen bunların çıkarı uğruna

yürütülen ve sonunun nereye varacağı belli olmayan bir savaşla yüzyüzeyiz. Bu yakıcı gerçeği görüp aktif tutum almakta da herkesten çok sorumluyuz. Partimiz PKK bu gerçeği bütün yönleri ile aydınlatıyor ve kan emici bu çıkar şebekesine karşı Kürdistan'ın her tarafında savaşıyor. Bununla da yetinmeyip savaşı Türkiye'ye de yaymaya çalışıyor. Tüm gücünü sizlerin mücadelelenizle, gerçek bir demokratik Türkiye mücadelesi ile birleştirmek istiyor. Partimiz 20. savaş yılında bu doğrultuda tüm gücünü seferber edeceğini açıkça belirtiyor ve bu temelde tüm Türkiye halkını, sosyalist, demokratik güçlerini bu vahşi savaş rejimine karşı birliğe ve mücadeleye çağırıyoruz!

Yiğit Kürdistan halkı,

Kuzeyli ve Güneyli kahraman halkımız!

Geçirdiğimiz 19. savaş yılı parti tarihimizin en kahramanca savaş yıllarından biri oldu. Her zaman savunduğumuz gibi Kürdistan'ın birliğini ve bütünlüğünü bu yılda mücadelelerimizle pratik olarak da sağladık. Düşmanımız da istemeyerek bunu sağladı. Hem düşmanımız TC devleti Kuzey'i olduğu gibi Güney'i de işgal etti. Kuzey'de olduğu gibi Güney'de de vahşi katliamlarını yaptı. Biz de Kuzey'de olduğu gibi, hatta ondan daha yoğun ve görkemli bir biçimde Güney'de bu düşmana vurduk. Ona ağır kayıplar verdirip kesin bir çıkmaz içerisine soktuk. Bundan daha önemlisi bünyemize bir ur gibi yapışmış olan tarihsel ihaneti tüm yönleri ile açığa çıkardık. İhaneti ve hainleri her zamankinden daha iyi tanıdık. Ve lanetlemekten tutalım kahredici darbeler vurarak onu kesin ölüm sürecine soktuk. Belki de tarihimizin en büyük işini, ihaneti ezme işini en yoğun bir biçimde bu yılda yaptık. Dolayısıyla en büyük onuru, ihanetten kurtulma ve çıkma onurunu bu yılda ulusal çapta yakaladık. Bunlar ulusal tarihimizin en büyük gelişmeleridir.

Partimizin 20. savaş yılında işte bu büyük geliş-

meleri sürdüreceğiz ve kesin zafere götürmeye çalışacağız. Güney'de ihaneti ezen, sömürgeciliği parçalayan ve adım adım kurtuluşa yürüten devrimci savaşımızı derinleştirerek sürdüreceğiz. Güney'den de aldığımız güçle Kuzey'de kesin bir savaş hamlesi geliştireceğiz ve kitleleri yeniden seferber ederek, her tarafta halkımızın mücadelesini ve kendi kendini yönetmesini yaratacağız. 20. savaş

yılımlız bu yılda en yoğun en sonuç alıcı bir yıl olacak ve bizi yeni yeni zaferlere kavuşturacak. Tüm halkımızı ve gençlerimizi böyle büyük bir mücadele yılına daha aktif katılmaya, **gençlerimizi ARGK saf-**

larında yerlerini almaya, savaşarak ihanetten kurtuluş bayramını yaşamaya çağırıyoruz!

Partili militanlar!

Başkan APO, **her şeyde belirleyici olan doğru partileşmedir** diyor; partileşme, askerleşme ve ordulaşmada reform düzeyinde bir düzeltmeyi yaşamamız gerektiğini belirtiyor. Partimizin 20 yıllık deneyimi buna elverdiği gibi, son altı buçuk aylık yoğun savaşın zengin dersleri de, düzeltmeyi nasıl yapmamız gerektiğini açıkça gösteriyor. 20. yıla girerken birinci görevimiz böylesi düzeltmeyi yaratmak oluyor. 20. savaş yılının büyük görevlerinin başında, büyük görevlerinin başarılması, Güney'de ve Kuzey'de iktidarı gerçekleştirecek bir savaşı yürütmek ve bunda halka öncülük yapmak, savaşı Türkiye'ye yaymak ve Ortadoğu savaşında rol kazanmak buna bağlı bulunuyor. O halde partimizin 20. savaş yılına girişi dolayısıyla gereken düzeltmeyi köklü yaşayalım. Savaş pratiğimizin derslerini doğru çıkartalım. Doğru yönetim tarzı, komuta tarzı, savaş ve yaşam tarzında parti ölçülerine eksiksiz ulaşalım!

20. yaş; hak, adalet ve yardımlaşma yaşidir. O halde gençliğin bu özellikleriyle doğru partileşmeyi sağlayalım.

20. yaş; asker olma yaşidir. O halde zafer yolunda doğru askerleşmeyi ve ordulaşmayı başaralım.

20. yaş; güç, kudret, coşku ve heyecan yaşidir. Bu yaşın gereklerini kendimizde somutlaştırıp zaferden zafere koşalım.

– Yaşasın Başkan Apo önderliğinde

zafere yürüten PKK!

– Yaşasın bölgeyi etkileyen ulusal kurtuluş

savaşımız!

– Yaşasın Güney Kürdistan direnişimiz!

– Kahrolsun Türk sömürgeciliği ve her türden

ihanel!

Bugün Türkiye'de Milli Güvenlik Kurulu bir realitedir ve doğru anlaşılabilir bir zorundadır. Türkiye'nin anayasası, yasaları varmış, işte bunların kaynağı milletmiş, parlamentoymuş deyip kendini aldatmamak gerekir.

Türkiye Cumhuriyeti'ni anlamak önemlidir ve onun günümüzdeki temsilcisi olan Milli Güvenlik Kurulu'nu anlamak çok daha önemlidir. Bugün çok güncel olan bir gerçeklik sözkonusu; Milli Güvenlik Siyaset Belgesi deniliyor. Şimdi herkes, "bu da nereden çıktı" diyor. Türkiye'nin siyasi realitesini bilemeyenler bu soruları ortaya atabilirler, ama hiçbir şeyi açıklayamazlar. Milli Güvenlik Kurulu'nun önemini ortaya çıkması ve bugün "gizli anayasa" diye özellikle hem muhalefet partilerinin, hem iktidar partilerinin tam anlamakta güçlük çektikleri bir belge vardır. Bu belge önemli.

Şöyle önemli; herkes biraz ürkerek bunu dile getiriyor. Gizli anayasa; parlamentodan geçmeyen, parlamentonun üstünde bir güç konumu deniliyor. Parlatmentonun, siyasi partilerin önemi kalmamıştır deniliyor. Evet bunlar çarpıcı gelişmelerdir ve ürkemek yerine, anlamak daha önemlidir. Bu gelişmeler ile ilgili bir şey daha söylendi: "1921 Atatürk Belgesi"dir denildi. Şimdi bu iki kelimelik cümle oldukça önemlidir. 1921 Atatürk belgesi deyip geçmemek gerekir. Son Milli Güvenlik Kurulu belgesi her ne kadar 1921'lerin bir belgesi değilse de, onu çağrıştıran yönleri vardır. Şüphesiz bugünlerde bir Atatürk yok, ama Türkiye'nin 1920'lerin başlarına doğru benzer bir hale geldiği açıkça ortaya konuluyor. İşte kriz yönetimi denilen olay! Normal parlamentodan, normal bakanlar kurulundan oldukça farklı biçimde gelişen bir kriz yönetimi vardır ve halen bu tam anlaşılabilir olmaktan uzaktır. RP iktidar oldu anlayamadı, Doğru Yol ve şu anda iktidardakiler de durumu bilmiyorlar veya anlayamıyorlar. Biliyorlarsa da kamuoyuna fazla açıklamak istemiyorlar.

15 Ocak-15 Şubat tarihleri arası veya o tarihlerde devletin önemli dairelerindeki bazı sorumlular Ankara'ya çağırılıp, bu belge temelinde eğitileceklerdir. Ya da "gizli kararlar haline getirip, belgeyi dağıtacağız" diyorlar. Bunlar gerçekten de önemli gelişmelerdir. Politika yapmak isteyenler gerçekten de gelişmeleri iyi değerlendirmek zorundadırlar. Çünkü MGK veya onun da içinde kriz yönetiminin böyle tedbirlerle başvurması çok ciddi nedenlere dayanıyor.

Türkiye Cumhuriyeti, Alman ve İtalya faşizminin, yine Sovyet sosyalizminin kurulduğu dönemlerde oluşan bir devlettir. Bu dönemler yüzyılımıza damgasını vuran gelişmeler ve devlet biçimleridir. 2. Dünya Savaşı ile birlikte Alman ve İtalyan faşizmleri tamamen çözüldü. Almanya Hitler faşizminin enkazı üzerinde bir federal sisteme, burjuva-demokratik federal bir sisteme dönüşmüştür. Bugün bu sistem işliyor, hatta Doğu Almanya'yı bugünkü gelişmişlik düzeyine getirmiştir. İkincisi, İtalya çok partili bir demokrasiye doğru evrim gösterdi. Bilindiği gibi 1980'lerde İtalya ciddi bir krizi yaşadı. Bu krizi, Avrupa'nın en büyük komünist partisi olan İtalya Komünist Partisi kendi tarzıyla iktidara gelerek aşmak istedi. Ama buna fırsat verilmedi ve İtalyan gladyosu denilen durum ortaya çıktı. Şimdi daha iyi açığa çıkıyor ki; İtalyan gladyosunun, yani kontrgerillasının en temel görevi -ki bunun yönetimi NATO bünyesinde ta ABD'ye kadar dayanıyor- İtalya'da emekçi ağırlıklı demokratik bir gelişmenin olmaması içindir. Tıpkı Türkiye'de olduğu gibi çok cinayetler işlendi. Ama İtalyanlar gladyoyu çözdüler. Hatta başbakanlarına kadar birçok siyasetçi hakkında önemli cezalar da verildi.

Mussolini faşizmini çözdükleri gibi 2. Dünya Savaşı sonrası emekçilerin lehine olabilecek demokratik bir gelişmeyi engellemek için gladyoyu çok güçlü bir

şekilde devreye soktular, ama gladyo çözüldü. Şimdi demokratik sol bir hükümet işin başındadır. Bu da önemli bir gelişmedir. Gerek Türkiye'deki, -özellikle iki savaş arasında bu tip partilerin bir modeli olarak düşünülmesi gereken Cumhuriyet Halk Partisi'nin sınırlı bir dönüşüm yaşaması, özellikle içinden Demokratik Parti'yi çıkarması, onunla birlikte giderek sosyal demokrat bir partiye dönüşme iddiasını taşımalarının aslında göstermelik olduğu, nitekim fazla bir demokratik gelişmenin

mi'dir. Bu aynı zamanda Atatürk'ün manifestosudur ve cumhuriyeti kuruluş günlerine kadar yaşatan belgedir. Fakat ardından CHP ve cumhuriyetin kuruluşuyla birlikte, ilkin komünistler bastırıldı. Yine bazı ayaklanmalar ve suikastler bahane edilerek itihatçı kadrolar asıldı. Ayrıca dini gerici adı altında din adamları asıldı. Elbette bunların biraz da Osmanlı saltanat rejimiyle de bağlantıları vardır. İttihat Terakki, dolayısıyla cumhuriyet kendi kadrosunu kurmak istiyordu.

İşte, 1920'lerin başındaki anayasa, "Kürt ulusu, Kürt ve Türk ulusu" diye başlıyor. Sen bu temelde başlattığın cumhuriyet hareketini çok kısa bir süre sonra birisinin yüzde doksandokuz lehine, diğerinin tam inkarı ve hatta katliamını esas alan bir uygulamaya geçtin diyoruz. Mustafa Kemal olsaydı bunu kendisine de söyleyecektik. Sen neden bunu yapıyorsun? Madem böyle başladın, bunun sonuçlarını doğru ele almalısın? İddiam bu ve savaşı bu temelde yürüttüm. Eğer

başlangıç dönemine dönmesi ve cumhuriyetin kendisini sorgulaması demektir. Son dört-beş yıldır PKK en büyük "tehlike" olarak öndeydi, şimdi de islam, yani Refah Partisi birinci tehlike olarak öne çıktı. Ve Kürt olayı adeta kılıpayı ardından geliyor. Bunun yanında ilk kez aşırı milliyetçilik tehlikesinden de bahsediliyor. 1924'de de bu durum vardı. Şimdi bu da sorgulanıyor. Milliyetçilik cumhuriyetin ağırlık verdiği temel ilkelerinden birisi ve şimdi bu tehlikeli bir duruma almaya başladı. Bütün bunların olumlu olup olmamasından ziyade, objektif olması çok önemlidir. Ve eğer bir çözüme gidilecekse, bunu bu tartışmalar belirleyecektir. Sadece bir tartışma değil, siyasi ve askeri kanat, silahlı savaş ortamında bu tartışmalar yürütülmektedir. 1920'lerde de böyleydi.

Karşı tarafın anayasasını dikkate almak zorunda-

yalız. Dikkate almadan, ağırlığını ölçüp biçmeden politika yapmak ve toplumsal bir uzlaşma anayasasını yeniden ortaya çıkarmak veya uzlaşmaya gitmek pek mümkün değildir. Biz bunu objektif olarak, olumlu ve olumsuz yönleriyle değerlendirmek zorundayız. Olumlu yönleri olursa, bu bütününü katıldığımız anlamına da gelmez. Kendi bağımsız dünya görüşümüz var. Tarihten güncelliğe kadar Türkiye durum değerlendirmelerimiz var. Yine kendi emek ölçülerimiz vardır. Şüphesiz bir çıkışımız, bir anayasamız, programımız olacaktır. Kaldı ki, bizim de fiilen bir anayasamız var. Bu anayasamız otuz yıldır Türkiye toprakları üzerinde doluyor. Nitekim bugün Türkiye'de bütün sol ve devrimci örgütlerin programları vardır. Ve hepsinde aşağı-yukarı beş-on temelde aynı olan maddeler vardır. Onlar Türkiye halkının anayasa maddeleridir. İşte savaşımız bu maddeleri kabul ettirme savaşıdır. Türkiye Cumhuriyeti'nin de böyle maddeleri vardır. Ve onların yürüttüğü özel savaşın da bu kendi belgeleriyle ilişkisi vardır.

Aslında iki taraf bunu yürütürken Refah aradan sıyrılmak istedi. İki tarafı da biraz kullanıp palazlanmak istedi. Dikkat edilirse bize karşı da kullanıldı. Hatta hükümet yapılırken de esas amacı bize karşı kullanmaktır. Ama çok gelişkin takkiye yöntemleriyle neredeyse cumhuriyeti ele geçirecekti. Elbette burada ordunun bu durumu kabul etmesi mümkün değildi ve mutlaka devre dışı bırakılacaktı. Nitekim öyle de oldu.

Refah Partisi, köylü veya Anadolu esnaf-bezirgan kurnazlığıyla herhangi bir politika yapamaz. Buna kimse de izin vermez. Eğer göze alıyorsa direnmeyi yapar. "Ben islamın şu şu biçimini istiyorum" desin. Bir yandan takkiye yapacaksın, "şöyle cumhuriyetten yanayım", hatta "Atatürk olsaydı o da RP'ye gelirdi" diyeceksin, diğer yandan da alttan alta ipe sapa gelmez şeyler yapacaksın. Aslında ne kadar islamcı olduğu da kestirilemeyen, karmakarışık, hiçbir sonuç vermeyecek dini maskeler takacaksın. Din değil, maske! Şimdi RP, "demokrasi elden gidiyor" diyor. Bu öyle demokrasinin elden gitmesi değil, politik bezirganlığı sökmeyeceği içindir. Tıpkı Ecevit'in sosyal demokratiğinin sökmediği gibi. Bugün CHP neden yüzde onun altına düştü? ANAP hiçbir şey değil, Doğru Yol-Çiller maskarası bugün hangi durumdadır? Bunları bir politik parti mi, yoksa politika yürütüklerini mi sanacağız?

Hayır!

Derin devlet, gizli devlet kavramlarını da fazla ele almak istemiyorum, hatta özel savaş yönetimi demeyi de fazla anlamlı bulmuyorum. Çünkü burada kendini devletten sorumlu sayan, hatta Mustafa Kemal gibi bütün işlerden sorumlu bir ekip var. İşte, şimdi bu ekip belge çıkarıyor. Mesut Yılmaz, "Ben Bakanlar Kurulu adına gizli bir kararname halinde dağıtacağız ve Ocak-Şubat aylarında da bütün devlet dairelerinden kadrolar gelecek" di-

PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaş değerlendiriyor...

Cumhuriyet kendisini sorguluyor

"Fiili anayasacılarla, yeni bir anayasayı geliştirmek isteyenler arasında çatışma bitmemiştir, devam ediyor."

olamayacağı 12 Mart'la birlikte anlaşıldı. 12 Eylül ile birlikte zaten kontrgerilla veya özel savaş, Özel Harp Dairesi tümüyle sisteme damgasını vurdu.

Bir de Sovyet deneyimini anlamak gerekiyor. Çünkü kemalizm deneyiminde Sovyetlerden de yararlanma ve Sovyet modelinin bazı özelliklerini sisteme enjekte etme durumu sözkonusudur. Bilindiği gibi Sovyet sistemi de 1980'lerin sonlarından itibaren çözüldü. Ve bugün geniş yelpazeli bir burjuva demokrasisine geçiş gerçekleşti. Ama güçlü bir Komünist Partisi'nin de olduğu, parlamentoda çoğunluğu elinde bulundurduğu bu arada unutulmamalıdır. Ama böyle bir dönüşümü Rusya'da da gördük. Çarpıcı bir nokta daha var: Sovyet sistemiyle, Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği bugün Bağımsız Devletler Topluluğu'na dönüştü ve birçok özerk bölge de bu arada daha geniş bir özerkliğe doğru gitti.

Bütün bunlarla bağlantılı olarak Türkiye Cumhuriyeti'nin bir dönüşüm göstermemesi nasıl izah edilebilir? TC, dolayısıyla Cumhuriyet Halk Partisi çok üstten ve çok gerici bir tarzda dayatıldı. Maalesef Demokrat Parti'yi CHP'den daha fazla ilerici göremiyoruz. Türkiye'de demokrasinin önünü açtı diyemeyiz, kaldı ki tıkanmıştır. 27 Mayıs ile birlikte sınırlı bir demokratik adım atıldı, ama onun da 12 Mart ve 12 Eylül'de önü kesildi. Çözüm değil çözümsüzlük gelişti Türkiye'de. Ve bu çözümlüğün gelişmesinin tam en dibeye vurduğu dönemde biz 15 Ağustos Atılımı'nı gerçekleştirdik. İşte, bu hamlemize karşı hâlâ bütününü sistemi yönlendiren bir özel savaş gerçeği ortaya çıktı. Şu anda yürürlükte olan bu özel savaş rejimidir. Realite bu! Parlamento, siyasi partiler birer uzantıdan başka bir anlam ifade etmiyorlar. Burada insan haklarından bahsetmek, emekçilerin ufkundan bahsetmek, realiteyi görmemektir. Maalesef Türkiye'de politik gerçeklik bir türlü anlaşılacak istenmiyor. Dolayısıyla da havanda su dövülüyor.

Şimdi, Milli Siyaset ve Güvenlik Belgesi'ni, dolayısıyla Mustafa Kemal'in 1921'deki belgesini açılma ve bir kez daha tarihe uzanma gereği var:

Nedir 1921 belgesi?

Mustafa Kemal'in yönlendirdiği hareketin Amasya Tamimi'nde, Sivas, Erzurum Kongresi'nde ve yine TBMM'nin birinci döneminde yaptığı faaliyetlerinin özelliğini ifade eder. Burada olağanüstü bir dönem vardır, yani savaş vardır, ayaklanmalar vardır... Bu belge bu gerçeklik karşısında neyi ifade ediyor? Ağırlıklı olarak Amasya Tamimi'nde, Erzurum, Sivas ve Ankara'daki parlamento görüşmelerinde nettir. O zaman "hukuku müdafaa etmek iki milletin" diye başlar. Hatta iki önemli cemiyet kurulmuştur. **Doğu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti** ve **Batı İleri Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti**. Bu ikisinin birleşmesi, başlangıçta sınırlı olarak Erzurum'da, Sivas'da ve daha sonra TBMM biçiminde gerçekleşti. Yani bu meclise vücut veren 1921 Amasya Tami-

Mustafa Kemal kendi iktidarı açısından, bunları böyle çözmeye gereği duydu. Bir de en son ve giderek daha büyük bir tehlike olarak Kürt isyanları, dolayısıyla **Takrir-i Sükun** ile bir sistem geliştirildi. Tek parti sistemi ve Mustafa Kemal'in diktatörlük istemi denilen olay ortaya çıktı.

Komünist Parti nasıl bastırıldı ve yerine ne konuldu?

Bu anlaşılacak zorunda, yoksa politika yapılamaz. İslamcılar bastırıldı, ondan sonra ise diyanet kuruldu. Bugün Refah Partisi eğer politika yapmak istiyorsa bu süreci anlamak zorunda. Buna benzer cumhuriyetin kuruluş esaslarını doğru değerlendirmeden, bugünkü durum değerlendirmesini sağlıklı yapamayız.

Bu savaş 1923'lerden sonraki cumhuriyetin çeşitli sınıfların temsilcisi olan partilerin aleyhine, -buna İttihat Terakki Fırkası'nı, Serbest Fırka'yı hatta Demokrat Parti'yi ve kapatılan birçok partiyi de dahil edebiliriz- çeşitli sosyal kesimlerin temsilcileri olan, siyasal oluşumların, partilerin üzerindeki baskının haksızlığı veya anti-demokratikliği, islami kültürün üzerindeki ölçsüz baskıların aşırıya gitmesinde -belki bir reforma tabi tutulabilir- haksızlıklar vardır. Bunların açığa çıkarılması ve en önemlisi Kürt ulus gerçeği üzerindeki katliama ve soykırıma kadar varan uygulamalarının geçersizliğinin ilan edilmesidir. Bu üç temel noktada **cumhuriyeti ilkin teorik, ardından ise savaşla eleştiriye tabi tuttuk**. Komünist partisini ve benzer partileri tasfiye etmesi, bastırması zorunlu değildi. İslami kültürü ve diğer dini kültürler de buna dahildir.

cumhuriyet bunu bir eleştiri olarak anlıyorsa, evet bu bir eleştiridir. Çünkü bazı değerlere ihanet etmiştir, reddetmiştir. İşte, bunun düzeltilmesi gerekiyor. İster bunu bir devrim olarak algılayalım, ister reform olarak.

İşte, bugün Milli Güvenlik Kurulu tıpkı Sivas, Erzurum kongre süreçlerinde olduğu gibi, yeni kurucu bir meclis gibi işlev görüyor. Türkiye çok ciddi bir durumla, yani kriz ile karşı karşıya. Şimdi bu krizi aşabilir mi? Mustafa Kemal tarzını uygulayabilir mi? Yine 1921 ile 1997 arasında ne gibi benzerlik veya farklılıklar var? Farklılıklar var, ama özünde benzerlikler de var. Milli Güvenlik Kurulu'nda her ay iç güvenlik ve iç güvenlikle bağlantılı olarak dış güvenlik tartışılıyor. Onbeş yılı aşkın süredir birinci gündem maddesi bundan başka bir şey değildir. MGK deyip geçmemek lazım. Anayasa ne zaman demokratik bir

anayasa oldu da bu anayasaya sığınyoruz? Ne zaman partiler demokrat oldu da bu partilere sığınyoruz? Ne zaman bu meclis demokrat bir meclis oldu da bu meclise sığınyoruz? HADEP milletvekillerini bile gözönüne getirirsek, bu meclis bir işaretle milletvekillerini içeri atmadı mı, hâlâ parlamento demenin bir anlamı var mıdır?

Milli Güvenlik Kurulu bütün bunları kibar bir biçimde yapıyor. Buna kimisi "örtülü darbe", kimisi de "durumdan vazife çıkarmak" diyor. Gayet tabii böyle olacaktır. Çünkü bir kriz, bir savaş süreci yaşanıyor. Burada seçimlerin, siyasi partilerin fazla hükümleri yok ve nitekim olamaz da. Olsa da göstermelik ve bazı politikalara yön vermek içindir. Başka bir sonuç beklememek lazım.

1921'de Mustafa Kemal'in esas aldığı 24 tane belge var. Şimdi de yeni bir belge ortaya çıktı. 75 yıl geçti aradan, ama cumhuriyet hâlâ çözümlenmemiştir. Ne kendi içinde çözümlenmiştir, ne de devrimciler açısından çözümlenmiştir. Bu büyük bir sorun yumağı olarak önümüzde durmaktadır. Nitekim en sorunlu toplum, şu anda bu cumhuriyetin yönettiği toplumdur.

Türkiye'nin şu anda en temel gündemi budur. Artık cumhuriyetin temelleri tartışılıyor. Bugün Refah tartışılıyor; Anayasa Mahkemesine gidiyor, kapatılacak mı? Olursa ne olur, olmazsa ne olur? Aslında bu, cumhuriyetin 1920'ler gerçeğinin tartışılmasıdır. Bu bizim görüşü doğruluyor. Yine Kürt gerçekliği yoğunca tartışılıyor. 75 yıl aradan geçse de bu, 1920'lerdeki

yor. Şimdi bu ne demektir? Tıpkı Mustafa Kemal'in 1920'lerde yaptığı gibi, aşiretler ve önde gelen eşraf kesimlerin Ankara'ya çağrılmasıdır. Bu, örtülü de olsa, **Yeni Bir Meclis** veya bu anlama gelebilecek, gerçek hükümünü icra eden bir kadroyu oluşturmak demektir. Belki Avrupa fazla ses çıkarmasın diye parlamento kalacak. Partilerin çoğu zaten çıkar şebekesine dönüşmüş. Bunların kontrolünü yürüten ekip kapatmaz, kapatırsa işler daha da kargaşaya döner. Parlamentonun eline ciddi bir yetki vermezler. Çünkü 1920'lerdeki gibi bir savaş durumu yaşanıyor. Ortada kriz var, ekonomi özel yöntemlerle yönlendiriliyor, partilerin hepsi bir propaganda kolu gibi.

Cumhurbaşkanlığı 20 yaşındaki delikanlının yapamayacağı bütün atakları yapıyor, ama yine yetmiyor. En değme parti propagandacısından on kat daha fazla çalışıyor. Bütün bunlar biraz da işin görünümlü kısmı, propagandayı idare eden kısmı oluyor. Ama devlet başka türlü yönetiliyor. İşte biz bunu, yani başka türlü yönetilen devleti esas alacağız. Esas aldığımız için anti-demokratik yapmıyoruz. Bir realiyeti gözönüne getiriyoruz. Devleti yöneten ekip esasta bizim yürüttüğümüz savaşı bu tedbirleri geliştiriyor. Bunun muhatabı bizleriz. Dolaylı, direkt biz bu ekibin muhatabıyız.

Karadeniz'den Erbil'e kadar bir savaş cephesi var.

Bütün ekonomik, sosyal yaşamı etkisi altına alan bir yeni durum var. Bunlar da durumu değerlendirip "vazife" çıkarıyorlar. Bu vazifelerin belgesi ise, işte bu Milli Güvenlik Kurulu belgesidir. Aslında ne yaptıklarını söyleyecek kadar cesaretleri de yok. Her ne kadar **Batı Çalışma Grubu** deniliyorsa da, bunun ne kadar bir grup olduğu da daha net değil. Kendi içinde ne kadar homojen, Türkiye'nin meselelerine ne kadar el atmak istedikleri de belli değil.

Anlayabildiğimiz kadarıyla, HADEP içinde kararlar burada alınıyor. HADEP'in aklını başına alması lazım. Şimdi TC'yi ne sanıyorsunuz? Bu devletle biz savaşıyoruz. Ama ortada oldukça tarihi bir temeli olan ciddi bir devlet var. Şimdi bu devletin legalitesini değerlendirmek, olağanüstü politik hassasiyet gerektirir. Devletin en ufak bir ciddi politik değişikliği olduğu zaman, incelemek durumundayız. Öyle MGK nereden çıktı, demek doğru değil. MGK devletin sahibi, cumhuriyetin sahibi! Senin kaderini belirleyen, senin idam fermanını da veren, seni başışlayan yer de orasıdır. Bunu başka türlü gösteremezsin ki! Vay Avrupa'ya şikayet ederez! Bir Barış Treni'ni şikayet ettik de getirtirdik mi? "Ya ağlarız, ya şikayet ederez." ikisi de geçersiz. Ama bana göre bu yeni gelişmeler önemlidir. Her şeyin bittiği, tıkanıp anlamına gelmez, biz savaşı yürütüyoruz.

Devlet önemli bir konuma geldi. Bu belge şunu kanıtıyor: Artık mahalli özelliklere göre bazı kültürel çalışmalar yapılabilir. Şimdi bu küçük bir olay, dolayısıyla anlamadan tümüyle bu belgeye karşı çıkmak pek akıllıca bir iş değil. Hiçbir anayasa maddesinde, hiçbir yasa maddesinde olmayan bir belge ve bu bir devrimci özellik! Uygulayıp uygulayamayacakları, bunu uygulama gücünde olup olmayacakları ayrı mesele. Bu kendi başına bir mücadele de ister. Ama Türkiye'de olsam, Türkiye şartlarında politika yapmam, bu maddeye dayanarak çok ciddi adımlar atabilirdim.

Ortadadır. CHP eksikliğin devlet politikası ve askeri görevini kendine boşlukta buldu. Çeteler meselesini daha derin anlamak istiyorsak, 1991, '92, '93'te yoğunlaşan eylemleri çok iyi görmek ve değerlendirmek gerekiyor. Hem siyasi hem askeri anlamda değişik bir güçle ve ağırlıklı çete tarzıyla bunların örgütlenmesi oldukça önemlidir. Geçenlerde Yılmaz bir şey söyledi: "Halkın bildiği yüzde beştir. Biz parlamenterlerin bildiği yüzde yirmidir, ama yüzde seksenini hiç kimse bilmiyor." Bu söylemden de anlaşıldığı gibi devletin içindeki farklı oluşum çok ileri bir düzeye

çıkmış. Yani klasik cumhuriyetin askeri, sivil ve siyasi bürokrasisi önemli oranda ele geçirilmiştir.

Çiller'i de değerlendirmemiz gerekiyor. Çok ilginç bir tip. Amerika'nın Çiller'in ipini geri çekmesi sebepsiz değil aslında. Kullanıldı. Çiller cinayetlere dayanıyor, karaparaya dayanıyor, uyuşturucu trafiğine dayanıyor ve bu uyuşturucu trafiği bütün Avrupa'yı kapsıyor. Cinayetler, sermaye piyasasını ürkütüyor. Sabancı'yı bile ürkütüyor. Kürdistan'ı harabeye çeviriyor. ABD de dahil, bunu kimse göze alamaz. Ama bunlar daha da ileri gitmek istiyorlardı. Hatta Azerbaycan'ı bile ele geçirmek istediler, darbe yaptılar. Giderek Orta Asya'ya yayılacaklardı. Şimdi bu aynı zamanda çok sıkı bir uluslararası durumun yaratılması demektir. Bunların Refah'la da birleşmesi, uzlaşması, kapasiteyi çok çok büyüttü. İşte ordunun temel endişesi bu noktada olmuştu. Şimdi bu güce darbe indirdi, hükümetten düşürdü, ama güç tümüyle bitmedi.

Önemle görmek zorundayız ve bu belgeyi anlamak istiyorsak, bu gücü biraz değerlendirmek gerekiyor. Örneğin, ülkücü-mafya, Türkeş tarzı milliyetçilik tehlikelidir, diyor. Burada bir kanımı dile getirmek istiyorum: Türkeş'in ölümü de acaba Özalvarı bir ölüm değil midir? Aniden bir ölümdür. Doktorların da saptamasına göre, bir kalp hastalığıyla hemen gerçekleşecek bir durumu yok. Dikkat edilirse, onun ölümünden yaklaşık bir yıl sonra bu tehlike dile getiriliyor. Ve şimdi MHP'deki çalkantıya bakın. Şimdi oraya da bir tırpan atılmıştır ve atılmak zorundadır.

Aynı durum Refah için de söylenebilir. Refah'ın içinde de bazı çatlak sesler çıktı.

“Devlet başka türlü yönetiliyor. İşte biz bunu esas alacağız. Devleti yöneten ekip esasta bizim yürüttüğümüz savaşı bu tedbirleri alıyor. Bunun muhatabı bizleriz. Dolaylı, direkt biz bu ekibin muhatabıyız. Karadeniz'den Erbil'e kadar bir savaş cephesi var. Bütün ekonomik, sosyal yaşamı etkisi altına alan bir yeni durum var. Bunlar da durumu değerlendirip vazife çıkarıyorlar. Bu vazifelerin belgesi işte bu Milli Güvenlik Kurulu belgesidir.”

Örneğin, Kayseri Belediye Başkanlığı korkunç anti-kemalist kesiliyor. Bu sene 10 Kasım'da kalktı bir balerinle dans etti. Acaba bu bir provokasyon değil miydi? Şevki Yılmaz, acaba bir provokatör değil midir?

Şimdi Türkiye'deki sistemi ele alırsak, bu oyunları çok iyi görmek gerekir. Kanlı savaş bu tarzda sistemin kurumlarında çok ciddi olarak yürütülmektedir. Aslında bazıları ortaya çıktı.

Türkiye anayasa sistemini aştı. 12 Eylül anayasası da aşıldı. Dikkat edilirse, şu andaki general kadrosu "Refah olayı 12 Eylül döneminde gelişti" diyor. Yani dinin tırmanışı 12 Eylül'e bağlanıyor ve burada 12 Eylül'e bir tavır konuluyor. Bu noktada Mesut Yılmaz ve Ecevit geçicidir. Bunlarla kendi ilkelerini hayata geçiremezler. Aslında çok tehlikeli bir geçiş aşaması yaşanıyor. Yine ekonomik olarak büyük bir talan, sosyal olarak çağımızın en tehlikeli oyunu oynanmıştır. Bunun bir anayasası var. Şimdi bu anayasa kabul edilmiyor. İşte, buna karşı bu belge ortaya çıktı. Ama yetersiz veya bu belgenin aslı yok. MGK partisi deniliyor. MGK bu halde bir parti değil, parti olamaz. Partileşmesi gerekiyor. Ecevit bunun partisi olabilir mi, zor. Mesut Yılmaz bunun partisi olabilir mi? Yine çok zor. Cindoruk bir parti olmaya çalışıyor ve bu konularda biraz daha derin çalışmak istiyor. Ama onun da durumu biraz sallantılı. Yarı belki belgeyi tıpkı 1961'de, 1971'de, 1988'de olduğu gibi bir anayasa haline de getirebilirler. Getirme gereği de duyulabilirler, bu o kadar önemli de değildir. Fakat kesin farklı bir süreç var ve egemenlerin kendi içindeki çatışmaları çok şiddetli ve bir de bizimle olan savaş çok önemli. Bu vesileyle kendi cephemizi derinleştireceğiz.

Yine İbrahim Şahin ve Eşber Yağmur-

dereli'nin içeri alınması ve çıkarılması bu gelişmelerle bağlantılıdır. Bir hukuksuzluk durumunun yaratıldığı ortada. Zaten savaşın hem siyasi, hem askeri cephede bu kadar yoğunlaştığı bir yerde hukuk kendiliğinden ortadan kalkar. Hukuk, barış döneminin siyasi olaylar bütünlüğüdür. **Savaş döneminde hukuk olmaz.** Şimdi ki hukuk savaş hukukudur. Her şey savaşın güç dengelerine göre belirleniyor. Eşber Yağmurdereli'yi içeriye alan, çetelerle bağlantılı olan bir güçtür. Bu şunu kanıtıyor: Tıpkı İbrahim Şahin'leri dışarıya çıkaran güç gibi. Bunlar kendi içinde henüz savaşı bitirmemişlerdir. Aynı gücün iki olayı gerçekleştirdiği kanısında değilim. Bana göre Eşber'i içeri alan ve çıkartan güçler farklıdır. Bunları çözmek gerekir. Çözmeden Türkiye'nin siyasal gerçekliği anlaşılabilir. Bugün **fiili anayasacılarla, yeni bir anayasayı geliştirmek isteyenler arasında çatışma bitmemiştir, devam ediyor.** Sonuçlarını önümüzdeki süreçte göreceğiz.

HADEP, Doğu Anadolu Müdafai Hukuk Cemiyeti gibi çalışabilir

Diğer bir husus ise şudur: HADEP kabul edilecek mi, edilmeyecek mi?

Şimdi yüzlerce insan öldürüldü. Bunlar Kürt halkının yurtsever, temiz insanlarıydı. Kendilerini bilinçlendirmemiş, örgütlenememiş ve kontrgerilla çetelerinin hedefi olan insanlardı. Tabii ki, onların kanı dava gerekçemizdir. Ve mutlaka failerinden hesabını soracağız. Ama daha da önemlisi HADEP olacak mı, olmayacak mı?

HADEP'e yasallık, HADEP'e meşruiyet konusu, işte bugünkü Milli Güvenlik

kurulunun mücadelesine bir şey vermez ve çok tehlikelidir.

HADEP'in tümüyle tasfiyesini isteyenler de, istemeyenler de var. Aslında bu konuda bir kargaşa, hatta bir tartışma var. Yapılması gereken, devlet düzeyinde bu olguyu görmektir. Yeni Milli Güvenlik Kurulu belgesi bu konuda kendisini netleştirmek zorunda.

HADEP'lilere söyleyebileceğim şudur: Gidin, Milli Güvenlik Kurulu Sekreteriyasına söyleyin; siz bize yasal çerçevede politika yapma şansı tanıyor musunuz, tanımıyor musunuz? Altı-yedi yıldır HADEP aslında çok ilginç bir konumda. İsteyen HADEP çalışmalarına devam eder, isteyen HADEP çalışmalarını bırakır. Realiteyi görmüyorlar. Böyle politika yapılamaz. Ancak kendilerini aldatırlar. İsterlerse onları da temizlerler. Ben son uyarıyı yapmıştım o zaman. Eski tarzda örgütlerin içerisine böyle sızma yapılmamalı. HADEP'in içine böyle bir sızma yapılması, tıpkı Komünist Parti'ye darbe indirildikten sonra, teslimiyetçi ekibin yetiştirilmesi gibi... Şimdi HADEP'de bu deniyor. Katledilen katledildi, içeri alınan içeri alındı. Devletle görüşmek, devletle tartışmak ayrı bir şeydir. Ben de yaparım, siz de yaparsınız, hiçbir sakıncası yok bunun. Ama teslim olmak ayrı bir şeydir. Bunu önemle vurguluyorum, özellikle HADEP'liler için.

HADEP Alman federalizminin, İtalyan demokrasininin ve tıpkı şu anda Rusya'daki demokratizmin gelişmesinde çok önemli ipuçları olabilen gelişmelerden bir tanesidir. Yaşar mı yaşamaz mı? **Kriz yönetimi HADEP'i ucuzundan kendine bağlamak istiyor.** Bizim tabii ki havanda su dövmediğimiz herhalde biliniyor. Biz

ranmamalıydı, Şeyh Sait'i asmamalıydı, o kadar din adamını asmamalıydı. Bunlar çok zorunlu idamlar değildi. Hata yapılmıştır, yanlış yapılmıştır ve sonuçları bugüne kadar da olumsuz olmuştur. Ama yine de olabilir; nitekim bu kadar faili meçhul cinayet, bu kadar baskı doğru mudur? Peki bunları önce biliyorlar mıydı bu insanlar, bu partiyi kuranlar, HADEP bünyesinde yer alanlar? Bilmiyorlar. Benim kendilerini davet ettiğim nokta işte bu. Yaptıkları işi iyi bilmeleri lazım. Ben hiç HADEP kurulmasını, HADEP'le faaliyet yürütülmesini demiyorum. Tam tersine **HADEP bir Doğu Anadolu Müdafai Hukuk Cemiyeti gibi çalışabilir.** Batı Çalışma Grubu nedir? Batı Anadolu Müdafai Hukuk Cemiyetidir.

Adını koymasına da **cumhuriyet kendini yeniden bir kuruluşa tabi tutma gereğini duyuyor.** İtalya, Almanya, Sovyetler ve dolayısıyla Rusya örneğini boşuna vermedim. Kendini devletten sorumlu tutanlara söylüyorum: Devleti yıkmamanın kimseye yararı olmayacağına eminseniz, o zaman yeniden düzenlenmesine hazır ve açık olmalısınız. Hazır ve açık diyorum.

Devlet yeniden nasıl düzenlenir?

Demokratik esaslarda, Kürdü ve bazı demokratik grupları kabul etmeye hazır-sanız, bunu açık yapmaktan başka çare yoktur. Böyle çizgi arası veya cümleler içine birtakım kelimeler sokarak bu işlerin altından çıkamayız. Bu, zaman kaybından başka bir sonuca yol açmaz. Ciddi bir programa sahip olmak gerekiyor. Sahip olmazsak ne olur? Yetmiş yıl cumhuriyet sorunlarından kurtulmadiysa, bundan sonra değil yetmiş yıl, on yıl, beş yıl bile dayanamaz. 1980 anayasası faydalı mı olmuştur? Türkiye Cumhuriyeti'ni veya Türkiye bütünlüğünü sağlama mı almıştır? Almadığı ortaya çıkmıştır. Hata yapmak için bu konuları önemli görmekteyim.

Başbakan, meclis başkanı zavallı kişilerdir, bunlardan politikayı yönlendirmesini beklememek gerekir. Demirel'in de herhangi bir politik gücü filan yok. Politikayı yönlendiren ekip belli; tıpkı Mustafa Kemal gibi... Bazı açılımları yapmaya çalışıyor ve sanırım yakında yavaş yavaş her örgüte veya her bölgeye talimatlar hazırlıyor. Buna göre herkes üzerine düşeni göstermek zorunda.

Bize düşen ne olacak? Biz her zaman vurguladık, amansız bir varolma savaşını yürütüyoruz. Bizim üzerimize, Güney'e kadar gelindi. Güney savaşımında iyi durumdayız, Kuzey'de de savaşı biraz daha ilerletmişiz. Nitekim devletin dış politikada da önemli darboğazları yaşadığı ortaya çıkmıştır. İşte, en son Avusturya başbakanı Kürt meselesine "siyasi çözüm" diyor. Bu eşittir Avrupa'nın görüşü. Amerika bu noktaya gelmiştir. Yine Irak yüzünden Amerika'nın Ortadoğu politikası iflas edecek bir duruma gelmiştir.

Şimdi Türkiye Amerika'yla bir türlü yapıyor, Irak rejimiyle bir türlü yapıyor. Politika bu durumda fazla sürdürülemez. Mutlaka açılışa çıkacak ve çıkıyor da. Amerika diyecek benimle savaş gir, o da diyecek; ben Irak'la anlaşmıştım Kürtler üzerine. Büyük çıkmaz! Özal'ın örneğinde gördük. Zaten Özal'ın aşılmasına, bu yol açtı! Yalnız bunlar değil, Rusya, İran var, yine ekonomik nedenler var. Neredeyse Ortadoğu'nun bütün ülkeleriyle karşı karşıya gelme durumu yaşanıyor. Enflasyon Türkiye halkını kırıp geçiriyor. Bir somun neredeyse büyük bir savaş konusuna haline gelecek. Kriz yönetimi elbette ki bunları değerlendirecektir.

Deneyeceğimiz modeller vardır. Hiç kimsenin kendisini yitirmemesi açısından, politika yapmaları açısından önemli buluyorum. Demirel'in cumhuriyeti kurtarma yöntemleri olmaz... Onun başkanlık tartışmaları ile sadece olup bitenleri örtbas etmek istiyor ve o kurduğu otuz yıllık dengeli biraz daha yaşatmak istiyor. Türkiye halkına, Türkiye toplumuna ve tabii Kürt halkına da çok kötü yansımaları da olan bu sistem büyük olumsuzluktur ve bunun uzatılmasıdır. Çözüm şurada kalsın, meseleleri daha da kangrene dönüştürecekler.

savaşı da, politikayı da nasıl yaptığımızı iyi biliyoruz ve bunu herkese izah etmeye çalıştık. Kimseye ucuz politika yaptırmaya şansı vermeyiz. MGK de vermez, ama biz de vermeyiz. Bir halkın temsilciliğini yapmak basit bir mesele değil. MGK veya kendisini cumhuriyetin bugünkü aşamasından sorumlu gören ekip, şunu kabul etmek zorunda; '21 belgesi diyorsunuz; o zaman '21 belgesini açın, Amasya Tami'ni açın, Sivas, Erzurum ve hatta TBMM'nin ilk grubunu açın. Onun programını kabul ediyorsanız biz de asgari bir uzlaşma metni olarak birlikte çalışalım diyoruz. Madem cumhuriyetin kökenine sahip çıkıyor bu ekip, o zaman biz de bir tarafız. O zaman Kürt ulusu deniliyor, o kelimeyi bu belgeye koymalıdır. Yine Kürdistan'dan temsilciler geldi; Erzurum'a, Sivas'a, Ankara'ya hem de Kürt kıyafetleriyle ve Kürtçe konuşarak... İşte bu belge bunu da kabul etmelidir, ciddi olmalıdır.

Mesut Yılmaz "PKK'yi bırakın" diyeceğine ve çok Atatürkçülük yapıyoruz adı altında demagoji yapacaklarına Mustafa Kemal'in yaptığı gibi 1920'lerde, 1921'lerde aynı şeyi hatta kopya ederek yapınlar diyorum. Mustafa Kemal'i Mustafa Kemal yapan o günlerdir. Mustafa Kemal 1920, 1921, 1922'nin adamıdır. Tüm tarihi önemi bu yıllarda ortaya çıkmıştır. Hem bunu inkar edeceksiniz, bunun yerine sahte bir Atatürkçülükle durumu kurtarmak isteyeceksiniz! İşte, MGK veya yeni devleti düzenlemekte kendini görevli sayanlara bir gerçeği hatırlatıyorum.

Ben umutluyum ve savaşı biz yürütüyoruz. Ama farklı bir durum gelişmiştir ve bu farklı durumu kavrayamazsak hiç politika yapamayız. Daha çok faili meçhul cinayetler işlenir. İşte 1920'lerde ne kadar adam asıldı, öyle asılıp gideceksiniz. Mustafa Kemal'e karşı hepsi savunmasızdı. Mustafa Kemal gaddar davrandı. Dav-

Körfez'de son durum ve ABD emperyalizmi

Hüseyin Uçar

"*American way of life*", yani "Amerikan tarzı yaşam." ABD emperyalizminin insanlık üzerinde egemenlik sağlamak için, elli yıldır dünyaya dayattığı yaşam biçimi budur. Aslında bu dönem, Amerikan kıtasının istilasıyla başlar. İlk gerçek "Amerikan tarzı yaşam" savaşı bu kıtada yürütülür. Güney, Latin ve Kuzey Amerika'da yerli denem bütün halklar büyük ve tarihin en acımasız soykırımlarına uğratarak bugünkü "güçlü"nin kazandığı düzen hakim kılındı. İkinci Dünya Savaşı sonrası, yani soğuk savaşın başladığı yıllarda ise bu slogan, sosyalist Sovyetler Birliği'nin yıkılışı için uygulandı. Mustakil evleri önünde park edilmiş otomobilin yanında gülümseyerek objektiflere poz veren karı-koca ve çocuklar, soğuk savaşın ürünü olarak o dönemlerde yeni kurulan CIA için istenen "mutlu aile tablosu"nu oluşturuyordu. Böylece emperyalist "yaşam tarzı" geliştirilip insanlar sosyalizmden soyutlaştırılmaya çalışılıyordu. Amerikan Merkezi Haberalma Teşkilatı CIA, bu "mutlu aile tablosu"nun reklamını Doğu Bloku'nun demir perdesinin de ötesine götürmek istiyordu. Aradan geçen tam 40 yıl sonra, reel sosyalizmin çözümlüyle, "Amerikan tarzı yaşam" virüsü buraya da bulaştı.

CIA ve KGB'nin kıyasıya mücadele verdiği o yıllarda, ABD'de bir de nükleer bomba fobisi başlatılmıştı. Washington yönetiminin emperyalist emellerini halk nezdinde meşurlaştırmak için yaptığı reklam filmlerinde sorulan "nükleer bombasını nasıl buluyorsunuz?" sorusuna, cahil kafalar ayyaş bir insan tiplemesi tarzı, neye alet olduklarını bilmeden "nükleer bombasını iyi buluyorum" yanıtını veriyorlardı. O insanlar iyi buldukları için, ABD emperyalizmi Nagazaki ve Hiroşima'yı bu bomba ile haritadan sildi. "İyi bulma"lar bugüne değin öyle sık uygulandı ki, artık kanıksandı denilebilir. Geline aşamada da durum pek farklı görünmüyor.

Bugün, "American way of life" yerine başka sloganlar emperyalizm tarafından beyin hücrelerine yerleştirilmeye çalışılıyor. Halka artık demode olmuş nükleer bombaları hakkındaki görüşleri değil, "Irak'ın bombalanmasından yana mısınız?" soruları sorulup "some action is needfull" yani "biraz hareket gereklidir" yanıtı alınıyor. Kasım başında gündeme gelen Irak krizinin ilk haftasında ABD'de yapılan kamuoyu yoklamasında deneklerin üçte ikisi işte bu yanıtı veriyordu. Tıpatıp elli yıl önceki mantık.

1991'de ilk roketler ateşlenmeden, ABD'li savaş muhabirleri uydurdu çanakları yanında yerlerini alıp futbol maçı anlatıyorlarmış gibi, ilk roketin nerelere isabet ettiğini, ne kadar insanın ölmüş olabileceğini ayrıntısına kadar izah ediyorlardı. Amerikan emperyalizminin elli yıl öncesine nazaran bugün hakim kılmaya çalıştığı yaşam biçimi, bugünkü yapay krizlerle artık içli dışlı olmuştur. Halklar eğitim, ilim ve barışçıl birliğe değil, yapay krizlere ve global ekonomik çöküş kavgalarına alıştı. Borsa endekslerindeki her zikzak insanlarda derin kaygılar, ruhsal bunalımlar yaratıyor. Akla hemen 'acaba işimi kaybedecek miyim?' gibi sorular geliyor.

ABD Başkanı Bill Clinton'ın selefi George Bush, buna "yeni dünya düzeni" adını takmıştı. Diğer adıyla "yeni dünya düzenizliği." Körfez savaşı sırasında 31 ülkeden oluşan ittifakla güçlenerek çıkan ABD emperyalizmi, bugün büyük bir yalnızlık yaşıyor. Ortadoğu'da sadece iki dayanağı kalmış; biri sömürgeci TC, diğeri de siyonist İsrail rejimi. 1991'de Kuveyt'i işgal eden Irak'a karşı hava ve kara saldırıları düzenleyen, Bağdat'ın ortasında 400 üzerinde insanın içinde bulunduğu bir sığınak yerle bir eden ABD emperyalizminin o yıllarda kendisine yakın güçlerden oluşturduğu ittifak bugün çözülmüştür.

Reel sosyalizmin dağılmasıyla meydana boş bulan ABD, 1991 sonrası Ortadoğu'ya neredeyse tamamen hakim olma noktasına

gelmişti. Bazı gerici Arap işbirlikçilerinin de katkısıyla Ortadoğu halkları üzerinde ciddi bir tehdit unsuru haline gelen ABD emperyalizmi, İsrail'e arka çıkması nedeniyle önde gelen Arap ülkelerini karşısına almakla birlikte, yakın müttefiği Fransa'nın kendi çizgisini kendi belirlemeye kalkışması, Rusya'nın da uzun bir kış uykusundan sonra tekrar Ortadoğu'nun kızgın güneşinin altında şemsiye açmasına neden oldu. ABD'nin Ortadoğu politikası, gelinen aşamada iflasın eşiğindedir. Körfez'deki son askeri yığınağı ise iflası ve sarsılan perestijini kısmen de olsa önlemeye yöneliktir.

Körfez savaşları ve emperyalizmin rolü

"Tikriti" aşiretini Arap ülkelerin tümünün üzerinde sayan Irak lideri Saddam Hüseyin'in barbarlığının üstünde olduğunu en iyi Kürt halkı bilir. Huylanmış bir atı andıran Saddam'ı islah etmeyi Birleşmiş Milletler yapabilirken, ABD'nin burada da dünya jandarmalığı rolüne bürünmesi, sözcü kurumun işlevsizliğini de açıkça ortaya koymaktadır. ABD, kendisini uluslar topluluğunun üstünde sayıyor. Demokrasi, insan hakları ve nizam dersini verme yetkisini sadece kendisinde gö-

emekçilerin ayaklanmasını, kısacası devrime elverişli tüm dinamiklerin ayaklanması riskine girmek için başvurulan en önemli yöntem doğal dengelerin altüst oluşuna malolan israf olmuştur. Dünyada en çok tüketen ülkelerin başında ABD'nin geldiği şüphesizdir. Piyasaya sürülen bir iğne dahi öylesine süslüyor ki, bu çarpıklığın tüketicinin gözünden kaçması mümkün değil. Alındıktan sonra hemen çöpe atılan ambalajın hammaddesi hem iğnenin kendisinden çok daha pahalı, hem de daha iyi kullanılacağına, boşuna sarfediliyor. Ön sırada kağıt, plastik ve lastik gibi maddeler geliyor. Kağıt üretimi için ağaçların kesilmesi gerekiyor, ağacın kağıda dönüştürülmesi için ise kimyasal maddeler ve büyük miktarda suya ihtiyaç var. Plastik ve lastik üretiminde ise petrol ve kauçuk gibi fosiller temel madde olarak kullanıldığı gibi birçok kimyasal ihtiva da gerektiriyor. Bunlar kapitalist sistemin en çarpık yan etkilerinden sadece birkaç tanesidir.

Hiçbir kapitalist ülkenin bu hammaddeleri tamamiyle kendi iç piyasasından temin etmesi mümkün değil. Petrol üretiminin yüzde 73'ünün Ortadoğu'da olduğu biliniyor.

Saddam'ın Kuveyt'i işgal etmesine müsaade verilseydi kapitalizmin en önemli petrol musluğu eskisi gibi sonuna kadar açılmış vaziyette akmayacaktı. ABD petrol devlerinin

lamına geliyordu. Bu nedenle acil müdahale gerektiriyordu. BM kararının olup olmaması pek önemli değildi. Asıl kararlar emperyalist Batı rejimlerinin iktidar merkezlerinde alınıyor. Onlar BM'ye kendileri açısından gerektiği zaman başvururlar. BM'nin çifte standartı, zaman zaman aldığı kararlarla su yüzüne çıkıyor. BM, İsrail rejiminin Filistin halkına yaptığı zulmü, resmi kararlarla defalarca teyid ettiği halde, yaptırım gücünü kendisinde bulamıyor. İsrail, bu dokunulmazlığından dolayı istediğini yapabiliyor.

Demek ki kapitalizm, dikta rejimler sayesinde bağımsız olamayan halklar üzerindeki tehdidini çok ciddi bir unsur olarak koruyacak. Bu boyunduruktan kurtulmanın tek yolu, halkların asıl özgüçleri ile kapitalizmin suratına gereken şamarı indirmelerinden geçer.

Kapitalizmin kendi arasında da ciddi bir çıkar çatışması sözkonusudur. Pazar ve rekabet kavgası, her yıl onbinlerce şirketi bataklığa sürüklerken, binlercesinin de yeni umutlarla kurulmasına neden olmaktadır. Küresel siyasi denge ve ekonomik konjonktürün bellediği bugünün kapital sisteminin yönü, borsa ibrelerinin yönüne göre gündün güne değişebiliyor. Borsada milyonlarca doları bir günde kaybeden bir spekülör, aynı anda TV kameraları karşısında şakağına tabancayı dayayıp

ruyor. BM Genel Sekreteri seçiminde dahi diğer ulusları vetosuyla tehdit ederek, istediği şahsı seçirebiliyor. Mısırlı Butros Gali'yi beğenmediği için yerine Amerikalı Kofi Annan'ı Genel Sekreter yapıyor.

Geride kalan ülkeler de bunu kabul edebiliyorlarsa, "yeni dünya düzeni"nin meşurlaştırılmasında, egemen kapitalist ülkeler ve emperyalizmin boyunduruğundaki yoksul ülkelerin dikta rejimlerinin önemli payı var demektir. Bu vurdumduymazlıktan esinlenen ABD'nin 1991'den bu yana Körfez'de oynadığı rol, emperyalizmin egemen güç olma hevesinin açık bir göstergesi olduğu gibi, bölge halkları için ciddi bir tehlike haline gelmiştir.

Kapitalizmin yaşam felsefesi

Kapitalizm, aşırı tüketim üzerinde şekillendiği için, tüketime alıştırdığı iç kamuoyunun ayaklanmasını engellemek amacıyla piyasada sürekli en yeni tüketim malları bulundurmaya zorundadır. Halkı, kölesi haline getirdiği aşırı tüketim, aynı zamanda hammadde israfı anlamına da geldiği için, tüketilen hammaddelerin aralıksız akımının sağlanması şarttır. Bunlar sağlanmazsa, sosyal sorunlar patlamaya dönüşüp rejimlerin iktidardan uzaklaştırılması hatta devrim süreçlerini beraberinde getirir. İç devrimci potansiyeli denetim altında tutmak,

farklı koşullar, hatta belli yaptırımlarla karşılaşmaları ise kaçınılmaz olacaktır. Başta ABD olmak üzere, Britanya ve Fransa gibi yoğun tüketimin olduğu ve emperyalist gelenekleri bulunan ülkeler, aynı ülkelerin Osmanlı İmparatorluğu'nun çökertilmesinden düz çizgilerle çizdiği Ortadoğu haritasını gecikmeli olarak kabul etmediğini açıklayan Irak rejimine müdahale etmeyi tek seçenek olarak gördüler.

Çünkü petrolün kesilmesi, bu ülkelerdeki otomobil üretiminin ciddi oranda gerilemesi, bu fabrikalarda çalışan yüzbinlerce işçinin istihdam tehlikesi ile karşı karşıya kalması, uluslararası pazarların elden gitmesi ve sonuç olarak kapital akışının durması anlamına gelirdi. Yani zincirleme bir reaksiyonla sistemin işleyiş tehlikeye girecekti.

Tüketim denilen en tehlikeli uyuturucuya bağımlı kılan Batı toplumları, sınıf kavgası, sosyalist devrim gibi kavramlardan önemli oranda uzak tutuldukları için, egemen sistemler politikalarını rahatlıkla uygulayabiliyorlar. İç dinamiklerin gereken motor gücünü oluşturamaması veya tasfiye edilmesi, ortadaki durumun vahametini daha da belirginleştiriyor.

Kapitalizmin temel felsefesi, rejimin yıkılması sonucunu beraberinde getirecek risklere girmemektir. Bu riski göze alması, sosyalizm ve halkların esas çıkarı ile çatışma an-

teğe basabiliyor. Japonya'da iflas etmiş dev bir finans kuruluşunun direktörü TV kameraları karşısında hıçkırarak acıacak durumunu gözler önüne serebiliyorsa, demek ki kapitalist sistemin de belli bir sınırı vardır. Haddi aşmasıyla birlikte ölümcül darbeyi kendi eliyle kendisine vurur.

Bu sınır genelde egemen rejimler arasında siyasal dengenin tutturulması koşuluna bağlı olduğu gibi, piyasada güçlünlüğün güçsüzlüğü yutması koşulunu da beraberinde getirmektedir. Ekonomi ve finans alanlarında dünyaya egemen olan Japonya ile ABD arasındaki çıkar kavgası da bundan ibarettir. Ekonomik olarak karşı karşıya geldiklerinde ise ABD'nin yenilmesi kesindir. Japon bankaları, bugün ABD'deki yatırımlarını geri çekseler, Amerika, Arnavutluk gibi iç savaşın eşiğine gelir.

ABD hükümetinin geçtiğimiz haftalarda malzeme dolu Japon gemilerini askeri zorla engellemeye çalışması ise bu sürtüşmenin doğal bir sonucudur. Ancak ABD de fazla ileri gidemiyor. Gittiği halde, Japonya'nın alacağı tedbir onu oldukça zorlayabilir. ABD'nin dış politikada çok önemli bir unsur olarak silahlarını konuşturması, bundan kaynaklanıyor.

İki güç arasındaki bu sürtüşmenin sık sık tekrarlanması, dünya savaşına bile yolaçabilir. Son iki dünya savaşının temelinde de emperyalist çıkarlar yatmıyor muydu?

Demek ki kapitalist sistem kendi kendisiyle müthiş bir çatışma içerisine girebiliyor. Kendisinden çok zayıf olanı ezebilecek kadar ileri gitmeye tereddüt bile etmez. Stratejik bir noktada bulunan Irak'ın 1990'dan bu yana ciddi bir krize neden olması da bunun açık bir örneğidir.

Saddam'ı emperyalizm yarattı

Emperyalist Batılı ülkeler ve İsrail siyonizminin Irak'ı tüm dünya için büyük bir tehlike olarak görmeleri, 1990'daki Kuveyt işgali ve 1991'deki Körfez Savaşı sırasında İsrail'e Scud füzelerinin fırlatılmasından sonra kabul edildi. Uygulanan BM yaptırımlarının koşulsuz kaldırılmasını "ne pahasına olursa olsun" sağlamaya çalışan Saddam'ın bu taktik değişikliği, çıkarlarını ciddi boyutlara varacak şekilde tehlikeye soktuğu ve kuruluşundan bu yana başta ABD olmak üzere Batı cephesi tarafından ayakta tutulan İsrail'in varlığını riskli hale getirdiği için kapitalist rejimlerin kafalarını da iyice karıştırmıştı.

Oysa Irak yıllarca aynı Irak'tı, ismi "çarşımadan çekilmeyen" anlamına gelen Saddam da aynı Saddam'dı. Değişen tek şey vardı, o da Saddam'ın yeni maceralar peşinde olmasıydı. 1980'de İran'a saldırdığında, Batılı ülkeler alkışladı, çünkü İran'da kendilerinin istemediği bir rejim iktidardaydı. Kuveyt ve Suudi Arabistan para musluğunu açarken, ABD, İran'a karşı acımasız savaşta, uydur fotoğraflarıyla katkıda bulunuyordu. Almanya, Rusya, Britanya, Fransa ve İtalya gibi ülkeler de silah akışını sağlıyordu. 1988'de Halepçe'de kimyasal silahlarla soykırım boyutuna varacak katliam yaptığı halde, ne ABD Körfez'e yığınak yaptı, ne de BM yaptırım kararı aldı. ABD, 1991'deki Körfez Savaşı sonrası ciddi önderlik sorunu yaşayan Güneyli Kürtlere "Saddam'ı devir" çağrısı yaptığı halde, onları tek başına bırakmaktan da geri kalmadı. Kuzey Kürdistan sınırındaki soğuk dağlarda ölmeleri neden oldu. Dönemin ABD Başkanı George Bush, ABD askerlerinin "Irak'ın tüm iç sorunlarını çözmekten" sorumlu olmadığını söylüyordu. Bu tespit doğruydı, ancak kötü niyetliydi. İç sorunlara müdahale etmek istemeyen biri neden "devirin" çağrısı yapsın? ABD bunu yaptığı için, binlerce Kürdistanlı'nın katlinden birinci derecede sorumludur.

Saddam'ın petrol milyarlarca doları Kuveyt'ten kovmasına rahatlıkla müdahale yetkisini ise kendisinde bulabiliyordu. Kapitalist sistem için ekonomik çıkar her şeyden daha önemliydi. İran'a karşı savaşta Saddam'ın tüm toplu imha silahları Almanya başta olmak üzere Batı emperyalizminin ölüm laboratuvarlarından geldi. Biyolojik silahların üretildiği makineler, tarımsal ilaçlar üreten makineler olarak deklere edilerek Irak'a gönderildi. Hükümetler bunları bildikleri halde, müdahalede bulunmadılar, çünkü başkalarının kanı pahasına olsa da kapital akıyordu. Bir halkın sessiz soykırımı dünyanın umurunda bile değildi.

'80'li yılların sonuna kadar Batı'nın dostu olan Saddam, 1990 sonrası sözde iktidardan uzaklaştırılmak istendi. Tabii bu da Pentagon tarafından kamuoyunu yanıltmak için üretilmiş boş bir senaryodan ibaretti. Gerçekte ise Saddam'ın iktidardan uzaklaştırılması düşünülemezdi, düşünülmesi de mümkün değildi. Irak'taki ani bir rejim değişikliği Güney Kürdistan'da bağımsız bir ülkenin kurulması, Irak'ın güneyinde Şiilerin ayaklanması, Ortadoğu'da siyasal islamın güçlenmesi, İran'ın rolünün büyümesi anlamına gelirdi. Kısacası Ortadoğu, Kafkaslar ve dolayısıyla dünya dengelerinin değişmesini beraberinde getirebilirdi. Nitekim ABD emperyalizmi bunu bildiğinden dolayı "zayıf bir Saddam yıkık bir Saddam'dan daha iyidir" formülü hayata geçirilmeye çalışılıyordu.

Ayrıca verimli dönemlerinde OPEC içerisinde ikinci büyük petrol üreticisi konumunda

bulunan Irak ve Güney Kürdistan'daki büyük miktarda "siyah altın" rezervleri ve bu bölgenin jeostratejik önemi, yok edici bir darbenin önünde büyük bir engeldi. Britanya'nın BM diplomatı **John Weston**'un deyimiyile, "*petrol kandan daha katıdır.*" Yani kan akıp gider, petrol kalır.

ABD, 1995'te Saddam'ı CIA'nın planlarıyla devirip yerine ilımlı birini yönetime getirmek için tam 22 milyon dolar harcamıştı. Ancak bu plan da fiyasko ile sonuçlanmış, ABD yüzünü kaybetmemek için, deşifre olup kaçan binlerce Güney Kürdistanlı CIA ajanını geçtiğimiz yıl uçaklarla Guam adasına tahliye etmek zorunda kalmıştı.

Ortadoğu uzmanlarına göre, Saddam'ın etrafındaki yönetim mekanizmaları güçlü olmasaydı Irak için parçalanır ve İran, Türkiye ile Suriye için yem haline gelirdi. Peşinden ise sonu gelmeyen iktidar kavgaları kaçınılmaz olurdu. Ama emperyalizm bunu istemiyordu.

Saddam'ın ABD ve müttefiklerine olan kızgınlığına atfen "*yıllarca koynumuzda bir yıl beslediğimizi unutmamalıyız*" tespiti yapan bir Alman gazetesi, emperyalizmin asıl düşüncesini dışa vuruyordu. Yıllarca mazlum halklar ve muhaliflerin kanyıla, silah ve parayla beslenen siyaset cambazı Saddam, stratejik hataları sonucu bir çırpıda başlarına bela olmuştu.

Saddam'ın başını döndüren çığlıklara imkan verenlerin başında Almanya geliyor. '80'li yıllarda Frankfurt yakınlarındaki **Karl Kolb** firmasının sarin ve hardal gazı üretimini yapacak makinaları Irak'a satması, bugün Batı'nın başına en büyük belayı oluşturuyor. BM müfettişleri, halen, yıllarca o makinalarla üretilen kimyasal arıyorlar. 1991'deki Körfez Savaşı sonrası mağlup duruma düşen Irak'ın silahsızlandırılması ile görevli Birleşmiş Milletler Irak Özel Komisyonu (UNSCOM), sayısız zehirli gaz konteynerini imha ettiği halde, Irak'ın elinde halen bugün dünyanın üçte birini yok edecek kadar kimyasal silah bulunuyor. Aradan altı yıl geçmesine karşın, kimyasal silahlarla ilgili bu "*kedi-fare oyunu*" devam ediyor.

ABD ile Irak arasındaki son krizin Rusya'nın arabuluculuğuyla şimdilik dindirilmesiyle de sorun tam anlamıyla çözülmedi, sadece kısa bir süre rafa kaldırıldı. İki ay sonra yeni bir krizin başlaması kaçınılmazdır. ABD de zaten buna hazırlıklı olmak için 1991'den bu yana Körfez'e en büyük askeri yığınağı yapıyor. Irak'ın, 100 kişilik UNSCOM grubu içerisinde yer alan on ABD vatandaşını sınır dışı etme istemiyle Kasım başında patlak veren kriz, kızılötesi noktaya gelerek, iki hafta boyunca nefesleri durdurdu. Irak neden ABD vatandaşlarının heyette yer almasını istemiyordu? Bu sorunun en doğru tespitini aslında Saddam yapıyordu. Ona göre heyette yer alan ABD'liler CIA ajanıydı. Gerçekten de öyleydi. On kişilik ABD ekibi arasında bulunan üç kişi resmi CIA çalışanıydı. Diğerleri ise resmi olmasa da CIA elemanlarından pek farklı değildi. Başka bir ülkenin ajanlarının ellerini kollarını sallayarak diğer bir ülkede dolaşmasına kim izin verir ki? Elbette ki esas sorun on kişinin sınır dışı edilmesi değildi.

Kriz ile birlikte ABD'li diplomatların adım adım izlenmesini ve her değişikliğin Bağdat'a bildirilmesini istihbarat servisi ve diplomatik elemanlarına emreden Saddam, bu sayede önemli bir başarıya da ulaştı. ABD gibi "*süper güç*" konumundaki bir ülkeyi Körfez Savaşı'ndan sonra ikinci kez provokasyona getirebilmekle birlikte, onu tüm dünyanın gözleri önünde küçük düşürdü.

28 Ağustos 1996'da KDP lideri Mesut Barzani'nin Erbil'i ele geçirmek için Irak'tan destek istemesi ve bu ülkeye ait güçlerin Güney Kürdistan'a girmesi de ABD'nin cılız bir reaksiyonuna neden olmuştu. Clinton yönetimi, Irak'a birkaç füze fırlattıktan sonra bu misyonunu bitirmişti. ABD kamuoyu önceden koşullandırıldığı halde, bu sefer tek bir füze kadar bile gidilemedi.

ABD Savunma Bakanı **William Cohen**, 7 Kasım'da "*Günaydın Amerika*" isimli TV programında yaptığı açıklamada, Irak'a karşı "*bir eylem*"den bahsediyordu. Rusya'nın araya girmesiyle bu küçük eylem gerçekleşemedi. Süper güç, milyonlarca dolarlık masrafının manevi karşılığını alamadı, aksine dünyanın gözleri önünde komik duruma düştü. Daha önce Irak'a karşı askeri bir saldırıyı "*olast-*

lıklar dahilinde" sayan ABD Başkanı Bill Clinton, Rusya'nın arabuluculuğuyla krizin dindirilmesini "*uluslararası topluluğun önemli bir başarısı*" olarak niteleyip yüzünü kaybetmemek için kendisine pay çıkardı. Ancak başarı kendisinin değildi, Rusya'nındı.

Saddam'a güvenmediğini her halükarda hissettiren Clinton, yığınak yapmayı sürdürdü.

Bunun arkasında ise Ortadoğu'daki ABD varlığını gösterme amacı yatıyor. Basra Körfezi, şu sıralarda tam savaş öncesi suskunluğu yaşıyor. Derin suları ise kızgın Ortadoğu çöpleri gibi çoktan kayıyor. ABD, en önemli iki uçak gemilerinden "*USS Nimitz*" ile "*USS George Washington*" un yanısıra bazıları uzun menzilli nükleer bombalarını da taşıyabilecek kapasitedeki savaş gemileri, 200 savaş uçağı ve 18 bin 500 askeri, şu sıralarda Körfez'de bulunduruyor. Ayrıca yeni üretilen B-1b tipi ağır bombardıman uçakları da çeşitli üslerde konumlandırılmış bulunuyor. Irak'ın ise 390 bin askeri, 310 eski savaş uçağı, 2700 tankı ile zehirli gazlar dolu gizli depoları var. Irak'ta halen imha edilmemiş Scud füzelerinden ise 10 adet bulunduğu tahmin ediliyor. İki güç karşılaştırıldığında, ABD, Saddam'a bunları harekete geçirme fırsatı bile bırakmaz.

Diğer yandan, Körfez'deki bu askeri potansiyel, sırf konvansiyonel silahlarıyla bile tüm Ortadoğu'yu yerle bir edecek güce sahip. Tabii emperyalizmin buradaki birinci hedefi, Ortadoğu'yu yerle bir etmek değil. Aksine, bölgedeki petrol havzalarına göz dikmiş Saddam gibilerini göz dağıyla uzak tutmak, halkların kendi doğal zenginliklerini kendi ellerine almasını engellemektir. Bir anlamda kendisi için üretilen petrolün güvenceli bir şekilde tankerlere yüklenip uzaklaştırılmasını sağlamaktır.

ABD, Ortadoğu'daki varlığıyla Arap ülkeleri, Rusya ve İran'a da üstü kapalı mesajlar vermektedir.

Bununla da Arap ülkeleri arasında sıkışık kaldığı halde, büyük sorunlar yaratmaya devam eden İsrail'in korunması hedeflenmektedir. ABD, siyonizmin en büyük korucusu durumundadır. 16 Kasım tarihli "*Yedidot Aharonot*" ve "*Haaretz*" gazeteleri, Londra'da İsrail Başbakanı Benjamin Netanyahu'ya ABD Başkanı Bill Clinton'un bir mektubunu veren bu ülkenin Dışişleri Bakanı **Madeleine Albright**, ABD'nin İsrail'i, Irak'ın saldırılarından koruyacağına dair teminat verdiğini yazıyordu. Bu "*koruma*" ABD'deki halkın isteğinden ziyade, Washington'daki siyasi iktidar ve bürokrasinin büyük çapta siyonizmin denetiminde olmasından kaynaklanıyor. Siyonizm, halen Washington'da en büyük lobi olduğu için, hangi partiden olurlarsa olsunlar, ABD yönetimlerine istediğini yaptırıyor. ABD'nin yeni sayılan bayan Dışişleri Bakanı Madeleine Albright da Çek kökenli bir Yahudi aileden geliyor. Ortadoğu misyonlarını, haksız konumda bulunan İsrail rejiminin korunması için kullanıyor. Arap ülkeleri bu nedenle Ortadoğu barış sürecini torpilleyen Benjamin Netanyahu hükümetinin icraatlarına ses çıkarmadan karşı taraftan taviz bekleyen ABD'ye öfkeli.

1991'de toplu halde ABD emperyalizmi saflarında yer alan Arap ülkeleri, bu ülkenin İsrail'e yaklaşımından dolayı tutumlarını değiştirdiler. Zaten ABD'nin bu son gerginlikle Irak'a saldırmamasının birinci nedeni de arkasında Arap desteğinin olmayıştıydı. Bir yandan Arap ülkelerinin karşı tutumu, öte yandan Arap ve Rusya'nın kendi başlarına hareket etmeleri, ABD'nin "*Körfez İttifakı*"nın dağılmasına neden olmuştu.

Arap ülkeleri stratejilerini yeniden belirliyor

Siyonist İsrail devletinin, Filistin ile varılan tüm anlaşmaları hiçe sayarak Batı Şeria ve Gazze'de geride kalan adacıkları da yerleşim birimleri politikasıyla ilhak etmeye devam etmesi, Arap ülkelerinde infiala neden olmuştu. Oysa Kasım 1995'te iç istihbarat servisi **Şin Bet**'in önemli katkısıyla suikaste kurban giden İsrail Başbakanı İzak Rabin, bazı önemli adımlar atmıştı. Netanyahu döneminde bunlar tamamen yok edildi. İsrail'e karşı artan tepki, hatta radikal tavırlara yol açmıştı. 16 ile 18 Kasım tarihleri arasında Katar'ın başkenti Doha'da düzenlenen 4. Or-

tadoğu ve Kuzey Afrika Ekonomik Konferansı'na çok az sayıda Arap ülkesi katıldı. Bunlar da Arap işbirlikçileri arasında sayılan Katar, Yemen, Oman, Kuveyt, Ürdün, Tunus, Moritanya'ydı. Zirvenin gerçekleşmesi için ABD büyük çaba gösterdiği halde, Mısır, Suriye ve Suudi Arabistan boykot etmişti. ABD Dışişleri Bakanı Albright, İsrail'e destek vermek amacıyla yoğun programına rağmen, zirveye katılmıştı.

Arap ülkelerinin bu tavır, Körfez krizine de yansdı. "*ABD küstahlığı*"ndan bahseden bazı Arap yazarları, Washington'un İsrail Başbakanı Benjamin Netanyahu'ya arka çıkmasına artık tahammül edemiyorlar. Arap ülkeleri ikinci bir Lübnan'ın yaratılmasını istemedikleri için Irak'a dıştan müdahale etmesine karşı çıkıyorlar. Bu durum sömürgeci Türk devletinin saldırganlığı için de geçerli oldu. Arap ülkeleri, 14 Mayıs'tan bu yana Güney Kürdistan'ı işgal altında tutan TC'ye yoğun tepki gösteriyorlar. Ancak işgal hareketi Behdinin'in tümü ve Soran bölgelerine kadar uzandığı halde şu ana kadar ciddi bir yaptırım uygulayamıyorlar. Osmanlı sınırları tarzında yeni bir emperyalizmi geliştirmeye çalışan TC, Güney Kürdistan'ı Kıbrıs'ın kuzeyi ya da Lübnan'ın güneyi tarzında uzun zaman işgal altında tuttuktan sonra ilhak etmeyi hedefliyor. "Tampon bölge" uygulaması bunun bir ön adımı olarak değerlendirilebilir. Arap ülkelerinin bu duruma tepkilerinin her

larda, Irak'ı bir kez daha uyardı. U-2 keşif uçaklarının Irak tarafından düşürülmesi halinde, ABD'nin bunu "*direkt askeri saldırı*" olarak niteleyip yanıt vereceği tehdidinde bulundu. Diplomatik çözüm istediklerini söyleyen Richardson, buna rağmen askeri müdahale için "*yeterince yetki*"leri bulunduğunu öne sürdü.

Ertesi gün, yani 14 Kasım Cuma günü tüm müfettişler Irak'ı terk edip Ürdün'ün başkenti Amman'a geçince, gerginlik doruk noktasına ulaştı. Bir yandan uçak gemileri ve Adana'daki İncirlik Hava Üssü'nden kalkan ABD savaş uçaklarının körfezdeki manevraları ve Washington'dan emir bekleyen askerlerin hareketliliği, öte yandan da diplomasi trafiği had safhaya ulaştı. Aynı gün ABD ordusunun 92 bin tonluk ağırlığıyla en büyük uçak gemilerinden biri olan "*USS George Washington*" un da Körfez'e nakledilmesi kararlaştırıldı. ABD, Arap ülkelerinden Kuveyt işgali sırasındaki desteği alamayacağını biliyordu. Bu nedenle ana üs olarak İncirlik'i belirlemişti. Bu konuda TC ile mutabakat sağlanmıştı. ABD, tüm bunları sözde "*21'inci yüzyılın güvenliği*" için yapıyordu. Bu açıklama, Clinton'un da eski taktiği uyguladığını gösteriyordu. Böylece 1991'deki senaryonun aynısı tekrar perdeye aktarılacaktı. 1991'de 40 adet Scud füzesi isabet eden İsrail'de o günler gibi yine gaz maskesi paniği başlamıştı.

Birçok yerde, ABD'nin Körfez Savaşı sırasında devremediği Saddam'ı iktidardan

bunu eyleme dönüştürmekte istediği düzeye ulaşamadı. Irak diktatörü de ABD'nin Güvenlik Konseyi'nde yalnız kalmasını sağlamak için geçtiğimiz yıl ilginç bir taktiğe başvurmuştu. BM Güvenlik Konseyi'nin 986 sayılı "*gıda karşılığı petrol*" kararı çerçevesinde altı ayda bir 2 milyar dolar değerinde petrol satışına izin vermesini ABD'ye karşı başarılı bir şekilde uygulayan Irak, petrolü satmak için üç ülkeyle anlaşmalar yaptı: Çin, Rusya ve Fransa. Burada dikkati çeken, her üç ülkenin de BM Güvenlik Konseyi'nin daimi üyeleri olmasıydı. İşte Irak'ı bu son krizde kurtaran bu üçlüydü. Üçü de Amerika'nın Irak'a silahla yanıt vermesine karşı çıktı. Irak diktatörü Saddam Hüseyin de 3 Kasım'da Baas rejiminin en yüksek organı olan "*Devrimci Komando Konseyi*"nde "*ne pahasına olursa olsun*" BM ambargosunun kaldırılmasını talep ederken, şöyle konuşuyordu: "*Amerikalıları en çok kızdıran, petrolümüzün çıkartılması ve satışı için sadece Çin, Rusya ve Fransa ile anlaşmalar yapmamızdır.*"

Sözkonusu üç ülkenin Irak rejimi ile anlaşmalar yapmasının arkasında, petrol dışında önemli bir unsur daha vardı. Ayrıca üç ülkenin Ortadoğu'daki çıkarları ABD ile mühiş derecede çakışıyor. Savaş öncesi Irak'ı silahlarla donatan Rusya'nın bu ülkeden halen 7 milyar dolar alacağı bulunuyor. Irak'ın Fransa'ya da yüklü borcu var. Her üç ülke de kısa bir sürede ambargonun kalkmasıyla Irak

Saddam'ın fedaileri

geçen gün artmaktadır ve ileriki süreçlerde tepkilerin somut durumlara dönüşmesi ise kaçınılmazdır.

Krizin patlak verdiği an

BM müfettişleri arasındaki ABD vatandaşlarının sınır dışı edilmesiyle galeyana gelen Washington, askeri müdahale için bir yandan BM Güvenlik Konseyi'nden yetki almaya çalışırken, diğer yandan 1990-91'den bu yana en büyük askeri yığınağa başlamıştı. Washington, başka bir koldan da diplomasi kanallarını işletmeye başladı. ABD Başkanı Bill Clinton ise tüm güvenlik danışmanları ve üst düzey diplomatları Beyaz Saray'da kriz toplantısına çağırarak durum değerlendirmesi yaptı. Dışişleri Bakanı Albright'ın Avrupa ve Ortadoğu'yu kapsayan ikna amaçlı mekik diplomasisi ile birlikte Washington'un BM ana karargahındaki adamı **Bill Richardson** da Güvenlik Konseyi üyesi ülkeler nezdinde harekete geçti.

ABD'nin çağrısı üzerine 12 Kasım akşamı toplanan BM Güvenlik Konseyi, Washington'a saldırı yetkisi vermedi. ABD'nin Güvenlik Konseyi içerisinde desteğini yitirdiğini fark eden Saddam ise bu boşluğu kullanmak için büyük çaba gösteriyordu. Her gün yeni taktiklerle ABD'yi oyalyordu. ABD'nin istediğini yapmayan Güvenlik Konseyi, Irak'a karşı yaptırımların sertleştirilmesine karar verdi. İttifak içerisindeki ilk çatlak burada ortaya çıkmıştı. ABD'nin silahlı müdahale talebi Çin, Rusya ve Fransa'nın vetosuna çarpmıştı. ABD'nin BM Elçisi Richardson, medyaya yaptığı açıklama-

uzaklaştırmaya mı çalıştığı sorusu sorulmasına karşın, bunun yanıtı o kadar kolay değildi. ABD'nin birkaç füzesiyle Saddam'ın iktidardan uzaklaştırılmayacağı da, ABD emperyalizminin böyle bir şey de istemediği de bilinen bir gerçektir. Nitekim "*Herkesin herkese karşı savaştığı*" fikrinde olan Saddam'ı zayıflatmak bir yana, bu saldırı onun konumunu daha da güçlendirecekti.

ABD, tutumunda öylesine yalnızlaştırılmıştı ki Kuveyt bile silahlı müdahale istemiyordu. 16 Kasım'da Kahire'de Mısır Cumhurbaşkanı Hüsnü Mübarek ile bir araya gelen Kuveyt Dışişleri Bakanı Şeyh Sabah el Ahmed el Sabah, ülkesinin ABD'yi Irak'a karşı bir saldırı için üslerini kullanmasına izin vermeyeceği mesajını verdi. 1991'deki kurtarıcısına ters düşmemek için ise ABD'nin Körfez'de iki uçak gemisi bulunduğunu ve bu nedenle Körfez ülkelerini üs olarak kullanımına gerek kalmadığı gerekçesini getiriyordu. Kuveyt'in işgali döneminde Mısır, Suriye ve Fas gibi birçok Arap ülkesi ile birlikte 31 ülkeden oluşan "*Körfez Savaşı İttifakı*"nın yeniden oluşturulması artık mümkün değildi.

ABD emperyalizmi, bireysel bir hareketinin Arap dünyasında büyük tepkilere yol açacağını bildiği için, diplomatik adımlara önem verip askeri yığınakla gözdağı vermeye çalışıyordu.

Rusya, Çin ve Fransa faktörü

ABD emperyalizmi, Irak'ın taktiksel manevralarını krize dönüştürmeyi başardığıysa da

ile sıkı ekonomik ilişkiler geliştirmeyi umuyor.

Son kriz, Rusya için ayrıca eski gücünü gösterip ABD hegemonyasını kırmak için de iyi bir fırsattı. Ve öyle de oldu. ABD saldırı hazırlıkları yaparken, Rusya Dışişleri Bakanı **Yevgeni Primakov**, son yılların en önemli diplomatik atağını başlattı. Moskova'da "*önemli misyonların adamı*" olarak tanımlanan ve üç yıl önce Batı'ya "*Rusya'nın arka bahçesine*" girmeye cesaret etmemesi konusunda uyarıyan Primakov, Irak'ı Brejnev döneminden beri tanıdığı için bu fırsatı ülkesinin varlığını kanıtlamak için kaçırmadı.

Kasım ortasında New York'ta bulunan Irak Başbakan Yardımcısı **Tarık Aziz**'i ülkesine dönüştürmek için davet eden Primakov, Rusya lideri Boris Yeltzin ile görüşmelere geçti. 20 Kasım'da yapılan bu görüşme sonucunda şu karara varıldı: Irak, ABD vatandaşları da buna dahil olmak üzere tüm BM müfettişlerinin Irak'ta çalışmalarını yürütmelerine müsaade edecek. Rusya ise karşılığında Güvenlik Konseyi'ndeki konumunu kullanarak yaptırımların kaldırılması ve UNSCOM heyetinde Irak'a yakın Çin, Fransız ve Rus müfettişlerin sayısını artırmaya çalışacak. Böylece ABD'lilerin oranı düşürülmüş olacak. Savaş aşamasına gelen kriz, bu anlaşmayla dindirilmiş oldu. Bu gelişme sonrası Primakov rahat bir nefes alarak "*tünelin sonunda ışık görüldü*" açıklamasını yaptı. İki ay içerisinde Irak'ın lehine gelişmeler yaşanmazsa, krizin yeniden tırmanması kaçınılmaz olacak.

“Yeni dünya düzeni” ve gelişim süreci

Araştırma-İnceleme-I

Eşitsiz gelişim ve bunun beraberinde getirdiği sömürü paylarının yeniden bölüşülüp paylaşılması mücadelesi kapitalizmin doğasında varolan bir durum. Bu, kaçınılmaz olarak emperyalistler arası çatışma ve savaşları da beraberinde getiriyor. I. ve II. Emperyalist Paylaşım Savaşları böylesine nedenlerden kaynaklanan ve milyonlarca insanın canına, büyük yıkımlara malolan savaşlardır. Ne var ki, her iki savaşta da emperyalist sistem güç kaybederek çıkmıştır.

Birinci savaşın sonucunda şanlı Ekim Devrimi boyverirken, ikincisi beraberinde ulusal kurtuluş mücadeleleri, Doğu Avrupa ve Çin’de demokratik halk cumhuriyetlerini getirmiştir. Bunlar emperyalizmin yenilgileridir. Ve her yenilgi emperyalizmi yeni stratejilere ya da çözüm arayışlarına itmiştir. Ama bir kutbunda ezen sömürgeci ve emperyalist güçlerin, diğer kutbunda ezilen emekçi sınıf ve halkların yerleri uzun soluklu bir çözüme götürmeye yetmemiştir. Çelişki, çatışma ve kutuplaşmanın kaçınılmaz olduğu böyle bir dengede hiçbir zaman da yetmeyecektir. Fakat değişik ekonomik politikalar –liberal, müdahaleci vb.– devlet modelleri denendi, denenmeye devam ediliyor.

1945-80 arası süreç, bu anlamda emperyalist kampta yeni statüko ve çözüm teorilerinin üretildiği, bunların oturtulmaya çalışıldığı bir süreçtir. II. Emperyalist Paylaşım Savaşı’ndan sonra emperyalizmin klasik sömürgecilik politikası yerini yeni-sömürgecilik politikasına bırakır. Sömürge politikasındaki bu değişikliğe şüphesiz ki çok farklı gelişme, kaygı ve amaçlar rol oynamıştır. Ama özünde reel-sosyalist kamptaki güçlenme, sömürge halklardaki bağımsızlık eğilimi ve bunların sosyalizme dönük yüzü, emperyalizmin sömürüyü daha da derinleştirip inceltmek sürdürme amacı temel rol oynayan faktörler olmuştur. Emperyalizm sömürge politikasında bu değişikliğe giderken, aynı zamanda gerek metropol ülkelerde, gerek ezilen bağımlı ve sömürge ülkelerde de çeşitli değişikliklere gider. Bu, koşulların kaçınılmaz kıldığı, ya da en azından sürece en uygun görülen ekonomik politikaları ve çeşitli sosyal, siyasal uygulama ve doktrinler olmuştur.

Emperyalizmin 1929’daki büyük yapısal krizi, bu kampta bir kez daha devlet-ekonomi ilişkisini gözden geçirme zorunluluğunu getirdi. Bu sürece kadar varolan politika, devletin piyasaya fazla müdahale etmediği, ekonomide her tür yönlendiriciliği burjuvazi eliyle gerçekleştirdiği, tekellerin bu alanda söz sahibi olduğu bir politikadır. Ne var ki bu kriz, emperyalizmi kökten sarsan bir kriz oldu. Devlet müdahalesi olmadan içine girilen krizin atlattılması, piyasanın yeniden düzenlenmesi, sistemin çöküşünün engellenmesi çok güç görünür. Dolayısıyla kapitalizmin doğasında varolan bu bunalım ve krizli gelişme için gerekçe olarak devletin yeterince müdahale etmemesi gösterilir. Buna bir de II. Dünya Savaşı sonrası gelişmeler de eklenince, artık sistemin yeni bir modele başvurması zorunlu olur. Bu modelin emperyalist metropollerdeki uygulaması “sosyal devlet” ya da “refah devleti” olurken, bunun geri bırakılmış ülkelerdeki uyarlanmış biçimi ise, “kalkınmacı devlet modeli” olur.

“Sosyal devlet” modeli

1929 ekonomik bunalımı “sosyal devlet” modelinin önemli nedenlerinden biri olmasına rağmen, tek neden bu değildir. Bunun yanında değişik ideolojik-politik güncel nedenler de böyle bir devlet modelinin uygulanmasına sebep olmuştur. Her şeyden önce SSCB II. Dünya Savaşı’ndan zaferle çıkmış, güç ve etkinliğini arttırmıştır. Bu, beraberinde kimi ülkelerde bağımsızlığı ve demokratik halk oluşumlarını getirirken, büyük bir bölümünde de kurtuluş ve bağımsızlık

eğilimini daha da geliştirmiştir. Faşizmin yenilgisi de bu gelişmeleri etkilemiş, sosyalizme karşı ezilen sınıf ve halklar nezdinde daha çok prestij ve sempati kazandırılmıştır.

Reel-sosyalist bloğun varlığı ve gelişimi, beraberinde tüm dünyada bir etkilenmeyi doğuruyordu. Reel-sosyalist ülkelerdeki işçi sınıfının iktidarda olması, sosyal yaşam düzeyi vb. emperyalist ülkelerdeki işçi sınıfını etkileyebiliyor ve her an sistem bir toplumsal muhalefetle karşı karşıya kalabiliyordu. Böylesi gelişmeler olurken, emperyalist kamptan buna alternatiflerin geliştirilmemesi ya da bir karşılık verilmemesi düşünülemezdi. Nitekim bu yanıt da, dönemin temel emperyalist gücü ABD’den geldi. Emperyalist-kapitalist sistem böylesi gelişmelerin önünü almak için “sosyal devlet” modelini geliştirdi. Her iki dünya savaşında da kendi topraklarında savaş yaşamayan ve fazla yıpranmadan çıkmayı başaran ABD, II. Dünya Savaşı’ndan sonra artık emperyalist kampın tartışmasız lideriydi. Dolayısıyla her yeni geliş-

kelerdeki işçilerin ücretlerinde bir “iyileştirme”ye gidildi. Sosyal yaşam standartlarında belli bir düzey oluşturuldu. Sosyal harcamalar olarak tabir edilen eğitim, sağlık, kültür vb. alanlarda harcamalar yapıldı. Özellikle Kuzey Avrupa ülkeleri bu anlamda “örnek ülkeler” kategorisine çıkarıldılar. Batı Almanya, Fransa, İngiltere ve ABD gibi baş emperyalist ülkelerde de bu model “başarıyla” uygulandı. İşsizlik sigortası, konut sağlama, sağlık-eğitim hizmetleri, sosyal güvenliğin sağlanması, işçi-memur istihdamlarının sağlanması vb. alanlarda, devlet bu “sosyal” güvenliğin sağlanmasına uygun bir politika izliyordu. Elbette burada işçi sınıfının bu ülkelerde geliştirdiği mücadele gözardı edilmiyor. Aksine bu modelin oluşmasında bunun rolü de vardır. Ve zaten işçi sınıfının mücadelesini, –radikal devrimci bir mücadele olmasa da– reel-sosyalist bloğun etkilemesinden kurtarma amaçlı bir model olarak oluşturulmuştur “sosyal devlet” modeli.

Böyle bir modelin oluşturulmasında, bu

mektir. Bunun için de, bu ülkelerde “kalkınmacı devlet” modeli gerekiyordu.

“Kalkınmacı devlet” modeli

Bu model, emperyalizmin süreçteki stratejisine uygunluk arzeden bir modeldir. Bu ülkelerde bağımlılık ve sömürü ilişkilerini sürdürmek böyle bir “taviz”i zorunlu kılıyordu. Halk cephesinden gelecek örgütlü bir anti-emperyalist direniş çok tehlikeli olacaktı. Bunu engellemek bazı imkanlarla, yukarıdan kimi dönüşümlerle mümkünse, bunu yapmaktan kaçınmamak gerekir. Emperyalizmin geliştirmek istediği eğilim bu. Fakat bu devlet modelinin geri bırakılan ülkelerde bir “kalkınma”yı görünüşte de olsa sağladığı söylenebilir. Ama bu “kalkınma”nın niteliğini irdelemek zorunludur. Fakat bunu yaparken, bu modelle “komünizm tehlikesini” önlemek amacıyla, kapitalist gelişmeyi sağlama yönünde yapılanları görmezden gelmek yanlış olacaktır. Bu açıdan süreci kendi içinde ve

meye bizzat yön vermek ya da kendi çıkarları doğrultusunda şekillendirmek isteyen güçlerin başında ABD gelecekti. Bu durum hem ulusal, hem uluslararası açıdan gerekliydi ve birçok gelişmeyi de kendi bağrında taşıyordu. Truman Doktrini, Marshall Planı, NATO’nun oluşturulması, değişik ülkelere savaşla sonuçlanan müdahaleler böylesi gelişmelerdi.

ABD, “sosyal devlet” modelini işte böyle bir ulusal ve uluslararası atmosferde geliştirmek zorunda kaldı. Ya işte işçi sınıfının ekonomik, sosyal hak arayışlarını baskıcı faşizan uygulamalarla bastırarak ve sömürüyü daha da artıracaktı, ya da bu sınıfı da kapsayan bazı açılımlara, düzeltme yollarına başvuracaktı. Birinci çık kendisi için pek de mantıklı değildi. Zira İtalya ve Almanya’da faşizm şeklinde denenmişti ve kendileri için büyük bir yenilgiyle sonuçlanmıştı. Yine ezilen emekçi sınıfların mücadelesi durumunda, onlar için uluslararası alanda yeni nefes boruları, güç kaynakları doğmuştu. Bu da, böylesi bir baskıcı eğilimi tercih edilebilecekler arasında ikinci sıraya itiyordu. Oysa süreçte emperyalizmi böyle bir tehlikeden kurtaracak, yine ekonomik dengeyi oturtup, büyük yıkımlardan koruyacak bir devlet modeli arayışı sözkonusuydu. Ve işte bunun için de “sosyal devlet” modeli en uygun ve tercih edilir bir seçenek olarak kabul edildi.

Emperyalist ülkelerde uygulanmak istenen bu modellerle devlet, II. Dünya Savaşı öncesine göre daha çok rol oynuyor ve yine etki alanları oldukça fazladır. Devlet kendini ekonomiden sosyal yaşama kadar söz sahibi olarak görüyor, üretimde, dağıtım ve paylaşmada, yaşamın düzenlenmesinde önemli bir işlev üstleniyor.

“Sosyal devlet” modeli ile emperyalist ül-

sürece Çok Uluslu Şirketler’in bundan fazla olumsuz etkilenmemesi de etkili olmuştur. “sosyal devlet” modeli veya devletin ekonomiye müdahalesi, sermaye önünde ciddi bir engel oluşturuyordu. Aksine, sermayenin kriz sürecinde devlet arz-talep dengesizliğini düzenleyerek büyük bir talep ortaya çıkarmaktaydı. Yine zarar eden Çok Uluslu Şirketler’in korunmasını sağlamaktaydı. Devlet sermaye ile işçi örgütleri arasında bir denge-uzlaşma durumunu yaratarak ücretlerin yükselmesini önlemekteydi.

“Sosyal devlet” modelinin tekellere yüklediği bir fatura da sözkonusuydu. Eğitim, sağlık, sosyal güvenlik vb. harcamalar devletin bu alana yönelttiği kaynaklarla sağlanıyordu. Vergiler bu yüzden yüksek tutulmak zorundaydı. Sermaye bu kaynak aktarımına ileride karşılaştığı kriz sürecinde karşı çıktı ve tüm kaynak aktarımının kendisine kanaliz edilmesini istedi. Emperyalist ülkelerde böyle bir uygulama geçerliken, elbette buna eşlik etmek üzere geri bırakılmış ülkeler için de bir şey düşünülmemeliydi. Yoksa tehlike tümünden karşılanamazdı. En temel tehlike de, şüphesiz ki, gelişme eğilimi gösteren ve oldukça ilgi gören sosyalizmdi. Öyleyse her halukarda bu tehlikeli gelişmeleri önlemek veya denetim altına almak gerekirdi. İşte bu kaygılarla metropol ülkelerde “sosyal devlet” modeli geliştirilirken, uluslararası arenada da anti-emperyalist gelişmeleri boğmak amacıyla “çevreleme liberalizmi” adlı bir strateji geliştirildi. Bu stratejiye göre; eğer komünizmin gelişmesini önlemek için emperyalist merkezlerde “sosyal devlet” modeli uygulanıyorsa, ezilen bağımlı ülkelerde de bazı değişikliklere gitmek gerekliydi. Bu da sözkonusu ülkelerde belli bir “gelişme” ya da “kalkınma” düzeyine izin ver-

objektif olarak değerlendirmek günümüzde “yeni dünya düzeni”nin ekonomik politikasını doğru değerlendirmek ve yaşanan değişimi görmek açısından zorunludur.

Uluslararası tekeller ucuz işgücü, düşük vergi, sağlanan koyallıklar vb. nedenlerden ötürü sözkonusu geri bırakılmış ülkelere yöneltiler. Bu yönelimin hem siyasi, hem de ekonomik boyutu vardır. Yani kalkınmacı devlet modeliyle bir yandan komünizmi önleme gibi bir strateji izlenirken, bir yandan da ekonomik sömürü derinleştiriliyordu.

Uluslararası tekeller, girdikleri bağımlı, az gelişmiş ülkelerde ortaklık temelinde oluşturdukları teşebbüslerle sömürülerini derinleştiriyorlardı. Uluslararası tekel merkezlerinden buralara kaynak aktarmaktan ziyade, o ülkelerin kaynaklarını harekete geçirmeyi ve ortaya çıkan kar oranının yüzde seksen-doksan oranını kendi merkezlerine aktarıyorlardı. Geriye kalan kısmını da tekrar yatırıma yönlüyorlardı. General Motors yöneticisi F. G. Donner, bu durumu şöyle ifade etmektedir: “Denizaşırı ilişkilerimizi ve gerçekleştirdiklerimizi özetlememe izin verin... 1950 sonunda General Motors’un sabit sermaye yatırımları dahil sermayesi 184 milyon dolardı. 1965 sonunda yatırımlarımız 1.1 milyar dolara ulaşmış bulunuyor. Biz bu gelişmeyi, hemen bütünüyle General Motors’un denizaşırı finansal işlemlerden ve yerel ödüncülerden sağladık. Bunun sonucunda denizaşırı şubelerimiz kârların yaklaşık üçte ikisini ABD’ye transfer ediyorlar.” (The Worldwide Industrial Ente Pris. MC Graw Hill. Aktaran Fikret Başkaya)

Yabancı sermaye sahipleri girdikleri az gelişmiş ülkelerde rekabette karşılaşmadıklarından, kendileri açısından olumlu koşullar mevcuttu. Pazarın tek hakimi kendileriydi.

Dolayısıyla rekabetten doğacak kimi “olumsuzluk”lardan uzak kalmış oluyorlardı. Merkezlerinin bulunduğu ülkelerde veya diğer sanayileşmiş ülkelerde rekabete gireceklerinden kâr oranlarında bir azalma sözkonusu olacaktı. İşte bu açıdan geri bırakılan ülkelere yönelmek uluslararası tekeller için oldukça cazipti.

“Kalkınmacı devlet” modelinin uygulanmaya başlanmasıyla, sözkonusu ülkelerde tarımın gayri safi milli hasıla içindeki payı gerilerken, sanayiinin payı giderek yükseldi. Görünürde bir sanayileşme sözkonusuydu. Fakat işin rengi hiç de öyle değildi. Buralarda milli bir burjuvaziden veya milli bir sanayileşmekten söz etmek pek mümkün değildi. Daha çok gelişen sanayileşme, montaja dayalıydı. GSMH’deki sanayinin payının artması, daha çok belli bir elit kesimin palazlanmasına yarıyordu. Geliştirilen sanayi, üretim mallarının üretimesinden çok tüketim mallarının üretimesine yöneltildi. Genelde üretilen mallar da ülke koşullarının üzerinde ve oldukça lükstü. Bu lüks mallar, tek pazar olgusu, yeni rekabetin olmaması, tüketicinin başka alternatifinin olmamasından, pahalı fiyatla satışa sunuluyordu. Sömürü bu şekilde daha da katmerleşerek sürüyordu.

Bu ülkelerde üretilen malların üretimi dışarıdan ithal edilen parçalarla sağlanıyordu. Böylece teknolojik anlamda da dışarıya bağımlılık geliyordu. Eğer üretimi, mallarının üretimine yönelik bir politika izlenmiş olsaydı, bu belli bir kalkınmayı getirebilirdi. Fakat bu da sermayenin doğasına aykırıydı. Çünkü sermayenin doğasında dizginsiz bir sömürü vardır.

Ayrıca bu ülkelerde üretilen malların dışarıya ihracı da neredeyse imkansızdı. Bunun birinci nedeni, bu ülkelerin dünya pazarında rekabet edecek güçleri yoktu. İkincisi ise, emperyalist ülkelerin kendi pazarlarını korumak için izledikleri politikalar ve uyguladıkları kotalardı. Birçok alanda sermaye, sanayiye yöneliyordu. Burada “yeni dünya düzeni” sürecinde karşımıza çıkacak olan ekonomik politikanın değişikliğinde göreceğimiz rantiyer sermayesinin bu süreçteki rolünün yerinin altını çizmek istiyoruz. Rantiyer sermayesi bu süreçte sanayiye yönelmektedir. “yeni dünya düzeni” sürecinde ise tersi bir durum sözkonusudur. Buna yeri geldiğinde yine değineceğiz.

Böylesi bir sömürü sözkonusu olmakla birlikte, bu sömürü “komünizm tehlikesi”nden duyulan korkudan dolayı daha da derinleştirilmemiş, belli oranlarda bir kalkınmaya göz yumulmuştur. Bu durum “komünizm tehlikesi”nin ortadan kalkmasıyla birlikte gelişmeye başlayacaktır.

Bu stratejinin Latin Amerika’daki özgün uygulaması olan “ilerleme için ittifak” anlayışı çerçevesinde, ABD’den büyük yardımlar aktarıldı. Öyle ki, bu modelin uygulanmaya başlamasından sonraki üç yıl içinde Latin Amerika’ya 16 yıldan 3 misli para aktarıldı. Yine 1961 yılında Uruguay’ın Punta Del Este şehrinde “Latin Amerika Devletleri Konferansı” yapıldı. Sözkonusu ülkeler için oldukça “avantajlı” uygulamalar içeren bu sözleşmeye 20 Latin Amerika ülkesi imza attı. Buna sadece Küba çekimser kaldı. Burada öngörülen şey, 10 yıl içinde 80 milyar dolar aktarılmasıydı. Ancak yardımlar 2 yıl daha devam etti ve kesintiye uğradı. Buna rağmen, “1950-80 arasında Latin Amerika’da GSMSP ortalama yüzde 5.5, sanayi üretimi yüzde 7 arttı. Kentleşme oranı yüzde 45’ten yüzde 70’e yükseldi. Çocuk ölüm oranları gerilerken, sermaye birikim oranı üretimin yüzde 25’i düzeyine çıktı. Yaşam uzunluğu yüzde 15-20 oranında yükseldi. Sosyal hizmet planı genişledi ve iyileşti. Emeğin yetişkinlik düzeyinde kayda değer bir iyileşme olurken, yoksulluk sınırı altında yaşayan nüfus 1960’ta yüzde 51’den, 1970’te yüzde 40 ve 1980’de yüzde 33’e geriledi.” (Fikret Başkaya)

Sömürünün derinliği ve "kalkınma"daki bu veriler arasında bir çelişki görülmektedir. Bu çelişki, başta da belirttiğimiz gibi, "komünizm tehlikesi"nden kaynaklanmaktadır. "yeni dünya düzeni" sürecinde emperyalist-kapitalist sistemin ekonomi-politikasına baktığımızda göreceğimiz ki, bu göreceli kalkınmaya bile göz yumulmakta, sömürü alabilirdiğine derinleştirilmektedir.

"yeni dünya düzeni"nin ekonomi politikası

1974-75 krizi ve değişen durum

Emperyalist-kapitalist sistemin '70'li yıllara kadar sanayileşmiş ülkelerde "sosyal devlet", diğer ülkelerde ise "kalkınmacı devlet" modelini uygularken, aynı zamanda "en parlak" dönemini de yaşıyordu. Fakat '74 yılına gelindiğinde kapitalist sistem doğasında varolan krizle tekrar karşı karşıya kaldı. Sistem büyük bir kaynak sorunuyla karşılaştı. Her alanda verimlilik oranı göstergeleri düşmeye başladı. Engel "ulus devlet"ti. Sermayenin uluslar ötesi hareketini engelleyen "ulus devlet" ne pahasına olursa olsun küçültülmeliydi.

1929 krizinde kurtarıcı olarak görülen devlet, 45 yıl sonraki krizin nedeni olarak görülmüyordu. Sermaye kaynaklarını tüketen, giderek büyüyen, aşırı vergi alan devleti, ekonomideki müdahaleciliğine son vererek asıl işlevine döndürmek istiyordu. Aynı zamanda özelleştirme yolu ile KİT'ler, sermayenin kaynak alanları haline getirilmeliydi.

Aslında sistem "sosyal devlet" ve "kalkınmacı devlet" modelleriyle kendi doğasına aykırı olan bir "bonkörlüğün" cezasını çekiyordu. Azami kâr kapitalist sistemin temel mantığıdır. "Sosyal devlet" modeli ile sömürünün belli bir düzeyde tutulması, yine "komünizm ile mücadele" adına yapılan harcamalar, emperyalist-kapitalist sistemin ekonomisinde bir gedik açıyordu.

Devletin küçültülmesi istemindeki asıl amaç; devlet eliyle yapılan sosyal harcamaların sınırlandırılması ve sermayenin böylece kaynak dağılımını kendi lehine çevirmesiydi. Yani devlet aracılığıyla giden kaynağı sermaye kendine kanallandırmak istiyordu. Bu ekonomi-politikada "neo liberalizm" olarak formülendirildi. Böylece bir önceki dönemdeki liberal politikalarından vazgeçilerek, yeni liberal politikalar oluşturuldu. Bu, "yeni" ekonomi-politika sürecinin bir tek ifadesi vardı: Sömürünün içte ve dışta derinleştirilmesi... Bunun için emperyalist ülkelerde uygulanan "sosyal devlet", geri bırakılan ülkelerde "kalkınmacı devlet" modelinden vazgeçilmeliydi.

"Sosyal devlet"ın iflasi

"Sosyal devlet" modeli emperyalist-kapitalist sistemin bir lütfü değil, toplumsal mücadelenin yükselmesinden duyduğu korkunun bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Ve bu modelden vazgeçilmesi gerektiği, ilk kez 1974-75 yapısal krizle birlikte dillendirilmeye başlanmıştı. Fakat asıl 1980'li yıllarla birlikte bu söylem pratikte ifadesini buldu. 1983, baş emperyalist ABD'de Reagan'ın başa geldiği bir süreçtir. Yine aynı süreçte İngiltere'de Thatcher başa geldi. **Reagancılık** ve **Teatcherizm** halklara yönelik yeni bir saldırı sürecinin ifadesiydi.

Bir anlamda 1974-80 dönemlerinde "kuluçka süreci"ni yaşayan "yeni dünya düzeni" bu aşamadan itibaren belirginleşmeye başlıyordu. Reel sosyalist sistem ise çöküş sinyalleri vermeye başlamıştı. Dolayısıyla sistem açısından sınırsız kâr eğiliminin önünde engel olan, fakat reel sosyalist bloku karşısında duyulan korkudan dolayı oluşturulan "sosyal devlet" modelinden vazgeçilmesi için bir "sakınca" kalmamıştı.

Sermaye, devletin bu modele uygun olarak eğitim, sağlık, sosyal güvenlik vb. alanlarda yaptığı harcamalarını sınırlandırmasını ve buraya giden kaynağın kendisine aktarılmasını istiyordu. "Komünizm de bir tehlike" olmaktan çıkarıldığına göre, bu rahatlıkla uygulanabilirdi. Yine işçi ücretleri "yüksek"ti. Özellikle sendika konfederasyonları, sistemle bir konsensüs halinde olmalarına rağmen, işçi ücretlerinin yüksek tutulmasında rol oy-

nuyorlardı. Bu da artı değer sömürüsünü belli bir seviyede tutuyor, daha fazla derinleşmesine engel oluyordu. Bunun için bir sendikasılaştırma hareketinin geliştirilmesi gerekiyordu. Yine sosyal harcamaların yapılması için alınan vergi oranları yüksek görülmüyordu. Sosyal harcamaların sınırlandırılmasıyla bağlantılı olarak vergi oranları aşağıya çekilmeliydi.

Bu gerekçeleri öne süren sermaye, bu modelden vazgeçerek kendi sömürüsü önündeki engellerin kaldırılmasını istiyordu. Sermaye, girdiği krizden çıkmanın bir yolunu burada görüyordu. Böylece emperyalist ülkelerde uygulanan "sosyal devlet" modelinden vazgeçildi. Fakat bu modelin bir anda ortadan kaldırılarak sermayenin sınırsız sömürüsünün içte derinleştirilmesi mümkün değildi. Sosyal harcamalar bir anda tamamıyla kaldırılmazdı. Böylesi bir durumda toplumsal bir muhalefet gelişebilirdi. Nitekim 1990'lı yıllarda bu kısıtlamaları tam olarak sağlamış değil. Yine işçi sınıfının yüz yılı aşkın bir mücadele sonucu elde ettiği haklar ve yıllarca uygulanan ücret politikasından bir anda vazgeçilmesi, sistem açısından kolayca göze alınamazdı. İşçilerin tepkisine neden oldu. Özellikle Fransa'daki işçi eylemlikleri hâlâ hafızalarda kalmıyor.

Bu ve benzeri engeller "sosyal devlet"ın izlerinin tamamıyla silinmesini imkansız kılıyordu. Elbette bu da sermayenin krizinden çıkması için gereken sömürüyü elde etmesini engelliyordu. Kaldı ki, içte böylesi bir sömürü gerçekleştirilmiş olsa da, sermaye, doğası gereği daha fazla sömürü elde etme yoluna girecekti. Dolayısıyla ezilen bağımlı ve sömürge ülkelerde "kalkınmacı devlet" modelinden vazgeçilmesi ve sermayenin bu ülkelerdeki sömürüsünün derinleştirilmesi için gerekli koşulların sağlanması gerekiyordu. Bu da beraberinde sömürge bağımlı ülkelerde yeni bir modelin uygulanmasını getiriyordu: "Dışa dönük model"...

"Kalkınmacı devlet"ten, "dışa dönük model"e

Emperyalist-kapitalist sistem, sömürge bağımlı ülkelerde "kalkınmacı devlet" modelini uygulamaya soktuğu süreçte, bu ülkelerde "içe dönük kalkınma" planını uygulamayı "tavsiye" ediyordu. Dışa yönelik ticaretin "kalkınma"da engelleyici rol oynayacağını belirtiyordu. "Dışa dönük model"in uygulanmaya başlamasıyla, dünya pazarıyla entegre olma ve dışa yönelme söylemlerini öne çıkardı. Sermaye, üçüncü dünya ülkelerinde de devletin ekonomideki müdahaleciliğinin sınırlandırılmasını gündeme getirdi. Artık devlet KİT (Kamu İktisadi Teşebbüsleri)'ler yoluyla ekonomiyi müdahale etmemeliydi. KİT'ler özelleştirilmeliydi. Elbette özelleştirilen KİT'ler yabancı sermayenin eline geçecekti ve böylece bu ülkelerin pazarına girilecekti. Artık global çerçevede hareket eden sermaye, pazar kapma savaşını, KİT'leri kapma şeklinde sürdürüyordu. Bundan dolayı en verimsiz KİT'ler dahi yabancı sermayenin gözdesi haline geldi. Verimsiz KİT'ler bile alınıyor, kısa sürede verimlilik oranı artırılarak devreye sokuluyordu. Çok Uluslu Şirketler arasındaki rekabet böylesi bir durumu doğuyordu. Tabii ki, bunun propagandası yapılırken, KİT'lerin ne kadar zarar ettiklerinden dem vuruluyordu. Oysa durum hiç de öyle değildi. Birçok KİT'in verimlilik göstergeleri yüksekti. Ama sözkonusu olan Çok Uluslu Şirketler'in kâr hırsıydı. Dolayısıyla tüm söylem ve politikalar buna göre düzenlenmeliydi.

Yine "dışa dönük model"in uygulanmasıyla, az gelişmiş bağımlı ülkelerin de gümrük duvarları deliniyordu. Böylece yabancı sermaye kolaylıkla bu ülkelere girer hale geldi. "Korumacılık" ortadan kalkınca, yerli sermayenin gelişmesi vb. olgular da tamamıyla ortadan kalkmaya başladı. Global ekonominin bir gereği olarak, uluslararası işbölümüne gidilerek hantal sanayi kolları ve rantiyeli ekonomi, sözkonusu ülkelere kaydırıldı. Düşük verimli ve teknolojik gelişmenin gerisinde kalan sanayi kollarından kâr elde edildi. "Dışa dönük model" ile bağımlı ülkeler, dış ticarete yöneltiliyordu. Ne var ki, bu ülkelerin dünya pazarında rekabet edebilecek güçleri olmadığından, mallarını ucuz fi-

yatla satmak zorunda kalmaya başladılar. Sanayileşmiş ülkelerin global ekonominin söylemleri olan "gümrük duvarlarının kaldırılması" ve benzerine rağmen "ulusal pazarlarını" korumalarından ötürü, az gelişmiş bağımlı ülkelerin buralara girme şansı yoktu. Dolayısıyla "serbest rekabet" ancak emperyalistler için geçerli bir olguydu.

"Dışa dönük model"in en önemli yanını borçlanma olgusu oluşturmaktadır. "Kalkınmacı devlet" modelinin geçerli olduğu süreçte uygulanan borç politikası, 1980'lere gelindiğinde bir krizle karşılaştı. Az gelişmiş ülkeler borçlarını ödeyememe durumunda dünya finans sistemini çöktürüyorlardı. 1982'de Meksika dış borçlarını ödeyemez konuma geldi. Bu süreçte IMF ve Dünya Bankası devreye girerek yeni bir borçlandırma politikasını oluşturdular. IMF o güne kadar sistemin olası krizlerine kaynak sağlayan bir konumdaydı. Doğan borç krizi IMF'nin rolünü değiştirmiş ya da farklı bir boyut eklemişti. IMF, artık borçlu ülkeler için, borçlarını düzenli ödeyerek emperyalist sistemi zora sokmamaları için reçeteler hazırlamaya başladı. Böylece bu ülkelerin kısmi de olsa varolan kendi başlarına hareket etme serbestisi tamamen ortadan kalktı.

IMF daha fazla borç veriyordu, ama **Stand By Anlaşmaları** ile ülkenin tüm politikalarına müdahale ediyor; özelleştirmeyi geliştiriyor, düzenli borç ödeme akışını sağlıyordu. Düzenli borç ödenmesinin koşulu, dışarıya düşük fiyatta ihracat yapmaktı. Bağımlı ülkelerde ihracat oranları artıyor, fakat bununla bağlantılı olarak her geçen gün yoksullaşma daha da derinlikli bir hal alıyordu. İhraç ettikleri malların fiyatları her geçen

"Borsalar, artık toplumun üzerinde estirilen bir terör mekanizmasına dönüşmüştür. Her gün medyanın 'büyüleyici' gücünden yararlanılarak neredeyse her kesimdeki insanın elinde neyi varsa borsalara çekilmekte, birkaç spekülasyonla bunlar Çok Uluslu Şirketler'in dev bütçelerine aktarılmaktadır."

gün düşerken, ithal edilen malların fiyatları da artmaktaydı. "1980-87 arasında az gelişmiş ülkelerin kahve ihracatı 3 milyon 522 bin tondan 4 milyon 130 bin tona yükseldiği halde (ki, bu yüzde 17'lik bir artış demektir) sözkonusu ülkelerin kahve ihracatından sağladıkları gelir 11.654 milyon dolardan 9.131 milyon dolara geriledi. (Bu da yüzde 22'lik bir düşüş demektir)." (Fikret Başkaya, Kalkınma İktisadinin Düşüşü ve Yükselişi)

Böylece ezilen sömürge ülkelerden emperyalist ülkelere büyük bir kaynak transferi sağlandı. Sistem kaynak sorununu, sömürüyü bu ülkelerde derinleştirmekte bulmuştu. Artık "kalkınmacı devlet" modelinin geçerli olduğu süreçteki "kısmi gelişme" göstergelerine rastlamak mümkün değildi. Her alanda alabilirdiğine bir yoksullaşma yaşıyordu. İşsizlik oldukça artmış, sosyal alanda tam bir gerileme yaşıyordu. "Bir bütün olarak ele alındığında az gelişmiş ülkelerde kişi başına GSMH yılda ortalama yüzde 1.4 oranında geriledi. Bu oran Latına Amerika ve Karayiplerde yüzde 2.7, Sahranın Güneyindeki Karı Afrika'da yüzde 3.9'du. 1980-88 aralığında kişi başına gelir Latin Amerika'da 189 dolar, K. Afrika'da 141 dolar, B. Asya'da 704 dolar azaldı." (Fikret Başkaya, age.)

"Dışa dönük model" bağımlı az gelişmiş ülkelerde emperyalist sisteme tamamen teslimiyeti getirdi. Ekonomik anlamda bağımlılık en üst boyuta vardırdı. Geniş emekçi yığınları alabilirdiğine yoksullaşırken, yabancı sermayenin temsilcisi bir avuç elit kesim palazlandı. "Dışa dönük model" ile, sözkonusu ülkelerin kalkınacağı bir yalandan ibaretti. Sermaye, uluslararası hareket etmek istiyordu ve "kalkınmacı devlet" modeli buna en-

geldi. Böylece "Dışa dönük model" ile sermayenin uluslararası hareketini engelleyen faktörler ortadan kaldırılarak, bağımlı ve az gelişmiş ülkelerde Çok Uluslu Şirketler'in açık pazarı haline getirildi. Tek amaç buydu ve bu amaca da belli oranlarda ulaşıldı.

Global ekonomi aldatmacası ve rantiyeleşme

Buraya kadar ele aldığımız konularda anlaşıldığı gibi, "global ekonomi" olarak adlandırılan olgu, sermayenin küresel planda hareket etmesini sağlayacak politikaların oluşturulmasından başka bir şey değildir. Global ekonominin temel hareket noktası, üretimin küresel planda ele alınmasıdır. Yani tüm dünyayı kapsayan tek bir pazarın oluşturulması ve bunun önündeki engellerin kaldırılmasıdır.

Sermaye, "üretim teknolojisinde ortaya çıkan yenilikleri; ulaşım ve iletişim teknolojilerindeki gelişmeler; sermayenin ve malların hareketini sınırlayan bir önceki dönemdeki engellerin ortadan kalkması" (Fikret Başkaya, Söm-Emp. ve Kür.) vb. nedenlerden dolayı küresel planda hareket etmek istiyor. Hemen şu soru akla gelebilir: Sermayenin uluslararası düzlemde hareket etmesi, onun karakterinin gereğidir. Öyle ise, değişen nedir? Değişen sermayenin uluslararası ilişki içine girmekten öte, uluslar ötesi bir ilişki geliştirme istemidir. Yani ulusal sınırları tanımayan veya aşarak ulusal karakterinden soyut bir hareket etme istemi... Yani uluslararasılaşmada sermaye dışa açılıyor, ama uluslar ötesileşmede ulusal pazarın tek dünya pazarına entegre olması sözkonusudur. Fakat propaganda edilen yan bu olmasına rağmen, emperyalist ülkeler kendi ulusal pazarlarını ısrarla korumaktadırlar. ABD, Japon sermayesine karşı bugün kendi ulusal pazarını korumaktadır. ABD bunun için Japonya'ya karşı "stratejik engelleme" adına bir politika izleyerek, gümrük duvarlarını korumaktadır. ABD merkezli Çok Uluslu Şirketler'in ABD yönetimine baskı yaparak Japon sermayesi karşısında kendilerinin korunmasını istemektedirler. Çok Uluslu Şirketler bir yandan ulusal pazarlarının dünya pazarına entegre olmasını savunurken, kendi merkezlerinin bulunduğu ülkeler için ise ulusal pazarın korunmasını savunmaktadırlar. Bu çelişki aslında şu gerçeği ortaya çıkarıyor: "Az gelişmiş ülkelerde ulusal pazarın korunmasına hayır! Emperyalist ülkelerde ulusal pazarın korunmasına evet!" Yani "tek pazar" bağımlı az gelişmiş ülkelerdir. Global ekonominin savunduğu bölyesine bir ikiyüzlülüktür.

Yine Çok Uluslu Şirketler "ulus devletin sonu" söylemini dillendirmelerine rağmen, kendi merkezlerini, damgasını taşıdıkları kendi ülkelerinde bulundurmakta; kâr oranlarını kendi ülkelerinin para birimi üzerinden almakta, kaynak transferini buraya yapmaktalar. Devlet müdahaleciliğinin son bulması istenirken, diğer taraftan da zor durumlarda devlet tekrar yardıma çağrılmaktadır. Hâlâ şirketlerin iflas durumu devlet tarafından düzeltiliyor. Sermaye, uluslararası alanda bir işbölümüne gitmektedir. Artık bir sanayi kolundaki parçaların üretimi değişik ülkelerde yapılmaktadır. "Fordun Escort tipi binek otomobillerinin parçaları 15'ten fazla ülkelerde üretiliyor." (Coşkun Adalı, Marksist Ekonomi) Bu durum üretim alanının bütün dünya olarak ele alındığını ve az gelişmiş ülkelerin ucuz işgücü ve elverişli üretim ikliminden yararlanılarak düşük fiyatta pahalı mal elde etmeyi amaçladıklarını göstermektedir. Sermaye uluslararası düzlemde hareket ederken, emeğin uluslararası hareketi engellenmektedir. Emperyalist metropollerde eskisi gibi işçi istihdamını yapmayan sistem, emeğin uluslararası hareketini engelleyerek işçi ücretlerinin yükselmesini önlemeye çalışmaktadır. Almanya ve Fransa'daki son işçi yasaları buna örnektir. Bununla beraber kapitalist-emperyalist sistem içinde yer alan ülkelerde her geçen gün işsizlik artmaktadır. Bugün AB ülkelerinde işsiz insan sayısı 20 milyonun üstündedir. 1982'de İtalya'da yüzde 8.4 olan işsizlik oranı 1995'te yüzde 11.3 oldu. Aynı süreç içinde Almanya'da işsizlik oranı yüzde 6.4'ten yüzde 9.6'ya yükseldi.

İspanya'da çalışabilecek her dört insandan biri işsizdir. Teknolojinin sanayide kullanılması böyle bir soruna yol açtı demek, genel bir doğru olsa da, global ekonomik süreç, sermayenin sanayiden mali sermayeye kayması beraberinde bir işsizliği getirmektedir. Çünkü global ekonomide temel noktaların başında mali sermayenin büyük ölçekte güç kazanma durumu vardır.

1974-75 yapısal krizden sonra sermaye mevcut olanı kullanarak azami kâr elde etme yoluna gitti. Yani yeni üretim alanlarının açılmasından ziyade, mevcut olanı kullanarak sömürüyü derinleştirme yolu seçildi. Bu da sanayi sermayesine güç kaybettiği ve mali sermayeyi ön plana çıkardı. "yeni dünya düzeni"süreciyle birlikte revaçta olan rantiyecilik oldu. Bugün üretimden kopan sınırsız bir para akışı sözkonusudur. Para piyasalarında bugün dönen para, dünya rezervlerinin iki katına çıkmıştır. Öyle ki, piyasada dönen günlük para miktarı yıllık ticaret hacminin neredeyse iki katı kadardır. Artık finans sermayesi her geçen gün şişen bir canavara dönüşmüştür. "Uluslararası mali sektör nerede ve hangi faaliyet sonucu açığa çıkarsa çıkarsın, kime ait olursa olsun, ortaya çıkan fazla sermaye hemen atılıyor ve onu kendi devresine emmeye çalışıyor." (Coşkun Adalı, Marksist Ekonomi) Finans sermayesi denilen bu dev canavar, sermayeyi "kendi devresine emmesi" ile beraber, üretimin geri plana itilmesine neden oluyor. Hiç kuşkusuz ki, bu da bir yozlaşmayı getirmektedir.

Özellikle borsalar yeni dönemde rantiyeciliğin en fazla geliştiği bir alan olarak gözde bir konuma yükselmiştir. Üretimden kopan sermaye, hızla borsaya akmaktadır. Ortada mal olmaksızın elektronik aygıtlar yoluyla korkunç bir miktarda para el değiştirmektedir. Tamamıyla spekülasyona dayalı bir ekonomi gelişmiştir. "1975'te döviz borsalarının günlük işlem hacmi 10-15 milyon dolar kadardır. 1985'te bu rakam 200 milyon dolara ulaştı. 1995'te ise dünyada 700 milyar dolar ile 1 trilyon dolar arasında bir para el değiştiriyor. Bu ise Fransa'nın altı aylık ulusal gelirinden fazla..." (Coşkun Adalı, Marksist Ekonomi) Borsalar sadece sermayeyi kendi içine çekmekle kalmıyor; orta sınıfların gelirini de içine çekerek bir avuç elit kesimin palazlanmasını sağlıyor.

Borsalarda dönen para, kumarda dönen paraya benzemektedir. Üretimle bir bağı olmaksızın büyük bir para ortada dönmektedir. Bu da kapitalizmin "yeni dünya düzeni"süreci ile birlikte geldiği aşamanın bir ifadesi olmaktadır. "Kapitalizm günümüzde tam bir kumar oyunu durumuna gelmiştir. Kapitalizm için hiç yeni tanımlar yapmaya gerek yok. İyi bir kumarçılık düzeni kapitalizmi en iyi ifade ediyor." (Abdullah Öcalan, Serxwebün 1996)

Borsalar, artık toplumun üzerinde estirilen bir terör mekanizmasına dönüşmüştür. Her gün medyanın "büyüleyici" gücünden yararlanılarak neredeyse her kesimdeki insanın elinde neyi varsa borsalara çekilmekte, birkaç spekülasyonla bunlar Çok Uluslu Şirketler'in dev bütçelerine aktarılmaktadır. Borsa canavarı orta ölçekteki şirketleri de yutarak tam bir tekelleşmeyi sağlamaktadır. Borsa terörü nemenem bir şey olduğunu da çıplak bir şekilde ortaya koymaktadır. Borsa terörü kapitalist-emperyalist sistemin gerçeği olmaktadır. Bu aynı zamanda "global ekonomi"nin de nemenem bir şey olduğunu ortaya koymaktadır. "Global kalkınma" denilen şey, aslında global düzlemde bir sömürünün gerçekleşmesi, elde edilen sömürünün Çok Uluslu Şirketler'in bünyelerinde merkezeleşmesidir. "Yeni dünya düzeni" ideologlarının çokça dillendirdikleri gibi global kalkınma demokrasiyi getirmiyor, aksine, varolan demokrasi kırıntılarını da bitiriyor.

Bu anlamda tam bir teröristleşmenin olduğunu söylemek yerinde olacaktır. Bu gerçeği ve baş ABD'nin ulaştığı aşamayı en yakın bir biçimde Başkan Apo ifade etmektedir: "En büyük teröristin, ABD'nin politik ve ekonomik güçleri olduğunu söylemek yerindedir. Çünkü insanların başına en bela olan, en tehlikeli oyunu oynayan, dolayısıyla da baskıyı, işkenceyi en amansız uygulayan bu bir avuç borsa teröristidir. Politik teröristtir..."

“Hacı Ümran’dan Kızıldere’ye kadar olan hat denetimimizdedir”

ARGK Anakarargah Komutanlığı

Bilindiği gibi '77'de Kuzey devrime açıldı. Aydın gençlik hareketi, PKK hareketinin ilk kitleselleşmesi, gençlik düzeyinde Kürdistan'a yayılması gerçekleşti. PKK'ye yeni bir yaşam temelinde katılımlar gerçekleşti. Katılımlar heyecanlıydı, coşkuluysa ve bu PKK'yi doğurdu. Bu, PKK'nin emekçi halkla bütünleşmesine, giderek bir savaş sistemi haline gelmesine götürdü. '87'de Kürdistan'ın diğer parçalarını bu sürece çekmede, Küçük Güney'i devrime açmada önemli bir gelişme yaşandı. Kitlesel olarak Kuzey'deki gelişmelere bağlanma, Kuzey'deki mücadeleye, dolayısıyla Kürdistan mücadelesine bağlanma ve her bakımdan aktif bir güç verme bu sahada gerçekleşti. '97'ye girerken bu yılı da Parti Önderliği, büyük Güney'in devrime açılması; devrime açılımla Kürdistan'da yeni bir devrimci hamlenin geliştirilmesi yılı, yani “final yılı” olarak ilan etti.

Yılbaşında yapılan bir merkez toplantımız bu temelde Kuzey ve Güney'de devrimci gelişme ve çalışmaları planladı. Buna bağlı olarak, Güney devriminin planlaması gerçekleşti. Güney-Kuzey birlikteliği içerisinde devrimci savaşı geliştirerek, devrimci üsleri kurtarılmış alana doğru götürme planlaması yapıldı. Bu, büyük bir planlama, kararlılık ve hedefti. Düşmanın, sömürgeciliğin ve ihanetin 14 Mayıs saldırısı, biraz da bu plana karşı geliştirilen bir saldırdır. Planlamayı boşa çıkartmak isteyen, gelişmesini önlemek isteyen bir saldırdır. Aslında biçimde bu planlamanın yaşam bulması için ortam hazırlayan, zemin hazırlayan bir askeri durum da yaratmıştır. '97'ye bu temelde girildi, Güney çalışmaları da bu temelde ele alındı.

PKK'nin '92'nin başında olduğu gibi, daha önce de Büyük Güney'den Türkiye'ye doğru bir açılım kararı ve çabası vardı. Hem Güney devrimini planlama, hem Türkiye devrimini planlama, onun temel çerçevesini belirleme ve o çerçevede bir pratik çalışmayı başlatma yaşandı. İşte Türk devletinin buna karşı dayattığı topyekün bir savaş gerçeği sözkonusudur. Topyekün savaş, aslında partimizin bu açılım planına karşı dayatılan bir sömürgeci planıdır. Çok uluslu bir karşı-devrimci ittifaki harekete geçirme durumu sözkonusuydu. Bu soykırım gelenekli donatma, '92'nin sonuna doğru Güney Savaşı'nda zirveye çıktı. Emperyalizmden, işbirlikçi hain Kürt güçlerine kadar her türlü karşı devrimci gücü yanına alarak sömürgeci savaşı sürdürmek istedi. Saldırısını bu temelde, bu düzeyde yoğunlaştırdı Türk devleti. Bununla birlikte, partimizin Kuzey'deki serhıldansal gelişimini daha ileri boyuta, devrime götürmesini, bunun da kolları olarak Güney'de ve Türkiye'de devrimci hareketlerin gelişimini yaratma sıçramasını engellemeye çalıştılar. Bu büyük bir saldırdı, beş yıl sürdü. Tamamen başarılı olmayan bir hedefti, fakat etkili de oldu. Aynı zamanda bu parti hareketimizi, onun özellikle silahlı kolunu hedefleyen bir ezme amacını içeriyordu. Hareketimiz, daha önceki Kürt isyanlarında olduğu gibi, ezilecek bir 29. isyan olarak değerlendiriliyordu. Tabii başarılıydı. Fakat düşman Güney'e ve Türkiye'ye doğru açılımı sınırlandırdı, daralttı. Kuzey'deki serhıldansal gelişimle birlikte korkunç bir şiddetle yüklendi, zorladı ve giderek bastırdı. Buna karşı, geçtiğimiz beş yıl içerisinde, devrim ilkelerine ve yurtseverliğe bağlılık gereği, büyük ve amansız bir gerilla direnişi yaşandı.

'97 yılı, partimizin bu planlamasının pratikte hayata geçirilmesi anlamında yeniden çalışmalarını hızlandırdığı bir yıldır. Yılbaşından itibaren bu hedeflendi. Özellikle Güney'de devrimsellik kökleştirme bu çerçevede hedeflendi ve Güney çalışmaları

rına bu temelde bir yüklenim oldu. 14 Mayıs saldırısından önce de önemli bir siyasi örgütsel çalışma gerçeği vardı. Gençlikle, kitlelerle ilişkilendirme, hem kitleleri kazanma, hem de gençliği gerillaya çekme yönünde önemli bir gelişme dalgası yakalanmıştı. Bilindiği gibi 14 Mayıs saldırısıyla bu gelişme, silahlı çatışmaya ve savaşa kanalize oldu. Bu çalışmalar savaşa birleşti, ürün verdi.

Bu temelde Güney yaygın bir savaş alanı haline geldi. O zamana kadar olan katılımlar, yine Kuzey'den daha önceki katılımlardan oluşan gerilla gücümüzün de kısmi desteğiyle kendisini düzenleyip, Güney Savaşı'nda aktif, sömürgeci ve hain cepheye karşı bir direnişi yürüttü. Bu çatışmalar Kürdistan'ın, Güney'in bütün alanlarına yayıldı. Sadece YNK'nin denetiminde olan Soran bölgesinin dar bir alanı dışındaki bütün alanlara, işbirlikçi-hain gücün bulunduğu bütün alanlara yayıldı. Tabii diğer alanlar da, yine siyasi-örgütsel çalışma alanı olarak daha çok çalışmaların yapıldığı birer alan haline geldi. Böyle-

likler olmakla birlikte, aslında bir birliktelik düzeyi yakalanmış durumda. Bununla birlikte toplumun devrime açılımı var. Kitlelerin PKK'ye katılımı, devrime kalkışı, gençliğin devrime akışı, orduya katılımının, önemli ölçüde geliştiği bir Güney hareketi var artık '92'deki gibi. Yine vurgulamak gerekiyor ki, şimdi yaşanan gelişme '95'deki gibi değil, bu '97 savaşı yürüten güç Güney gençliğidir. Yine savaşı kitlesel olarak destekleyen güç Güney halkıdır. Aynı zamanda, Güneyli yurtsever güçlerle ulusal birleşik güçler esprisi altında bir birlik durumuna da gidilmiştir. Bu da Kürdistan için çok önemli bir gelişme. Böyle bir gelişme temelinde, savaşın daha fazla tırmanması yaşandı.

Yine Türkiye'ye gerçekleştirilen önemli bir açılım var. Türkiye gerçeği de dikkate alındığında, bu açılımın hiç de küçümsemeyecek bir açılım olduğu, geleceği büyük olan bir başlangıç anlamını taşıdığı, her anlamda büyük değer ifade ettiği görülecektir. Karadeniz hattına açılım önemli ölçüde gerçekleşti. Açılım giderek doğuya

zeye, aynı şiddette sürdürmek mümkün olmuyor. Fakat savaş, gerçeğinden herhangi bir şey kaybetmiş değil. Tabii belki mevsim ve iklim biraz etkilediği için yöntemleri değişebilir, fakat savaş kış sürecinde de sürecek. Önümüzdeki yılda bu açılım daha da derinleşme, Türkiye'ye doğru yayılma, daha çok siyasi, askeri sonuçları elde etme temelinde gelişecektir. Bunun Türkiye cephesinde ilk mevzileri tutulmuş, iyi kullanılırsa, bu gerçekleşir.

İhanet cephesi bir irade-güç olmaktan çıkarılmıştır

Bugün Güney'de çok kapsamlı mevziler tutulmuştur. Sadece sömürgeci-ihanet cephesinin amaçları boşa çıkarılmakla kalmamış, ihanet önemli ölçüde açığa çıkarılmış ve ezilmiştir. '97 yılı buna tanık oldu. İhanet artık bir irade, bir güç değildir. Bu savaş bir kardeş savaşı değildir. Bugün Güney halkı bu savaşa “kardeş savaşı” demiyor. Bütününü sömürgeciliğin ayakta tuttuğu, koruduğu, savunduğu, ya-

reketliliğiydi o. Esas güçleri, bu mevzilenme biçiminde duruyor. Çünkü onların çekilmesi mümkün değil. Bu ihanetin yaşayamaması anlamına gelir. Bugün belirttikleri tampon plan gerçeği de tutmuyor. Tampon 'sınır'da olur, ama bugün TC, kendisine çok pahalıya patlasa da, Güney'in derinliklerine kadar bir işgali gerçekleştirmişti.

Aynı zamanda ABD'nin de bir savaş gerçeği var. Bu yürümez. Kılması da böyle çok yaygın olursa, çok fazla hedef olur. Sadece kendini savunabilmek için gizlenmesi, bazı yerlerde, bazı noktalarda güçlerini yoğunlaştırması gerekiyor. İşte geçenlerde Amediye-Deralûk arasında iki tank tahrip edildi, buna benzer biçimlerde çok yoğun darbelenme durumları var. Ona göre bir savunma sistemi oluşturuyorlar.

“Savaşın bundan sonrası nereye gider, nasıl gelişmeler olur?” Artık işin içine çok fazla güç girdi diyebiliriz. Biraz bunu gizlemeye çalışıyorlar, ama artık mızrap çuvala sığmaz durumda, gizlemeleri mümkün değil. Savaşın bölgesel çapta gelişme-yayılma olasılığı, en güçlü olasılıktır.

ABD yönetiminin, ABD planlaması olarak, direnen Arap güçlerini ezecek, siyonizmin karşısında teslim alacak gelişmeleri yaratmak üzere yürüttüğü bir durum oluyor bu. Ve artık muhtemelen Irak'ta bazı sonuçlara gitme, yine diğer bazı Arap ülkelerinde bazı sonuçlara gitme, böylece aslında “Orta Doğu barışı” denilen olguyu görüşmelerden ziyade, savaşla gerçekleştirme yoluna girdikleri gözleniyor. Amerika'nın yürüttüğü mücadele, Körfez'deki askeri varlığı, yine bölgedeki çabaları, önemli bir ihtimal olarak gelişmelerin bu yönlü olacağını gösteriyor.

Türk ordusu da böyle bir plana bağlanmış durumdadır. Aslında bölgesel bir savaşım, böyle bir savaşın Kuzey cephesini temsil ediyor. Güney Kürdistan'daki işgali ve mevzilenmesi de tamamen bu temelde bir mevzi tutmaktır. Eğer ABD öyle bir gelişmeye yönelirse Türk ordusunu bölgesel planda da bu mevzilenme temelinde kullanacak. Bu anlamda eğer çok büyük olasılık olan bu gelişme olursa, savaş daha çok yayılacak, bölgeselleşecek.

Bu tabii ki, Kürdistan'da da savaşın yayılması olacak. Partimiz bu savaşa aktif olarak katılıyor, buna göre kendini hazırlıyor. Düşmanın daha çok yayılmış, savaş cephesinin daha çok genişlemiş olduğu bu durumda, daha kapsamlı bir savaşı yürütebilecek. Anti-emperyalist, anti-siyonist, anti-sömürgeci cephe de ulusal kurtuluş mücadelesi çerçevesinde bir savaşı yürütecek. Bu, partimizin yürüttüğü savaş açısından yeni fırsatlar, imkanlar sunacak bir gelişme olasılığıdır. Ulusal kurtuluş savaşı, böylesi bir olasılık durumunda savaşarak, bu durumdan epeyce yararlanır. Şimdiden karşılanan bu sürece yönelik olarak savaş hazırlıklarımız sürüyor.

Eğer böyle bir gelişme olasılığı olmasa, zayıf bir ihtimal olarak, Türkiye ihaneti korumak için kalmak durumundadır. Bu, mevcut işgali sürdürmesi demektir. Bu, TC ordusunun daha fazla yayılması ve hedef olması anlamına geliyor. Gerilla birliklerimiz burada Türk ordusunu Güney'de daha fazla darbelemeyi gerçekleştirecek güçte, buna göre de güçlerini yeniden düzenliyor, mevzilendiriyorlar. Şimdiye kadar düşman cephesi kendisini yeni tekniklerle donattığı için, hedefleri vurmakta biraz zorluk da çıktı. Bundan sonra bu giderek ortadan kalkacak. Türk hedefleri daha yaygın vurulabilecek hedefler haline gelecek. Bu temelde bu düzeyde bir savaş hakimiyeti birliklerimizde giderek geliyor. Son gelişmeler bu yönlü, bu daha da artacak.

Bu durumda partimizin 20. yılı olan '98 yılında; Türk ordusunun Güney'de çok yoğun darbelendiği, Kürdistan'ın Güney'i

“Aslında bölgesel bir savaşım. Böyle bir savaşın Kuzey cephesini temsil ediyor.

Güney Kürdistan'daki işgali ve mevzilenmesi de tamamen bu temelde bir mevzi tutmaktır.

Eğer ABD öyle bir gelişmeye yönelirse Türk ordusunu bölgesel planda bu mevzilenme temelinde kullanacak. Bu anlamda, gerçekleşmesi büyük olasılık olan bu gelişme olursa, savaş daha çok yayılacak ve bölgeselleşecek.”

ce planlandığı gibi, Güney Kürdistan'ın bütün alanları '97'de partimizin devrimci faaliyet yürüttüğü alanlar haline getirildi.

Behdınan bölgesiyle Soran bölgesi ve Hewler önce de yaygın savaş alanı haline getirilmiştir. Bütün köyler, bütün toplum böyle bir savaşım etkisi altına kesin alınmıştır. Diğer alanlar da, bazı örgütsel çalışmalar yapılan alanlardı. Bu alanda Güney'in '90'da devrime açılması olayı gerçekleşmiştir.

Büyük bir Güney devrimi yaşanıyor. Çok şiddetli bir devrimci savaş gerçeği var. Altı buçuk ay tamamlandı, yedinci ayına doğru gidiyor. Her cepheden çok yoğun yaşanan bir savaşı bu. Şu anda da bütün cephelerde, savaş şiddetinden hiçbir şey kaybetmeksizin devam ediyor. Bu temelde devrimci bir savaş gerçeği var. Ve böyle bir devrimci savaş temelinde gelişen köklü bir devrim olayını yaşıyor Güney Kürdistan. Yeni bir devrimi, PKK öncülüğünde ulusal-demokratik devrimi yaşıyor. Güney böyle bir sürece girmiştir. Bu anlamda Kuzey'le bütünleşmiştir artık. İki devrim, iki alandaki devrimci mücadele, stratejik-taktik bakımdan da, artık ortaklığa, birlikteliğe ulaşmıştır. Bu durum, düşman cephesinde de itiraf edilmekte, çeşitli değerlendirmelere konu olmaktadır. Tabii Güney ve Kuzey Kürdistan'da kısmi, güncel taktiksel farklı-

doğru ilerleyerek Doğu Karadeniz'i içine alabilir. Batı'ya doğru genişleme imkanları var, haktan önemli destek görüyor. Bu anlamda Türkiye'nin bu sahasında gerillanın yayılması, Türkiye devriminde yeni bir adımdır. Aslında '70'te ve '71'de atılmak istenen, fakat kesilme, kırılma olgusunu yaşayan devrimci adımın, '97'de böyle ayaklarının daha iddialı yere basmasıdır diyebiliriz. Zaten Kızıldere'nin intikamı da, devrimci eylemlerle yerinde alındı. Bir adım olarak sağlam yere basış gerçekleşmiştir, ötesi geliştirilme aşamasındadır. Atılan sağlam temel zemin üzerinde, gereken adımlar gelişecektir. Akdeniz'de önemli bir gelişme hedeflenirken, bu bazı nedenlerle engellendi. Tam istenen düzeyde olmadı, fakat çabalardan vazgeçilmiş de değil. Bu anlamda Türkiye'ye açılım da başlangıç düzeyinde gerçekleşti.

Savaş, bir yandan Türkiye'ye doğru gerillanın yayılması, önüne daha büyük hedefler koyması, bir yandan Güney'in yaygın bir savaş ortamı içine alınması temelinde yoğunlaşıyor. Gerilla cephesi Hewler'den Hacı Ümran'dan Kızıldere'ye kadar, Ordu'ya kadar uzanan geniş bir hatta, alana yayılmış durumda. Geniş bir gerilla cephesi ortaya çıkarılmış durumdadır. Böyle bir yaygınlık, genişlik içerisinde sürüyor. Tabii savaşı her mevsimde aynı dü-

şattığı bir ihanet durumu var. Halk bu durumu görmüştür. Esas olan TC gerçeğidir. Tabii onun da arkasında İsrail-Amerika var. Aslında onların yarattığı bir savaş Güney'de egemen. Türk tanklarının Şaklaw, Erbil'e doğru yürütmesiyle artık savaş Kürdistan olgusunu da aşan, bütününü bir bölgesel çerçeveye doğru yönelen bir olgu haline geldi. Şimdi savaş bu düzeydedir. Bunu da, daha açık yürüten Türk ordusu oluyor. Hain güçler bir piyon görevini bile göremiyor. Türk ordusu da, ABD-İsrail ve emperyalist cepheyle bölgede geliştirilmek istenen ABD düzeninin istemi doğrultusunda bir hareketi yürütüyor, gittikçe daha çok ona bağlanıyor. Bu çerçevede bir mevzilenme gerçekleştirilmiştir. TC ordusunun mevzilenmesi böyledir. Biraz korkuyor, kendini gizliyorlar. Kendilerini, gerilla güçlerimizin saldırılarına hedef olmamak için sınırlandırıyorlar. Fakat önemli kilit noktalarında bu emperyalist plan doğrultusunda savaşmak istiyorlar.

Kuzey'de bir tampon hattı oluşturduklarını belirtiyorlar. Bu zırhlı birliklerin Herkol'dan Şeladiz'e kadar öyle bir mevzilenmeleri var. Onun dışında da Şaklaw-Erbil'e kadar, Duhok'dan Şaklaw ve Hewler'e kadar uzanan alanda yine bir zırhlı birlik mevzilendirmeleri var. Biraz geriye çektiklerini belirttiler, çok sınırlı bir güç ha-

üzzerindeki Türk askeri hakimiyetinin kırılışının büyük oranda yaşandığı gelişmelere tanık olacağız. PKK bunu kesinlikle gerçekleştirecek ve hazırlıkları bu yönlü. Bu kısa bir zamanda olmayabilir. Bunu hemen bir anda yapacağız diye bir iddiamız da yok. Bu PKK'nin savaş çizgisine, strateji ve taktiğine de uygun değil. Partimizin strateji ve taktiğine uygun bir tarzda böyle bir savaş gelişimi olacak.

Tabii bir başka nokta, Türk ordusunun çekilmesidir. Bu çok zayıf bir olasılık da olsa, böylesi bir durumda ihanetin yaşaması mümkün değil. O zaman ihanet teslim olmak zorunda. Bir teslimiyet durumunda Güney'de yepyeni gelişmeler ortaya çıkacak. Halk güçlerine, ulusal devrimci haklarına ihanet eden güçler teslim olurlar. Bu bütün Kürdistan'ı etkileyeceği gibi, bölgeyi de etkileyecektir.

ABD'nin Ortadoğu planları ve Güney politikası

Türk genelkurmayı, bir propaganda hamlesi veya çalışması denilecek bir çalışmayı başlatmış durumda. Genelkurmaylık yoğun açıklamalar yapıyor. Gazetecileri de gezdirdi. Tuhaflı Askeri elbiseler giydirerek gezdiriyor. Artık bunlara ne kadar gazeteci denilecek bilemiyoruz. "Asker elbiseli gazeteci" olur mu? Çok güzel yazılar yazmışlar diye teşekkür ediyordu Karadayı. Tabii kendileri de bir denetimi sağladıklarını söylüyorlar, fakat başka şeyler de söylüyorlar: "Başka türlü gelişmeler olursa tekrar operasyon yapacağız." Yani, "Süleymaniye'den Erzincan'a" kadar sağladıkları denetimden fazla emin değiller. Bu gerçeği kapatmak için işte o asker elbiseli gazetecilerin propagandasına ihtiyaç duyuyorlar. Medyatik zaferler ilan ederek, yaşadıkları belirsizliği örtbas etmek istiyorlar. "Sıra siyasilerde" söylemi ile hem devlet ve işbirlikçilik eğilimi içerisindeki çetelere, uluslararası, bölgesel, ulusal ve devrimci güçlere çeşitli mesajlar veriyor, hem ordunun durumunu ele veriyor, hem de Mehmetçik basını kullanarak biraz Türk kamuoyunu, biraz da uluslararası kamuoyunu yanıltmaya çalışıyorlar.

Kuşkusuz önemli bir ordu gücü Güney'dedir, bunu inkar etmiyor. Aslında şu sorulmalı Türk genelkurmayına: Bu denetimi ne kadar tankla sağlıyorsunuz, ne kadar şavkla sağlıyorsunuz, he kadar topla sağlıyorsunuz ve kaç bin kişilik orduyla sağlıyorsunuz, ne pahasına sağlıyorsunuz? O basın toplantısında bu sorulsa ve bunların cevapları alınsaydı, daha iyi yorumlar yapılabilir veya gerçekler biraz daha iyi anlaşılabilir. Denetim sağlamak bir yana, işin bu yanı bızce önemli. Bu anlamda TC'nin önemli bir ordu gücü var Güney Kürdistan'da. Zirhli birlikler, teknik gücü oldukça yükündür, askeri güç olarak da aslında geri çekildiler denildi. 14 Mayıs'dan beri Güney'e giren güçler, özellikle de bu 20 Eylül'den itibaren giren güçler, önemli ölçüde duruyorlar. Daha fazlaları da gizli bir biçimde giriyor. Sınır hattıyla birlikte en az 70-80 bin civarında asker Güney'de bulunuyor. Belki daha fazladır. Çünkü büyük bir gizlilik var. Bilgi almak mümkün olmuyor, bizim daha fazla ayrıntılı bilgilerimiz yok henüz. Ancak böyle bir gücün var olduğunu kesin söyleyebiliriz.

Şimdi buna dayalı bir denetimi var Türk ordusunun. Daha doğrusu askeri bir gücün işgali var. Bu işgal gücü, alanı ne kadar denetliyor? Onu biraz yerinde görmek gerekli. Biz denetim hattını belirttik. Hain güçleri savunacak, iletişim hatlarını kısacak şekilde mevzilenmişler. Stratejik, dağlık alanlar ise bizim güçlerimizin denetimindedir. Bize göre gerçek olan durum, içinde yaşadığımız durumdur. Propaganda için söylemiyoruz, ihtiyacımız da yok.

Kuşkusuz böyle hareketlilik de var, değişiyor da. Muhakkak daha çok genişliyoruz, bazen bizim alanlarımızın bir kısmına kısa süreli giriyorlar. Yoğun çarpışmalar oluyor, kayıplar veriyorlar ve geri çekilmek durumunda kalıyorlar. Türk ordusu yol hatlarını, şehirleri ve kasabaları yoğun askeri

güçle, sıkı sıkıya tutmaya çalışıyor. Bunun dışındaki dağlık alanlar, hem Behdinan'da, hem Soran'da, derin güçlerimizden hareket sahası olarak denetimimizde bulunuyor.

Güney, artık bir savaş alanıdır.

Tabii imkanlar, bir de yollar bulunursa, basın-yayın mensupları programlarına yansıtıkları için içine gerçek anlamda girip araştırmalı, durumu tespit etmelidirler. Bu artık biraz da onların görevi oluyor, çünkü başka türlü gerçeğin ne olduğunu kendileri öğrenemez. Resmi görüşün çerçevesi aşılmadıkça, Kürdistan'daki yoğun savaş gerçekliği anlaşılabilir.

Şimdi her şeyden önce böyle bir askeri gücün nasıl kullanılacağı konusu gerçekten önemli. Bugün TC genelkurmayı durup dururken açıklamalar yapıyor. Çevik Bir ta Amerika'dan açıklamalar yapıyor. "Amerika ile savunma sisteminde anlaşlık" diyor. Nitekim genelkurmay da televizyonlarda, "eğer söyledüğümüz tersi gelişmeler olursa yeniden savaşa hazırız" diyor. Yani "denetim sağladık" demeye getiriyor. Denetimi sağlayamadığının ortaya çıkması durumunu düşünerek de "yeniden operasyonları geliştiririz" biçiminde bir açıklamayı ihmal etmiyor. Bunlar savaş açıklamalarıdır. Fakat yaygın bir propaganda çabaları, basın toplantıları, yeni bir dönemece geldiklerini ifade ediyor. Bu konuda şimdiden bir şey belirtmek erken. Hükümet de, meclis de ortada kalmadı. Ordu artık bütünüyle egemen bir güçtür.

Türkiye'nin iç politik ortamının ne olacağı nereye gideceği belirsizdir. Ecevit-Yılmaz hükümeti artık bitti. Aslında bu operasyonu da bu hükümet planladı ve uygulamaya koydu, artık bundan ötesini götürmesi zor. Elbette Türk genelkurmayının açıkladığı savaşları yürütecek bir hükümetin bu meclisten çıkması da zor. Bu meclis ne olacak, nasıl çözecekler? Önemli bir konu. Türkiye'deki iç siyasi durum oldukça yeni gelişmelere gebe görünüyor. Artık ordu bunları görüyor, kendi kendine yeni bir şey mi hazırlıyor, kendini bir şeye mi alıştıyor, kamuoyunu mu hazırlıyor? Bu pek açık bir durum değil. Bu konuda şimdiden bir şeyler söylemek henüz erken. Fakat bütün Kürdistan sathında devam etmekte olan savaştan sonuç alamadıkları kesin. "Sonuç aldık" demeye bilinen nedenlerle ihtiyaç duyarken, aslında sonuç alamadıklarını itiraf ediyorlar. Şimdi sonuç alınmazsa, bazı çözümlere gidilebilir mi? O için bir yanı. Mevcut durumyla bu zayıf bir yan. Esas olan, Kürdistan'da mevcut işgal ve imha durumunun devamıdır.

Genelkurmayın beklenen açıklamalarından da o sonucu çıkartmak gerekli. Amerika ile anlaşlığını söylüyor Çevik Bir. Bu anlaşma kesinlikle "Ortadoğu barış planı" denilen durumun savaş ile yürütülmesinden başka bir anlam taşımıyor. Ortadoğu'da geliştirilen çeşitli tasfiye ve provokasyonlar bu plana hizmet temindedir. Bu planın içine alınacak güçlerin netleştirilmesini ve karşısında olan güçlerin askeri tehditle ve savaşa ezilmesini içeriyor. Tabii bunun içinde bazı Arap güçleri de var: Irak, Suriye, Lübnan, yine İran var. İşte sistemden çıkmış Kürtler, yani PKK önderliğindeki Kürtler var. Amerika'nın Ortadoğu savaş planı, bunları içeriyor. Bu temelde kendi içinde de kirli komplo ve acımasız rant kavgalarını yürütüyor. Kadro atamasını bu esaslar üzerinde inceliyor yürütüyor. Güney'de Türk ordusunun, bu işgal gücünün böyle bir daha genişlemesi, böylesi bir savaş çerçevesinde kullanılabilirliği güçlüdür. Bu bir bölgesel savaş, ABD'nin yönettiği bir savaş olacak. ABD aslında bunun içine girdi, bu son operasyonun gelişim seyri işte Erbil'e doğru giderken, Bağdat yoluna da düşecekler gibiydi aslında. ABD filolarının Körfeze gelişi de, karşı taraftan böyle birbirini destekleme oluyordu. Fakat biraz dış koşulların diğer parçaları buna uygun olmadı. Fransa'dan, Rusya'dan, Çin'den tepkiler geldi. ABD onları tam hazırlamamıştı, onun için hemen böyle bir şeye girişmeyi gerçekleştirmediler. Tam kesin olmasa da bunlar söylenebilir. Aslında ittifaklarını, ilişkilerini tam oluşturmamışlar. Ama şimdi o yönlü çalışıyorlar.

Çevik Bir'in Amerika'da görüşmeler

yapması, aslında Amerika'nın gerçekten savaştan vaz mı geçtiğini, yoksa savaş kararında kesin mi olduğunu anlamak, yine böylesi bir savaş durumunda Türk ordusunun konumunu netleştirmek, yine çeşitli güvenceleri vermenin yanısıra, daha büyük iç toplumsal-siyasi iç çalkalanmaların önünü almak içindir. Amerika ve Çevik Bir'in açıklamalarından bir savaş kararında oldukları anlaşılıyor. Bu yönlü bir imajı, bölge düzeyinde değişik askeri yoğunlukta, daha çok silahsız mücadele biçimleriyle, ablukalar, ambargolar ve yoğun baskı altında tutmakla, denetimlerini çeşitli güçler üzerinde sürdürecektir.

Nitekim Güney'deki Türk ordusu da bu amaç doğrultusunda kullanılacak. Hem Güney denetim altında olacak, hem de ihanet güçleri yaşıtılmış olacak. Türk ordusu, Güney'de büyük bir savaş durumunda böyle denetim dışı gelişmelerin ortaya çıkmasını engellemeye çalışacak bir güç olarak düşünülüyor. Türk ordusu kullanılarak hem PKK gücüne karşı tedbir alınacak, bölgede parçalanmaya doğru giden statükoyu korumak amacıyla daha aktif savaş yürütülecek, hem de ABD'nin Ortadoğu planları doğrultusunda kullanılacak.

Büyük azimle 20. yıla giriyoruz

Bu gelişmelerin de gösterdiği gibi, Kürdistan'da muazzam bir devrimci zemin açığa çıkarılmıştır. PKK, Ortadoğu'da sosyal, siyasal ve askeri olarak en dinamik motor güçtür. Doğuş koşullarındaki Kürdistan ile

"Güney Kürdistan'da çok şiddetli bir devrimci savaş gerçeği var. Savaş altı buçuk ayını tamamlayarak yedinci ayına doğru gidiyor. Şu an da bütün cephelerde, savaş şiddetinden hiçbir şey kaybetmeksizin devam ediyor. Artık Kuzey'e Güney bütünleşmiştir. İki devrim, iki alandaki devrimci mücadele, stratejik-taktik ortaklığa, birlikteliğe ulaşmıştır."

bugünkü Kürdistan karşılaştırılmaz, kıyaslanamaz bile. Büyük değişiklik yaratılmıştır. Aslında olması gerekene göre çok küçük bir gelişme düzeyindedir. Henüz başlangıç adımı da denebilir. Bir halkın ulusal gelişiminin başlangıç adımıdır. Abartmamak da gerekli, fakat Kürdistan gerçeğine bakıldığı zaman, bu gelişme, önderliğin tanımladığı "mucizevi" bir gelişme. Hiç kimsenin inanmadığı, hâlâ da çok fazla inanmak istemediği, hâlâ kuşkuyla yaklaştığı bir gelişme. Böyle büyüklükte dönüşüm, değişim, gelişim ortaya çıktı Kürdistan'da, Kürt gerçeğinde. Kürt ulusal gelişim çizgisi ortaya çıktı. Büyük bir mücadele azmiyle gerçekten ulusal gelişme yaşanıyor.

Kürt toplumu şimdi devrimi yaşıyor.

Psikolojik devrim, ruhsal devrim, sosyal devrim askeri devrim, siyasi devrim Kürdistan'da gerçekleşmiştir. Bu devrim adım adım her alanda kendisini örgütüyor. Tabii çok kaybettiği için, kendini bulması, büyütmesi zorluklarla oluyor; sendeliyor, kolay olmuyor, ama böyle büyük bir gelişmenin olduğu söylenebilir. Bu yönüyle de dar değil, gerçeğimizin böyle bir gerçekleşmesidir.

PKK gerçeğinin, PKK'nin ortaya çıkarıldığı büyük gelişme gerçeğini görmek, anlamak ve bu gelişmeyi gerçekten takdir etmek, teslim etmek gerekli. Anlayarak yaklaşmak, bir de yaşamak gerekli. Kürt toplumunun bireyinin bunu anlaması, özümsemesi ve buna göre kendini yeni yaşam sürecine sokması çok önemli. Çünkü bunun dışında kalmaz. Bunun dışında kalmak çok tehlikeli bir durum yaratır. Bunun içine girmek öyle basit de olmaz. İnsanı büyük

geliştirir, geçmişte olduğundan kat kat üstün kılar, yüceltir ve büyük bir gelişim çizgisine sokar. Onun için de ciddi yaklaşmak, büyük yaklaşmak, hem Kürdistan'daki gelişmelere, dolayısıyla da hem de bölgesel dış gelişmelere katkı sunacak kişilik haline gelmek, bireyler haline gelmek gerekir. Süreç, gelişmeyi bu düzeyde gerekli kılıyor. Bunu anlamak önemli.

Şimdi '97'de yaşanan önemli bir gelişme de, Kürt toplumunun, yaşanan büyük savaş yoğunluğuna ve zorluğuna rağmen, her alanda büyük bir morali yaşamasıdır. Güney'de de hem bu savaşı, hem de bu morali yaşadık.

Bu büyük zorluklara rağmen yaşanan bu moral düzeyi ne anlama geliyor? Kürt toplumunun aslında ihanet karşısındaki savaşta aldığı sonuçların yoğunluğu ve derinliğinin göstergesi olarak, büyük bir yenilenme ve özgür yaşam umutlarının uyanışı anlamına geliyor. İhanetin bu düzeyde açığa çıkartılması, ezilmesi, toplumun ve ulusun yine böyle Güney için, Güney'de olduğu kadar, genel açısından da yeni bir devrimsel gelişmeyi, bir ruhsal gelişmeyi, dönüşümü yaşamasını beraberinde getirdi. Bu yönlü büyük bir moral var.

Çünkü büyük bir sahtelik açığa çıkarıldı. Sahtelik şeydu: Büyük ihanet, aslında ulusal temsilcilik gibi gösteriliyor, öyle görülüyordu. Otuz-kırk yıldır böyle yutturulmaya çalışıldı. Toplum da böyle anladı, hainleri kendi öncülerini sandı. Bu kadar saptırılmış, çarpıtılmış bir durum vardı. Tabii böyle bir saptırma içerisinde ne kişilik gelişimi olur, ne ulusal gelişme olur, ne de bu temelde yürütülen bir mücadele başarıya gider.

Olmadı bütün bunlar ve geçmişte büyük bir umutsuzluk doğru toplum içerisinde. Tabii nedeni de biliniyor. Bu umutsuzluk daha da karamsarlığa dönüşmüştü. Bu gerçekler, bu yılki Güney savaşımında net ortaya çıkarılmıştır.

Artık ulusal güç nerede, ulusal güç hangisidir, düşmana bağlı olan çizgi nedir, bireyi ve ulusu geliştiren veya onu maskeli bir biçimde de olsa götürüp düşmana bağlayıp çökerten bağ, köleleştirilen çizgi ve güç hangisidir, halk iradi gelişiminde yaratıldığı tahribat nedir? Bütün bunlar açığa çıkarılmıştır. Bunu artık herkes görüyor. Bir de yoğun bir biçimde bu ihanet gücü ezilmiş ve darbelenmiştir. Bu da büyük bir ruhsal gelişmeyi açığa çıkardı. Aslında, ruhu yeniden yarattı, içini doldurdu. İnsanlarımız '97'de "neden bu işler şimdiye kadar doğru olmuyordu?" sorusunun cevabını buldu. Bu temelde insanımız psikolojik ve ruhsal olarak bir düzelmeyi yaşadı. Düşünce düzeyi, anlayış düzeyindeki çarpıklıklar büyük oranda aşıldı ve bu büyük bir coşku, moral düzeyini gerçekleştirdi. Halkımız büyük bir devrimsel gelişmeyi yaşadı.

Bütün bunlar 19. savaş yılında, partimi-

zin yarattığı gelişmeler olmaktadır. Aslında kimse bu ihanet gücünün Kürdistan'da darbeleneceğine inanmıyordu. Çünkü çok etkiliyordu. Partimiz, Barzaniciliğin, KDP'nin iç yüzünün böyle olduğunu baştan beri söylemesine rağmen, sözle inanmıyordu. Bu gerçek şimdi somut bir biçimde görülür oldu. Aslında kof bir güç olduğu, rahatlıkla ezilebileceği bu '97 yılındaki mücadeleyle kanıtlandı.

Ulusal çizgi, halkçı çizgi, devrimci çizgi, dolayısıyla başarı yaratan, gelişme sağlayan, bizi zafere götürecek olan çizgi daha net, daha açık ortaya çıkmıştır ve egemenliğini de sağlamıştır. Bu egemenlik artık bütün Kürdistan egemenliğidir. İşte 20. yıla böyle bir egemenlikle giriyoruz. Bundan sonra bunun etkisi bütün Kürdistan alanlarında gelişecek. Halk üzerinde etkisi olacak, toplumu içine çekecek, yine böyle bir egemenlik yoğun bir mücadeleye yol açacak.

Önderliğinden bütün kadrolarına, komuta ve savaşçı gücüne kadar bütün parti yapısı böyle bir bilinçle, azimle de bu 20. yılına giriyor, hazırlanıyor. Çok daha hazırlıklı olacak. Daha yoğun bir mücadele, daha şiddetli bir mücadele, daha ileri geliş-

meler, 19. mücadele yılının sonuçlarının derlenmesi de 20. yılda kat be kat fazlasıyla gerçekleşecek. Bunu şimdiden söyleyebiliriz. Herkes buna hazırlıklı olmalı, halkımız buna birey birey, topluluk topluluk hazırlıklı olmalı. Bu kendisini de yoğun içine alacak bir olgudur. Yeniden bir halk hareketliliği de her an gelişebilir, gelişmesi de gerekiyor artık.

Bu gerçekleri de görerek halkımız katkı sunmalı. Kendisini her yönüyle hazırlıklı kılmalı. Örgütülüğünü geliştirmeli, düşman oyunlarını daha iyi görmeli. Desteğini, katılımını, özellikle gençlerin gerillaya katılımını daha ileri düzeye çıkarabilmeli. Bu gerçekleşirse, partimiz ruhunun direnme gücünün, hazırlıklı, kararlılıkla 20. yılı önemli sonuçların alındığı yıl olarak kesin getiririz. Nitekim 19. yılda bazı sonuçlara ulaşmak için gayret ettik. Fakat bazı nedenlerle, istenilen düzeyde sonuçlar alamadık. İşte bu sonuçlar daha çok önümüzdeki yılda alınacak. Bu kesindir, bu da Kürdistan için çok ileri bir gelişim durumu olacaktır.

Türkiye'de de gelişmeler olacak. 20. yıl için daha kapsamlı bir mücadele ve Kürdistan Birleşik Ulusal Güçlerinin oluşumuyla birlikte, önemli gelişmelerin yaşanacağı ve ulusal gelişimde başka önemli durumların ortaya çıkacağı da rahatlıkla belirtilebilir.

Bu temelde bütün halkımıza büyük bir mücadele yılı diliyor, hem bu mücadelede daha düzenlenmiş, düzeltilmiş militanlar, gerilla güçleri olarak görevlerimizi yerine getireceğimizi belirtiyor ve hem de bütün gençleri, halkımızı daha aktif mücadele saflarına katılmaya çağırıyoruz.

● Baştarafı 1. sayfada

attığınız adimler belli ölçüde benim için de geçerlidir. Bu adımların niteliğine, nasıllına ilişkin bazı şeyler bilinse bile, gerekleri yerine getirilmekten çok uzak ve bu uzaklık da ölüm oluyor, acı oluyor. Yaşamamışın yaşanmamış olarak kişiliğinizde gerçekleşiyor. Burada "suçlu sensin, odur" demiyorum.

Suçlu, tarihin derinliklerinde gizli.

Çoktan ölüp gitmiş.

Suçlu, gelecekte, gizli pusuda saklı bekliyor. Suçlu senin içinde, belki orada seni vuruyor. Belki de en açıkta olan en kolay suçludur ve ondan kurtulmak mümkündür. Ama kendini binbir kılıfa gizlemiş ve her sözde ve her davranışta kendisini hissettiren ve bitiren düşmanla başatmek en zoru oluyor.

Evet, sizdeki düşmanla başatmek en zoru oluyor. Bunlar zayıflıktır, bunlar iradesizliktir, bunlar anlayış keskinliğinden uzaklıktır, bunlar atılması gereken adımdan uzaklıktır, bunlar beklenmedik bir yerde kendini bitirmektedir, bunlar belki de anlamadığınız her adım atışınızda başımızda bela olabilen sizlerden bir parçadır.

Neden böyle? Bir toplum, bir halk, bir insan ki düşmanın sınırsız, yalnız işgal, ilhak, sömürgeleştirme değil, yalnız ülkesini ve toplumsal gerçekliğini teslim alması da değil, herhangi bir köleleştirme de değil, bunun da ötesinde bir uygulamayı, sadece zorla değil, bir de gönülden kendini kaptırırsan seni tanımlamak çok zor, seni çözmek çok zor, seni insan kılmak çok zor. Seni yaşatmak, anlamlıca, güzelce çok zor. İşte bu gerçekliğin neresindedir? Hiç kimse "ben bundan az çok kendimi kurtardım" iddiasında bulunmaz. Çünkü lanetlilik denilen olay o kadar kolay değil. Tarihte birçok insan grubunun başına gelen belki de çağımızda en katmerli bir biçimde bizim başımızda, bizim yüreğimizde kasıp kavurarak, yok edip gidiyor, götürüyor.

Bu savaş bir anlamda bunun kızgın etisi altında bazı hisleri ayaklandırmaktır,

riyla. Varsın hiç olmasın PKK olayında, ama karar böyledir. PKK olayında karara ulaşmak çoğunun gerçekleştiremediği bir durumdur.

Öze göre nasıl bir insan, insan yaşamına dair nasıl bir karar verilmiştir? Verilen kararlar yanlışlıklarla dolu veya çok gevşektir. Kesinlikle uzaktır ve bu PKK savaşımında her türlü trajik, hiç beklenmedik bütün kayıpların ve eğer tarih karşısındaki sorumluluğumuzda biraz gerekeni yapmasaydım, bütün bu yetmezliklerinizin çok kısa sürede veya olası düşman hamlesinde bile yerlebilir, hatta kendi geriliklerinizin sınırlı bir etkisi altında sizi her an bitirdiğine tanığız. Bunu yaşıyorsunuz.

Peki ne olacak PKK kararlılığı, PKK'nin gerçekliğine göre nasıl verilecek? Bunu ortaya koymaya çalışıyorum.

20. yıl da esas itibariyle **doğru bir PKK'lileşme ve karar yılıdır.**

Bunun için var mı kendinize saygınız, ciddiyetiniz, gücünüz ve en önemlisi de karar gücünüz? Çünkü bu, en çetrefilli bir siyasi karardır. En amansız savaş kararıdır, en görkemli özgür yaşam kararıdır. İki yüzlülüğten, kendinizi kandırmaktan vazgeçmeye var mısınız, tutarlı mısınız? Başarı tarzına göre, düzen tarzına göre karara var mısınız? Kendini kandırmadan ve gerçekten olacaksa yaşam, bu karara göre olacak diyecek kadar emin misiniz? Kararda zorlama olamaz, yalvarma hele hiç olmaz. Bütün şehitler adına da and içiyoruz ki, bu kararın yoğunca yaşadığınız bireycilikle, çok küçük amaçlarla ve her adımda neredeyse bir parçanın kaybedildiği gerçekliğinizle hiç mi hiç bağlantısı olamaz.

Kararda aldanmak, aldatmak bütün kaybediş süreçlerinin esasıdır. Sadece yanlış katılım, yanlış yaşamak değil, daha tehlikelisi bu geçen yıllara sığdırıldı. Şunu hemen belirtelim ki; bütün dürüst insanları ve hatta o çocukların hepsinin iyi niyeti ve hatta bütün savaşların karışit güçlerini de biraraya getirsek, bütün tarihi bu temel-

eder?" diye sorup duruyorum.

Keşke suçlanacak kadar güçlü olsaydınız, o da yok. Siyasi-askeri açıdan sadece ağılanılacak kişilikler, çocukça olmaktan da öteye kendini kandıran kişilikler ne kadar çıktı? Nerede kaldı yiğitlik, nerede kaldı keskin anlayış sahipleri, nerede hani "meydan bulsam da savaşmak istiyorum" diyenler? Arıyorum bir adam bulamıyorum. Şimdi umuttan mı kesileceğim? Hayır. Başından beri çıkışımı hatırladığımda, kimselere güvendiğim için değil, güvenmediğim için başladım kendimle. Kabul ettiğim için değil, reddettiğim için başladım. Dayanak bulduğum için değil, tek başına kaldığım için başladım, bunda ısrarlıyım ve devam ediyorum. Bu umudun gerçekliği ne kadar ona ters de olsa, güzelliği, çirkinlik ne kadar yaygın ve umuda hiç şans vermese de, doğrular neden çoktan yitirilmiş? Yanlışlıklar dizboyu da olsa bütün bunlara inat, olacak dedim.

Bu sorun, adım attığım ilk günde olduğu gibi, şimdi de benden kaynaklanmıyor, aslında sizden de kaynaklanmıyor. Öyle bir tarih ve öyle bir günün geçerli yaşamı ki... Siz derken acaba kimsiniz, herhangi bir özelliğiniz var mı diye soruyorum ve "yüklenme bu çocuklara" diyorum. "Bunların herhangi ciddi bir özelliği yok, verdiğim bazı doğrularla sadece iyi niyetlice yürürler, o kadar. Yaraticılıkmış, savaşçı ustalığıymış, arama bu çocuklarda." Ve ardındaki halk gücü daha derbeder, kimliksizlik daha da gelişmiştir.

Bizim sistemde bizim savaş kaybetmez

Savaşta zafer, yaşamda özgürlük!

Bu, her zamankinden daha yakındır. Çünkü, özgürlük tanımı ve özgürlüğe bağlanma doğru yapılmışsa, herhalde bütün geri insanlık bir yana, o tek özgür kişilik bir yana. Kazanacak olan o büyük özgürlük

"kendimi yaşıyorum" dediğiniz noktadaki yaşamamışlığınıza üzülüyorum. İşte bunu aşmak istiyorum. Engel kim biliyor musunuz? En çok da aşmaya muhtaç olan kendinizsiniz. Buna rağmen neden savaşta zafer, yaşamda özgürlük imkanı gelişmekten geri kalmıyor? Biz savaşırma tarzına sahip olurken, ne kadar gaffet, ihanet olsa da içte ve dıştan her türlü boşa çıkarıcı dayatmalar eksik olmasa da, **bizim sistemde bizim savaş kaybetmez.** Düşman ne kadar vurdum da dese ve sizler ne kadar çok yüzeysel "daraldım-tıkandım" da deseniz, her şey bizim tarza göre çalışır. Bizim savaşta siz hiçbir şey yapamazsınız.

Çünkü ilahlar böyle buyurdu.

Bizde de savaş tanrısı bunu böyle söyler:

Ölen siz olacaksınız, kazanan savaş olacak! Ölen sizin yaşamınız olacaktır, kazanan özgür yaşam olacaktır!

Kandıran bizim savaş tarzımız değil, ipe sapa gelmez tutumlarımız, davranışlarımızdır. Düşmanımız birey olarak da bizi hiçbir zaman anlamadı ve hâlâ ne kadar anlamaya çalıştığı da belli değil. Tıpkı sizler gibi, fakat yanlış. Bana kaybettirmedim. Ama kaybeden benden daha fazla düşmandır ve biraz da yanlış yaklaşımların sahibi partililer, savaşçılardır.

Bu, şu anlama geliyor: İşlerle oynanmaz. Çokça içine gömüldüğünüz sözümlere duyulanmalarınız ve lakırdılarınızla ne bu savaş verilir, ne de bizim önderlik ettiğimiz savaşa zarar verirsiniz. Kendinizi de herhangi bir şey yapamazsınız. Ne komutan olursunuz, ne savaşçısı. Sadece kandırılanlar olursunuz. Nitekim düşmanla sadece yanlış bir diyalektik bağ temelinde çarpışır sonunda çözümlürsünüz. Sizi çözerim, düşmanı çözerim, olan biraz da budur. Bundan dolayı mümkünse doğrulara gelin, varsa kendinize bir saygınlığınız, doğrulara ulaşmak cesur olun.

Yargılanmaya kendinizi tabi tutacak bir gücünüz olacaksa iyi, ama en kötüsü de

meyiz, dövülmesek düzelmeyiz" deseniz de, biz bunu insana yakıştırmayız. Bizim insanı ele alış tarzımız beklentilere göre olamaz. Ama siz diyebilirsiniz ki o zaman "biz şımarıkça şımaracağız." İşte, o zaman kaybedersiniz.

Bütün bu imkanlar sadece büyük disiplin gücüne ulaşmanız ve olgunlaşmanız içindir. Yoksa şımarmanız için değil, yoksa çocuklaşmak için değil, keskinleşmek içindir. Gevşemek için değil, doğruların egemenliği içindir, yanlışlarda tırmanmak için değildir. Alışagelmişsiniz, "ancak sert basıklar ortamında kendimize çekidüzen veririz. Bu özgürlük ortamında keyfiliği sınır tanımaz biçimlere büründüreceğiz." İşte örneklerini görüyorsunuz, en eskisi, "en benim" diyenlerin utanç verici durumlarını. Ben mi "böyle yapınlar" dedim? Hayır, onlar özgürlüğü yanlış değerlendirdiler. Partinin yüce, kutsal emeklerini çok kötü bireyselleştirdiler ve şimdi hiçbirisi hesap veremiyor. Kırk yaşına gelmişler, ama kendilerini iki kelimeyle bile savunacak durumda değiller. Bu çok acı bir sonuçtur. Ve gittikçe neredeyse birçoğunuz için bu bir kader haline geliyor. İyi niyetli olmadık yerde son nefesini veriyor, kalanı da hesap veremeyecek kadar zavallı ve acınacak bir kişi olarak karşımıza çıkıyor. Bu doğru mudur? Bu arzulanır mıdır? Değilse, o zaman neden?

Çağdaş bir halk savaşını başarıya götürebilmek için yirmi yıl fazladır

Bakin, hemen her şeyiniz, en önde gelen sorumlusu olarak söylüyorum; bir şeyler anlamalısınız, kitapları anlayamıyorsanız, halkların savaşını anlayamıyorsanız, dünyadan bir şey anlayamıyorsanız bizim bir yalın hikayemiz var, onu anlayın ve yaşamın imkanını görün. Çünkü bu ülkede başka türlü olmuyor. Başka türlü bir

Partimizin 20. yılı

Başkan Apo değerlendiriyor...

savaşta zafer, yaşamda özgürlük yılı olacaktır

mümkünse canlandırmaktır. Ölümcül bir hastalık halindeyse de öldürmektir. Çünkü böyle inemeli ve felçli yaşamının tıbben bile uygun görülmediği anlaşılmalıdır. Bu anlamda PKK denilen olayı, herhangi bir ideolojik, siyasi ve askeri olarak kendini yürüten bir siyasal kuvvet olarak görmek çok yüzeysel bir yaklaşımdır. Belki de bunlar için biçim kısımları, koruyucu kabuklarıdır. Öz çok daha belirleyici oluyor veya öze ulaşmak öncelikli ve gerekli olandır. Bırakalım öze ulaşmayı, kaba çizgi olayında bile askeri doğrularda ısrar, anlam verme ile çelişkileriniz çok açık. Ölür müsünüz-yaşar mısınız bu çizgide kesin değil. Kararınız ölüm kararı mı, yaşam kararı mı? Bu da kesin değil.

20. yıl doğru bir PKK'lileşme ve karar yılıdır

Bir karar geliştirmek istedik.

Olacaksa bir yaşam ya onurlu, özgürce, ya da hiç olmayacak!

Bu iddiamı, bu tezimi hâlâ sürdürüyorum. Çok iyi biliyorum ki, bu benim için olduğu kadar, bütün toplum ve hatta insanlığın temel ideallerine göre davranmak isteyen herkes için geçerlidir. Olmazsa onuruyla, olmazsa asgari gerekli olan şartla-

de incelersek, çözemeyeceğimiz, anlam veremeyeceğimiz gariplikler, terslikler, yanlışlıklar, ihanetler, komplolar, inanılmaz düzeyde kendini bu tarih içinde bir kez daha ortaya koyuyor. Bir değil, bir yer de değil, binlerce ve her yerde ve hemen herkeste düşmanın bile çok özel yöntemlerle geliştiremeyeceği, vuramayacağı bir biçimde kendi öz kararını boşa çıkarma, sonuna kadar başarısızlığa yol açma gibi tutumlar müthiş sergileniyor. Bu tarih biraz da bunun tarihi oluyor.

Kendime soruyorum: Neden, niçin ve nasıl böyle oluyor? Bunlar kimdir? Hiç de bilimsel değerlendirmelerden kendimi alıkoymak istemiyor olmama rağmen ve yine bütün üslubum bilimsellikte yürümesine rağmen, artık "bunları doğuran gerçeklik" diyorum. Burada bir ahlaki, bir hissi söylemi geliştirmekten kendimi alıkoymuyorum. Çünkü siyaset ve askerlik bilimiyle izah edemiyorsun. Bu kadar mı bu insanlar? Yanlış doğdu, yanlış büyüdü diye çok söyledik son dönemlerde. "Bir insana kaybettirilir, bu kadar mı kaybettirilir? Bir insan yanlış yapar, bu kadar mı yapar? Bir insan doğrular karşısında iddiasız olur, bu kadar mı olur? Sessiz olur, bu kadar mı olur? Yılanlardan daha tehlikeli yanlışlarla bu kadar mı yatılır, kalkılır? Yaşamı tamamen tehdit eden bütün oldu-bittileri nasıl kabul

adına olandır. Buna inanıyorum.

Şunun için söylüyorum: Sizin de böyle özlemleriniz, özgür olma istemleriniz var. Bu, kendinizi bireycilikle şaşırttığınız gibi bir özgürlük değildir. Son süreçlerde gelişen savaş, hatta özgür yaşam imkanlarıyla yaptığınız karşılaşma özgürlüğün ve savaşın canına okumaktır. Savaş ve özgürlük bağlantısını tersine çevirmektir. Savaşta düşüş, özgürlükten kopuş, savaştan kaçış, özgürlükte köleci bireyciliğe dönüş veya o çok zor olan bazı özgürlük imkanlarını çok kötü bir bireycilikle tüketiş, bu tarihi hatayı yapmak size göre belki bir adım ileridir. Ama özgürlük savaş söz konusu olduğunda en tehlikeli dayatmayı büyük bir gaffetle yaşamaktan çekinmediniz. Var mıydı sizde yürek? Bunu kim size söyledi? Ucu, sınırı ve sayısı belli olmayan düşmanlardan yorulunuz. Elinizden başka ne gelebilir ki? "Bir tek doğruya ben varım" bile demek, gerçekten mumla arasan da bulamadığın bir gerçeklik. Bundan hiç yılmıyorum. Bütün bu dayatmaları kendim için savaşın daha da tahrik edilmesi olarak değerlendiriyorum.

Burada üzüldüğüm, acıdığım kendi savaş zorluklarım değil, sizin talihsizlikleriniz, zavallı hallerinizdir. Beklenmedik yerlerde ölümleriniz; hiçbir şey yapamamış yirmi-
sinde, otuzunda, ona üzülüyorum. En

doğruların canına okumuşsunuz. Keşke bir gücünüz olsaydı da hesabını verebilseydiniz. Daha kötüsü hesap veremeyecek kadar güçsüz, zavallısınız. Dikkat edin, fazla bir şey istemiyorum. Yanlışlıklarınıza sahip çıkacak kadar güçlü, hatta canımıza okuyacak kadar güçlü olsaydınız, bu bile ileri bir adım olurdu. Bu da yok! İşte, acı olan da budur. Neden böyle oluyor? O çokça vurguladığınız gibi yanlışlıklarda ısrar. Hiç burada art niyet aramıyorum, çok kasıtlı yapıyorsunuz da demiyorum. Bu, düşmanın bin yıllardan beri oluşturduğu lanetli toplumsal gerçekliğin, yaşamın bütün gerekli olan vazgeçilmez gereklerinin, artık bütün yöntemlerle biraz kazanabilinmesi.

Savaşta zafer, yaşamda özgürlük imkanları artıyor, dedik. Bunu anlamaya ve bununla kendinizi büyütmeye çalışın. Tek çıkar yol budur. Belki sizin anladığımız, bütün o tarih boyunca köle ordularının, padişah ordularının, burjuva ordularının tarzını biz size uyguluyoruz. Uygulamayacağız. Ama bu demek değildir ki tarzda şiddet yok, tarzda biçim yok. Var, hem de fazlasıyla. Bu özgürlük temelinde, gönüllülük temelindedir. Başka türlüüne ideolojimiz gereği, yaratmak istediğimiz dünyamız gereği tenezzül etmeyiz. Siz ne kadar bunu kanksanız da "biz vurulmadan düzel-

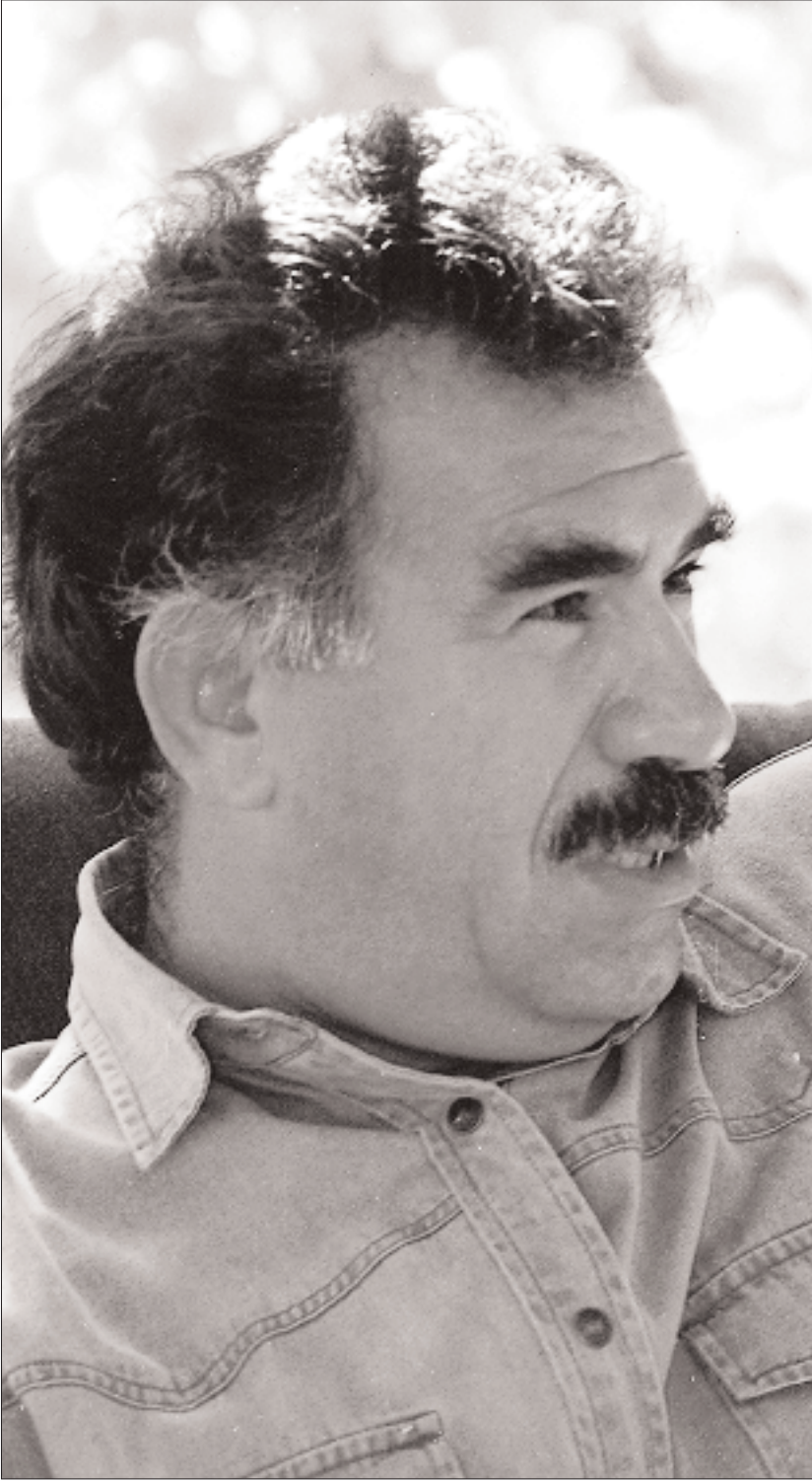
yaprak gibi esmeye düşman fırsat verdirmiyor. Hıyanetten başka, gaffetten başka, düşüşten başka hiçbir şey yok. O halde bu hikayeyi öğrenin. Teoriden anlayamıyorsanız, siyasetin dilinden de anlamıyorsanız, halkların savaş deneyimlerinin ifadesi olarak askerlik biliminden de anlayamıyorsanız ben size basit bir hikaye sundum. Kendi yaşam, savaş, mücadele gerçekliğimden bir şeyler söyledim, onu anlayın.

Neden anlayamıyorsunuz? Anlayabilmek için insanda biraz **gönül duyarlılığı** gereklidir. Eğer gönül çok şımartılmış ve anlayış diye bir şey kalmamışsa, her şeye boşver, her şeye hercümerç bir bilgisizlik altında yaklaşılıyorsa, siz bir hikayeyi kırk defa da okusanız anlayamazsınız. Bu yaşıyor, ama çok yanlış. Ne zaman anlama gücüne ulaşacaksınız basit bir hikayeyi? Anlamazsanız hiçbir yere varamazsınız ve artık eskisi kadar sizi bu partiye, onun savaşımına katmaya da ilgilimiz olmuyor. Bu gidişe son vermek istiyoruz. Bu tarzınıza, bu yürüyüşe dur demek istiyorum.

Savaş diyorsunuz; silahı çoktan omuzlamışsınız, peki nerede bunun gerekleri? Nerede bunun sıradan bir hitabı? Sıradan doğru bir toplantısı, sıradan bazı doğruları birbirlerine dayatma? Sürtüklük nedir, düşkünlük nedir?

Yüzyıllardan kalma veya daha çok düş-

manın silikleştirmek için size verdiği bazı şekillendirmelerle; bana göre çok kötü bir boya fırçası gibi kişilik özellikleriyle yaşayabileceğinizi sanıyorsunuz. Olmaz bu söylediğiniz şeyler, lakırdı cinsindedir. Giydiğiniz elbiseler en kötü bir tiyatronun kılık-kıyafetinden farksız. Değil bu müthiş savaşa göre öz-biçim kazanmak, çok komik bir tiyatronun değişik bir biçimi oynanıyor. Aşar mısınız, vazgeçer misiniz diyeceğim, ama örnekler beni biraz zorluyor. Yapabildiğin kadar konuşuyorum, yapamıyorum! Konuşabildiğin kadar yap. Bunu da sağlayamıyor. Yaklaşma, defol git! Yediğin yaptığın yeter, bir köşeye çekil, onu da yapamıyor. En basit bir doğruya göre şekil al, söz kazan, onu da yapamıyor. Bu, "ben tam bir belayım, tam bir serseriyim veya bir çaresizim" demektir. Böyle kalmak doğru mudur veya mümkün müdür?

Hep bir gerçeği vurguladım: Ben bu kişilikten bu dayatmalardan yedi yaşından beri bağımlı koparmışım. Bütün insanlardan bu temelde kopmuşum. Sen geleceksin büyük çizgi adımlarını, örgüt adımlarını attıktan sonra bana bu oyunları oynayacaksın. Her zaman söylerim; ben bu tip lümpenlerden, serserilerden kaçtım ve örgüt oluşturdum. Benim örgüt oluşturmamın özünde bu yatar. Yani yaşayabileceğim bir ortam. Herkesin bir evi var ya, benim de evim örgüt ortamıdır.

Şimdi yavuz hırsız misali seni rahat bırakmayız diyor arkadaşlarımız, en üstten en alta kadar. Evi kurduk, -büyük emekle kırk yıldır. Haydi siz de içinde yaşayın, ama bırak biz de yaşayalım. Yok, harabe çevireceğiz. Yavuz hırsız misali işte "aldığın senin olsun" diyorum, bırak geri kalanını biz kullanalım. Yok diyor, "hepsini alacağız." Evet, içinden en gelişmiş olanların yaptığı bundan başka bir şey değil. Diğeri de evin kölesi. Hani bu ev özgürlük eviydi? Büyük bir kısmı da hain, toplumdaki oyunun diğer bir parçası, yani köle. Her şey çalınıyor, her şeyin canına okunuyor, ilgisi bile yok.

Bu evden bizi kaçtırmak istiyorsunuz. İşte, bunun için orduyu geliştirmek istedik.

Haydi parti evi yetmiyor dedim, daha kızgın, daha sert bir ordu evi yapalım dedik. Ordu yaşamı! Orada da sıradan bir hırsızlık değil, çalma da değil, canına okuma geliyor. Çünkü orada çalınan candır, can gidiyor. Partide belki örgüt gider, belki yetki gider, belki sorumluluk gider, ama orduda el attığın her şey cana malolur. Elbette bu daha da kıyameti koparmaya götürüyor.

Bu, düşmanın yüzyıllardan beri oynattığı bir oyundur. Boyun eğdik mi? Hayır! Değil gibi oluyor mu? Hayır! Kim hırpalandı? Sizler! Kim daha çok kaptrıldı, canına okundu? Sizlerin! Onun için kiminin şu, kiminin bu düzeyde yaşadığı bu oyuna son verir misiniz, canınız ister mi son vermeye? Devam ederseniz çok açık bilme gerekir ki; bu oyunun başrol oyuncusu herhalde sizin küçük oyunlarınıza düşmeyecek kadar tecrübelidir. Acaba bunu anlayabilecek misiniz? Anlamazsanız ne olur? Kaybedersiniz! Bu bir korkutma değil, bu sizin aleyhinize olan bir kumar. Zar attıkça hep kaybediyorsunuz. Bütünüyle kaybetmenize son vermeniz için PKK'deki, savaştaki, ordudaki katılıma, oynanmaya derinden bir tarz temelde son verin. Umutlu olun, doğrular var, doğruların başarısı var. Zor da gelse size, doğrularda ısrar edin.

Toplumun bir özelliği var: Kaybettığı için, çok yoksullaştırıldığı için, çok küçültüldüğü için balonlaşma tarzını dener. Hiçbir doğrusu yoktur. En büyük Allah'tır der, aslında Allah'ı hiç anlamayanın ta kendisidir. En çok Allah'a inanmış söyler, ama inancı hiç olmayanın biridir. Nasılsın dersin, iyiyim der. Aslında hiç iyi olmayanın birincisidir. Burada büyük yalan var. Kendisini herkesten daha güzel sayar, ama dünyadaki çirkinlikte birincidir. Hep böyledir. Olmaması gerekende birincidir.

Bu bir abartma kişiliği, bu kendini kandırma kişiliğidir. Yalnız toplumda olsaydı, çare partidir diyorduk. Şimdi en tehlikeli parti içinde. Daha da tehlikeli ordu içinde oluyor. Bütün günlük örnekler şunu gösteriyor: Benim kırk yıllık emeğim yetmiyor. Bir halk, en yoksul bir halk gerçekten nesi varsa sunduğu yetmiyor. Savaşa canını

göz kırpmadan veren de yetmiyor. Sahte komutanlıktan bahsediyorum. Bütün savaşa yaptığı, parti açısından zaten öncü olmaktan çıkmış, hiçbir zaman partili olmamış, komutanlık sözümona dikmiş tutturmuş, onda da yanlış üstüne yanlış yapmış. Bütün bu saydığım değerlerin temelinde en başta bizim yarattığımız fedakarlık, cesaret ruhu ve binbir inceliklerle geliştirdiğimiz bir parti örgütü ve o örgütün işte ulaştırdığı bazı savaşçılar bir gelişmeye yol açıyorlar. Ama bütün komutanlarımız savaşçıların canına okumuş. Bütün kazanma olanaklarının canına okumuş, ama bir numaralı askeri komutan kesiliyor. Biraz insaf! Kendi emeğini bir tarafa bırakıyor. Orada daha kanı yerde olan savaşçılar var. Onun, senin başarında hiçbir değeri yok mu? Senin eline o silahı veren, seni sen yapan bir yığın çaba var. Onların hiç mi payı yok? Hayır! Yani bencillik o kadar güçlü ki, örneğini bulamıyoruz tarihte. Zaten bir yığın ünlü komutandan hiç bahsetmek istemiyorum.

Karşımızda bir kemalizm ve onun önderi Mustafa Kemal vardır. Yaptıkları için şunu söyler: "Aziz Türk ulusunun sayesinde..." Bütün konuşmalarında bu cümleler var. Ama bizim komutana bak; "yaptığım bu en büyük çalışma benim sayemde" der. Halk yok, parti yok, önderlik yok. Varsa da en yalancı tarzda. Elbette bunlar yeni bir hastalığı ifade ediyor. Abartmanın da ötesinde tam bir psikopatik özellik sürüp gidiyor. Tıpkı bir kanser hastalığı gibi. Bununla bir yere varılmaz, bir ordu olmaz, savaşı da zafer olmaz. Çok çaba harcıyoruz, yapma diyoruz, yanlışlıkların dizboyu. Kabul de ediyor. "Doğrudur, hepsi yanlış, söylediklerim de yalan" diyor, fakat iki saniye sonra yine o tutumda ısrar. Ne yapacaksınız bunu, ne yapacaksınız bunları?

Ne tam kaybettik, ne tam kazandık

Şimdi daha somut olarak, bu yıl vesileyle 20. yıl demek bir çocuk doğarsa bile yirmi yaşına geldiğinde parti kurabilir. Savaşı da zaferle götürebilir, öyle bir yaştır. İnsanlar için bu böyle olduğu gibi, örgütler için de, ordular için de böyledir. Yani bir savaşı, hele çağdaş bir halk savaşını başarıya götürebilmek için yirmi yıl fazladır. Örneğin, Çin halk savaşı yirmi yıldan az bir zamanda gerçekleşti. Büyük Vietnam savaşı yirmi yıldan çok azdır. Hazırlanışı ve sonuçlanması on yıl içinde gerçekleşmiştir. Türk milli kurtuluş savaşı bir buçuk yıldır. Bütün Afrika'daki savaşlar beş-on yıldan azdır. Küba yine iki yıldır. Bazıları bir ayaklanmayla kazanılmıştır. Yine Ekim Devrimi bir-iki ayaklanmayla kazanılmıştır. Birinci Dünya Savaşı dört yıl sürmüştür. İkinci Dünya Savaşı beş yıl sürmüştür. Kaybeden kaybetmiştir, kazanan kazanmıştır. Bir de kazanmayanlar, kazanılmayan savaşlardır. Bunlar sürüncemede kalan savaşlardır. İşte Filistin-İsrail savaşı, işte Güney Kürdistan'daki savaş, çözümsüz, sürüncemede kalan savaşlardır. Bunun gibi birçok sürüncemede kalmış, denge durumunda veya düşmanı tarafından yenilgiye uğratılmış savaşlar var. Şimdi ister yenen adına, ister yenilen adına süreç böyledir. Sürüncemede kalan savaşların şöyle bir özelliği vardır: Yenileşemezler, geri çekilirler veya tikanır, çürür giderler. Artık adları anılmaz olur.

Şimdi bu gerçekler temelinde kendi savaşıma anlam vermeye çalışalım: Bizim savaşın, PKK'nin resmi ilan edilmesinin bir öncesi de vardır. Benim savaşımı sorarsanız, kendimi tanıdığım kadar beri siyasi olarak savaştım. En az kırk yıla kadar giden bir mazisi vardır. Yalnız sizin resmen tanıdığımızı veya PKK adı altında yapılanlara bakarsak, işte 25. yılına girişi var. Ama dersiniz resmen ilan edilmiş olarak haydi 20. yılına girdi dersek, bu savaşın aslında ya kaybedilmesi gerekiyordu, ya kazanılması.

Ne tam kaybettik, ne tam kazandık.

Kaybetmenin de eli kulağındadır, kazanmanın da. Hangi nedenler bunu bu ha-

le getirdi? Bu tehlikeli bir durumdur. Yirmi yılın içinde mutlaka ya yenilerek, ya kazanılarak halledilmesi gereken bir olay, şimdi kritik bir aşamada. En çarpıcı soru şimdi budur. Bu soruya hiç olmazsa bu yirmi yılın tecrübesine dayanarak doğru bir cevabı vermeniz gerekir. Yenilgi adınaysa da, kazanma adınaysa da doğru cevap vermeniz gerekir. Uzatma olmaz, bütün savaş bilimine terstir.

Şüphesiz kazanmadan yana adımlar atacağız. O zaman kazanmanın bu ertelenmiş, bu gecikmiş durumunu nasıl yakalayacağız? Bu çok önemli bir soru ve cevabı veremezseniz bir savaş suçlusu olarak parti sizi yargılar. Zaten düşman günlük olarak yargılıyor, vuruyor. Kendinizi hem düşman karşısında, hem parti karşısında savunmanızı zorlaştırıyor, hatta imkansızlaştırıyor. Buna bir çare bulmanız gerekir. Sizi hiç kimse, hiçbir savaş adına, hiçbir ordu adına bu durumunuzla taşıyamaz, savaşı böyle yürütemez. Bu bir kandırma, bu bir oyalama, bu bir aldatma oyunu. Buna son vermektense bahsediyorum. Eskilerinize de, yenilerinize de, tecrübesi olana da, olmayana da, yanlış olanı da, doğru olanı da, buna dahil ediyorum.

"Peki sen şimdiye kadar nasıl sabrettin. Son sınırlara kadar böyle gelip dayattın" diyebilirsiniz, evet ama bunun nedenleri var. En başta bazıları tecrübe kazansın diye. İşte çok yeni olanlar bir-iki adımı öğrensinler, daha da önemlisi kazanmak için mevzileri geliştirelim. Bazı olanakları devreye sokalım, iç-dış olanaklar. Bazı lojistik ihtiyaçlar, bazı araç-gereç ihtiyaçlarını da bir savaş için en azından halk savaşımız için yeterli olabilecek kadar onları da hazırlayalım. Haydi eğitim yetersizliği onları da geliştirelim dedik ve hepsini yaptık.

Kıyaslıyorum, tarihte en benim diyen bir Çin ulusu kadar, -milyara varan bir ulus. Mao'nun yaptığı, elli kişilik bir grubu bile eğitmeden savaşa girmedi. Ho Chi Minh'e bakıyorsun, yaptığı otuz kişiden fazla olmayan o da derme-çatma bir talimatla bir sayfalık ve birkaç eski mavzerle yola çıkarmak. Lenin'e bakıyorsun zaten doğru-dürüst beş-on kişiyi birkaç seminerle hazırlayıp Rusya'ya göndermekti.

Bize bakıyorsun yalnız benim bizzat ilgilendiğim bir alan çalışmasında otuzbini aşkın insanı en kapsamlı teorik-ideolojik-pratik eğitimlerle birlikte ve sağ selamet en görkemli halk savaşının verileceği bir dağa, bir mevzilenmeye, bir üslenmeye ulaştırıyorsun, ama bir bakıyorsun ki adamımız gitmiş orada işin içine etmiş. Otuzbin kişiyi gerilla tarzına göre korumak bile bir zafer için yeterlidir. Bir adam bile ilave etmeye gerek yok. Hepsini tepeden tırnağa kadar donanımlıydı, dağlara da sağlam ulaşmışlardı. Halk ilişkileri fazlasıyla yeterliydi. Dış irtibatları hep sağladı. Ama bugün çok özel yöntemlerle olmasa tek birisini bile sağlam bırakmayacak kadar getiriyor da. Bunda suçu biz hiç düşmanda arayamayız. Düşmandır, onun işi vurmaktır. Ama bakın yüzde doksanbeş savaşla oynayan ve giderek bunu tehlikeli bir alışkanlık haline getiren komutasından savaşçısına kadar kendiniz oluyorsunuz.

Savaş her zaman soylu meslek diye tarif edilir!

Tarihte de böyledir. Roma'ya, bütün ortaçağa bakınız: En gururlu, en soylu, en yüce, en kendini özgür kılmak isteyenlerin benimsediği bir sanattır. Kölelerin sanatı savaş olamaz, kölelerin sanatı köleliktir. Her türlü basit hizmet işlerinde çalışmaktır. Demek ki sizin soylular sanatına yanlış katılmamız var. Bu sanatı hiç anlamıyorsunuz. Onun için bu duruma gelindi. Sizler bu savaşta birer kölesiniz, bir özgürlük savaşçısı değilsiniz. Onun için bu daralma, büzülme ve kendinizi tasfiyeye doğru gidiyorsunuz.

Tarih bütünüyle şunu hep söylüyor: Bu kadar büyük savaşçıları diyor, acaba para için mi bu savaşı yaptılar? Her ne kadar maddi bir teşvik varsa da, bütün ünlü komutanların yaşamında bir soyluluk, yani "ben büyük başaracağım" duygusu esasta rol oynuyor. Yoksa sana bir paralık maaş bağlayacağım diyenler aslında ordunun

azap askerleridir. Veya ölüme atılanlardır. Onlar savaşın asıl iradesi değildir.

Savaşın asıl iradesi mutlak başaraçam biçiminde keskin bir iradeye sahip olanın kendisidir!

Sanırım bu sizde fazla gelişmemiş. Bu yirmi yılda en az bir saha çalışması olarak otuzbin katılmışken -ki bir o kadar da çeşitli alanlardan geldi-, neden bunları derleyemediniz? Neden sağlam bir halk ordusuna dönüştüremediniz ve çok önemli bazı zaferleri sığdıramadınız?

Dikkat edin, bizim savaşçılığımız yozlaşmış taciz eylemlerinden öteye gitmiyor. Düşmanı hatırlıyorum; ilk bu dağlara adım attığımızda, "bunların bir tane gerillası bizim bin askere bedeldir" diyordu. İlk günler böyle anlaşılıyordu ve düşman büyük panik içindeydi. Şimdi düşman bizim gerillayı çözmüş, kedinin fareyi araması gibi şu dağın, şu taşın altında arayıp bulacağım diyor. Bundan kim sorumlu, kendini bir aslan değil de, bir fare durumuna getirmekten kim sorumlu?

İşte yanlış katılımlarınız, yanlış yaşam kararı, yanlış parti kararı sizleri bu duruma getiriyor. İyi niyetinize bir şey demiyorum. O hiçbir şeydir. Bu bir sanattır ve ilkin ben **bu savaşı kazanacağım** diyeceksiniz. Er meydanına bunun için iniliyor. Ama giderek geliştirdiğimiz bir sorun pratiğimiz var. Şimdi gerillayı vurguluyoruz. Bakıyorum ki çoktan tek bir gerilla kararının ve onun tarzının uygulanmaması için bir **çete anlayışı** türemiş, vurmuş götürmüş. Kaç kişidiler, kimlerden ve nasıl oluşuyorlar, nerede ne yapmışlar, suçlarının defterini de tutamıyorsun, çünkü defterlere sığmaz.

Bir de her şeyi neredeyse bir suç pratiği gibi araştırmakla da tükenmez. Ve sizler bunun çözümsüz bırakılmış gerillası oluyorsunuz. Bu benden daha çok sizi ilgilendirmiyor mu? Bunu çözmek sizin sıradan da olsa, kendinize saygınızın bir gereği değil midir? Benden ne istiyorsunuz? Asgari savaş yasalarına, bir çizgiye anlam vermeyecek misiniz? Ben buna artık bela takımı adını veriyorum. Bunlar ya çaresizler olarak, ya da kontralar olarak beni vurmaya geliyorlar.

Bizdeki doğrular, yaşam doğrularıdır, ölüm kalım doğrularıdır

Kendimi günlük olarak yorumluyorum. Biraz bizden doğru öğrenilse bana da bir dağ verin. Eğer ben sizin gibi yaparsam istediğiniz cezayı verebilirsiniz. Bana çok az bir imkan verilse, eğer ben sizin gibi bu imkanları tükettirsem, onları tanınamaz hale getirirsem kellemi koparın.

Ben sıfırdan başladım. Ne bir ilişkim, ne bir dostum, ne de bir kuruş param vardı. Bir Allah misafiri biçiminde geldim ve hepinizin yükünü, hepinizin kör düğümünü burada çözdüm. Herkese her şeyi verdim. Babanızdan, sülalenizden alıp vermedim. Herhangi bir dosttan da alıp vermedim. Buldum buluşturdum verdim. Bu çok açık. Peki size ne oluyor? Burada mezar kadar yatacak yerim yoktu başlarken. Ama şimdi hepinizi yatırılabiliyoruz, hepinizi eğitebiliyoruz, yedirip içirebiliyoruz ve gelen herkese istediğinden fazlasını da veriyoruz. Peki en sağlam alanlarda, isteyene siyasi alan, isteyene kitlesel alan, isteyene bir coğrafya parçası. Zapt u rapt altına alınamaz bir gerilla mangasıyla bir alayı bile boşa çıkarabilecek, sınırsız alanda. Peki neden yapamadınız? Kitleyi bozuyorsunuz, örgütü zorluyorsunuz, dağları barınmaz hale getiriyorsunuz. Burada bir yanlışlık var, burada bir kendini tanıtmama var, burada işin gerekleriyle uzaktan yakında alakalı olmamak var. Burada bir gaflet var.

O halde yapılması gereken nedir? Varsa içinde ben saygılıyım, ben savaş soyluluğuna bağlıyım, ben soylu bir sanat olarak bu sanata kendimi veriyorum, ege-menlerin, sömürücülerin ordusundan daha değerlidir. Bunun derin bilinciyle, büyük duygularıyla işin içindeyim diyen varsa, o zaman gidin pisliliğinizi temizleyin. Gidin bu

olmazları onun altındaki bütün nedenleri kaldırırsın. Yoksa yaklaşmayın.

Sonuna kadar öğrenmenize "evef" diyorum. Onun için hiç kimseyi gerekli eğitmeden geçirmeden "bir adım at" denilmiyor. Kritik alanları da aşıyoruz. Bunların hepsi hallediliyor. Siz gerisini boşa çıkarıyorsunuz. Nasıl? İşte bir günlük de olsa, paşa gibi yaşasam ne mutlu bana, bugünü de kurtarıysam yine ne mutlu bana. Savaş böyle olmaz, bu psikolojikle sözümona bu bir günü kurtarmakla hiçbir halk savaşı verilmez. Halk savaşının ufkundan kendinizi yoksun bırakmışsınız. İşte burada derin bir lümpenizm, boşvermişlik, kendini gösteriyor. Bu çok kötü, bunu değil böyle bir gün yaşamak bununla nefes alıp vermek bile suç.

Halk savaşımız deyip biraz durup düşünmek lazım. Bu halk savaşı ki son umut savaşı, insanlığın en lanetlisi olmaktan kurtulma savaşı. Sizde hiç iman, bir halka saygı yok mu? Hiç onurlu bir yaşama saygı yok mu? Eğer var diyorsanız, o zaman

"Ölen siz olacaksınız, kazanan savaş olacak!"

Ölen sizin yaşamınız olacaktır, kazanan özgür yaşam olacaktır! Kandırılan bizim savaş tarzımız değil, ipe sapa gelmez tutumlarımız, davranışlarımızdır. Düşmanımız birey olarak da bizi hiçbir zaman anlamadı ve hâlâ ne kadar anlamaya çalıştığı da belli değil. Tıpkı sizler gibi, fakat yanlış. Bana kaybettirmedi. Ama kaybeden benden daha fazla düşmandır ve biraz da yanlış yaklaşımların sahibi partililer, savaşırlardır."

bu savaşımın bazı temel yasaları var, en azından böyle ucuz kaybedilmemesi gereği var. Peki bu kendini öldürmek ve yanbaşındakini öldürmekle kazanılabilir mi? Kuralları bozmakla, kendini ferah kılmağa olur mu? Bu anı anına kendini geliştirmek düşmanı yenmekle olur, -her düzeyde yenmekle olur değil mi? Bunları şimdi akıl edemeyecek kadar zır deli misiniz diyeceğim, divane misiniz, serseri misiniz? O zaman bunların genelde soylu halk savaşımımızda da tek umut savaşımında da yeri yoktur.

"Ben serseriydim, lümpendim geldim oynamaya. İşte toplumda dikiş tutturamadım, toplumda yüz bulamadım. PKK'de insana saygı var, orada işte namussuzluğumu gizlemeye geldim." Hayır, bu olmaz! "Düşkümdüm, zavallıydım, kahraman kesilmeye geldim. Bilmem düşkümdüm, güzel olmağa geldim." Böyle de olmaz! Bu yöntemlerle istediğinize ulaşamazsınız. Bu kandırmacayı bırakacaksınız.

Yanlışlarla uzlaştık, bastırdık çok şeyi diyorsunuz. Bu iş yanlışlarla uzlaşmaya ve safları bilmem bastırmakla halledilemez. Kimi bastırıyorsunuz? Senin insanı geliştirmekten başka bir görevin var mı? Senin bir işi çözmekten başka bir işin var mı? Senin bir işi doğru yapmaktan başka bir işin var mı? Bastırma düşmanın işi. Uzlaşma diyorsunuz, neyin uzlaşması, yanlışlıklarla?

Yanlışlıklar bizde yıldırdan daha tehlikeli. Yılan bir kişiyi ısırır. Senin yaptığın uzlaşma yüz kişiyi düşürür. Neyle uzlaşıyorsun, karşılığı ne oluyor? Bu tip bir yaklaşım en değerli varlıklarını bir çırpıda elinden alıyor. Uzlaşamazsın!

Doğrular hakimiyet ister, doğrular adına ölümcül çaba ister.

Bizdeki doğrular, halk savaşı doğruları, yaşam doğrularıdır.

Ölüm kalım doğrularıdır.

İnsanın sonuna kadar yüreğini, dilini koyacağı, adından önce belleyeceği gereklerdir. Sen kimi kandırıyorsun? Ne zamana kadar kandırılacak, kandırılacak? Demek ki, ilk adımda bile doğrulara sonuna kadar kesin bağlanma ve uygulama onun dili ve onun eylemi, yanlışlıklara sonuna kadar karşı çıkma bir an bile ertelenemez.

İnsanlık, vatan ve özgürlük borçlarınız var

Tarihi kaybetmeye gün sayıyorsunuz. "Bu adamda da bu tedbir, bu çare bitse de kurtulsak bu savaştan" diyorsunuz. Çoğunun yaşam düşü böyle. Bunu seziyorum,

gözlerinizden bunu okuyorum. Bütün hareketleriniz bunu çağırıyor. Düşmanın da marjinalleştirme teorileriyle beklediğiniz bu. O size bakıyor, siz ona bakıp işte savaştık, namusu da kurtardık, daha fazlası bize göre değil. Bunu bütün itirafçılar da söylemişti, ama kursaklarında kalacak.

Benim de kendime göre bir sözüm var. Halk sözüm var, doğrulara bağlılık sözüm var, kendime saygınlığım var, yaşama bağlılığım var. Böylesine bir yenilgiye kulak kabartmış olanları boşa çıkartmak benim en anlamsız olacağım bir saha. Onlar geberecek, bitse de kurtulsak diyenler, fırsatı bulsak da bir gün paşa gibi yaşasak veya on tanesini bilmem kaybettiririm, ama bir gün yaşarım. İşte ben bu tipler için yaşayacağım, onların canına okumak için. Zaten onlara karşı savaşıyorum. Çok silikler. Bukalemun gibiler, kırkayak gibiler bir yerden vuruyorsun, ertesi gün yeniden türüyor, ama ölümcül darbeyi de onlara hazırlayacağız. Yaşamı yenilgide gören, kutsal son umut savaşımımızı, son insan ol-

halk insanı bile olsa böyle dolaşabilir mi? İntihar ederli iflas etmiş iş adamları da intihar ederler, kural budur. Yok eğer ayıların oynatılmasını yaşam sanıyorsanız, o ayrı, ama biz böyle yaşamayacağız.

Biz diyoruz; sözüümüzde böyle yaşatmayacağız. Savaşımızın diğer bir zafer tarzı da budur. Ayılar gibi yaşamaktansa ölmek büyük bir zaferdir, büyük mutluluk tur.

Onun için PKK'nin savaş diyalektiğinde iki şey söylenir: **Savaşın başardın yaşayabilirsin, savaşın başarmadın, şerefli ölürsün.** Bunun orta yolu yoktur. Peki yirmi yılın eşliğinde yenilgiye kulak kabartan kimlerdir? Size çok kısaca yalın bir çizgi halinde bunu da vereceğim. Umarım bir takım sonuçları kendiniz için çıkarırsınız.

Son dönem yoğunlaşmalarımız özellikle savaşın temel gücü olarak, ordu içinde ordulaşma faaliyetlerimizde bir çeteleşmenin ayan beyan çok karmaşık, çok ince, çok kaba tarzlı, baştan günümüze kadar bilinçli veya kendiliğinden iyi veya kötü niyet komplo, darbe türünden tatalım, her türlü karşı-devrimci yaşam tarzlarına kadar, yöntemlerle bu işi ve en son yaygınca işte saflarda da tartışıldığı kadariyle "savaş buraya kadardır, biz yaşamak istiyoruz" biçimiyle kendilerini ele verme biçiminde suçüstü yakalanmışlardır.

Parti ve savaşa dayatılan çete anlayışları

Şimdi bunun hikayesini size çok kısaca anlatayım. 15 Ağustos Atılımı gerçekten tarihi başlatan bir atılımdı. Her ne kadar istediğimiz kapsamda adım atılmasa da, esas itibarıyla bu adımı özenle hazırladık. Uzun Ortadoğu saha çalışması ve çok önemli bir başarı için ne gerekirse birkaç önemli yıla sığdırarak, bu adımı atabilecek düzeye geldik. En az 300 kişiyi ideolojik-moral düzeyden tatalım, tepeden tırnağa teknik donatmaya kadar ve sağlıklı yol-yöntemlerle adım adım çok tarihi bir aşamayı başlatacak üs alanlara da taşıdık ve çok az bir kayıpla bunlar gerçekleşti. Hazırlık bazında da en az bir yıldan fazla süre bu grupların önünde vardı. Bir şey eksikti; bir halk savaşımız. Çok dahice olmasa da sıradan da olsa, gönül yatıran pratik komutaya ihtiyaç vardı ve bu üçyüz kişi içinde onlarca kişi bu komutayı sağlayabilirdi. Ama işte başlangıçta çok küçük diye ciddiye almadığımız noksanlıklar ve "kişilik yapımıza damgasını vuran laubalilik önemli değildir" dediğimiz hususlar, daha o günlerde birike birike ve bir de işin içine çizgi düzeyinde sorumlu olan partinin en üst pratik merkezi sorumlusu olanların ve gerekeni yerine getirmek durumunda olanların daha derin olan, yanılığın da öteye izah etmekte son derece güçlük çektiğimiz bir hazırlığı anlayamama, anlar gibi gözü-küp, bir de kendinden başlatmak hastalığı... Ortadoğu'da bir saha çalışması yapılmış, bir zafer kadrosu mu oluşturulmuş? Bunu lafta kabul edip, pratikte işte ulaştırıldığı yere tamamen emeğimizle, özel tedbirlerimizle bir de ben burada yapayım, yani varolanı inkar etmek ve çok ilginç; bu varolanı çok doğmatik mi desem, hâlâ izah edilmeye muhtaç nedenlerle "hele savaşa var mısınız, yok musunuz?" tartışmasına itmek, "hele ne zaman ülkeye giriş yapacağız?" Zaten yüzlerce kişi tarafından ülkenin içine girilmiş. "Hele savaşa karar verecek miyiz, veremeyecek miyiz?" Böyle sağa çeken, karmaşıklığa iten ve komutayı başlarken felç eden, kendiliğindenliğe bırakan bir zihniyet en basitinden çizgi açısından da doğmatizm hastalığı, bu işi çok tehlikeli bir noktaya getirmiştir. Bir müdahaleyi hatırlıyorum: "Yapmazsan bilmem sülalene ne yapılır, yeter bu işlerle böyle oynanmaz" sonucuna kadar gittiğimi hatırlıyorum.

15 Ağustos savaşı sınırlı ve zayıfça başladı. Taktik önderlik aslında yarın ne olacak sorusunu bile kendisine sormuyor. "Adımı attık başa ne gelir?" Belki bunu da duymayacak kadar bir savaş sorumluluğundan uzak, hatta savaşa varolup olmadığı, neyin içine girip girmediğini doğru dü-

rüst değerlendiremeyecek kadar kendiliğinden... Bu, kısa sürede anlaşılmalıdır. Biz bu zihniyete, buna rağmen bir şey demedik. Çeşitli kişiliklerin hiç adlarını vermeye fazla gerek yok. Çokları zaten kendileriyle birlikte tasfiye olup gitmişlerdir. Bazıları hâlâ vardır, derinleştiriyorlar sadece bu anlayışları. En acısı da tabii bu işi çok iyi yapabilecek değerli militanlar rollerine sahip çıkmadıkları için, onlar da kendi kendilerini ağırlıklı olarak tasfiye edebildiler.

Artık yeni bir 12 Eylül'le karşı karşıyayız. "Bir kez daha geri çekilmek, geri çekilmek de öyle derlenip toparlanmak için değil, bu iş bu gerilla taktiğiyle olmaz. İşte nasıl ki diğer Türkiye grupları çözülmüş, artık siyaset olmaksızın çıkmış, göçmenlik koşullarında bile kendini yaşatamayacak kadar adı var kendisi olmayan gruplar haline gelmişse, bize de düşen böyle bir durumdur." Belki açık söylemiyorlar, ama hal hareketleriyle tamamen dayattıkları bu.

Biz bildiği üzere '86'yı sadece bu dayatmayı boşa çıkarmak için büyük bir sibirya hazırladık. **3. Kongre** denilen olay çözümlenmesini geliştirdik. Orada esas itibarıyla çözümlenen, gerilla tarzını boşa çıkarmak isteyen kişilikler ve tarihin o özgürlük adınının yine başarılacak denilen iradesiydi. Onu çözdük ve gerillada ısrar, tarihin bu savaşa ilerletileceğine dair kararlılık, bir adım daha ilerletildi. Bize dayatılan bundan daha fazlası olmaz. Başka bir yol bu. Çözdük karar verdik, daha fazla yükleneyeceğiz ve bildiği üzere '87-'88'leri hem nicel, hem nitel olarak daha iyi hazırlanmış bir yıl, hatta belki de bini aşan gerilla çalışmalarıyla karşılık verdik ve halkın bitmeyen desteği daha da gelişme gösterdi.

Değerli militanımız **Mahsum Korkmaz**, Ağıt'ın anısına gerilla birliklerini daha fazla yaygınlaştırmayı planladık, anıya bağlılık gereğini gerçekleştirdik. Yalnız o şehadetin daha bir yılı bile geçmeden çözümlendiğinde, gerçek PKK militanlığının o şehadetle birlikte özellikle gerilla çizgisinde tasfiye edilmesi ve bunun yerine bir çete anlayışının çok özgün ve yaygın çabalarının devreye sokulduğunu görüyoruz.

PKK tarihinde çokça işlenmiştir. Bir **Hogirlaşma rüzgarı** vardı. Çoluk-çocuk demeden hiç de partimizin geleneğinden olmayan, hiçbir kararının olmadığı suçsuz bir yığın insanın öldürülmesi. Ben kaygılanmışım önce, olmaz, kontrgerilla yapıyor dedim. Sonra bir baktım ki bizim birlikler tarafından yapılmış, bunun manevi sorumluluğunun altından kalkmak için büyük bir azap içindeydim. Düzeltmek için büyük bir çabaya girişmiştim, ama bu yöntem bırakılmadı. Kendilerine ekmek, su verenleri bile katletmişler. Hatta oldukça hizmete yakın Jirki aşiretinden tatalım -ki en olumsuz aşiret- diğerlerine kadar sırf böyle "beyim" demiş, "sana şunu getirmedim ama şunu getirdim, sana şöyle yararlı olmadım ama böyle yararlı oldum." Yani yararlılıkta bile, insanların yarıştığı bir dönemi cezalandırmak için yeterli görüyorlar ve vuruyorlar. 12 yaşındaki çocukları kaçırdılar, hiçbir askerlik yasadında bu yoktur. Onları kaçıranlar dalga dalga gelen üniversite gençliği başta olmak üzere birçok kişiyi "metropol çocuğu" adı altında cezalandırıyorlar. Giderek "iktidarı köylüler ele geçir-

hip çıkılmazsa dünün yol keseni belki birkaç kuruş para için insan vurur veya bir günü kurtarmak için adam vurur. Burada PKK'nin dev gibi değerleri var. Buna göz koyduktan sonra bizim bu zavallı aydını, zavallı militanı bir çırpıda götürülebilirler. Kalkanlar da sindirildikten sonra bunları -tabii yani değer gaspından biraz keskinler. Sözümona "ben burada üretiyorum, gönderiyorum, onlar orada el koyuyor." İşte bu bastırma hikayesi! Hepinizin suç ortaklığı böyle ortaya çıkmıştır.

Ağıt arkadaşımızın şehadetiyle birlikte sözümona eşkiyalar, hırsızlar, caniler, -kötü niyetlidir, düşmanla ilişkilidir de demiyorum, olsa da olmasa da o kadar önemli değil. Araştırılmaya değer o kadar sonucu belirlemez, ama tarz olarak açıkça söylüyorlar: "Burada parti demek biziz." Aslında "köylüler" diyorlar, ama köylülükle de alakası yok. Biz hepimiz köylüyüz. Bunlar köylünün şaki-hırsız kısımları. En izde olmuş, terbiyesiz, en basit nedenlerle insan vuracak kadar canavar kesilmiş kesimi oluyor. Acı tabii. Bu kadar parti militanı var, savaşçısı var. Bunlar ideolojik olarak partiye bağlılar. İnaniyorlar da partiye. Fakat parti bir sanat olarak, örgütlenmeyi bir sanat olarak bellemedikleri için, ağır toplumsal etkiler altında, yani "büyüğümüz ne derse öyle olur." Hiç kafa yormadan, savaşı bir sanat olarak bellemeyen, "partileşme nedir, öncülük nedir?" gibi soruları kendilerine hiç sormadan bu kadar olumsuzluğa neden oldular.

Dörtlü çete kendini çizgide iktidar sanıyor. Tabii entrikada da, oyunda da yöntemler bitmez, bu anlayışta olanlar için uygulama uygula. Şimdi halk ilişkisi diyor. Öldürerek halkı bağlayacak tabii. Düşman bütününü korucu faaliyetlerini dayattı ve aldı götürdü. Bastırarak sözde yapıyı kendisine bağlamak istiyor. Birkaç tanesini öldürüyor, birkaç tanesini de köylü kurnazlığıyla bağlıyor. Örgüt içi hakimiyetini de öyle sağlıyor, kendi aralarında da müthiş uzlaşma tarzıyla gerçekleştiriliyor. Bu çizgiye dayatılan karmaşa daha '88'de giderek etkili olacak bir biçimde böyle karşımıza çıkıyor.

Bir defa partinin ideolojik, siyasi çizgisi lafta var, özde uygulamada yok. Partinin dev gibi örgüt gücü var, fakat iradede ve uygulamada yok. Çizgiye karşı, karşı-devrimci çizgiye dayatılmış, doğru örgüt esaslarına darbe, komplo dayatılmış. Merkezden tatalım savaşırlara kadar kimse ne olup bittiğini farkedemiyor. Neden? Çünkü yaratıcı bağlılık, kurallara göre yaşam olmadı için herkes bu karmaşa içinde varolanı da kaybedip gidiyor. Her türlü yanlış tarz, komploculuk, tasfiyecilik, yoldaş katli, bastırma, uzlaşma adı altında sürüp gidiyor. Bir de keyfîlik ve çaresizlik nereye kadar giderse, biz her yıla iki binden fazla tepeden tırnağa kadar gerilla hazırlıklarını sürdürüyoruz ve her türlü maddi değerleri ulaştırıyoruz, o karşı devrimci çizginin komplo-darbe çetesi öğütüyor. Bunları kendi değişiminde tüketebileceği kadar tüketiyor, tüketemediğini sağa sola savurup canına okuyor.

Bizim her bir yıl için yaptığımız çalışma bir zafer yılı çalışmasıdır. Bu sene dedim zafer olacak. '88'den umudum buydu.

"Ne tam kaybettik, ne tam kazandık. Kaybetmenin de eli kulağındadır, kazanmanın da. Hangi nedenler bunu bu hale getirdi?"

Bu tehlikeli bir durumdur. Yirmi yılın içinde mutlaka ya yenilerek, ya kazanılarak halledilmesi gereken bir olay, şimdi kritik bir aşamada.

En çarpıcı soru şimdi budur. Bu soruya hiç olmazsa bu yirmi yılın tecrübesine dayanılarak doğru bir cevabı vermeniz gerekir.

Yenilgi adınaysa da, kazanma adınaysa da doğru cevap vermeniz gerekir."

Adı altında hırsızlıkla, çapulculukla, cinayet işlemekle kendini doyurmuş en adi bir şakillikle gününün gün etmiş, tutum ve davranışların '87 sonları, '88 başlarında önemli oranda kendini bizim askeri çizgimize egemen kıldıklarını görüyoruz. Soruşturulması gereken bir durumdur. Toplantıları var, ve biz buna **üçlü, dörtlü çete** de diyebiliriz. Tabii hiç mi parti militanları yok diyeceksiniz. Var, ama görevlerine sa-

Ama bir bakıyorum '89'a geldiğinde, işler neden böyle hiç de hazırlıklarımızın onda biri kadar gelişmiyor? Haydi yüklen '89'a. Nitekim bunların hepsi belgelidir. Bu sefer '89 zafer yılı diyorum. Yine iki binden fazla bizzat gerillayı yolluyoruz. Teknik, maddi ve manevi donanım, hiçbir gerilla çalışmasında olmayacak kadar güçlü ve diyoruz yine zafer bu sefer kesin. '90'ın başına bakıyorsunuz işler yine tehlikeli. Bu sefer gücü-

mü daha da amansız çalıştırıyorum, yani halkı da müthiş devreye katıyorum. Çalışma hızından hiçbir şey kaybetmiyorum. Gerillayı ikibinbeşyüze çıkardım. Düşmanı oyalıyoruz, bir sürü diplomatik saha çalışmaları -tabii ki bunlar kendiliğinden de olsa, bazı gelişmeleri ortaya çıkaracak, gelişmeler de çıkıyor. Ama bir bakıyorsun taktik önderliğin tutturması gereken zafer düzeyi değil, karmaşıklığı daha da artırma.

'90-'91'lerden itibaren serhildanlar gerçekleşiyor, onbinlerce genç gerilla safılarına akın ediyor ve onbinlerce silah bulunmuş. Bir tarihe kulak veren adam olsa, bir büyük özgürlük imkanı geliştiren diyen olsa, aslında rahatlıkla elli bin kişilik gerilla ordusunu '91-'92'de gerçekleştirebilir. Ama bu sefer "bu sefer iktidar oldu, devlet oldu" diyor. Tabii düşman cephesi darbe yapıyor. Savaşta sorumlu cumhurbaşkanını, jandarma genel komutanını yenildi diye komployla kaldırıyor.

Türk savaş yasında bir şey geçerlidir: Savaşı kaybeden komutan; askeri, siyasi olsun farketmez bunu hayatıyla öder. Bu kural işletiliyor. Kendi içinde tasfiye bu kadar açık yürütülürken, bizimkiler bakın nasıl kazandı diyor. İşte buna inanılmaz bir gaflet mi, bir eşkiyanın kendini devlet sanması mı desem?

Biz burada daha amansız çalışıyoruz. Yani bir elli bin kişilik gerilla ordusunun planını yapıyoruz ve her şey tamam diyoruz. Aldığımız haberlere göre günde her bölgede 10-20-50 kişilik adaylar gidiyor. Hazırladığımız kadrolar da ulaşmış, savaş taktik planlaması üzerine plan üstüne plan geliştiren. Güney savaşında zaten Güney Kürdistan'da bir devlet boşluğu var. Tamamen içindeyiz, hiçbir eksiklik yok diyoruz ve düşman cephesinde de daha sonra itiraf ediliyor. O zaman Kürdistan kaybedilmiştir. Hâlâ bu özel savaş çetesinin bir iddiasıdır, "biz kaybedilen Kürdistan'ı yenisinden kazandık" diyor. İşte bu dörtlü çete artıkları ve suç ortakları, gerçekten kazanılan bir Kürdistan'ı bu çeteye teslim ediyorlar. Bilerek ya da bilmeyerek, hepsi niyetli mi? Hayır! Çok bilinci bir irtibat mı kurdu? Hayır! Keşke o yetenekleri olsa. Olseydi daha kolay çözerdik.

Bugün de o çokça gösterdiğiniz düşkünlüğe; işte sahte komutanlıklar, erken iktidar hastalıkları büyük bir gaflet. Bu kazanılmış o çok kudretli tarihi çalışmayı çetelere teslim etmektedir. Bunlar veya sizler, ilgililer, şu veya bu düzeyde sorumlu olanlar, kendinizi ne sayıyorsunuz ve hesabı vermemeyi ne zamana kadar kurnazlıkla sürdüreceksiniz? Çözümlemeyeceğini mi sanıyorsunuz bu oyunun? Çözülüyor! Çılgınca bu tutumda ısrar ediyorsunuz, işin çok acı olan diğer bir yanı da şu "biz kazandık" diyor.

Bu anlayış, '94'e doğru geldiğimizde hiç savaşamaz, savaş bitmiştir diye bir ihaneti iliklerine kadar bana dayattılar. Hani sen iktidar olmuştun, hani hâlâ iktidar hastalığından tiril tiril titriyorsun. Daha utanmadan, sağda solda benden yaşam istiyorsun. İşte '94'te hiç savaşamayacağını söyleyen ve gösteren sensin. Nereye gönderiyorsak ikinci gün varolanın canına okuyor, komplo, tasfiyecilik o kadar değerli götürdü.

Zaferi geriye çeken tutumlar ve taktik önderlik

Daha ilginç olanı şu: Hem iktidar sevdiğinden vazgeçmiyor, hem günlük olarak cepheleri düşürüyor. Tek bir gerilla birliğine bile sahip çıkamıyor. Tek bir inancı, morali aşamıyor, ama yanına geliyormuş merkez, temel askeri komutan oluyor. Uğursuz adam; sen en değme köylü kurnazı da olsan, en bilmem gözükara şarlatan da olsan bir insan nasıl bunda ısrar eder? Sen bir birliğe sahip çıkamayacak kadar vazgeçmişsin savaşta, peki iktidar nerede? Hani iktidar olmuştun? İktidar olduğun yere adım atamıyorsun, bir tek birliği savaştırmıyorsun, peki bizden ne istiyorsun? İşte komploculuk burada. Karşı-devrimcilik burada, entrikacılık gittikçe daha sırtıyor veya çoktan savaşa, temel devrim değerlerine boş-

vermişlik kendini dayattıkça dayatıyor. Bu teori haline getirmek isteyen, çizgi olara-ruk örgütlemek isteyen az çıkmadı. Evet gözler ve suratlarına baktığımda dobra dobra işte "fazlası olmaz" okuyorum. Aslında bunlar hiçbir şey yapmayanlardır.

Yüce şehitlere bin selam ama bunlara lanet!

Soy değerlerine, soy emek sahiplerine bin defa selam, ama böyle işin içini kemiren, böyle yürekte bitenlere bin defa lanet!

Açık ki, ne biz iktidar olmuştuk, ne de bu yenilgiyi hak etmiştik. Biz hem çok önemli bir zaferin eşliğinden dönmüştük veya dönderilmiş. Hep de düşman tarafından mı? Hayır! O sahte çete veya çetecilikler tarafından. Çünkü "iktidar oldu" dediği noktada, sağa savrulmayı, tasfiyeyi dayatıyor. Savaşta başarı imkanları olmadığı için değil, çok olduğu

için. Ama düşman kendini toparlamıştır. '94 planlamasında topyekün bir seferberlik, kendi deyişle "milli konsensüs", uzlaşma ve işte saha çalışması, birlik düzenlemeleri var. Bizim gerilla taburlarıyla tutmamız gereken saha veya kurtarılmış alan çalışmalarının taktikimizi tersinden bize karşı kullanarak kontrgerilla tugayları temelinde üstleniyor. Gerçek bir gerillanın dayanma gücünü, sabrını, inadını gösteriyor. Bizim tarzı uyguluyor ve '94'ü böyle kapatıyor.

TC'nin kaybettiği Kürdistan böyle ele geçiriliyor. Hâlâ bizim komuta oyuncuları bunu bile çözemiyorlar. Kendisiyle bağını bile kuramıyorlar. Kuramadıkları gibi demagojiyi derinleştirerek, kişiliklerindeki ezilmeyi, büzülmeyi sorumsuzlukları tarz haline getirerek "işte bu kişilik" diyorlar. Yalan söylüyorsunuz! Sen burada düşmanı tamamıyorsun. Düşmanın '90'dan planlamasının içimizdeki uzantısı oluyorsun. Çete artık sadece kendisi için teslimiyete değil, benden sonrası tufan veya kendini gözlemek için, bütün yapıyı teslimiyete zorlamak için akla hayale gelmedik numaraları çizgi adına, taktik adına ve en önemlisi de yaşamı zorlayarak dayatıyor. Yaşamı bozarak, özgürlük tutkularını öldürerek, güdüleri ayaklandırarak, geniş imkanlar ortamında, ordu kurmak yerine, kendi beyliğini dayatarak ve yenilginin eşliğindeyken de, sözümona metropollerden en son giyecek, yiyecek neler varsa onları getirerek, yanbaşındaki kadınsa erkeği, erkekse kadını düşkün bir tarzda düşkünlüğünü tatmin ederek yaşamak istiyor. "Savaşık sıra yaşamaya geldi, yaşamak hakkımız değil mi?" diyor. Soruyor kendisine "ben savaşın neresindeyim?" "Ben kazandım mı, kaybettim mi?" ikisi de yok. Sadece "savaşık, yaşamak istiyoruz" diyor.

Savaşta her zaman iki soru sorulur: Kaybettin mi, kazandın mı? Kaybettiyisen yaşayamazsın. Düşman seni imha eder, varsa bir örgüt seni yargılar. Çünkü savaş kaybedeni kural gereği kimse suçlamadan bırakamaz. Kazandıysan göster bana? Bunu örtbas ediyorlar. Nasıl örtbas ediyorlar? Sahte yaşam teorileri, daha da kötüsü savaşabilecek ne varsa suç ortaklığına,

meşhur uzlaşma teorisi gereği ulaşmayan tek bir kişi kalmayınca yazar taktiği tersine çevirme, özgürlük yaşamını tersine çevirme, kaybedilecek bütün yöntemleri kırım hareketi gibi... Bu savaşçıları mesela şuraya git saldır ya ölecek, ya umutsuzluğa kapılıp gidecek. Büyük o savaş cesaretiniz düşmanı yenecek kadardır ve bu da temel gücümüzü teşkil eder. O tepe savaşlarında tüket, kara saldırılarında tüket. Düşman çok iyi biliyor, yani tepeden tırnağa kadar mayınlıyor. Yani beton duvarı haline getiriyor. Diyor, "git şu karakolu ele geçir." Tepelere her türlü tekniği yerleştiriyor. "Git ele geçir" diyor. Askeri açıdan bir anlamı da yok. Karakolları ele geçirme sürecinde değiliz. Tepeleri ele geçirmenin hiçbir anlamı yok, üs kurma durumu var. Bütün Kürdistan'da yüzlerce üs kurulacak bir imkan var. Bu süreçte tek bir yerde üs geliştirilmiyor. Eğitim yapmak, cephe geri-

"Değerli militanımız Mahsum Korkmaz, Agit'in anısına gerilla birliklerini daha fazla yaygınlaştırmayı planladık, anıya bağlılık gereğini gerçekleştirmiştik. Yalnız o şehadetin daha bir yılı bile geçmeden çözümlendiğinde, gerçek PKK militanlığının o şehadetle birlikte özellikle gerilla çizgisinde tasfiye edilmesini ve bunun yerine bir çete anlayışının çok özgün ve yaygın çabalarının devreye sokulduğunu görüyoruz."

sinde dinlenmek için dağları üsse çevirmiyorsunuz. Dersim'den Zagroslara kadar yüzlerce üst yerinde tek bir hazırlık yok. İmkansız mı? Hayır, her yerde üs var. "Köye yakın yerleri tercih ettik" diyor. Dikkat edilirse bunda gerillanın en temel kuralını inkar etme var. Olanak olmadığı için değil, hem olanak, hem de mutlak ihtiyaç var. Hiçbir alan çalışması yapılmıyor. Halbuki düşman yapıyor. '94-'95'te bütün stratejik tepeleri kendisine üs olarak hazırlıyor. Daha dün basına yansımıştı. Düşman "biz gerillanın yapması gereken işi '94'ten beri özellikle yapmaya başladı" diyor. "Bakın buralar kartal yuvasıdır" diyor. "Tutulması gereken bütün dağlık alanları, PKK'lilerin tutması gerekirdi." Biz yaptık diyor ve böyle yüzlerce üssümüz var.

Dikkat edin, bunların ismi de "şahin yuvası." Bizimkiler nerede? İki arada bir dere de kalmışlar. Neden yapılamıyor? Çünkü halk savaşçı, iradesi kırılmış, çünkü taktik önderlik teslimiyeti seçmiş. Ondan da öteye çete işbaşında, çetenin bütün kolları ah tapot gibi bütün alanları sarmış. Ha bugün, ha yarın yaşamın beklentisi içinde. Hiçbir savaş kuralına anlam vermeden, ciddi bir hazırlık yapmadan zavallı zavallı sonunu bekliyor. En iyi niyetlisi de ölüp gidiyor. Peki bu doğru mudur? Bu önlenemez mi?

Aslında önlenbilir. Yalnız bizim bir yıl çalışmamız '94 de dahil, '91, '92, '93'te elli bin kişilik ordunun sigdırılacağı bir zaman-

dır. '94, '95'te büyük bir direnişçilikle gelişmeyi hızından bile kaybettirmeden gelişmenin sürdürüleceği yıllardır. Ama gerilla ordusunda, taktik komutasında veya önderliğinde bozulma bu kadar ilerlemişken çok etkileyen ve çetenin yavrucukları da manga düzeylerine kadar bireysel çıkarlara doğru taşımışken, parti öncülüğü tuka, yani ortada yok. Yoldaş saygısı bile ortada yok. Herkes ne ele geçirmişse, onun hesabı üzerinde kurulmuş. Ta '88'lerden beri, bu on yıllık gerilla savaşımı sürecinde bir kontrgerilla örgütünün bütün planları var. Bütün iyi veya kötü kendiliğinden veya bilinçli çabaları var.

Düşünce yaşam gerektirir, savaşın zorlukları gerektirir. Daha kötüsü zaferin olanakları gerekçesidir, devlet olmaya kadar gidebilecek olanaklar buna gerekçe yapılmıştır. Rüyalarında bir çorbaya kırk takla atan adam, milyarlarla oynuyor, başı

Haydi olanaklar noksanlığından olsa izahı söylenebilir. Ama savaşçılar sonuna kadar cesur, teknik sonuna kadar el veriyor. Sonuna kadar kural-plan belirlenmiş ve mevzilerde düşmanı bekleyeceksin ve düşmanın üzerine gideceksin. İşte böyle kısa bir taktik yönetim, fazla zeka istemeyen, çaba istemeyen taktik önderlik gerekiyor. Haydi yapsana! Ama eski sanatını bir kez daha icra ediyor ve gerçekten en değme mahalle kabadayılarının içine giremeyeceği tutum ve davranışlar bizim adımıza, taktik önderlik adına dayatıp duruyor ve TC gelip vuruyor.

Genelde aldığım tedbirler var, meşhurdur. Genel tedbirlerle savaşmayanların şerefini kurtarıyoruz. '95 düşman için ölümcül bir tuzakken neredeyse bizim için ölümcül bir tuzağa dönüştürülüyor. Sonuna kadar örgütü parçala-böl! Sonuna kadar bitmiş yaşamı dayat! Yaşamak istiyormuş, bulmuşlar birbirlerini yaşayacaklarmış. Basit adamları hiç vurmaya gerek yoktur. Bir savaş suçlusunu ancak çok büyük iş yapıp yapmadığında sorgulanabilir ve ona kurşun sıkmak belki de bir haktır. Ama sizler yargılamaya bile değmeyecek kadar düşmüşsünüz. Yaşattık, güvenliğini de sağladık. Kendine gelirlere dedik. Geçenlerde bir filmde seyrettim. Düşmüş bir erkek, "alışmışlık kudurmuşluktan beterdir, biz zor kurtuluruz" diyor. Hemen bizimkilerin durumu aklıma geldi. Savaşta düşkünlüklere, yanlışla alışmış, işte bu kudurmuşluktan da beterdir. Vazgeçmediler, işte '96-97 yılı kendilerine göre bu tarzda gider. Son gelinen nokta, bir sigara dumanı kadar değersiz bir yaşam varsa onu yaşama düşkünlüğünü göstermek. Eski oyunla inceltirek, eğer kendilerini yaşatacaklarsa o son numarayı da bize çekiyorlar. Olmuyorsa işte ölümlü bekliyor.

Kendi elleriyle ölümlü bekleme.... Binlerce savaşçıyı ben hazırladım. Morali, inancı, cesareti ben verdim. Bunda kusur var mı yok mu? Manga manga örgütlen; ihanetin hangi alanına yönelirsen biraz taktik ustalık kazandırırın fırsat var ve temel birkaç gerilla doğrusunu uygula. Savaşçılara biraz inanç ver. Bizim inancı tüketme, morali bozma, düşman gelemez, gelse de manga manga mevzilenilir ve beş-on mangayı bir dağlık alana üslendir. Bu çok mu zor? Bir bakıyorsun bu da yapılmamış.

Şimdi işin tuhafı karda-kışta tepeleri bekletiyorlar, donuncaya kadar. Sıcak savaş geliyor tepede, ama tek bir manga yoktur. Peki karda-kışta o kadar tepeyi hiç düşman yokken neden bekletiyorsun? Düşman gelse bile o alanda doğal mağara, doğal oyuklar var. Bir-iki hafta çalışırsın, o silahları o erzakları koysalar oralara en az altı ay yeterlidir. Düşmanı öldürsen oraya giremez. Girse bile düşman tekniğinin zararı olamaz. Bu dahilik mi istiyordu? Bu sıradan bir düzenleme. Neden yapmadın diyorum, cevap yok. Yiğit gibi ağırlık teşkil etmiş; şu vadiden şu vadiye, yarı yolda vuruluyor, beş on şehit. Bu şehit değil, bin cinayettir.

Bir taktiğin gereklerini yerine getirmek çok zor muydu? Düşmandan haber alınır yani, ne zaman geleceği bellidir. Hiç habere de gerek yok, dağda zaten kolay yürüyemez. Savaşçıda düzenleme var mı var, teknik var mı var, düzenleme yapı! Şimdi komutan böyle olursa yapmaz. Neyin peşinde o? Bastırma, tekleşme, keyifleşme peşinde. Savaş potansiyelimizin yüzde beşini bile savaştırmıyor. Bir de "ben zafer kazandım" diyor. Şimdi neyin zafer kazandı? Zaferde emeği olmayan tek bir kişi varsa o da sensin. Bir defa zaferin bir planı olmadığı gibi, bin kişinin savaş düzeyini geliştirmekten dolayı ağır suçlusun. Bir taburu doğru dürüst bir dağda üstlenmediğin için, onlarca şehit verdiğin için suçlusun. Bunun hesabını vereceğine, yavuz hırsız gibi bastırarak "tek zaferi kazanan adam benim" diyor.

İşte çete kültürü, çete keyifliği. Kolektivizme gelmeyen, hiçbir doğruya gelmeyen, hiç savaşmadığı halde "zafer kazandım." Peki bu kadar kendini zafer kazanmaya inandıran adamı sen ne yapabilirsin? Yalnız şunu soruyorum: Bu kadar

UNİTA türü çetecilik ve sahte komutanlık anlayışı

'95'te anakarargahta dayatılan birbirlerini boşa çıkarma anlayışı ve bu anlayış tabana doğru da yayılıyor. Herkes bu sefer can telaşına, yetki telaşına düşmüş. Bir kez daha büyük şerefsizlik, bir kez daha büyük oyun, hem beklenmedik yerde, hem beklenmedik zamanda kendisini karşımıza çıkardı. Haydi ülke için olsa sakıncalıydı.

savaşçı aç, zaferi kazanan adam savaşçı- larını aç bırakır mı? Moralden düşmüşler ve seni de istemiyorlar. Nasıl oluyor da zaferi kazandı. Zafer kazanan komutan hep alkışlanır. Birlikleri zafer birlikleridir. Bunların işareti var mı? Yok! Şarlatan, demagog, kendi yalanlarıyla kendini kandırdığı gibi, etrafını da kadırmak istiyor. Kaldı ki genel tedbirlerle imhadan kılıpayı biz kuruyoruz. Ülke genelinde yayılmış, ülke dışı bütün kanalları devreye sokan, siyasal çalışmalarını ve yine kitleyi sürekli ayakta tutan ve sürekli müdahale grupları yetiştiren bizlerin çok özel çabaları olmasa aslında çoktan bitmiştir. Bunu değerlendireceğine, objektif değerlendirme kabiliyetini bir kez göstereceğine yüzde yüz gerekleri yerine getirmedeği halde, kendisine bıraksın bütün değerlerimizi tarihin derinliklerinde bir daha dirilmemesine gömecek. Vicdanlı davranacağına, "görevimi yapmadım nedenleri şudur" diyeceğine kendini kandırıyor.

Bizler çok sabırlı insanlarız. On sefer yanlışlık yaparı da "bir kez daha deneyelim, bir şans belki verebiliriz" diyorum. Ama burada "kazandım kazandım" diyor. Neyi kazandı? Gözümün içine baka baka yalanlarını sıralıyor. Beni de kandırıyor. İyi ki biraz vicdanım var. İyi ki biraz kendi çabalarına anlam verebiliyorum. "Hayır" diyor ve ertesi gün "suçlarımdan korkuyorum, suçlarımı bir açıklasam hiçbir umudun bana ilişkin kalmıyor" diyor. Madem senin kişiliğin böyle, neden bunu örtbas ediyorsun? Neden bunu sahte zafer kazanmış komutan edasıyla bize dayatıyorsun? Ne zorla komutan olunur, ne insan zorla itiraf eder. Dürüst olmalı.

Sonuç; parti ortamımızda biz direk düşünmeye dayalı olsun, bağlantılı yine çok dolaylı ve ağırlıklı olarak da bizim insanımızın zayıf zemininden kaynaklandığını yıllarca gördüğümüz tasfiyecilikleri özellikle '86-'87'ye kadar, '86 kongresinde çözümlendiğimiz tasfiyecilikleri ideolojik, politik, örgütsel, hatta kısmi askerlik alanlarında çözdüğümüz ve hesap sorduğumuz tasfiyecilik, tam da bu yıllardan itibaren bir çetecilik biçiminde askeri çizgiye, gerilla ordusuna ve savaşımına egemen olmaya çalışıyor. İşte partiye bağlı militanların bazılarına bilerek komploya getirme, önemli bir kısmını da etkisizleştirme ve zaten zemin elverişli olduğu için de uzlaşmaya çekerek çete faaliyetlerine katma ve böylece size çok kısaca özetlediğim gibi her yıl bir zafer çalışmasının canına okuma.

Ben burada çizgiden sapma da demiyorum, sapma olabilmesi için iki çizginin olması lazım. Burada çizginin içine etme var. Bir değil kırk yerden çizgiyi bozma, akla hayale gelmeyecek yöntemlerle. Darbe, komplo, entrika, yalan, fitne-fesat her türlü bozgunculuk ne kadar düşmüş bir toplumun ipe sapa gelmez yalanları varsa, hepsini devreye sokarak hiçbir örgüt kurulu- na yer bırakmayarak. Keşke düşmanla direkt ilişkisi olsaydı da insan bunu tespit

ortaklığı etti. Kimisi uzlaşarak, kimisi boyun eğerek, kimisi pay kaparak, kimisi de ölümüne korkarak. PKK'nin önde gelen militanları görevlerini mi yaptılar? Hayır! Bütün iyi niyetlerine rağmen, zaafı kişiliklerine seslenildiği için bunda benim için de bir rahatlık var, beni de fazla zorlamıyor bu tarz. O da kendini öyle bu işe dahil ederek savaşçı, peki az mı suçlu? Hayır o da "beni bu çete çizgisi fazla zorlamıyor. Beni zorlamadığı için keyfime geliyor" ve kendini böyle zemin yaparak karşısına çıkardılar.

Bir köylü savaşımı veya bir avare, asi mi desem, bir eşkiya türü mü desem, bir kontrgerilla mı desem, bir UNİTA tipi çeteler mi desem, örnekleri de dünyada bol, hiç onları dile getirmeye gerek yok. Fakat çarpıldılar. O meşhur önderlik gerçeğine çarpıldılar. Her şey tamamı. Ölümü de tamamı, yaşamı da tamamı. Fakat ne bu ölümü kabul ediyor, ne de bu yaşamı. Çarpılıp durdular. Ben iddialarımı sayısız kanıtlarla gösterdim. Bunlarda da kendi savunma gücü varsa, gerek halk savaşının genel teorik esaslarına, gerek Kürdistan gerillasının çizgi ve uygulama düzeylerine ilişkin söyleyecekleri kaç doğruları varsa ve yaptıkları kaç doğru iş varsa söylesinler, dinlemeye hazırım. Savununsunlar kendilerini. Bana değil, başka bir halk mahkemsinde veya vicdanlarına karşı kendilerini yargılasınlar. Eğer onların vicdanları kendilerini affediyorsa, doğru diyorsa devam etsin, ama doğru demiyorsa kendilerine bir çare bulsunlar. Ben şu veya bu düzeyde geri olan yanlarınızı ne cezalandırmak istiyorum ne de yanımda tutmak istiyorum. Bana -amansız bir gücünüz bile olsa- bir kontrayı veya kırk defa sizi idama götürecek suçlarınız da olsa canlarınızı almak istemiyorum. Ne kendim için savaşarak, sorumluluğum altında ne de yaşatarak sahip çıkmak istemiyorum.

20. savaş yılında partimizin 6. kongresini yaşayacağız

Ben her zaman PKK'nin yüceliğine, büyük özgürlük dünyasına ve savaşımında zaferine inanarak yaşıyorum.

Bunun için her damla kan çok soyludur, çok kutsaldır, bir şehidi çok değerlidir. Uğruna savaş verilir ve kazanılır. Buna bağlıyız. Derde çare olmayan, kendini bile savunamayacak kadar çabası da varsa onların olsun derim, yakamı bırakın bu partinin yakasını bırakın, bu ordulaşmayı bırakın. İlle varım diyorsanız doğrular açıktır. Yüreğiniz varsa, bilinciniz varsa en başta özgürlük tutkularınız varsa, doğru katılın! Bütün hatalarınıza rağmen, hatta bütün komplocuklarınıza rağmen, sözünüz sözse ve kesin eminseniz, doğrularınızı yürüteceğiniz, savunacağınız, katılın. Ama artık bu oyunlara kendinizde son verin. Uzlaşarak son verin. Bastırma değil özgürleşerek son verin.

"Partimizin 20. savaş yılında, partimizin 6. kongresini yaşayacağız.

6. kongreye doğru giderken partimize dayatılan bu yirmi yıllık, daha öncesi de var, bütün bilerek veya bilmeyerek, her türlü yetersizliğe zemin olan ve yine kendini oldukça dayatmış tasfiyecilikleri bilince çıkararak ve asla parti öncülüğüne bunlardan iz bırakmadan sahip çıkarak partileşmeye doğru bir kararlar ve militan kişilikle katılarak bu yirmi yıl sözünüze kesin anlam ve başarı tarzını yakıştırarak girin."

etseydi, tedbir alırdık.

Bu konuda sonuna kadar bir muğlaklık, at izini, it izine karıştırıldığı bir durum var. Gerilla sapırması, gerilla yozlaşması zafer imkanı çok olan, her bir yıla zafer sığdırmamız gereken ve öyle olması için amansız olduğum çalışmalarını karşı bir çalışma haline getiren bu çetecilik ve onun her türlü sizin gibi bastırılan ve böylece de boyun eğdirilen ve uzlaşılın, böylece de suç ortaklığına çekilen ordusu ve yozlaşmış hiçbir kurula kaideye gelmeyen savaş tarzı. Biz hiçbir şey yapmadık. Buna karşı boş mu durduk? Hayır! PKK merkezi durdu. PKK merkezinin büyük bir kısmı buna suç

Günü kurtarmayla değil, tarihi kurtararak son verin.

Kendinizi değil, partiyi kurtararak, onun zafer kişiliğine ulaşarak son verin.

Yapamıyorsanız çok açık yüreklilikle sempatican gibi yaşamının da onurla olduğunu belleyerek konumunuza anlam verin. Ama ille komutanlık, ille önderlik diyorsanız, onun soyluluğuna, onun şerefine onun büyük çabalarına anlam vererek üstlenin. Parti merkezi mi diyorsunuz? Onun bütün açığa çıkmış özellikleri vardır. Hakkını vereceğiniz eminseniz, kendinizi aday kılın.

Partimizin 20. savaş yılında bir kez daha partimizin 6. kongresini yaşayacağız.

6. kongreye doğru giderken partimize dayatılan bu yirmi yıllık, daha öncesi de var, -bilerek veya bilmeyerek, her türlü yetersizliğe zemin olan ve yine kendini oldukça dayatmış tasfiyecilikleri bilince çıkararak ve asla parti öncülüğüne bunlardan iz bırakmadan sahip çıkarak partileşmenizi doğru bir kararlar ve militan kişilikle katılarak bu yirmi yıl sözünüze kesin anlam ve başarı tarzını yakıştırarak girin! Onun yine çok şanlı olan silahlı savaşımına, onun gerçekten zaferi kesinleştiren kararlılığına, kader tarzına, cesareti kadar fedakarlığına, kişiliğinizde bütün anlamıyla ve yakıcı tarzıyla anlam vererek katılın! 20. yılda gerilla artık kendini her türlü

"Adı bir parti, ama tepeden tırnağa yeni bir yaşam. Yaşamdan da öte çoktan kaybedilmiş, gerekçesi kalmamış, amacı kalmamış, gücü-kuvveti kalmamış, anısı bile belleklerden tamamen silinmiş, en benim diyenlerin bile onu gerçekleştirmek için bir türlü adım atmadığı bir umut savaş sürüp gidiyor. Herkesin bir türküsü vardır, bizim de türkümüz budur. Herkesin bir şarkısı, bir ezgisi vardır. O havaya kendini kaptırır yaşar gider, bizim de türkümüzün adı böyledir."

çetecilik, dolaylı tasfiyelerinden arındırılmış, temizlemiş bir biçimde ordulaşmasına ve savaşımına son verin! Bu anlamda 20. mücadele yılı, savaş yılı çok arınmış, kesin taktik çizgisiyle uygulama esaslarıyla işte bu savaş böyle verilir, böyle kazanılır ifadesini kendinde büyük bir azim ve yaratıcılıkla kesinleştirerek katılın! Bunun için istediğiniz kadar zaman, istediğiniz kadar eğitim, istediğiniz kadar deneme, ama bütün bunlar böyle bir katılıma anlam verme temelinde ise şansınızı deneyin! Hiç çekinmeden ve sonuna kadar başarıya olan inancınızı da koruyarak sonuç kesin zafer olarak karşınıza çıkacaktır.

Bu anlamda diyorum ki, 20. yıl her zamankinden daha fazla savaşta zafer, yaşamda özgürlüğe yakın yıldır.

20. yılda neredeyiz biçiminde ayrıntıları dile getirmek istemiyorum. Bu yıllarda biz uluslararası zemine daha fazla oturduk. Düşmanın diplomasisinin o çılgınca bütün savaşımını, bizi daraltmayı yaşamaz kılmayı boşa çıkardık. Bizi kitlelere ulaştırmamak için o kitlelere yaptığı katliamları, faili meçhulleri, bütün o köyleri kentleri boşaltmayı, milyonlarcasını sürgün etmeyi ve böylece de onları teslim etmeyi de bu yıllarda boşa çıkardık. Halkımızın her ne kadar örgütlü olmasa da siyasi iktidar cephesi sağlamdır. Bir halk savaşçı için ne gerekiyorsa onu verecek kadar güçlüdür. Bunu gösterdik.

Düşman ne kadar marjinalleştirme çabalarının içinde de olsa, gerillayı bütün ülke içinde, Güney Kürdistan'dan tutalım Karadeniz'e kadar, Toroslara kadar açık hale getirdik. Sağlam gerilla çeteciliklerinin Ortadoğu'nun en iddialı halk savaşımının kılınabilmesi için ne gerekiyorsa orada sağlam kılabilmek, burada yanlış olanı ortaya koyduk! Za-

ferden alıkoyanı ortaya koyduk! Doğru- larla mevzilenip objektif zeminleri birleştirip göreceksiniz ki, düşman çok yüklenilecek noktada en büyük yenilgiye de ulaşacaktır. Diplomasiyi siyasete kitle boyutunda iflas etmiş, kendi ekonomik politikalarını askeri alanda da daha tehlikeli bir biçimde yaşadığı bu yenilgiye doğru daha hızla bu yıl da, o önümüzdeki yıldaki gibi her şeydir.

İkibinli yıllara doğru gidiste daralttığı gibi çok güvendiği askeri alanı da başına en pahalıya patlayacak bir alan haline getirebilir. Onun için gerekli olan gerillayı hazırlamak ve beklemek gerekir. Nasıl bir parti kişiliğiyle nasıl bir gerilla militan kişiliğiyle, nasıl bir taktik ustalığıyla devrimin baştan ayağa yaratma eylemi, yaratma kişiliğiyle gidilirse, bu gerillaya en çarpıcı sonuçlarıyla gerilla savaşarak yalnız Kürdistan'da değil, giderek Ortadoğu halklarının bütün umudu olarak özgürlüklere özgürlük katacak, kurtuluşa götürecektir.

Partimizin 20. yılı bu anlamda ne kadar içinde ve dışında dayatma olsa da, hatta görülmemiş gaflet, ihanetler kol da geze-

halkın mutlak hakkı olan özgür yaşam iradesini kesinleştirmiştir.

O çok büyük şehadetler ordusunun her birisi bir insanlık abidesi ifadesine sahiptir. Pratikte doğru çalışma tarzına ne kadar içte ve dışta engelleyen varsa, onları da boşa çıkaracak kadar kendini dimdik ayakta tutarak, en başta kendim bu kadar değerlerin oluşumundan ve yönetilmesinden, pay sahibi, paylaşım sahibi oluşturma ve yürütme sahibi olarak hiç kimsenin yaratmak şurada kalsın, eğer işine ucu kadar katkısı olacaksa sonuna kadar canı gönülden buyursun katılınsın derim. Ama hakkı olmadan işine ucu kadar da olsa, bir değer çalacağım derse, belki her yerde yapabilirsin, burada yapamayacağını bilecek gelsin katılınsın derim. Buna hem sahiplik edecek göz, hem yürek, hem de akıl derinliği vardır. Şimdiye kadar buna nasıl sahiplik edildiğini gördünüz. Büyük tecrübeler dayanarak bundan dahası sorunu daha fazla gördünüz. O halde sonuna kadar katıya evet dercesine katılmak kadar, çalıp çırpmaya hakkını vermeden, yaşamaya da sonuna kadar hayır diyebilmeniz bu önderlik gerçeği karşısında. Bu kendinize yapabileceğiniz en büyük iyiliktir. Partileşmeye böyle giderseniz kesin kazanırsınız. Büyüklükten korkmayın. Ordulaşmaya adım atarsanız kesin, bu gerçeğe bağlantılı olanlar, onda da kazanımı görecekler. Komuta büyüklüğüne ulaşacaklardır.

Dostlarımızı da yanılmadığımızı inanıyoruz. İnsanlık dostlarımız, bundan sonra daha fazla onlar da göreceklerdir ki, sonu geldi denilen sosyalizmin en çarpıcı ifadesi olmak demek, o çok böbürlenenden kendisi sonsuz kuvvet-kudret emperyalizme karşı nasıl ayakta dimdik durduğumuz ve bu halimizle bile onu ne kadar zora düşürdüğümüzü görerek daha fazla neler yapabileceğimizi göreceklerdir. O çağı çoktan bitmiş sömürgecilik ondan daha ötesi insanın artık kitabın olmaması gereken bu vahşeti bu faşizmin daniskasını dayatanları da çözerek bu talihsizliğe karşı izi kendi kendisine çözdürüyor. İsrar ederseniz, belki de bu hale getirdiğiniz halkımızdan, harap ettiğiniz ülkemizden daha fazla sizden önümüzdeki savaş yılında ve yıllarında kesinlikle başınıza patlayacak.

Onlara da söyleyebileceğimiz; biz savaş tutkunu değiliz. Özgürlük istediği için mucizevi bir biçimde bunu gerçekleştirdiğimiz gibi, bunu da ısrarla bizden alıkoyamayan isteyenlere özgür yaşam hakkımıza kastedenlere, bundan sonra daha amansız savaşları dayatmaktan geri durmayacağız. Bunu geliştirmekten alıkonulamayacağımız gibi, zaferi de kesinleştirmekten kimse bizi alıkoyamaz. Kötü, kirlili savaşta ısrar edeceklerine, bizim derin, insanlığa bağlı, herkese eşit özgürlük temelinde, halkların ve bireylerin hak ve hukuklarına bağlı olmamızdan geçene kadar doğrudukları çıkmazdan bütünüyle kaybetmemek için de, mümkünse şiddet ortamından siyasal orta-

ma çekmemekle bu şansını kendi için daha fazla geliştirmek ve önümüzdeki yıllarda dostla ve düşmana göstermekten geri durmayacağız.

İşte, gerçekten amansız bir maraton koşusu da olsa hem de çok önemli bu savaşım yıllarını böyle buraya kadar getirdik ve bir yılına daha girmeye hazırlanıyoruz. Gördüğünüz gibi, yorulma şurada kalsın, daha fazla bu maratona koşmak ve hem de final yılı heyecanıyla savaşçı bitirmek için de hazırız, sağlam kalmışız, final adımlarına götüreceğiz kadar hakimiz.

Bu temelde hepimize bir daha geçmişiniz ne kadar umutsuzluk vaad etse de, istediğinizi tutturmadıysanız, bizim bu savaş

yılımızı anlamlı değerlendirmekte ve doğru karar tarzına adeta itikam alırcasına yetmez ve yanlışlıklarımızla savaşma sözü kadar, başarı doğrularına da yine kendi katılım ve katkılarınızı sergilerseniz sadece affedilmek, ıslah olmak değil, çok önemli başarıların ve soylu kişiliklerin sahibi de dolayısıyla zaferi de ve özgür yaşamında ifadesi olabilirsiniz.

Başta siz bütün partililere ve ARGK savaşçılarına, bütün halkımızın cephe çalışanlarına, her alanda ve her görevde en sıradan görevden tutalım en stratejik görevlendirmeye kadar, bu tutumla sonuna kadar güven, yüksek ve keskin azim ve iradeyi yükseltme, gereken doğru bakış açısı kadar, pratik çabalarını esirgemeksizin, çok ölçülü adımlarla olmak kadar, bazen en keskin ve gerekiyorsa gözükkara yüklenimlere kadar her türlü tutuma kendinizi hazır kılarak ve buna göre hazırlığın sahibi olarak katılmaya çağırıyoruz!

20. yıl tarzının bu anlamda her zamankinden daha fazla zafer, yaşamda da özgürlük olduğunu söylüyorum. Bu mükemmel tarz, bu şansa en ısrarlıca sarılmak kadar, başarı için de mutlaka doğrulara gerçekten bir yaratıcılıkla yüklenmeyi, her anın bir doğru çalışma tarzı belleyerek katılmayı, bu şansını bir şans olmaktan çıkarıp bir yaşam kaderi haline getirmeye çağırıyorum!

Artık buna kendinizi layık görmenizi hem de bunun yılmaz savunucusu, gönülden olduğu kadar keskin bir disiplinle temsil yeteneğinde olduğunuzu kanıtlamaya çağırıyorum. Eğer bütün bunlar doğruysa diyorum ki, daha şimdiden partimizin 20. savaş yılı kazanılmış olacaktır, kaybedilen kazanılacaktır. Gerçek ve kutsal PKK kişiliği özellikle şehitlerimizin anısı temelinde bizde ifadesini bulacaktır ve bu da kesin zafer olacaktır.

Hepinizi bu temelde bütün bu olup bitenleri gerektiğinde sonuna kadar anlayarak, sonuna kadar kendinize gerekli olduğu kadar, sonuçlarını çıkararak, bilincinize ve yüreğinize kazıyarak düşmana müthiş bir savaş daha dayatmak kadar, kaybettüğümüz halkımızı hatta dostlarımızı daha fazla kazanarak ve en başta partimizin içine ve esasları temelinde yeniden kurarak bütün taktik planlarımıza bu ana karar temelinde yaklaşım göstererek "varsın başarı ben varım, yoksa başarı ben yokum" diyerek, kendini devrime mal ederek mutlaka kazanmalısınız.

- Yaşasın Partimizin 20. Kuruluş Savaş ve Zafer yılı!
- Yaşasın Halkımızın, Partimizin Temsili Olan Ulusal Birlik, Dayanışma ve Kongre yılı!
- Kahrolsun emperyalizm, Sömürgecilik ve İhanetçilik!
- Yaşasın Halkların Özgürlük ve Eşitlik Dayanışması!

PKK 19 yaşını doldurdu. Buna, Kürt halkının 3000 yıllık tarihi üzerinde yeniden doğuşunun 19. yıl dönümü de diyebiliriz. 3000 yıllık bir tarihi köke sahip Kürt halkı için, tarihinin son 19 yılı yeniden filiz verme, çiçeklenme olarak değerlendirilebilir.

İster haklı bir mücadelenin önderliği olarak değerlendirilsin, isterse yüzde yüz bir düşman gözle bakılsın, inkar edilmez büyük bir gerçek olarak PKK bugün herkesin, her gücün gündemini kaplamış durumdadır. Sokakta, kahvede, okulda, iş yerinde, evde, her sofrada, düğünde, cenazede, misafir gezmelerinde, TV'lerde, gazetelerde, kısaca her yerde ve herkes tarafından PKK konuşuluyor-tartışılıyor. Şüphesiz ki kimisi küfrediyor, bu üç harfi her duyduğunda cinnet geçiriyor, ama yinede küfür ederek bile olsa, o üç harfi dilinden düşüremiyor. Bu, şu anlama geliyor: PKK, gelinen süreçte artık bütün siyasal ve toplumsal güçlerin, kesimlerin yaşam yönlerine ve hareketlerini belirleyen merkezdir. İster karşı, ister onun yanında, isterse de tarafsız konumda olma anlamında, herkesin yeri bu merkeze göre belirlenmektedir.

Hem egemenler ve hem de ezilenlerin gündemlerini böylesine dolduran, düşüncelerimize, duygularımıza ve yaşama böylesine yön veren bir güç elbette ki herhangi bir biçimde ele alınamaz. PKK'yi tartışmak, kendi yaşamımızı tartışmaktır. PKK'yi anlamak, hem düşmanı, hem de kendimizi anlamaktır. Böyle bir tartışma ve anlama gücünü gösterebiliyor muyuz? En azından kendi adımıza buna çok da olumlu bir cevap veremiyoruz. Ama şunu da görüyoruz ki; her türlü başarısızlığımızın kaynağında da bu konuda netleşmeyi ve derinleşmeyi sağlayamamak yatıyor.

PKK nedir, sorusuna nasıl cevap veriyoruz? Şüphesiz bu soruya herkesin vereceği çok farklı cevaplar vardır. Düşmanın resmi tanımı biliniyor. Ama biz de, düşmanın kamuoyu önündeki resmi tanımının gerisinde, PKK'yi anlamak-kavramak için düşmanca amaçlarla çok yoğun bir çabanın sahibi olduğunu biliyoruz. Örneğin, gerek ABD ve gerekse Avrupa devletlerinden sırf bu amaçla "PKK masaları" var. İstihbari amaçları da olan bu "masa" veya "büro"lar, esas olarak çizgi, strateji ve taktik sorunları üzerinde duruyorlar. TC'nin bütün devlet kurumlaşmasının bu amaca hasredilmiş olduğu ise açık. Resmi ve gayri-resmi tüm devlet kuruluşları asli görev olarak artık "PKK belası" ile uğraşılıyor. Onlar, PKK'yi tanıdıkça daha fazla korkuyorlar, korkularını büyütüyorlar.

Biz ne kadar ve nasıl tanıyoruz? Yani devrimciler, demokratlar, emekçiler ve genel olarak emekçi halklar olarak tanıma düzeyimiz ve gücümüz nedir? Çünkü ister PKK'nin militanlığına katılma ve isterse dostluğuna katılma anlamında olsun, ona katılmak için tanımak gerekiyor. Düşman tanıdıkça korkusunu büyütüyor. Açık ki, biz de tanıdıkça yoldaşlığımızı, militanlığımızı, dostluğumuzu, cesaretliğimizi büyüteceğiz. PKK Genel Başkanı, gerilla adaylarına yönelik yaptığı bir konuşmada konumuza da denk gelen biçimde önemli değinmelerde bulunuyor. Bu konuşmadan bazı sözleri buraya aktarmak istiyoruz:

"İnsanoğlunu teori geliştirir. Fakat çoğunlukla bir doğmalar yığını halinde onun kolunu-kanadını bağlar. Öyle anlaşılıyor ki, sizi daha çok yaşadığınız gerçeklik temelinde, yaşam sorunuyla karşı karşıya

getirmek, kitaplardan daha fazla öğretici olacaktır. Doğmalar bizim toplumumuzda çok etkilidir. Ve esas görevi de saptırmadır. Çarpıtmadır. Alışkanlıklarda aynı rolü oynar.

Burada yapabileceğimiz en önemli çalışma, gerek bu güncel düzenden kaynaklanan doğmalar, gerekse yüzyıllardan gelen doğmaları irade üzerinde etkili olmaktan çıkarmak ve canlı yaşamsal denilen yaşam sorunlarıyla kişiliklerimizi karşı karşıya getirmektir. Başka tür bu kadar yaşamdan uzaklaştırılmış birimi, bireyi, onun toplumu özgür ira-

sizde yok. Öğrenmesini bilmeyenler, öğretmesini ve yapmasını da bilemezler..."

Bu sözü düşünelim: Özellikle Türkiye sol gerçeği açısından ele alındığında, yenilgiden çıkamamanın çok önemli bir nedeni bütün somutluğu ile oraya çıkmaktadır. "Öğrenmesini bilmeyenler, öğretmesini ve yapmasını da bilemezler..."

Bu yazımız herhangi birilerine yönelik bir eleştiri yazısı değildir. Sadece günümüzde çok daha önem kazanan bir gerçeğin altını çizmek istedik.

Tarihte PKK, PKK'de tarih

PKK'nin ilk üyeleri,
ilk PKK'liler kimlerdi
sorusuna verilecek en gerçekçi
cevap; anı kendinde aşmayı,
sömürgecilik için yaşamamayı
başarılarıdır, demek gerekir.
Kendilerinde günceli aşanlar,
günlük yaşamı durdurarak
geçmiş ve geleceği
kendilerinde buluşturanlardır.
Bu, zaman sınırını aşma
gücüdür, zamanın ötesine
geçmektir ve zamanın
ta kendisi olmaktır.~

Meral Kıdır

deye, yaşama doğru çekmek pek mümkün gözüküyor. O halde şu anda Kürdistan'da bu halk adına, halk içinde adı, ünü, çabaları çok duyulan ve yol açtığı etkilerle, hatta savaş tarzıyla, günlük yaşamın ve savaşımın her türünü ortaya çıkarmaya çalışan bireyi tartışmak çok öğretici olacaktır. Yaşam tarzında kendisini sorgulayan ve gerekirse en kapsamlı bir savaşa cesaret eden bir birey, hiç şüphesiz her kitaptan daha okunmaya değer bir kitaptır. Veya tartışılmaya, sorgulanmaya hesap sorulmaya, hesap verilmeye değer en canlı kaynaktır..."

Gerçeklere saygı, öğrenmenin ve anlamının en başta gelen koşuludur. Bugün, Kürdistan devriminin, okunmaya ve tartışılmaya değer en canlı kitap olduğunu kabul etmiyorsak ya da bu devrimi okumayı ve ondan öğrenmeyi bilmiyorsak ya da onun öğreticiliğini küçümsüyorsak, bu tavrın sahibi kim olursa olsun, o ancak karacahilin tekidir. Eğer böyleleri çok okuduklarını, okumadıkları kitap kalmadığını, birer marksolog olduklarını iddia edecek olurlarsa, o durumda da ancak birer demagog olduklarını kanıtlanmış olurlar. Ve bundan bir adım daha ötesi var.

Bu bir adım ötesini PKK Genel Başkanı, "öğrenmekten öğretmeye ve yapmaya geçmek" olarak tanımlıyor ve diyor ki; "Ama öğrendim mi, dünyalar karşımda dursa da gereklerini yerine getirmemi engellemez. Öğrenmekten öğretmeye ve yapmaya geçmek amansızdır. Bu da

Esas olarak biz öğrenmek, öğrenmesini ve yapmasını bilme gücüne ulaşmak zorundayız. Çünkü yukarıdaki sözler, doğrudan doğruya, PKK'yi öğrenme ve onun militanı olma iddiasında olanlardır.

PKK'yi öğrenmek ve anlamının, PKK tarihçesini bilmek olmadığını biliyoruz. Ama bunun bile yeterince bilindiğini söylemek de mümkün değil. Oysa o kendi tarihimiz. Sadece Kürdistan devriminin ve Kürt halkının değil, en dar sınırlarda söylersek; Türkiye, Kürdistan, Fars ve Arap halklarının ve bütün bu halkların devrimde yeniden doğuşlarının tarihidir. Daha derinden bakarsak, bütün bir insanlık tarihini burada görebilir, öğrenebilir ve bu tarihin ileriye doğru yapıcıları haline gelebiliriz.

Bu yazıyı ele alırken de amacımız, öğrenme çabamızı derinleştirmektir.

**

*

PKK, 27 Kasım 1978'de Diyarbakır'ın Fis köyünde gerçekleştirdiği I. Kongresi ile kuruluşunu resmileştirdi. Fakat PKK'nin gerçek kuruluşu daha eskiye dayanır. Zaten PKK Genel Başkanı da 1978 27 Kasım'ının daha çok sembolik bir anlam ifade ettiğini belirtmektedir. Fis toplantısı öncesinde "kuruluş toplantısı" değerinde olan en az iki-üç toplantının yapıldığını söylemektedir. Hatta PKK'nin kuruluşunu bundan da öteye, ilk düşüncelerin oluştuğu ana kadar uzatmaktadır. Kür-

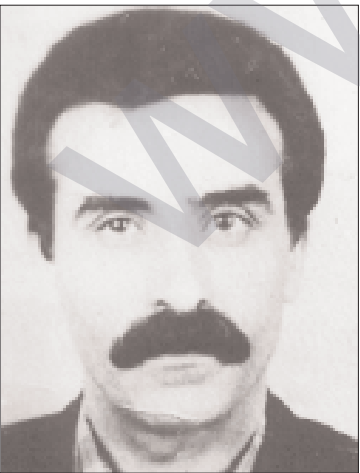
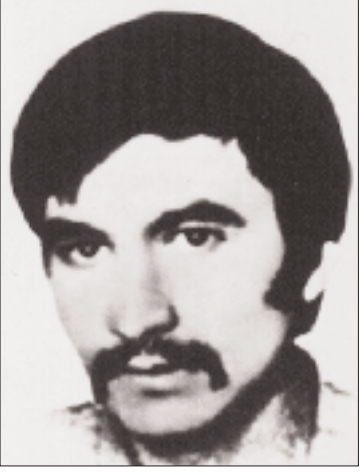
distan devrimine ilişkin ilk düşüncelerin mayalanmasını, "Kürdistan sömürgeci" sözünün formüle edilmesinin PKK'nin doğuşu ve gelişimi olarak tanımlamaktadır.

PKK, Kürdistan'a dayatılan kölelik, ihanet ve inkar gerçeğine karşı, özgürlük, direniş ve kendini yeniden yaratma felsefesi, ideolojisi, politikası ve eyleminin geliştirilmesidir. PKK olgusunu özlü kavramak istiyorsak, onu bu bütünselliği ile ele almak gereği vardır. Başkan, Kürdistan'da yaşamın bitirilmesini gördüğü andan itibaren, yeni bir yaşam arayışına yöneldiğini belirtiyor. Görebildiğimiz kadarıyla ilk sorduğu soru şudur: "Kürdistan'da yaşam diye bellenen nedir? Bu, yaşam mıdır?" Bu konudaki yaklaşımı kendi söyleminde okuyalım:

"Anlatmak isteğimiz büyük yaşam oyununa önderliğin daha ilk yaşlarda düşme gafleti göstermemesidir. Herkes yaşam budur, öyle yaşanılır diye kendini aldattığında, önderliksek çıkış diyor ki; bu bir oyundur. Yaşam bu değildir. Olsa bu yaşamın görüntüsüdür. Onun gerçeği nerede? Bu soruyla başlıyor yaşama. Bunu anlatmak istiyoruz. O yaşam olamaz. Fakat yaşam gerekli. Onu aramak lazım. Nerede? İşte böyle bir rüyayı bozarken, yeni rüya görme veya adına yaşam denilene metelik kadar değer vermez iken, büyük yaşamı rüya yapar. Bu devam ediyor. Yaşam sahte-karlıklarına düşen zaten ilk etapta kaybeder. Yaşamın yeni rüyalarını büyük görmeyenler de, yeni yaşamın ilk adımını bile atamazlar. Ve bu da sizin, hepinizin hikayesini ifade ediyor. Mevcut kölecî yaşamın esirisiniz. Yeni yaşam için de iddianız yok, arayışınız yok. Ve bu da kişiliğinizi oldukça ortada, zavallı, ne bulduysa onunla yeniten, ufku dar, hayali yok, olsa da, çabası yetersiz, yaratıcılığı olmayan bir duruma düşürüyor. Sonuç, görkemli bir kişilik olmaz. Tabii önderlik bu konuda temsilini ifade ediyor. Yaşam sahte-karlıklarıyla kendini aldatma gibi, bir rüyayı neredeyse ilke boyutuna indiriyor, onun büyük sabırla çabasına giriyor. Rüyayı gerçekleştirme amansız bir çabayla değerlendiriyor. Sonuçta yeni yaşam, savaşla yaşam ortaya çıkıyor. Gençler, sizler mesela çok az böyle yaşama alıştırmışsınız veya yeni yaşam hayalleri sizin için hiç yoktur. Olsa da perişan oluyorsunuz, kendinizi kurban ediyorsunuz. Önderlik tam tersidir. Dediğim gibi, geçerli yaşama teğet geçme, onunla kendini saktalamama kadar yeni yaşamı da hayali kadar, onu bilimsel gerçekleştirme yollarını araştırma ve en önemlisi de bunun eylemini, örgütlenmesini, savaşımını sürekli planma, sürekli verme, böylece bunu sonsuz bir çabayla kesinleştirmedi. Sonuç, işte bir önder ve onun etrafında bugün herkesi hayretler içerisinde bırakan ve az çok işte rüyalarımızın gerçekleştirilmesi demeyeceğim, ama en azından yaşam biraz böyle olacak dediğimiz gelişmeye ulaştırıyor. Bu beni biraz tatmin ediyor. Biraz uğruna savaşmışım yaşam geliyor ve rahatlıyorum. Ve bu olmazsa ben zaten yokum.

Yaşamı çoktan kesmişim. O sizin 'alışkanlık' dediğiniz, kendinize yakıştırdığınız her şey, bende yıllar önce öldürülmüştür. Yaşam diye belirttiklerimiz farklıdır. Ve her gün yaşamı bir bitkiyi sular gibi suluyor ve yeşertip açtırıyorum. Çoğunuz tabii bunun farkında değilsiniz. Ama başka türlü de savaş verilemez..."

Bu cümleler, PKK'nin ortaya çıkış ve savaş amacını en yalın ve en

kesin şekilde ortaya koymaktadır. PKK, egemenler tarafından yaşam diye belletilene kabul etmeme, yeni bir yaşamı yaratma düşüncesi ve hareketidir.

1970'lerin ikinci yarısını hatırlayalım: O zaman herkesin benimsediği ve "Apocular"ın reddettiği olgular vardı. Kürdistan tanımı tarihe karışmış gibiydi. Böyle bir sözcüğü dile almak hem tehlikeli ve hem de anlamsız bulunuyordu. Herkesin benimsediği şey, işte bu anlamsızlık. Kürdistan'a layık görülen isimsizliği, dünsüz, geleceksizliği ve bugünsüzlüğü, bundan başkası düşünülemezmiş gibi sorgusuz kabullenmekti. Gerisinde kanlı kıyımların, kitlemlerin yattığı bu "hiçleşme" halka büyük oranda sindirilmişti. Yaşamı sorgulama gücü bırakılmış mıydı ki! Yaşam diye bellenen, kendine ait hiçbir değere sahip çıkma gücü olmayan, kendine ve insanlığa yabancılaşmış bir yığın olma. Sömürgeci için, ağa için, feodal için, emperyalist metropoller için ucuz işgücü değeri olmaktan başka hiçbir anlamı, hiçbir kimliği olmayan bir yığın. Hatta büyük çoğunluğu ile böyle bir anlamı bile olmayan bir yığın. Kendilerini böyle bir yığın içinden

ğini bulmak anlamına gelmiştir. PKK, "an"ı parçaladığı noktada, zaman sınırını da aşmıştır. Ve tabii ki, "an"ı a ait korku ve cesaret tanımları anlamsızlaşmış, korkular aşılmıştır.

PKK önderliği buna, "yaşam diye dayatılan büyü oyunu bozmak!" diyor.

Peki PKK'nin bu yaşam çağrısı bütün kulaklara, bütün yüreklere ulaşabildi mi? Bu savaş önce bir kişiye kazanıldı. O, Başkan Öcalan'dı. Zaten çağrının "kaynağı" da o idi.

Peki, "yaşamı durdurma çağrısı" akıllıca mıydı? Tabii ki, büyük çoğunluğa göre "hayır!" Hatta, bundan öte "delilik"ti! Hem de "zır delilik!"

Düşünelim, bu yaşam oyununun figüranı haline getirilmemiş tek bir fert bile kalmış mıdır? Ve bu hepimize "yaşamın ta kendisi" diye belletilmemiş midir? Bunu anlayabilmek ve içselleştirebilmek için, yüreğini dinlemeyi bilmek gerekir. Ve yüreğe, hele hele insanın kendi yüreğine ulaşabilmesi en zor olanıdır. Çünkü müthiş bir kuşatma altındadır. Bu herhangi bir kuşatma değil, yaşam diye belletilen yalanı benimseme kuşatmasıdır.

**Onların zaferi,
egemen için yaşamamayı öğretmekti.
'An'ı parçaladıkları o 'an' zamanın ötesine
geçtiler, ölümsüzleştiler. Ve onların çağrısı
ve yarattıkları güç yürekten yüreğe ulaştı:
'Egemen için yaşamaktansa, ölmeyi bilmeliyiz!~**

çıkartıp, "bireyi" olma iddiasını taşıyanların ise, sömürgeciğe ve emperyalizme en kötü bir uşak olmanın ötesine geçemediği bir gerçeklik.

Peki, PKK ne yaptı? "an"ı, diğer bir deyişle günceli yakaladı ve ulaşabildiği her insanda güncel yaşamı durdurdu. Büyük bir boğuntu içinde sömürgeci için yaşamak zorunda bırakılan ve bu noktada dünü de geleceği de kaybeden Kürdistan insanını hiçbir anını, gününü sömürgeci için yaşamamaya zorladı. PKK önderliği sık sık şu çağrısı yapıyor: "Eğer doğru yaşayamıyorsanız, o yaşamı hiç değilse durdurun!" Eğer biz bu çağrısı anlıyorsak, PKK'yi de anlıyoruz ya da anlamaya başlamışız demektir. Kendin için yaşamaya başmanın ilk koşulu, egemen için yaşamamaktır. PKK'nin birinci evresi bunu ifade ediyor.

İdeolojik mücadele aşaması olarak isimlendirdiğimiz 1970'lerin ikinci yarısı, "yürek körlüğü"ne karşın geliştirilen bir aydınlatma mücadelesi sürecidir. Çağrı hep şöyledir: "Senin yaşam diye bellediğin, yaşadığın anda geçmişinin ve geleceğinin yok edilmesidir. Egemen için, sömürgeci için yaşıyorsun; hiçbir şey yapamıyorsan yaşamı durdur, egemen için yaşama!"

İşte bu, en azından bizim coğrafyamızda, tarihin tanık olduğu en dehşetli bir ölüm-yaşam savaşının başlangıcı olmuştur. Sömürgeci için, sömürü için yaşadığın her an, senin için "ölü zaman"dır. Ve zaten bu sömürünün kaynağı, sömürgeci ve sömürücünün de tek yaşam gıdasıdır. Egemenin senin için "ölü zaman" haline getirildiğini, kendin için "yaşayan değer"e dönüştürdüğün an, egemenin gerçekte bir "hiç" olduğunu, onun ancak senin "ölü yanlar"ın üzerinde var olduğunu görürsün. Kendinde yaşamı canlandır, senden çaldıkları üzerinde yaşayanlar yok olacaklardır.

Bu, korku ve cesaretin de kayna-

1970'lerin ikinci yarısında, bu yaşam yalanını açığa çıkardığında Başkan Apo önce nefreti ayaklandırdı. Ona inanan, inanmak isteyen belki bir avuç insan vardı, ama nefreti büyüktü.

Sömürgeciler, önce onun etrafında toplananların kulağına fısıldadılar: "Apo sizden gençliğinizi istiyor, sizin yaşamınızı istiyor, yaşamınızı vermeyin, ailenizi, mesleğinizi, karınızı, kocanızı, çocuğunuzu bırakmayın!" Bu aslında "yaşam sahtekarlığı"nın sürüp gitmesi için kulaklara söylenen sömürgeci "ninni" idi. Bu sese kulak verenlerin yürekleri uyanmadı. Daha ilk adımda geri döndüler, terkettiler. Ve bunlar, eskisinden daha beter bir cesaretin içine gömüldüler, daha büyük aç güçlülükle "yaşam sahtekarlığı"na sarıldılar.

Ve inanmak da yetmiyordu. Bu açığa çıktı. Başkan Apo'nun kendi içinde aldığı yol, zamanın ötesindeydi. Ona inanan, inancını sürdürmek isteyen bir avuç insan ise, henüz "anın tutsağı" idi. Bazıları telaşla, aceleyle, müthiş bir koşu ile Başkan Apo'nun aldığı yolu almak istediler; düştüler! Soluk soluğa kaldılar, nefesleri kesildi. Ve o yolu almak, bunlar için artık imkansız gibi görünmeye başladı. Yürekleri karardı, hayalleri tükendi, öldüler! Sömürgeciliğin ve emperyalizmin yaşam gıdası haline geldiler. Neyi isteyip, neyi istemediklerini de hatırlamaz oldular.

Bazıları yolun ilk etabını geçmeyi başardılar. Yani, egemen için yaşamamayı, gerekirse yaşamı bitirmeyi başarmaktı bu. Ama onların bu başarısı, aslında durdurdukları yaşamda geçmiş ve geleceği buluşturdular andı. Yani, yaşamı durdurdukları an, kendilerini aşan bir zaferi kazandılar. Buna şehitler gerçeği diyebiliriz. Onların zaferi, egemen için yaşamamayı öğretmekti. "An"ı parçaladıkları o "an" zamanın ötesine geçtiler, ölümsüzleştiler. Ve

onların çağrısı ve yarattıkları güç yürekten yüreğe ulaştı: "Egemen için yaşamaktansa, ölmeyi bilmeliyiz!"

Ölmeyi bilmeliyiz, ölmeyi bilmeliyiz, ölmeyi bilmeliyiz!..

Bu yolun ilk etabı idi. Ama bu PKK'nin bütün bir tanımı değildi. Çünkü PKK bundan öte bir gerçekti.

PKK'nin ilk üyeleri, ilk PKK'liler kimlerdi diye soruya verilecek en gerçekçi cevap; anı kendinde aşmayı, sömürgecilik için yaşamamayı başaranlardır, demek gerekir. Kendilerinde günceli aşanlar, günlük yaşamı durdurarak geçmişi ve geleceği kendilerinde buluşturanlardır. Bu, zaman sınırını aşma gücüdür, zamanın ötesine geçmek ve ve zamanın ta kendisi olmaktır. Bilinen deyimini ile, çağı yakalamaktır. Bahsedilen bu süreç PKK'lileşmenin birinci aşamasıdır.

Acaba, bunun başlangıç tarihi 27 Kasım 1978 midir? Hayır! Bu, sembolik bir tarihtir. Bunun cevabını PKK Önderliği'nin yaşam hikayesinde buluyoruz

"Siz korkunç bir cehaleti yaşam olarak sinenize oturtunuz. Ve yaşamaya cesaret etmekle büyük günah işlediniz. Hiç olmazsa yaşamı durdursaydınız, kendinizi kandırmasaydınız. Böylece acaba biraz tövbe etmeye, kendinizi ıslah etmeye niyetiniz var mı? Müslüman müminleri hergün boşuna 'tövbe yarabbi, bizi affet!' demezler. Onun bir nedeni vardır. Çünkü yaşam, giderek bizde affedilmez bir hal almıştır. Ve sembolik değer olarak ancak Allah'a yalvarışlarla idare edilir. Bir günah işlemiştir. O, ne günahıdır? İşte bu söylediğim günahlardır. İnsanın mutlaka ulaşması gereken din, felsefe, bilim ve onun doğurduğu pratik yaşam imkanlarında uzak olmaktır.

Günah böyle işlendi ve gırtlığımızı kadar bizi kirletti. Bunlar çok açık. Böyle yaşamaya, savaşmaya nasıl cesaret ediyorum? Biraz iddia olduğu için ediyorum. Aslında bunu sorgulamak gerekiyor. Ben nasıl yaşamaya cesaret ettim. Daha doğrusu yaşamın sizlerle farkını nasıl cesaretilice kendime biçtim. Ne zaman kritik anları yaşadım veya yaşamla savaş ne kadar iç içediydi bende? Gerçekten yaşayabildim mi, yaşam için savaşı nasıl düşündüm, göze aldım? Ne zaman, nerede? Ve en önemlisi de nasıl becerebildim? Ruh, yürek nasıl yeterli oldu? Neyle mümkün oldu? Bunları sorgulamamız gerekir..."

"Benim bir inadım var. Bu da önderliğin bir özelliğidir. Biri beni bir noktada ortadan kaldırmak istediğinde, ben o noktayı tersine çeviriyorum..."

Evet şimdi sormak gerekiyor, bu karar ne zaman verildi? Böyle yaşamamaz denildiği, buna karar verildiği, bunun ruh ve yürek gücünün yaratıldığı an ne zamandı? İşte o an, PKK'nin doğuşudur. Yaşanan ana esaretten çıkarak, kendi iç yolculuğunun başladığı, evrenin sesinin duyulduğu ve evrene ses olunduğu an, Başkan Öcalan'ın şahsında PKK'nin doğuş andı.

**

*

PKK'nin ikinci aşaması, anı durdurarak, zaman yürüyüşündeki tempoyu bulmaktır. Tempo, yaşamaktır, yaşamı hissetmektir. Beyin ve yürek gözünü birleştirmektir, bunlar arasındaki mesafeyi silmektir. Bu, müthiş bir hız kazanmak anlamına geliyor. PKK, çağımızda egemenlerin emrindeki teknoloji hızına karşı en ulaşılmaz hızı yakalama gücüdür.

İşte, bizlerin tam da bu noktadaki büyük savaşı anlamamız gerekiyor. Ve anlamamız ise, en büyük sorunu oluşturuyor. Çünkü bu nedenle, egemen tarzın yeniden esiri oluyoruz, hatta PKK'nin açtığı sınırsızlık karşısından içeriye giren, ama tam da burada düzenin PKK içine sızması gibi rol oynayan konulara düşüyoruz.

Başkan diyor ki: "Zaman akışının hep ilerleme olduğunu iddia etmek, bilim felsefesi açısından da pek mümkün değildir. İlk ev son, diğer bir deyişle başlangıç ve sonuç arasında tercih yapıldığında hangisinin çok iyi, hangisinin çok kötü olduğunu söylemek yine mümkün değildir.

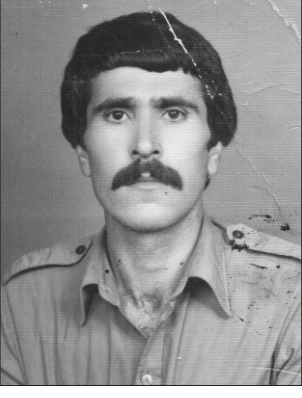
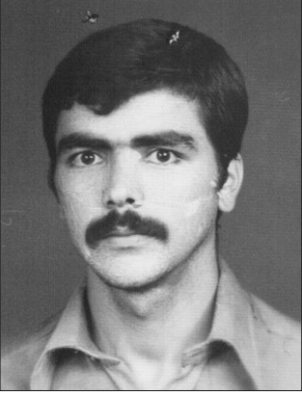
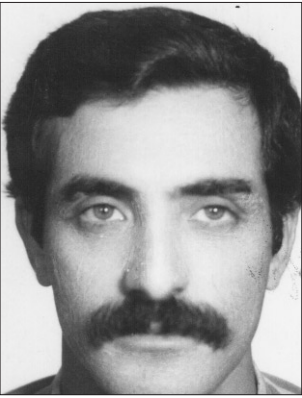
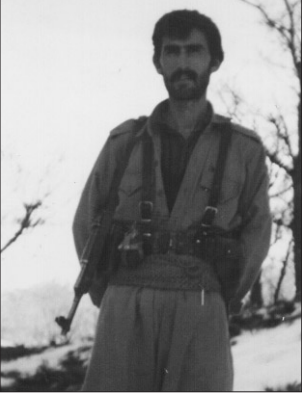
Dolayısıyla tarihe yaklaşımda ilkel olanın hep kötülenmesi 'vahşi dönem, geri dönem' olarak değerlendirilmesi, bugün ise sürekli yüceltilmesi, tehlikeli bir felsefik yaklaşımdır. İşte, bugün post-modernizm biçiminde karşımıza çıkıyor. Önderlik kişiliğinde kesinlikle buna karşı ilkel olmayı savunmak daha değerlidir. Kısaca insan ne kadar başlangıç halinde ise, o kadar sonuç olmalıdır. Başlangıç ve bugünü, hatta dünü anlamlı birleştirmek, bir felsefi yaklaşım olarak daha değerlidir..."

"Dolayısıyla eleştirilmesi gereken; daha çok tehlikeli bir biçimde kendi kaynağını inkar eden bugünkü sözde ilerlilikle, teknik üstünlükle kendini şişiren ve tüketim canavarı haline getiren bir insandır. Bu tüketim canavarını; tarihi nasıl yok ettiği, yine doğayı, yeraltı ve yerüstüyle nasıl yaşanmaz hale getirdiğini ve eğer tedbir alınmazsa, bütünüyle insanı yutacağı artık bilimsel bir gerçektir. Dolayısıyla ilkel insana dönüş; bir gerileme değil, ilk çağları anımsama değil, kurtuluşun vazgeçilmez temel yaklaşımlarından birisi olsa gerek..."

Evet, teknoloji çağınının eleştirisini hep yapıyoruz, bir robotlaşmadan hep bahsediyoruz. Ama burada anlatılmak istenen ne? Çünkü yukarıdaki alıntılardan bu eleştirinin ötesinde bir şey var. Ve aradığımız anahtarları veriyor.

Aslında bunun cevabı, birinci bölümde anlattığımızda saklıdır. Ama biraz daha açmakta yarar var.

İkinci bölüme geçerken, PKK'de yeni bir tempo ve hız ulaşıldığını söyledik. Oysa, PKK'nin savaş araçlarına, mevcut insanın kapasitesine ve bir de sömürgeci ve emperyalistlerin elindeki savaş araçlarına bakıldığında ve PKK'nin görünen hızı, bu müthiş teknoloji karşısında kaplumbağın hızı kadar bile değildir. Yine kapitalist ekonomik ve toplumsal şekillenmeye bakıldığında, burada da müthiş bir hız görüyoruz. Egemen sınıflar hız üzerinde yarışıyorlar. Daha fazla zaman kazanmaktan söz ediyorlar. Bu sistemin çarkı içine alınan insanlar so-luksuz bir koşuşturma içinde. Dünya 21. yüzyıla hazırlandığından söz ediyor ve bu çağın adını "hız" çağı koymaya hazırlanıyor. İnsanlığın müthiş ilerlediğinden, yol aldığından söz ediliyor. Nereye yol alıyor? Ama garip değil midir; bütün bir emperyalist sistem PKK'yi karşısına aldığı, onu yok etmek istediği halde, PKK'nin gelişme hızını yakalayamıyor ve durduramıyor. PKK, emperyalizmi aşan bir hız ve yürüme temposunu nasıl buldu? Burada gerçekten de iki yol alışı var: Biri, insandan çıkan, ama attığı her adımda ondan uzaklaşan bir yol. Diğer, çağın teknolojik devrimini ve hızını, tersine, insanın kendi içine doğru bir yolculuğuna dönüştüren

yol. Burada hemen şunu söyleyebiliriz: PKK, insanın kendi içine doğru bir yol alışdır. Bu ikisi, birbirini tam zıt kutupları olan yollarıdır. İkisinde de başlangıç noktası insandır. Ama birincisi insandan başladığı halde ondan uzaklaşmanın doğrultusudur. İkincisi ise, insandan derinleşmenin. Bir kez doğrultu farklı olduğu için, emperyalizmin hiçbir teknolojisi ve hız düzeyi bu insanda yol alış hızına ve temposunu ulaşma şansına sahip değildir. Bu kendi doğrultun, kendi bağımsız yoludur. Alınmayacak, satılmayacak, dıştan hiçbir gücün önüne çıkamayacağı bir yoldur. Eğer bir kez bu yola girmişsen, ne kadar yavaş yürürsen yürür, herkesin, seni kovalayan, seni imha etmek isteyen bütün sömürücü ve saldırgan güçleri aşacak, onların asla yetişemeyeceği bir hıza sahipsin demektir.

Başkan'ın, "Dolayısıyla ilkel insana dönüş, onun yaşam tarzına dönüş; bir gerileme değil, ilk çağları anımsama değil, kurtuluşun vazgeçilmez temel yaklaşımlarından birisidir" belirlemesi anladığımız kadarıyla böyle bir gerçeğe işaret etmektedir.

Bu bir geriye yürüyüş müdür? Kesinlikle hayır, diyoruz. Ama bugüne kadar insanlığa mekanik bir biçimdeki "çağ"lar tanımıyla gösterilen "ilerleme yolu" da değildir.

PKK gerçeğinde, gözlerimizin bugüne kadar görme gücünün gösteremediği, bu anlamda da yepyeni olan bir olguyu görüyoruz. Tarihe, halklara, sınıflara, cinslere, insanın doğru iç yürüyüşü! İşte zaman sınırını aştığı gibi, tarih içinde oluşmuş görünüyor. Bütün sınırlarıyla burada anlamsız hale getirmiş oluyorsun. O sınırları tutsaklığını aşıyorsun. Görünürde herkes sana bu sınırları dayatırken, eğer sen bu doğrultusunu bulmuşsan, o sınırları çoktan aşmış, gerçekte onları kendi kendilerini tüketen bir savaşta yalnızlaştırmış ve kendi derinliklerinde insanlığa yol alıyor oluyorsun. Aslında, onlarla savaşmıyorsun. Çünkü bu doğrultuda, buna gerek yok. Savaş onlarla değil, kendi içinde bütün sınırları parçalanmaya, zamanı ve mekana aşmaya dönüktür. Bizim gerçek savaşımız, insanın bu doğrultuya sokabilmek noktasındadır.

Yine Parti Önderliği'ne başvurmak istiyoruz: "Özgürlüğü nasıl anlıyoruz? Bana göre bazı doğrular diyorum. Kimilerine göre 'siyasi çizgidir', kimisine göre 'bu çizginin şu demokrasi özelliğidir, şöyle sosyalist özelliğidir, şu ekonomik, şu kültür özelliğidir', filan. Bunlarda şimdi o kadar önemli değildir. Özgürlük; sanırım o derinliğine biraz endişesini duyduğumuz kendini gerçekleştirme olayıdır. Kendine bu alışlagelmiş, yüzyıldan beridir kurumlaşmış ne varsa onlara karşı ifadelendirebilmek, ona karşı bir irade haline getirme olayı olarak tanımlanabilir. Buna tabii emperyalizm boyutunu ekleyebilirsiniz, sömürgecilik, ağalık vb. kurumlaşmaların da ne kadar tepkiye yol açtığını, onlara karşıda ideolojik, siyasal, örgütsel mücadeleyle hiç eksik etmedi..."

"Neden ben büyüyorum biliyor musunuz? Çok tuhaftır, erişilmesi imkansız bir amacı dağlara parıldayan bir ışık gibi önüme koyarım. Veya o tayflar var (sarı, kırmızı, yeşil çizilir ya) öyle bir amaç öneme koyarım. Yetişmezsem de o beni çeker hep. Politika biraz böyledir..."

Peki bunun ilkesi, gerçekleşme biçimi nedir? Bu yol nasıl alınacak. Onun cevabını da Başkan veriyor.

"Mühim olan burada kolay kazanmamak kadar, kolay kaybetmemeyi esas almaktır. Ve yaşam süreci bir kazanma; kazanmayı da, daha fazla kazanmaya dönüştürmedir. Kapitalistler buna kâr ilkesi derler. Sosyalistler ise genişletilmiş üretim ve adil paylaşım derler veya emeğe göre paylaşım derler. Tabii bu da önderlik düzeyinde oluyor. Herkesi emek sarfetmeye, fakat emekleri oranında da onların ürettikleri toplu eğerleri paylaşmaya özen gösteriyor, tam bir sosyalist ilke var aslında. Biz sosyalizmle ilgili tek bir kitap okumadan önce, yıllarca sosyalizme göre bir kavga yürütmüştük. Burada önemli olan da budur.

Ben hiçbir zaman sosyalizmi kitaplardan öğrenmedim. Zaten öğrenemeyecek gücüm de yoktu ve fakat daha sonra öğrenilen teorik sosyalizmi kendi yaşam pratiğime sözcülük yaptırıldı. Ama onun içeriğini hiçbir zaman tam öğrenemedim. Fakat yaşamın kendisi çok büyük sosyalistçe olmayı ifade ediyordu. Tabii sosyalistçe yaşam, müthiş bir anti-feodal, anti-kapitalist savaştır. Feodal kişiliğe büyük tepkidir, kapitalist kişiliğe büyük tepkidir. Ve tüm bunları da gösterdim. Bunun için de tabii ki, kişilik savaşını büyük bir ustalıkla yürüteceksin. Emek savaşçılığı biraz da böyle olur.

Büyük bir ihtimalle sizlerin yaşamında böyle bir emek savaşçılığı gelişemedi. Sizi kolay yaşattılar. Ya sizi kolay çalıştırdılar, emeğinizin gereklerini gözönüne getirilmeden yaşamaya alıştırdınız, ya başkalarının emeği üzerinde yaşamaya alıştırdınız. Bu feodal ilkeye göre yaşamdır. Daha sonrasında kapitalist ilkeye göre yaşama da sizin kişiliğinizi sosyalist öden uzaklaştırdı. Zaten insan olma, bana göre sosyalist ödedir. Ama daha sonraki tüm sınıflı toplum tarihleri boyunca sosyalist öden sürekli uzaklaştırma vardır. Ve bu sınıf savaşımıdır. Bu savaş, sömürgecilik savaşıyla geliştirilir. Bunun derin etkisi altındayız..."

"Sonuç şu: Başkalarının emeği ile, cennet de kazanılsa benim için orada yer yok, hakkım yoktur. Her şeyden önce, yaratmadığım bir şeye nasıl inanacağım, nasıl kapaklanıp orada yaşayacağım? Kendime hareket gibi görüyorum..."

"Halkların emeğine, halkların toprağına, tarihine büyük bir saygıyla bakmayı öğrendik. Bunu ilke belledik. İhanet ilkesi için de öyledi; ihaneti bozdum. Zaten namussuzluk damgasını benim bana yaptırdı. 'Üveyş, oğlun namusuzdur!' deyişi halen aklımdadır. Nimen bunu söyledi, ben kendi kendime 'vay, ne oldum!' dedim. Bu ne ilkesidir? İşte ben, bunun karşıtı ilkeyi geliştirdim. Feodal ihanet ilkesi yerine, sosyalist birlik, halk ilkesine anlam verme ve onu geliştirmeyi amaç edindim. Bir ilkeyi bozarken, bir büyük ilke savaşıydı. Herkes bana gerçekten namussuzluk damgasını vurmaya hazırdı. Dayanabildim, sıkılmadım. İçimde, doğru başka yerdedir, ilke başka türdür, diyorum. İhanet farklıdır, bu anlayışta. İhanetin tersi, sadakat, bağlılık daha değişiktir. İşte onu yurtseverlik, daha sonra bir topluma ve bir halka bağlılık biçiminde geliştirdik. Ve buradan bugünkü büyük bir gelişmeye, ulusal birliğe ve yurtseverliğe, halk içindeki çelişkilerin de doğru ele alınıp çözülmesine ve Kürdistan tarihinde ilk defa halkın böylesine binbir aşiret-kabileyle parçalan-

mışlığına, onların her türlü sözümona bağlılık, sadakat ilkelerine bir darbe indirip dört bir taraftan her aşiret ve kabileyi yurtseverlik ve toplumsallık, halk birliği ilkesine göre birleştirmeye kadar bizi götürdü. İlkeye büyük bağlı olanlar, sonuçta böyle büyük bir başarıya da ulaşıyor."

İlke; zamanı, mekanı ve bütün koşulları aşma ilkesidir. İnsanlığın derinliğine doğru, hiçbir sınırı tanımadan ve takılmadan yürümedir. Bugün bu yürüyüş, Türkiye kaplarına dayanmıştır. Yani Anadolu, egemenler için yaşama konumundan, kendi zamanına doğru çekilmeye başlamıştır. Ve bu, PKK'nin ilk aşamasıdır, PKK'lileşmenin ilk adımıdır. İkinci aşama, kendi içine doğru yürüyüş derinliğidir, bu yürüyüşün sürekliliği ve temposunu bulabilmedir.

Bizler çoğu kere ilke düzeyinde birçok şeyi dile getiriyoruz; bu anlamda biliyoruz. Ama yaşamıyoruz. Yani bu noktada, PKK'lileşmenin birinci aşamasında bile geçemiyoruz. Bir sınırda duruyoruz. Bu sınırda duruşumuz, PKK'nin önüne yığılan bir kir duvarı gibi oluyor. Bizlerin gerçeğinde olan, kapitalist-

İ Bizler çoğu kere ilke düzeyinde birçok şeyi dile getiriyoruz; bu anlamda biliyoruz. Ama yaşamıyoruz. Yani bu noktada, PKK'lileşmenin birinci aşamasında bile geçemiyoruz. Bir sınırda duruyoruz. Bu sınırda duruşumuz, PKK'nin önüne yığılan bir kir duvarı gibi oluyor.~

emperyalizme karşıt bir yönde bütün sınırları aşan iç yürüyüşe geçmek değil, PKK ile sistem arasındaki "sınır" da yığılıp kalarak, bu sınırı bile belirsiz hale getirmek oluyor. Bunun nedeni şu: "Geriye gitmek" i bilmiyoruz. Oysa PKK'de gördüğümüz şudur: Ne kadar geriye gitti ise, o kadar ileriye gitmiştir. Bunu şöyle açıklayabiliriz: Bizdeki ilerleme-gelişme adına her durum, özel mülkiyet kurumlaşmasının gelişme sürecini ifade eder. Bireysel anlamda da her ilerleme gibi gelen, sömürü sistemlerinin kişiliğimizdeki kurumlaşmasıdır. O zaman, "geriye" doğru yürüyüş, bütün bu yüklerden kurtularak, insan doğasını bulmayı getirecektir. O halde şöyle diyebiliriz: Ne kadar geriye, o kadar ileriye! Aynı şeyi "hız ve tempo" konusunda da söyleyebiliriz. "Hız" eğer koşturmaca değilse, "hız" geçmiş-gelecek ve anı bilinçli biçimde yaşamaksa ve anı geçmişle geleceğin birbirine dönüştüğü bilinçli bir eylem süreci haline getirmekse, ne kadar yavaş, o kadar hızlı diyebiliriz. Burada telaşa gerek yoktur, burada birilerine yetişme korkusu-yarışı yoktur, burada günü kurtarma kaygısı yoktur, günün senin üzerinde eziciliği yoktur, burada artık zaman senin olmuştur, kimsenin el koyamayacağı kadar senin. Ve bu duruma ulaşmış insan, bütün sömürücü sistemlere yönelmiş en tehlikeli silahtır.

Bunu elbette ki, soyut ele alamayız. Başkan'ın da ifade ettiği gibi, bu, her şeyden önce bütün sömürü ilişkilerine karşıt bir duruş, karşıt bir yürüyüştür. İlkesi emektir, özgürlüktür. Ve en amansız savaş gerektirir. İşte buna PKK'nin ve PKK'lileşmenin üçüncü aşaması diyebiliriz.

**

*

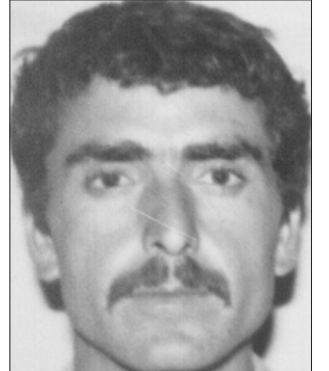
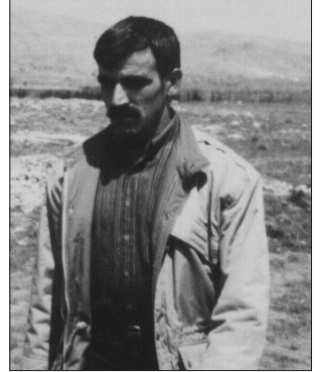
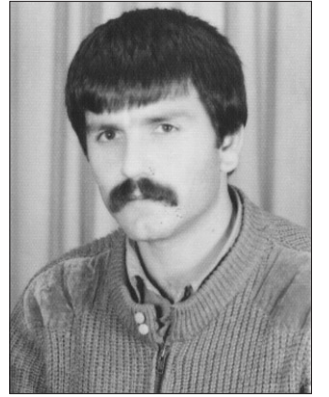
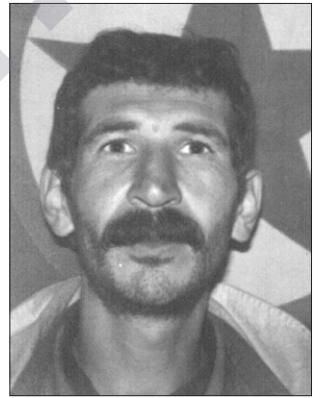
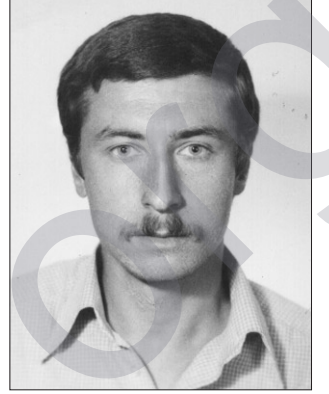
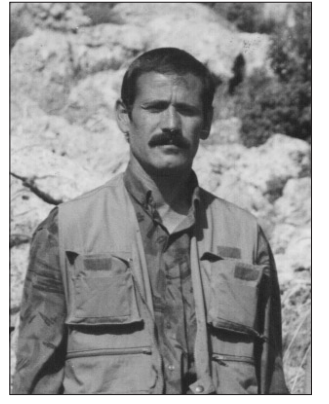
Üçüncü aşama; kendi yalnızlığını aşma, ulaştığın doğruları-güzel-

likleri paylaşma, gözlerinin gördüğünü gösterme, buna güçleri yoksa, gerektiğinde başkalarının yaşamalarını engelleme, eskiyi yaşamadığını gibi, yaşatmama ilkesini hayata geçirmendir. PKK önderlik yürüyüşünde, bu aşamanın müthiş bir savaş süreci olduğunu görüyoruz. İşte, hiç kimse artık eskisi gibi yaşamamıyor. Nasıl yaşayacağını henüz bilemese bile, eskisi gibi yaşamamıyor.

**

*

Dördüncü aşama; nasıl yaşayacağını ve bunun için nasıl savaşacağını göstermedir. Taktik ustalık bu süreçte gündeme girer. İlk üç aşamayı aşamamış, hiç kimse bu dördüncü aşamanın gereklerini yerine getiremez. Çünkü hareket merkezi başka olanlar, doğru taktik üretemezler. Ne kadar savaşıklarını zannederse zannetsinler, onlar ancak güç tüketebilirler, kayıp nedeni olurlar. Dördüncü aşama, en azından şimdilik bir zirvedir. Bu, herhangi bir pratik ustalık değildir. Bu hareket eylem sahası, aynı zamanda yürüyüşümüzün yön ve niteliğini

– Yaşasın Partimiz PKK!
– Yaşasın Partimiz PKK'nin
19. yıldönümü
– Bijt Serok APO!

● Baştarafı 28. sayfada

Kemalizmin Batı hayranlığı ve bölge kültürlerine düşmanlığı ile yoğrulmuş olan Türkiye'de bunlardan söz ettiğiniz zaman, bıyık altından size gülenler çok olur. Hatta bazıları "Apo kendini peygamber yerine koyuyor" veya "Apocular önderlerini peygamber olarak görüyor" diyebilirler. Bunların doğru olmadığı açık. PKK hareketi bilimi esas alan bir hareket ve Başkan APO da bu hareketin yaratıcısı. Ancak bu gerçekliği onun peygamberce bir tarzın sahibi olmasına engel değil. Kaldı ki, peygamberleri sadece dinle özdeşleştirmenin ve dini de bir "öte dünya işi" olarak görmenin son derece yanlış olduğu açık. Her peygamber bir toplumdur ve hatta insanlığın tüm yaşamına yön vermek ister. Dinler de birer ideolojidir ve süreç içinde politik bir güç haline gelmiştir. Örneğin islami politikadan ayırmak olanaksızdır. Peygamberler kendi dönemlerinin ideologları ve politikacılarıdır. Peygamberler ve dinlerinin uygarlığın gelişmesinde katkıları vardır.

Kuşkusuz Batı'daki gelişmeyi de küçümsemiyoruz. Ama Batı uygarlığının kaç yüz yıllık bir geçmişi var? Bu uygarlık neyin üzerinde yükseldi? Gelişirken nereden güç aldı? Bunlar neden sorgulanmıyor? Bu Batı uygarlığı taklitçisi önderlikler kendi halklarına ne kazandırdılar? Örnek kabildinden Mustafa Kemal'i ele alalım. Bu adam Batı'nın en uşak bir taklitçisi oldu. Bölgemizin uygarlığını ve bütün değerlerini inkar etti. Her şeyi kendinden başlatıp geçmişle tüm bağlarını kopardığı halkını köksüz, kendine güvensiz ve zavallı bir yığına dönüştürdü. Bugünkü Türkiye gerçekliğinde her şeyin sahtelikten öteye gidemeyişinin, çeteleşmenin yaşamın bütün alanlarına hakim olmasının ve buna karşı ciddi bir halk muhalefetinin gelişemeyişinin temelinde üzerinde yaşanan toprağın geçeceğinden kopuşun büyük rolü var.

Peygamberler toplumda aşınan manevi değerleri yücelten ve insanları yeniden bu değerler etrafında birleştirmeye çalışan halk önderleridir. Manevi değerlerden kopuş, toplumu birarada tutan yaşamsal bağların da çözüldüğüdür. Başka bir deyişle ahlaki ve moral değerlerin erozyona uğradığı bir yerde, dehşet verici bir bozulma, çürüme ve çöküş vardır. Hayvan yem'in arkasından koşar, ama insanın ihtiyacı salt ekmelektir. İnsana en az ekmelektir, hatta ekmelekten de fazla lazımlı olan şeylerden söz etmek gerekir. Özgür olmayı istemek ve bunun için mücadele etmek, her türlü baskı ve sömürden uzak bir dünya için yaşamak, bireyin maddi ve manevi gelişmesi için gerekli ortamı hazırlamak, insana inanmak ve bunu kendi gerçeğinde kanıtlamak, dünyanın herhangi bir yerinde bir insana yapılan bir haksızlığın acısını yüreğinde duymak, haksızlığa karşı olmak ve haksızlıklara karşı tavır almak, insanlığı kapsayan bir amaç uğruna yaşamak, düşürülmüşlüğüne olduğu her yerde çare olarak ortaya çıkmak, eşitlik ilkesinden asla şaşmamak, emeğin hakim olduğu bir dünyanın düşünü görmek ve nabız atışlarını bile buna göre ayarlamak, kadınla eşit ve özgür birlikteliği yaratmak, hep daha iyiyeye ve güzele doğru yürüyüşün sıra neferi olmak, doğru için verilen kavgada yorulmamak, kavganın bittiğinin sanıldığı yerde kendi kendisiyle kavga etmek, tüm insanlık ve onun kurtuluşu için soluk alıp vermek: Bütün bunlar peygamberce yüceltilen değerlerden sadece bir kağıdır. İnsanlığı cezbeden şey de işte bu değerlerdir. Bu değerler yoksa, insanlık da yoktur.

Sosyalizmin kavgası sosyalleşmenin kavgasıdır. İnsan, bilinen tanımıyla, sosyal bir hayvandır. Demek ki, sosyalleşme gerçeği ile insanın bir tür olarak şekillenmesi bir ve aynı şeylerdir. Sosyalizm insanın doğasında vardır. Tarihi yapan ve tarihin çarkını ileriye doğru iten de budur. Bu açıdan bakıldığında, PKK'nin tarihi sadece ezilen bir halkın diriliş ve kurtuluş tarihi değil, en az onun kadar tarih yapan insanın yücelten savaşımının bir devamı,

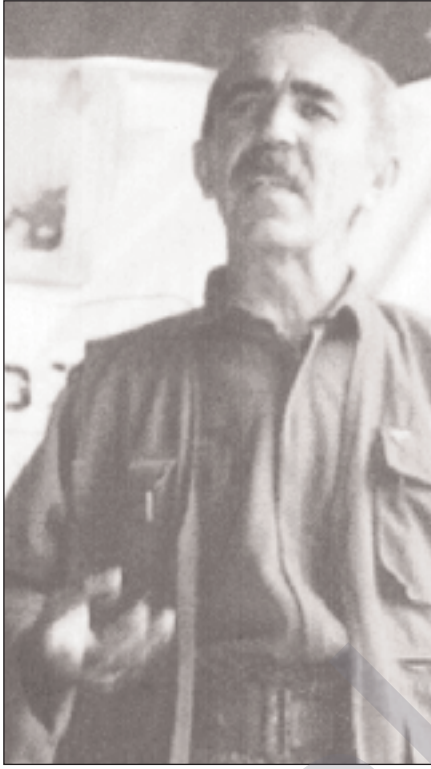
onun bir toplamı ve doruklaşmasıdır. Her PKK mensubu, "Ben insanım ve insanlık bendedir, insanın tarihi benim tarihimdir ve benim tarihim insanın tarihidir, benim tarihim insanlığı ileriye sıratmanın tarihidir" der ve demelidir. PKK'nin tarihi budur. Tarihsizliğin tarihe, talihsizliğin talihe dönüşmesi böyle sağlanıyor. Bizim esas almamız ve katılmamız gereken tarih böyledir.

Bütün hakların anası ulusal kurtuluş savaşımındaki çalışma hakkıdır

Lanetlenmiş kavimler" tanımlamasına yakın bir ulusal ve sosyal gerçekliğin içinden geldiğimiz ve bunu değiştirme göreviyle yüz yüze olduğumuz için, herkesten çok daha fazla temel insanlık değerlerini yüceltmek ve onlara bağlılığı geliştirmek zorundayız. Düşürülmüş insan esasen umudunu ve inancını yitirmiş insandır. İnanç, kabul edilemez olanı değiştirmeyi ve yeniyi yaratmayı emreden devrim düşüncesinin doğruluğundan emin olmak ve ona güven duymaktır. Düşürülmüş insan her şeyden önce değişim umudunu ve inancını yitirmiş, bunlarda bir kırımı yaşamıştır. Düşünlük, insanı insan yapan temel değerlerden kaçmak ve basit olana tenezzül etmektir. Karın doyurmakla yetinmek bir basitliktir, insanı güdülerden ibaret bir varlık olarak görmek ve güdülerin tatminiyle yetinmek bir basitliktir. Düzen, insanı bu basitlikler temelinde koşullandırır, Pavlov'un köpeği gibi güdülerine seslenen nesneyi bulduğu zaman ağzının salyası akan ve kendiliğinden harekete geçen bir duruma düşürür. 12 Eylül'ün yaşam felsefesiyle yoğrulmuş bireyin ruh hali budur. Bu birey hep bir arayış içindedir, ama aradığı aslında yüce değerler değildir; o gününbirlik yaşamını devam ettirmesini sağlayacak ve bir an için güdülerini doyuracak şeyler peşindedir. Deyim yerindeyse bu tip tam bir tüketicidir, her şey ve hatta temel insanlık değerleri bile onun için birer tüketim nesnesidir. Bu haliyle en çok da kendisini tüketir. Kişiliğinin bir köşesinde saklı kalmış insanlığını yiyip bitirir.

Bu tip, Kürdistan'da düşürülen insanlığı kendi öz gerçekliği ile bütünleştirmeyi ve yüceltmeyi esas alan ve bunun savaşımını yürüten PKK hareketine karşı faşizmin ortaya çıkardığı ve kullanmaya çalıştığı mücadele silahlarından biridir; hem devrimci kişilik oluşumuna karşı bir alternatif, hem de bir deformasyon ürünüdür. Kürdistan'da on yıllardır sürdürülen asimilasyon çabalarıyla ortaya çıkarılmak istenen tip budur. Bu tip birçok kez devrim ortamında kendisini konuşturmaya çalıştı.

Mücadele saflarında yer alan insanların zayıflıklarına seslendi. Güdülerini tahrik etti. "Sizler gençsiniz, sizin genç insanlar olarak oynama, gülüp eğlenme, yaşamın zevklerinden nasibini alma, el ele tutuşma, aşık olma hakkınız var; neden bu haklarınızı kullanmıyorsunuz; neden bu haklarınızı kullanmanızı istemeyenlere karşı isyan etmiyorsunuz" dedi. Burada bu tipin gerçekliğinde ve eyleminde dile gelen şey, binlerce yıllık kölelik tarihinin eseri olan korkunç bir yabancılaşma ve insanlıktan kopmanın hortlatılmasıydı. PKK buna karşı direndi ve başarı kazandı. Devrimin muzaffer militanının bütün özelliklerini ve temel ölçülerini her bakımdan netleştirdi ve saflarında hakim kıldı. Halkın kutsal kurtuluş davasıyla bütünleş-

PKK tarihi, varolmak ve özgür yaşamak isteyen ve bu uğurda savaşan bir halkın tarihidir

A. Haydar Kaytan yoldaş değerlendiriyor...

miş, devrim kaygısı dışında bir kaygı taşımayan, emek veren, emeğiyle değerler ortaya çıkaran ve yarattığı değerlerde kendisini gören insanı, yaşayan bir gerçeklik haline getirdi.

Ne var ki, karşı-devrim ayakta durduca, bu tip de var olacak ve bir şeyler yapmak isteyecek, yani devrime karşı savaşacak. Belki savaşım biçimini değiştirecek, ancak savaşmaktan vazgeçmeyecek. Nitekim dışımızda böyleleri var ve çoklar. İddiaları ilginç: "Biz kendimizi katı kurallar içine hapsedip özgürlüğümüzden vazgeçmiyoruz. Yiyip içmesini ve gülüp eğlenmesini biliyoruz. Yaşamın tadını çıkarıyoruz. Bu durum bizde bir yetenek patlamasına yol açıyor. Böylece üretken ve yaratıcı olabiliyoruz. Ama sizler bizim gibi olamazsınız. Çünkü özgür değilsiniz. Kadrolarınıza bakın, hiçbiri yaratıcı olmuyor ve gerilikten kurtulamıyor. Siz de bizim gibi üretken ve yaratıcı kadrolara sahip olmak istiyorsanız, politikalarınızı değiştirin" diyorlar. Söyledikleri üç aşığı

beş yukarı böyle. Ve en önemlisi de bunlar bir alternatif parti gibi ortaya çıkıyor ve PKK'nin mirasına konacakları günü bekliyorlar.

PKK Önderliği **UNİTA** türü bir karşı-devrimci oluşumun yaratılması çabalarından söz ederken, bunlarla UNİTA arasında bir bağlantı kurmamak mümkün değil. Buna benzer çabalar veya potansiyel olarak böyle bir oluşumu çağrıştıran güçler gerçekten var. Bunlar PKK'nin ortaya çıkardığı değerlere göz dikiyorlar. Bu kazanımlar üzerinde sözünü ettikleri yaşam tarzını uygulamayı tasarlıyorlar. Bu iğrenç şeyleri tasarlarken, aslında çalışanların geriliklerinden güç alıyorlar. Bireyin yaşamı, amacı ve hakları konusundaki bildik sözleri bazılarının kafasını bulandırabiliyor. PKK mücade-

le dolu bir yılı daha geride bırakırken, mücadeleyi geriye çeken bu tür durumlar üzerinde durmakta oldukça yarar var.

Halkın içinde bulunduğu durumu, üzerinde yaşadığımız toprağın gerçekliğini ve düşman gerçeğini bir yana bırakır ve bağımsız uluslar gerçeğinin bir parçasıymış gibi kendimize yaklaşırsak, kendimizi aldatmış oluruz ve sonuçta birer gafil ve hain olup çıkarız. Ülke ne durumda, halkımız nasıl yaşıyor ve ne tür haklara sahip? Düşman ne yapıyor? Ülkemizde ne tür politikalar uygulanıyor? Her şeyden önce bu sorulara doğru cevap vermek gerekir. Şu bir gerçek: Bizler mevcut durumda bile hâlâ katliam sürecinden geçirilmekte olan bir halkın mensuplarıyız. Hiç birimiz bu katliamdan uzak değiliz. Başkan APO'nun da vurguladığı gibi, halkımız hâlâ her türlü haktan yoksun. Düşmanlarımız bu halka her türlü baskı ve katliamı uygulamaktan geri durmuyor. Bu halk hâlâ kendisini doğru dürüst dillendiremiyor. O zaman başka halkların bireylerinin durumundan yola çıkarak, "Herkes böyle yapmıyor mu" diye sormanın ve onlar gibi haklar talep etmenin anlamsızlığı ortada. Çünkü bu halklar veya uluslar bizim gibi her şeyden yoksun kılınmış değiller; kendi gerçekliklerine denk düşecek biçimde bireyin haklarını yasalarla güvence altına almışlar. Bunları görmeden bireyin haklarının kullanılmasından söz etmek, kendi gerçekliğinden ısrarla kaçan bir hain durumuna düşmek demektir. Çünkü bizde her şey normal yaşam ölçülerıyla çelişiyor; çağdaş bir yaşam düzeyini yakalamış ulusların bireyleri ve toplumlarının gerçekliği ile, bireylerin özlük haklarıyla çelişiyor.

Şimdi toplum tüm haklarından yoksun kılınmışsa, bireyin hangi haklarından söz edilebilir? Birey toplumun bir parçası olarak varsa ve topluma anlam kazanıyorsa, o zaman bireyin toplumdaki kopuşunu ifade eden bireysel yaşam iddiası ne kadar anlamlı olabilir? Başkan APO bu gerçeklikten hareketle, "Genel savaşımı-

mızda bana göre halen hakim olması gereken şey şudur: Kendini en iyi çalıştırma hakkı, belki de bütün hakların temelidir ve bizden ancak bu istenebilir. Başka hiçbir şey bana anlamlı gelmiyor" diyor. "En iyi çalışma hakkı nedir?" diye sorarak devam ediyor ve şunları söylüyor: "Bunun bir ortamı, karın doyurulacak kadar bir ortamı olmalıdır. İşte ben kendimi halen bu standarda bağlamışım. Bir ekmeleğin parası yetiyor. Hatta en iyi yemek bir bulgur pilavıdır biçiminde bir disiplinle yaklaşıyorum. İşte en iyi çalışma da bir ideolojik çalışmadır, diyorum. Kendimi örgütsel ve eylemsel çalışmalara vermek benim için tam bir zevktir. Başka hemen her şey, nefes alıp veriş bile buna endekslenmiştir. Bunun dışında hiçbir şeyin fazla anlamı yoktur. Olsa da sadece buna hizmet temelinde ele alınır. Bunu mutlaka anlamanız gerekir. Çünkü bu savaşımın doğası, bu çabanın en değerli bir hak olduğunu ortaya koyuyor. Bütün hakların anası, ulusal kurtuluş savaşımındaki çalışma hakkıdır... Bunu anlamakta zorluk çekmeyeceğinizi umuyorum. Çünkü bütün haklar elinizden alınmış. Vatanından tutun ismine ve kimliğine kadar, şeref ve onurdan tutun maddi yaşam olanaklarına kadar, dilinden ve yüreğinden tutun beynine kadar halkımızın elinden her şey alınmış ve toplumsal gerçekliğimiz bir kuru iskelet gibi bırakılmıştır."

PKK 19. kuruluş yılını geride bırakırken, halkımızın kurtuluş davasının kazanımları hanesine kattığı değerleri ve ortaya çıkardığı önemli gelişmeleri bu en önemli hakkın kullanılışı temelinde yaratıyor. Bu çok açık bir gerçek. Ulusal kurtuluş mücadelesi en soylu emeğin eseri olarak gelişiyor. Bu emek, özgür ve bağımsız yaşamakta kararlı bir halkın mücadelecisi kişiliğinde vücut buluyor. Böyle bir hakkın kullanılmasıyla yola çıkılmasaydı, aynı anlama gelmek üzere böyle bir emek hareketi esas alınmasaydı, o zaman bugün Kürdistan'dan ve Kürt halkından söz etmek mümkün olmayacaktı. PKK bir emek hareketidir, bir halka en büyük hizmeti yapma hareketidir. Bu emek oldukça yoğunlaşmış bir emektir, yaratıcı ve sonuç alıcıdır, bilinçli ve zengin kazanımlar ortaya çıkarıcıdır. Böylesi soylu bir emek hareketi, ortaya çıkardığı değerleri ve kazanımları korumasını da bilir. Kuşkusuz bu hareket sözü edilen değerlere ve kazanımlara bir mülkiyet duygusuyla yaklaşmaz. Çünkü bunların hepsi bir halka aittir. Ama bunları sahiplenmek anlamında, bu hareket mevcut değerleri ve kazanımları sahiplenmesini de bilir ve bunu kesinlikle başarır. Onlara yenilerini ekler. Dolayısıyla PKK'nin kazanımlarının bir miras haline geleceğini düşünmek ve mirasa konma hesapları yapmak boşunadır.

Zafer kazanmanın yolu PKK tarzında insanla uğraşmaktan geçiyor

Sözünü ettiğimiz tiplerin dünyanın en yeteneksiz kimseleri olduğuna kuşku yok. Öyle "yetenek patlaması" diye bir durumları olamaz. Kimse bunların emek ürününü de görmedi. Bunlar fazla sorun değil. Böylelerinde olsa olsa bir güdü patlamasından söz edilebilir. Bu patlamanın kendi seleflerini nerelere götürdüğünü de yine herkes biliyor. Yolları açık olsun. Ama işin başka bir yanı daha var: Bu tipler insanımızın geriliğinden söz ederken bir parça doğruyu söylüyorlar. İddiasızlık, özgüven ve yaratıcılıktan yoksunluk, ufukta darlık, mevcut imkanları kullanmada zayıflık, irade kazanmada gerilik, başka halklarınkine benzemeyen bir bireycilikten kopmada isteksizlik, -bütün bu olumsuzluklar insanımızı oldukça geriye çekiyo- Kimse bunları inkar etmiyor. PKK kendi içinde kendi insanının bu gerilikleriyle savaşarak gelişme sağlıyor.

PKK'nin özgünlüğü ve gücü de burada yatıyor.

Her devrim biraz da eski düzenin insanıyla yapılır. Ama Kürdistan gerçekliğinde düzen insanıyla, düzen imalatı kişiliklerle ileri bir adım atmak çok zor ve belki de hiç mümkün değil. Kemalist sömürgeci düzen kişilikleri paramparça etmiş, insanlarda bir öz bırakmamış. En ilkel insanda bile bir insani öz var. Ama çoğu zaman bizim insanı ilkel diye tanımlamak bile mümkün değil. Bizdeki sömürgecilik bu özü alabildiğine tahrip etmiş. Dolayısıyla partiye ve devrime gelen insan bir ulusal kurtuluşçu ve kurtarıcı kimliğinin oldukça uzağında kalıyor, tersine kendisi kurtarılacak bir durum arz ediyor. Çok açık, bu insan aileyi ve aşireti aşan bir örgütlenmeyi tanımiyor. Hatta aile ve aşiret de bir dağılmayı yaşadığı için, örgütlenme alanında tam bir karacahil gibi ortaya çıkıyor. Halklaşma gerçeği, ulusal bağlar, ulusal kimlik, ulusal çapta düşünen bir kişilik, yüksek ulusal ve sınıfsal çıkarlar, düşman gerçeği ve düşmana karşı sonuç alıcı mücadele, partileşme ve parti olgusu gibi şeylere tümüyle yabancı. PKK bu insan için her şeyden önce bir kendisini bulma zemini. Kuru bir iskelete dönüştürülmüş insana ilkin can vermek zorundasınız. Hatta onda sınıf eğilimlerini geliştirme yükümlülüğünüz bile var. Sınıf mücadelesi ancak belli bir gelişme düzeyini yakalamış insanın pratiği olabilir. Başka bir deyişle Kürdistan gibi bir ülkede sınıf mücadelesi bile parti içine taşınarak ve orada yürütülmek zorunda. Çünkü düşman dışarda buna da en küçük bir fırsat tanımıyor. Yok sayılan ve bu çerçevede bir uygulamanın hedefi durumuna getirilen Kürt gerçekliğinde, bütün bunlar kaçınılmaz oluyor.

Evet, siz ilkin bu insana can veriyorsunuz, sonra dil takıyorsunuz, ardından küf bağlamış beynini temizliyorsunuz, yüreğine sıcaklık akıtıyorsunuz, kendisinde ruh geliştiriyorsunuz, yaşam yoluna çekiyor ve yaşama bağlıyorsunuz, yaşamın soylu değerleri ile tanıştırıyor ve bu değerler uğruna mücadele etmesini öğretiyorsunuz, kendisinde vatan ve halk sevgisini yaratmasını sağlıyorsunuz. Bu insan öğreniyor ve bir şeyler yapıyor, ama bu iş yavaş geliyor. Yine de gelişme ve değişim oluyor. Bu müthiş anlamlı bir çaba. Bu çaba karşısında saygılı davranmasını bilmeyenlerin insana yaklaşımından kuşku duymak gerek. Ulusal kurtuluşta zafer kazanmanın yolu insanla bu tarzda uğraşmaktan geçiyor. PKK saflarında yer alan ve "Dil hazinesi yüz sözcüğü geçmeyen insanlar"dan şikayet etmeden önce, yüz sözcüğe ulaşmanın büyük bir gelişme olduğunu teslim etmeniz şart. Üstelik bu insanlar ruhlarını ve bedenlerini ortaya koyup o "yüz sözcük"le büyük özgürlük yürüyüşünün birer sıra neferi olarak mücadeledeki yerlerini alıyorlar. Kürdistan ve Kürt gerçekliği ve kimliği bunlarla var oluyor.

Ne yazık ki, bunlar Kürt insanının nasıl büyüdüğünü bilmiyorlar, Kürt insanının gelişim diyalektiğini anlamıyorlar, düşkünlükten yüceliğe doğru yükselen insanın çabasına yabancılar. Bir Türkü yeli aydınin güzel sözleriyle, bu insanın dünyanın herhangi bir köşesinde titreyen bir yaprakta soluğunun bulunduğunu göremiyorlar. Yüzeyle baktıkları için derinliği yakalayamıyorlar. Böyle yaklaştıkları için, onlara göre PKK geri insanlardan müteşekkil bir hareket oluyor. PKK saflarında yer alan bu insanların bazı olumlu yanları var: Savaşıyorlar, savaşta fedakarlık yapıyorlar, bazı değerler yaratıyorlar. Bu temelde bazı gelişmeler oluyor, kurumlaşmanın temelleri atılıyor, bir ölçüde iktidar aygıtları ortaya çıkıyor. Ancak bunlar kurumları işletmesini ve yönetmesini bilmiyorlar. Gerilikleri yüzünden bütün bunlar heba oluyor. Dolayısıyla bu noktada kendilerine büyük iş düşüyor. PKK hesabını iyi yapmalı ve yönetim işlerini kendilerine devretmeli. Devrimin ve halkın maddi imkanlarını hizmetlerine sunmalı ve fazla anla-

madığı bu işlere karışmamalı: Bütün bunlar bazen oldukça açık, bazan üstü örtülü biçimde sözde bazı aydınlarca dillendirilen hususlar oluyor.

Tabii burada düşmanın Kürt insanına bakışının etkilerinin olduğu kesin. Bunun da ötesinde, bu bir egemen sınıf yaklaşımı: Onlara göre karışıkler çoban veya hamal. Çobanlar ve hamallar hep egemenlere çalışmış, emeğinin ürünü ege-

}]Düzenden kopmamış kişilik, uzlaşmanın zeminidir. Her uzlaşma, özellikle bizimki gibi bir ülke koşullarında, tehlikeli bir güçsüzlük demektir. Uzlaşıcı kişilik, Başkan APO'nun ifadesiyle kinsiz kişiliktir. Kin, ilkel insana özgü bir duygu olmasına rağmen, bizim koşullarımızda gereklidir ve devrimde sürükleyici bir güçtür.~

menlere gitmiş. Aynı şeyin yine devam etmesi gerek. Çoban ve hamal iktidar olmasını ve yönetmesini ne bilir? Sadece bu da değil, burada pratiğe girmek, gelişme sağlamak ve değerler ortaya çıkarmak gibi bir eylemden yoksun olan Kürt küçük-burjuvazisinin ve sözde aydın takımının devrimin kazanımlarına yaklaşımı da ortaya çıkıyor. Türkmen emekçisi geçmişte egemenlerinin yaklaşımını türkülelere döker; "Şalvarı şaltağ Osmanlı/ eyeri kaltağ Osmanlı/ Ekende yok, biçende yok/ yiyende ortağ Osmanlı" diye öfkesini dile getirirdi. Bizimkilerin durumu daha da kötü. Ekip biçmede zaten yoklar, ama sıra yemeğe gelince, emek değerlerinin hepsine göz dikeyolar. Bu bir gasp etme, bir el koyma girişimidir; devrimin bütün kazanımlarını ele geçirme ve bireysel yaşamları için değerlendirme girişimidir. Emeğe en yüksek değeri biçen ve emekle oluşan bir hareket olarak, PKK'nin bunu fark etmemesi ve tavır almaması olanaksızdır. Bütün bu kazanımların kaynağında şehit kanı var. Buna saygıyla yaklaşılmalıdır.

Kimse bu kesimleri mücadeleden dışalamıyor. Kürt ulusal kurtuluşunun insana ve onun emeğine ihtiyacı var. Bugün mücadele zemini genişlemiş, düşmana karşı bir şeyler yapmak gerektiğine inanlar için yeni ve uygun mevziler yaratılmış durumda.

Dürüstçe yaklaşın ve halkımızın kurtuluş davasına katkıda bulunmak isteyen her Kürt yurtseveri için, kendi yeteneklerini konuşturabileceği pek çok mevzi var. Bu konuda yapılan çağrılar da çok açık. Bunun oldukça mütevazı koşulları var. Bu çalışma imkanı bir şans olarak görülüp değerlendirilmeli. Bu imkana kavuşan herkes, şükran duygularıyla dolu olarak ulusal kurtuluş sürecinde yerini almalı. Ve Başkan APO'nun şu anlamlı sözlerini doğru kavramalı: "Bizim bir ulus, hatta insanlık adına çalıştığımızı peşinen bilmemiz lazım, hem de peygamberce. Başka türlü olmayacağını bilerek bu işin içinde yer almanız gerekiyor. Bu işin doğası gereği bu böyle. Çağımızın bir ücret anlayışını, bir değer alışverişini anlayışını burada uygulayamayız. Ben her zaman şunu hatırlatıyorum: Kendim de başta olmak üzere, belli bir karşılık temelinde işe girişeydim, benim bu tarz çalışmayı gerçekleştirmem mümkün değildi. Hatta amaç bir ulusun teveccühüne nail olmaksa, bu da hiçbir şeyi kurtarmaz. Hazır imkanlarla yürümek mümkün olsaydı, bu da bizim koşullarımızda yetmezdi ve yetmez. Bunun için peygamberce çalışma gerekir, diyoruz. Maalesef bizim coğrafyamızda bu-

nun için bu tip çalışmaya hep ihtiyaç görülmüştür. Halklarımız temel sorunlarına halen bu söylemlerle cevap aramak isterler. Yanlış anlamalısınız, tabii biz aynı zamanda bilimsel, biz emekçiyiz."

Hain, ülkemizde yaşam hakkını yitirmiştir

PKK'nin varlığı sadece 19 yıl gibi bir süreyle sınırlı değil. Bunun öncesi de var. Ulusal kurtuluş düşüncesinin ortaya çıkarıldığı ve yaratılan tohumların Kürdistan toprağına serpiştirilerek yeşermesi ve boy atmasının sağlandığı süreci de buna dahil etmek gerek. Yani geride bırakılan çeyrek yüzyıllık bir tarih var. Diriliş ve varoluştan bugün kurtuluş sürecine girilmiştir. Bugün Kürdün birliği sadece bir istem değil, aynı zamanda bir gerçektir. Kürdistan'ın birliği sağlanmıştır. Ülkemizin her parçasında ortak bir ruhi şekillenme ortaya çıkarılmıştır. Ortak duygu ve düşünceler oluşmuş, kıvançta ve tasada birleşme noktasına gelinmiştir. Kürdün yakasını bırakmayan ihanet çözülmüş, ihanete karşı ortak tavır gelişmiş, hain ülkemizde yaşam hakkını yitirmiştir. Kürt uzlaşması böyle ulaşılmıştır. Haini kardeş saymanın, ihanete karşı savaşı "birakujî" biçiminde tanımlamanın ve karşı çıkmanın hiçbir anlamı yoktur. Hiçbir halkın tarihinde ihanete karşı savaş "kardeş katli" olarak adlandırılmamıştır. Tersine, hainin meşru yazgısı mermi çekirdeğidir, denilmiştir. Ulusal kurtuluş savaşları literatürüne bu tür anlamsız sözcükler sokulmamalıdır. Sorun bir örgüte karşı savaş değildir; yarın bu örgüt ulusal kurtuluş çizgisine de çekilebilir. Böyle bir gelişme kesinlikle anormal bir şey olmayacaktır. Bunun da ötesinde bu gelişmeye yol açacak şey, ihanete karşı yürütülen savaşın kendisi olacaktır.

Başkalarının "herkesin askerleri" biçiminde değerlendirdiği Kürtlerin bu onursuz konumdan uzaklaştırılmalarından her Kürt yurtseveri gurur duymalıdır. PKK, ihanete ve sömürgecilğe karşı geliştirdiği kutsal savaşla bunu yaratmıştır. Bu savaşın ve yarattığı sonuçların değeri iyi bilinmeli ve sahip çıkılmalıdır. Augias'ın ahırından daha beter bir biçimde kirletilen ülkemizin onu kirletenlerden ve kirlerinden temizlenmesi büyük bir sevinç ve mutlulukla karşılanmalıdır. İhanete bulaştırılmayan tek bir Kürt insanının bulunmadığı iyi bilinmeli; her Kürt insanı bu savaştan kendisi için sonuçlar çıkarmalıdır. PKK'nin mücadelesiyle ortadan kalkma sürecine sokulan, geriletilen ve bitişe doğru giden şey sadece bir örgütün ihanet politikası değil, Kürt ihanetidir. Bunu herkesin çok iyi anlaması gerekir. Halklaşma böyle olur, bir ulus böyle yaratılır, bir vatan böyle kazanılır. Bölünüp parçalanma sadece bir ulusun yaşadığı toprakların dış güçler tarafından işgal edilip paylaşılması değildir. Ezilen bir halk açısından bölünüp parçalanmanın en korkunç ve tehlikeli biçimi, ulusal ihanete geçit verilmesi ve kafalar ve kalplerdeki parçalanmanın derinleşmesidir. Hain ancak kendi suçunu başkalarına bulaştırarak varlığını koruyabilir; ihanet bulaşıcıdır. Böyle bir şey en çok da Kürdistan için geçerlidir. PKK, Kürdistan'ı ve Kürt halkını ihanetten kurtarma hareketidir. Bu yüzden her Kürt yurtseveri PKK ile gurur duymalıdır.

Tarih yapan ve yazan insan olmak

İnsan, tarih yapan bir hayvandır, denilir. Tarih yapmak, insanın en temel bir özelliği oluyor. Hayvan tarih yapmıyor. Ancak insan da tarihsiz kılınabiliyor ya da tarihsel gelişme sürecinin dışına itilebiliyor. Klasik sömürgecilik yıllarında böyle bir gelişme sürecinin dışına atılan birçok halk var. Bunlar dış egemen güçlerin tarihini yaşamak zorunda bırakıldılar. Kürt halkının durumu da buydu. Halkımız Türk

sömürgecilerinin kendisine dayattıkları ulusal inkar ve imha tarihini yaşamaya zorlandı. İç dinamikleri parçalandı. Gelişmeden alikonulmanın da ötesinde, her şeyiyle bitirilmek istendi.

PKK, Kürt halkının yok oluş tarihini değiştirdi. Halkımızı diriliş ve kurtuluş sürecine soktu; aynı anlama gelmek üzere tarihten kopmasına son verdi, tarihsel kökleriyle bağını kurdu ve yeni bir tarih yapma durumuyla yüz yüze getirdi. Dolayısıyla PKK tarihi sadece bir siyasi partinin tarihi değil, var olmak ve özgür yaşamak isteyen ve bu uğurda savaşan bir halkın tarihidir. Ama bu tarih aynı zamanda bir Önderliğin tarihidir. Onun en önemli özelliği de budur. Kuşkusuz hiç kimse tarihin dışında değildir. Herkes bu tarihin içindedir. Ancak ya tarih yapmanın uzağında kalmıştır ya da bu yeni tarihin yapıcılarına karşı cephe almıştır. Kürdistan'ın yeni tarihinde yaşanan budur. Bunun anlamı açıktır: Tarih yapmak, tarihin yasalarına hakim olmak ve sürece bilinçli katılmakla mümkündür. Ulusal kurtuluşçuluk budur. Tarihin o büyük devindirici güçlerinin eylemiyle sürüklenip bir yerle ulaşmak, tarihe katılmak olamaz. Böyleleri, bir Türkiye aydınının deyişiyle, tarihin özünü değil, onun pisliğini yaşarlar.

Tarihe bilinçli katılmak, hele Kürdistan gibi bir ülkede yaşıyorsa, eskiden tam bir kopuşu sağlamış olmak demektir. Eskiden kopuş sağlanmamışsa, yeniyeye bağlanma diye bir şeyden de söz edilemez. Yeniyeye bağlanmayanın onu egemen kılma ve bunun için tarih yazma gibi bir sorunu da olamaz. Tarihin gerçek öncülleri büyük kopuş kişilikleridir. Onlar büyük dava ve eylem adamlarıdır. Halklar böyle kişiliklerle var olur, halkların tarihi bu kişiliklerin büyük eylemiyle yazılır.

PKK'nin saflarında yer alan insanlar olarak, bizler hâlâ bu yeni tarihe arzu edilen düzeyde katılmanın uzağındayız. Bunun kabul edilemez bir durum olduğu kesin. Bu neden böyle oluyor, herkesin kendi gerçekliğinde bunu sorgulaması gerekir. Burada PKK'ye katılmanın PKK Önderliği'ne katılmak olduğunu vurgulamakta yarar var. PKK Önderliği'ne katılmak, onun tarzına ve temposuna katılmaktır. Bizim tarzımızda yetersizlikler var. Bir kere amaca sıkı sıkıya sarılma ve amaç için yaşama zavıf, halk gerçekliğini kavrama ve onun büyük dönüştürücü gücü olmadan zavıfıllık sözkonusu. Nasıl bir düşmanla karşı karşıyayız, bu düşman neyi hedefliyor, halkımıza karşı günlük olarak nasıl savaşıyor, bu savaşla nerelere varmak istiyor; bunun yeterli bilincine ve gerekli kıldığı pratiğe ulaşmış olmanın uzağında-

PKK tarihi canlı bir tarihtir. Başkan APO'nun sözleriyle, tarih, günümüzün ve geleceğin bilincidir. Tarihin canlı olması, halen yapılmakta olan bir tarihin

}]Bizim partiye katılım biçimimizin ciddi yetersizlikler içerdiği açık. Her şeyden önce, bu katılımı kendimize göre yapıyoruz.

Burada içten pazarlıklı biri gibi davranıyoruz.

Taşdığımız her yetersizlik bir itiraz anlamına geliyor.

Partinin doğru katılım ölçülerine itiraz ediyoruz. Dolayısıyla partiyi kendimizle belli bir uzlaşmaya çekmeye çalışıyoruz.~

içinde olduğumuzu ifade eder. Bu açıdan bakıldığında, tarih önümüzdedir, tarih gelecektir ve biz bu tarihe katılma imkanlarına sahibiz. Gerçekten tarihi

yapan insanlar olmak gibi bir istem ve kararlılığımız var mı? Eğer bu tarihe katılım kararlıysak, o zaman katılım biçimimizi yeniden gözden geçirmek ve yetersizliklerimizi gidermekten başka çaremiz olamaz. Bizim partiye katılım biçimimizin ciddi yetersizlikler içerdiği açık. Her şeyden önce, bu katılımı kendimize göre yapıyoruz. Burada içten pazarlıklı biri gibi davranıyoruz. Taşdığımız her yetersizlik bir itiraz anlamına geliyor. Partinin doğru katılım ölçülerine itiraz ediyoruz. Dolayısıyla partiyi kendimizle belli bir uzlaşmaya çekmeye çalışıyoruz. "Partinin her istediğine evet demem mümkün değil, benim de bazı istemlerim var, parti bunları dikkate almalı ve benimle bir noktada buluşmalı" diyoruz. Yani partiyi kendimize göre ayarlamamızın yollarını arıyor ve bunun için çaba harcıyoruz. Uzlaşmanın zeminini düzen kişiliğinin aşılması, düzenden tam bir kopuşun sağlanmaması ve devrime yönelmekteki kararsızlıktır. Bu durum partiyi de devrimde kararsız bir güç konumuna düşürmeye götürür. Bu aynı zamanda tasfiyeciliğin de zeminidir ve bizim buna hakkımız yoktur.

Partinin bize muhtaç veya borçlu bir güç olmadığı açık. Muhtaç olan ve borçlu olarak yaşayanlar bizleriz. Partinin bütün çabası tarihe ve insanlığa olan borcumuzu ödeyebilecek bir duruma gelmemiz ve insanlığın içine çıkabilecek kadar onurlu bir konuma ulaşmamızdır. Bu borçlu konumuzla insanlığın içine çıkacak yüzümüz yoktur. Borcumuzu ancak partiye ve parti tarihine, bir ulusun kurtuluş tarihinin yazılmasına katılarak ödeyebiliriz. Bu da kendimize özgü ölçülerde direktmekle olmaz. Bizim ölçülerimiz çoğunlukla ölçsüzlüktür. Ölçsüz kişilik, düzenin ortaya çıkardığı ve bir ulusu imha etmek için sürdürdüğü kirliliğe ulaşmak istediği bir sonuçtur. Bu kişilik, özü itibarıyla bitirilmeye çalışılan ve bu temelde soykırıma tabi tutulan bir halkın içine düşürüleceği en kabul edilemez konumun ifadesidir. Bu kişilik temel insanlık değerleri ile tanışıp bütünleşmeye muhtaç bir kişiliktir ve bunu da ancak partiye doğru katılımı sağlamakla sağlayabilir. Yetersizlik ya da itiraz, düşkünlükte ve onursuz bir konumda bitkisel bir yaşam sürdürmekte ısrardır ve bunun da insanlıkla bağdaşır bir yanı olamaz.

Düzenden kopmamış kişilik, uzlaşmanın zeminidir. Her uzlaşma, özellikle bizimki gibi bir ülke koşullarında, tehlikeli bir güçsüzlük demektir. Uzlaşıcı kişilik, Başkan APO'nun ifadesiyle kinsiz kişiliktir. Kin, ilkel insana özgü bir duygu olmasına rağmen, bizim koşullarımızda gereklidir ve devrimde sürükleyici bir güçtür. Tarihin tanık olmadığı bir soykırımı halkımızın üzerinde uygulamakta ısrar eden bir düşmana kin duymamak, bu düşmana karşı savaşa istem ve kararlılığından yoksun olmaktır. Bu tür bir kişiliğin devrimci saflarda bulunması devrimin öncü partisi için bir talihsizliktir. Çünkü onun her şeyden önce bu objektif konumuna partiye ve mücadeleye dayattığı şey teslimiyetten başka bir şey olmayacaktır. Devrimci saflardaki bir çok kimsede ya bu biçimde bir kinsizlik durumu yaşanıyor ya da kinin ters uygulanması gibi bir durumla karşılaşılıyor. Şikayetçilik, birbirine çekememe, birlik olamama, örgüt içinde kolektivitizmin uygulanmaması, şekilsiz bir bireycilikte ısrar, dedikoduculuk gibi şeyler düşmana duymamız gereken kini devrimci ortama ve örgüt saflarına ters yanıtıma biçimleridir, bunun değişik görüngüleridir.

PKK'nin kuruluşunun 20 yılı, bize bu olumsuzluklar ve yetersizliklerden arınmayı emretmektedir. Devrimci yaşam ve çalışmanın bütün alanlarında büyük bir düzeltme hareketi başlatmak, bu yılın büyük iktidar yürüyüşünün en azından sağlam bir sıra eri haline gelmemenin en temel koşuludur. Uzlaşmazlık, aynı anlamak gelmek üzere, eski düzenden tam bir kopuşu sağlamış ve PKK'nin yüksek bir çözüm gücü haline gelmeyi sağlayan özellikleriyle bütünleşmiş bir devrimci kişilik kararlılığı, devrimde en büyük güçtür. İşte bu bizim kişiliğimiz olmalıdır. Devrim yapan kişilik budur, tarih yazan kişilik budur.

1970'lerden başlayarak, PKK önderliğinin tarih içinde ortaya çıkması, Kürt insanının yanısıra, Kürdistan çevresinde yaşayan toplumlara da, eskisinden daha farklı yönere savurmaya başladı. Türkler, Araplar ve Farslar ile birçok azınlıklar, bu dönüm noktasından sonra yeni bir yazgıyla karşı karşıya kaldılar; yepyeni gelişim süreçlerine girdiler. Zaman geçtikçe, bunun nasıl bir süreç olduğunun daha çok farkına varacaklardır.

PKK'nin başlangıcını teşkil ettiği hareketlenme, öncelikle yüzyıllardır nispeten daha ilkel, ancak yine de daha gerçek bir özgürlük anlayışına sahip olarak yaşamlarına elverişli topraklarda oturan Kürt halkı içinde başladı. Kürtlerde, kölelik ne kadar derin, köklü bir gerçeklik ise, özgürlük de o kadar olağanüstü ve köklü bir gerçeklikti. Kürt ulusal önderliğinin gerçekleşme süreci, aynı zamanda son yüzyıllarda giderek daha derin bir yanılığa dönüşmüş olan Kürt ilkel özgürlük anlayışının da parçalanması ve bunun bir yanılığının farkına varılması süreci oldu.

Kavmimiz çoğunlukla ve temel olarak dağlarda yaşıyordu; kendini mümkün olduğunca uygarlık olgusundan uzak tutmuştu. Bu kavmin, özgürlük anlayışının bir yanılığının farkına varması, onun kendi efendisiyle, Türk sömürgeciliğiyle yüzyüze tanışmasıyla başladı. Fakat bu durum, Kürt halkının ilkel özgürlüğe tutkunluğunun sonu değildi; ilkel özgürlüğün yeni bir biçime gereksinimi vardı. Çünkü her yönden sömürgeciliğin somut dayatmalarıyla karşı karşıya kalmıştı. Bu kez karşısındaki güçler, tarih içinde her zaman fiziki güçle karşısına çıkmış olan barbarlar değildi. Bu yeni ve daha korkunç barbarlık, sessizce ve sezdirmeden dağları biz Kürtlerin ellerinden alıyordu. Dilimizi yok ediyordu, bir halk olarak bizi inkar ediyor, kabul etmek zorunda olduğu zamanlarda ise aşağılıyor, hor görüyordu.

Halkımızın, ilkel özgürlük tutkusunun artık geçersiz bir yaşama biçimi olduğunun farkına varması; PKK'nin doğuşuyla birlikte oldu. PKK'nin doğuşu ise Türk sömürgeciliğinin Kürdistan ve Kürt halkını eritme politikasının hedefine yaklaşmasına

son bir tepki olarak gerçekleşti. Öldürülmek üzere olan halkımız, zaman içinde son bir çabayla yerinden doğruldu. Bu doğrulma, onun en zayıf görüldüğü bir yerde, en zayıf görünen bir insanın ortaya çıkışı ile gerçekleşti. Bu, başlangıcın Abdullah Öcalan'ı, günümüzün Başkan Apo'suydu.

Gerçeğin yeni görünümü son derece acımasızdı. Bu acımasızlık, bugün hâlâ sürmekte olan yine son derece kural dışı savaş aracılığıyla gerçekleşti. Esas olarak, savaşın bu kural dışı ve belirsizliklerle dolu biçimi, karşılığında PKK tarzını doğurdu. Sömürgeci baskı biçiminin niteliği, savaşın aldığı belirsiz biçimler; ona karşı kazanmak zorunda olan PKK tarzının ne olması gerektiği konusunda temel ipuçları oluşturdu. Yeni tarz sömürgeciliğe karşı bir çözüm hareketi olarak PKK, giderek Kürdistan merkezinden çevreye dalga dalga yayıldı. Tarihsel sorunların olduğu her yerde, giderek dünya üzerinde tarihsel çelişkilerin olduğu her mevzide, temel bir çözümleyici tarz olarak yerleşti. Sorunların olduğu ve çözümün gerektiği her yerde PKK tarzı kendisinden sözetirmeye başladı. Uzak olmayan bir gelecek, bu durumun giderek daha fazla küreselleşeceğini gösterecektir.

Şimdi bu tarzın doğuş günlerinde Kürdistan'ın Türk devlet sınırları içinde kalan parçasının genel görünümüne kısaca bir göz atalım.

Ülkemizde yaşayan insanların büyük bölümü ilkel tarım ve hayvancılıkla geçiniyordu. Çok küçük bir işbirlikçi zengin kesim dışında kalan nüfusun ezici çoğunluğu karın tokluğuna yaşıyordu. Esas olarak karın tokluğuna yaşama biçimi, Kürtlerde çok

da yabancılanan bir yaşama biçimi değildi. Toprakların en sarp bölgelerinde yaşayan aşiretler, ilkel komünal toplum yapısının talancı bir evresini yaşamaktaydı. Dolayısıyla artı ürün veya artı değerle çok fazla tanışık değildi ve çoğunlukla bunun ne demek olduğunu bilmiyordu. Ticaret hemen hiç gelişmemişti. Yine el sanatlarında uzmanlaşma da son derece geri düzeyde seyrediyordu. Değişim biçimleri içinde takas hâlâ geçerli bir değişim biçimini oluşturuyordu. Zaten tarihinde de, genellikle asker olarak geçimlerini sağlamış bir toplum yapısı mevcuttu. Gerek Osmanlı İmparatorluğu'na, gerek İran devletine, gerekse de İslamiyet adına Arap kavimlerine askerlik yaparak yaşamlarını sürdüren bir kavim yapısı söz konusuydu. Askeri topluluklar nadiren seferlere gidiyorlar, çoğunlukla da buldukları yerlerde, hizmet ettikleri devlet yararına, karşı yönden gelecek saldırılara karşı bir baraj oluşturuyorlar ve bunun karşılığında herhangi bir biçimde be-

geleneğini kısacası varlığını parçalıyor, tanımaz hale sokuyordu. Kürt çocukları toplu halde alındıkları okullarda ana dillerini konuşmalarını yasaklanarak Türkleştirilme siyasetine tabi tutuldu. Bunlardan en kap-

ışletmelerinde son derece ucuz işgücü olarak kullanılmaktadır. Bunun yanısıra, Kürdistan'ın her yanına giren okullar, sömürgeci imha siyasetini son derece katı bir biçimde uygulamaktadır. Türk devletinin Kürdistan'daki askeri varlığı son derece yerleşmiştir. Ayrıca dünya emperyalizminin askeri gücünün stratejik olarak konumlandığı bir alan haline gelmiştir. Mardin ve Erzurum gibi bölgelerdeki Amerikan üsleri, en modern silah ve araç-gereçle donatılmış emperyalist karakollar olarak işlemektedir.

Sonuç olarak, Kürt halkının ulusal yapılması paramparça edildiği gibi; sınıfsal yapısının da gelişmesine izin verilmemiştir. İşbirlikçi nitelikte gelişen bir avuç zengin kesim, hızla Türkleşmektedir. Toplumsal yapı, sınıflara ayrılmış olmaktan çok, biçimsiz bir yığılı andırılmaktadır. Köylülük kendisine yabancılaşma sürecindedir. Çağdaş anlamda herhangi bir proleter gelişimden ise söz edilememektedir. Toplumsal yapı, kalifiye olmayan, niteliksiz bir işgücünden ibarettir. Bu işgücü ise, kendisini sıradan bir tarzda yaşatacak kadar bile kazanmamaktadır. Toplumun

Sömürgeciliğin bu türden bir yapılması, esas olarak kendi sonunu engellemeyi amaçlıyordu. Kendi sonunu getirecek olan halk dinamiklerini denetimine ve sonuçta hizmetine alma çabası, pratik olarak 1980'lerin başlarına kadar kendisi açısından önemli ve kendisine yararlı sonuçlar veriyse de, Abdullah Öcalan'ın ortaya çıkışıyla birlikte, onun bu yöntemi kendi kendisini imhaya götüreceği bir sürecin başlangıcı oldu. Sömürgecilik, kendi bekaasını sağlamlaştırıyım derken, Öcalan gibi bir dehanın ellerine kendi yıkımının anahtarını vermiş oluyordu.

Her halk hareketi gibi, '70'lerde Başkan Apo şahsında somutlaşan Kürt direnişini de Türk devleti denetimine almaya çalıştı. İzlediği karmaşık ama sağlam yöntem, o zamana kadar sürekli olarak kendisine kazandırmıştı. Daha 1970'lerin ilk yarısında ortaya çıkan Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu militanlarında denediği ve kısmen zorlandığı sızma yöntemini, bu kez Abdullah Öcalan çevresinde deniyordu. Devlet görevlisi olan Pilot kod adlı bir asker, Öcalan'ı yakın denetimde tutuyordu. Devletin güvencesi sadece bununla sınırlı değildi. Kesinlikle bunun dışında da çeşitli hamlelerin devrede tutuyordu. Nitekim ilk canlanma belirtileri görüldüğünde bu hamlelerini de devreye sokarak, Öcalan'ın en yakın yoldaşlarından Haki Karer'i katlediordu. Öte yandan ise, her ihtimale karşı kendi istihbarat teşkilatı ile Güney Kürdistan orijinli KDP arasındaki ilişkileri sağlamlaştırıyordu.

Devletin Başkan Apo'yu denetleme girişimi; Öcalan'ın devleti denetleme eylemi ile sonuçlandı. Kendisini hizmetine almaya çalışan, eğer bu olmazsa istediği anda imha etme gücünü elinde bulunduran devletin kendisine uzanan eli; Öcalan tarafından denetime alınıyor ve kendi hizmetinde kullanılıyordu. Çelişkiler iyice karmaşık bir hal alıp devlet kuşkuya düştüğünde, Başkan Apo ülke toprakları dışında, oyunu kendi lehine bitireceği bir mevziye çekiliyordu.

Görünüşte, her şey içiçe girmişti. Bozbulanık, sisli bir hava ortaya çıkmıştı. Solun bütün yolları o zamana kadar gele-

neksel olarak devlete çıkıyordu. Fakat birdenbire hesap dışı bir biçimde Başkan Apo yurtdışına çıkınca, devlet hatasını anlamıştı. Fakat artık çok geçti. Bunun üzerine, 1980 yılında bütün siyasal oluşumlara el koyma ve yöntemleri toplu olarak gözden geçirme amacıyla, askeri cunta bir darbeyle yönetimi ele aldı. Söz konusu karmaşık yöntemin bütün araçlarını gözden geçirmeye başladı. Öyle ki, en has vurucu elemanları olan ve devletin çekirdeğini oluşturan Özel Harp Dairesi tarafından yönlendirilen kontrolgerilla elemanları bile tutuklanmış, kimileri de idam edilmişti. Sömürgecilik, kendisini gözden geçirme gereği duyuyordu. Söz konusu olan, sadece bir gözden geçirme değil, aynı zamanda yeniden yapılanmaydı. 1980 öncesi son on yıl içinde sömürgeci devleti, birçok kurumunda önemli oranda kadro yıpranmasına uğramıştı. Resmi ve gayriresmi, sivil ve askeri kurumlardaki kadroların tümünün yeniden yapılması gerekiyordu. Bu, aynı zamanda ekonomik, sosyal ve siyasal olarak bir altüst oluşu amaçlıyordu. Nitekim 1980-84 arası yıllarda uygulanan korkunç boyutlardaki faşizm, hemen bütün mevzileri ayrıksı kadrolardan temizlemiş, yeni kadrolar yerleştirmeye ve yetiştirmeye başlamıştı. Hesapta olmayan tek şey, yurtdışında bulunan Başkan Apo'nun yeniden yurt içinde bir atılımı gerçekleştirmesi olasılığıydı. Gerçi böyle bir atılıma ilişkin bazı belgeleri darbeden sonra ilk yıllarda, Kemal Pir yoldaşın yakalanması sırasında ele geçirilmişti. Fakat bu yakalanma ile, söz konusu çılgınlığın da durdurulduğuna ve Kürt hareketinin artık dirilemeyecek biçimde gömüldüğüne inanıyordu.

Apocu gerçekleştirmenin kaynakları

(Emperyalizmin Kürdistan deneyi: İçiçe savaş ve hareketli denge)

del alıyorlardı. Bu gelenek, en son Hamidiye Alayları'na kadar sürmüştü. Fakat yeni kurulan ve Kürdistan'ın büyük bölümünü sınırları içine hapseden Türkiye Cumhuriyeti, paralı askerlerin bu biçimini ortadan kaldırmıştı. Geleneksel davranışlara uygun olarak Kürtler, cumhuriyetin kuruluşunu sağlayan ve zaferle sonuçlanan savaşa da bütün güçleriyle cumhuriyet yararına katıldılar. Bunun karşılığını beklerken, doğmasında belirleyici rol oynadıkları canavarın kendilerini yutma isteğiyle karşılaştılar. Türkiye Cumhuriyeti, Kürtlerin geleneksel askerlik hizmetlerini kabule yanaşmıyordu. Bunun yerine, koşulsuz ve karşılıksız hizmeti dayatıyordu. Üstüne üstlük, bir halk olarak varlıklarını inkar ediyordu. Kürtler bu cumhuriyetin sınırları içinde ancak bir kavim olarak kendilerini inkar temelinde varolabiliyorlardı.

Sömürgeci cumhuriyetin bu korkunç dayatmasıyla hazırlıksız biçimde karşılaşan halkımız, ilk tepkilerini şaşkınlık ve ikirciklik içerisinde gösterdi. Ağrı, Şeyh Saîd ve Dersim isyanları, daha düşmanlarının ne olduğunu anlayamadan korkunç bir biçimde ezildiler. Kürdistan bunun şoku altında uzun bir sessizliğe gömüldü. Bu sessizlik, 1970'li yılların ortalarına kadar devam etti.

Türkler, isyanları böylece bastırdıktan sonra, yoketme siyasetini daha inceltmiş araçlarla sürdürdüler. 1970'li yıllara gelindiğinde, beyaz katliam denen süreç tamamlanmak üzereydi. Kürdistan adı bile büyük ölçüde unutturulmuştu. Kürt halkı, kendinden utanır bir hale getirilmişti. Çarpık da olsa, Türk sömürgeci kapitalizmi en uçra köşelere kadar girmiş, Kürt kültürünü,

samili kuşak, 1960'ların sonlarında üniversite sıralarına kadar gelmişti. Türkleşme, bir kuşağı sonuna kadar eritmek üzereydi. Tam bu sırada, Vietnam devrimi yeryüzünü ve bu arada Türkiye ve Kürdistan'ı sarstı. Bütün sömürgeci süreçleri birdenbire duraksatan veya kıran bir dalga bütün dünyaya yayılmıştı. Türkiye'de sol hareketler ilk kez, çok zayıf da olsa devlet karşıtı söylemlerle ortaya çıkmaya cesaret ettiler. Bu sol kuşağın içinde, Türk sömürgeciliğinin Türkleştirme siyasetine tabi tuttuğu Kürt gençleri de vardı. Bu gençler, birdenbire sömürgeci süreci kendilerinde durdurmayı denediler. Daha doğrusu, zamanın aktif devrimcilerinden biri olan Abdullah Öcalan önderliğinde, kendi gerçekliklerinin farkına vardılar.

1970'lerin Kürdistan'ına bir göz atıldığında, Kürt toplumunun asimilasyon süreci noktalanmak üzeredir. Halkın ezici çoğunluğu yoksuldur ve karın tokluğuna çalışmaktadır. Hayvancılık ve ilkel tarım yöntemleriyle ürettiği ürünlerin kamını doyuracak kadarını kendisine ayırmakta, bu yöntemler dışında herhangi bir üretimi olmadığı için, ürünün kalan bölümünü Türk kapitalizmi ve onun az sayıdaki Kürt işbirlikçilerini sömürmekte ve yutmaktadır. Kürdistan'daki bütün yeraltı ve yerüstü zenginlik kaynakları sömürgeci Türk devleti ve onun tekelleri tarafından işletilmekte, bunlardan Kürtlere herhangi bir pay verilmemektedir. Kürdistan'ın bir sömürge statüsü bile olmadığı için; bakır, kömür, krom, petrol gibi madenlerin yanısıra; enerji kaynakları da Türk sömürgeciliği tarafından doğal olarak karşılıksız alınmaktadır. Yoksul Kürt kitleleri, Türk metropollerinde ve büyük tarım

bu durumu, Kürtlerin bir ulus olarak kabul edilme durumunu bile tartışmalı kılmıştır. '70'lerin başlarında, en gelişkin ve kendilerini devrimci olarak tanımlayan kesimlerde, Kürtlerin bir ulus olup olmadıkları, Kürdistan diye bir ülkenin olup olmadığı tartışılmaktadır. Binlerce yıllık tarihi olan bir toplumun varlığı, gerçekten de tartışmalı bir hal almıştır.

Türkiye Cumhuriyeti ise, son derece gelişmiş yöntemlerle idare edilen bir sömürgeci güç olarak tarih sahnesine çıkmıştır. 1950'li yıllardan başlayarak NATO örgütüne üye olan devlet, emperyalizmin bütün deneyimlerine ve imkanlarına sahip bir güç olmuştur.

Sömürgeci devlet, daha kuruluş dönemlerinde olağanüstü deneyimler edinmiştir. Bu deneyimlerden en önemlisi; kendi karşıtı sürekli zayıf bir halde içirme yöntemi olmuştur ki, bunun gerçekleşmesi TKP deneyimi sayesinde. Mustafa Kemal'in kurduğu Komünist Partisi ve sol bir görünüm veren Kemalist Kadro Hareketi, bir yandan Alman nasyonal sosyalizmine model teşkil ederken, öte yandan bütün sol hareketleri denetimine almayı başarmıştır. Bu denetim, sadece polisye sızma yöntemleriyle sağlanan bir denetim değildir. Bunun çok ötesinde, bünyenin öz karakterine dek işleyen bir ideolojik yapılanma egemen kılınmıştır. Bütün Türk soluna damgasını vuran bu anlayış, günümüzde hâlâ aşılıp değildir. 1970'lere kadar ise, bunun aşılması için herhangi bir ciddi çabada da söz edilemezdi. Sonuç olarak, sol toplumsal hareketler de devletin son derece sıkı bir denetimi altındaydı ve genel stratejiye göre yönlendiriliyordu.

Bu süreç içinde Türk devleti, reel sosyalizmin mevzilerini giderek zorlayan emperyalist dünyaya ile daha yoğun bir entegrasyon sürecine girmişti. Türkiye, 1980 sonrası ilk dört yıl içinde emperyalizmin her anlamdaki işgaline tamamen açılmıştı. Türk ekonomisi hızla yabancı sermaye ile içiçe geçerken, yoksul sınıfların zorlaması sonucu kayıtdışı ekonominin de önu açılmış, bir yandan Katma Değer Vergisi biçiminde daha sağlam bir vergi sistemi getirilirken, öte yandan meşru olmayan ekonomik dolaşımın gelişmesine izin verilmişti. Bu hem bir zorunluluk, hem de sömürgecilik açısından akılcı bir yönelimdi. Meşru olmayan yollarla büyümeye başlayan kayıtdışı ekonomi, giderek yine yasal olmayan yollardan devlet denetimine alınıyor, büyük ölçüde devlet kadroları tarafından yürütülmeye başlanıyordu. Sömürgeci Türk devletinin halk hareketlerine uyguladığı yasadışı olanı içerecek denetleme yöntemi, bu kez yine temelde bir halk dinamiği olan kayıtdışı ekonomiye, özellikle de mafya kesimine uygulanıyor, daha önce kurulan resmi Komünist Partiyi andırır bir tarzda, devletin resmi mafyası oluşturuluyordu. İlerleyen yıllarda bu yolla elde edilen gelir meşru yollarla elde edilen gelire yakın rakamlara ulaşıyordu. Kayıtdışı ekonomi, mantar gibi biten holdingler biçiminden bir-biri ardına ortaya çıkan ilginç, o zamana kadar görülmemiş kurumlara yol açıyordu. Yine bu ekonomiden elde edilen gelirlerle önce bankerler, finans kuruluşları, ardından ise bankalar kuruluyordu. İlerleyen süreçte bu yolla biriken sermaye, geleneksel sermayeyi son derece zorlayacak bir duruma gelecekti.

Bu biçimde gelişen yalnızca ekonomik göstergeler değildi. Esas olarak ekonominin temelini teşkil ettiği çok ilginç bir sınıfsal yapılanma geliyordu. Belirtilmişti gibi, kayıtdışı ekonomi, özellikle yoksul sınıfların bir zorlamasıydı. Ekonominin bu yasadışı kesiminde palazlanan birçok kişilik, en alt sınıflardan gelmiş eski faşistlerden oluşuyordu. Zamanında "çek-senet mafyası", uyuşturucu tacirleri, tefeciler biçiminde kısmen deşifre olan bu kesim, esas itibarıyla devletin geleneksel çekirdeğinin dışından, toplumsal zeminden yükselmek isteyen ve herhangi bir ekonomik geleneği olmayan kesimler tarafından temsil ediliyordu. Zamanla buna devletin geleneksel kadroları da el atıyordu.

Bu biçimde Türk geleneksel sermayesi, tarihinde hiç karşılaşmadığı yeni bir rakiple karşılaşılıyordu. Özal döneminde büyük ölçüde bu kişiliğin temsil ettiği orta kesimin yararına işleyen bu sermaye, onun ölümlüyle birlikte parçalanmaya başladı. Bir kısmı post-islami akımı oluşturan kesimlere kayarak holdingleşirken, diğer bir kısmı ise asker-polis ve paramiliter faşist güçlerin denetiminde devlet kadrolarına akıyor ve savaşın finansmanında kullanılıyordu.

Türkiye'de toplumsal yapılanma altüst olmuştu. Sınıflar içiçe girmiş, sınıf kimliği iyice belirsizleşmişti. Bu durum da, sosyal anlamda görülmemiş bir kimliksizliğe yol açıyordu. Türkiye'deki proletarya, tıpkı Kürdistan'daki köylülük gibi hızla kendi kendisine yabancılaşma sürecine girmişti. Sendikalar yine büyük bir hızla sağa kaymaya başladı. Kişiliksizleşen toplumda "her şey, ama her şey satılabilir ve satın alınabilir" hükmü egemen olmaya başlamıştı. Kişiliksizlik görülmemiş bir hızla topluma egemen oluyordu. 1980-90 arası yıllarda Türkiye'de en çok satan gazeteler, yalnızca pis bir değersizliği içerdikleri için inanılmaz derecede çok satıyorlardı. İlginç bir biçimde, bu gazetelerin hemen tümü MİT ve polis güçlerinin kontrolünde yayınlanıyordu. Öyle ki, bu gazetelerin binaları polis karakollarını andırıyordu.

Bu, yeni bir toplumsal yapılanma biçimiydi.

Ülke koşullarından çok uzakta olmasına karşın, Türkiye ve Kürdistan'da yaşanan bu siyasal-toplumsal süreci saşılacak derecede mükemmel algılayan Başkan Apo, '80'i izleyen ilk yıllar içinde Kürdistan'da Zorun Rolü adlı eseri kaleme alıyordu. Bu eser, oluşan toplumsal yapılanmaya bir ce-

vap niteliği taşıyordu. Eser, aslında üstü örtülü bile denemeyecek bir eylem, bir savaş planıydı. Bu eserle planlamaya alınan savaşın ilk kıvılcımı, 15 Ağustos 1984 yılında Kuzey Kürdistan'da parladı. Atılım, Türk devleti üzerinde tam bir şok etkisi yapmıştı. Mezara gömülen Kürt canlanmış gibi, tarifi zor bir şok durumu, Türk devlet yönetimini sarmıştı. Bu süreçten sonra giderek Başkan Apo adıyla tartışılmaz bir önder olarak sahneye çıkan Öcalan, atılımla birlikte yönetiminden iyice emin bir duruma yükseliyor ve çözümlemeler süreci başlıyordu. Çözümlemeler, yine Başkan Apo'nun Kürdistan'da Kişilik sorunu adlı eseri ile teorik temellerini en sağlam zeminine kavuşturuyordu. Kişilik Sorunu, aynı zamanda 12 Eylül 1980 cuntasının toplumu kişiliksizleştirme eylemine en etkili bir cevabı teşkil ediyordu. Bir yandan toplumsal bir kişiliksizleşme yaşanmaya başlamışken, öte yandan kimlik ve kişiliğini yüceltme amacıyla yeni bir savaş başlatılıyordu.

Başkan Apo, Türk sömürgeciliğinin bütün stratejisini altüst etmişti. Bunun üzerine tehlikenin büyüklüğünün farkına geç de olsa varan Türk sömürgeciliği, son derece şiddetli bir savaşı, yeni bir planlamayla dayatmaya başlıyordu. Bu yeni tarz savaşın doğruya ulaşması ve gerçek karakterini kazanması için 1990'ların başına kadar beklemek gerekecekti.

Türkiye ve Kürdistan'da ortaya çıkan bu yeni durumun bir özetini vermek gerekiyor.

● Toplumsal yapı büyük bir yabancılaşma sürecine girmiş, bunun bir sonucu olarak klasik sınıfsal mevzilemeler içiçe geçmiştir. Bu, toplumsal sınıflaşmanın belirsizliğini ve gerçeklerine uygun olarak, çok belirgin bir biçimde içiçe girmelerini getirmiştir. Sınıfsal yapılanma, en aşağı tabakadan en varsıl tabakaya kadar giderek yükselen bir sürekli fonksiyon halini almıştır. Bu da, klasik sınıf tanımlamalarının mevcut durumda yetersiz kalmaları sonucunu doğurmuştur.

● Sömürgeciliğin Kürt halkını bitirme amaçlı imha süreci kesintiye uğramıştır. Bunun yerine, Başkan Apo olayıyla birlikte sömürgeciliğin başaşağı gitme süreci başlamıştır.

● Sömürgeciliğin kullandığı karşıtını içirme ve onu kendisine hizmet ettirme yöntemi, yine Başkan Apo'nun düşünce eylemiyle büyük ölçüde devrimci halk inisiyatifinin hizmetine sunulmuştur. Eskiden halk zemininden yükselen sol hareketleri birbirine kırdıran devlet, bu kez karşısında devlet örgütlerini çaresiz bırakarak birbirine kırdıran, Önderlik Tarzı olarak adlandırılan, bir PKK yöntemiyle karşılaşmıştır.

● Sömürgeci güçlerle devrimci güçler arasındaki savaş, yeni bir gerçekleşme biçimine kavuşmuş ve esas olarak devrimci güçler tarafından yeniden tanımlanmıştır. Halk hareketleri, siyasal-sosyal dalgalar biçiminde bir gerçekleşme tarzına kavuşmuştur. Kendi düşmanını, burada direnişçi Kürt halkının topraklarından sökerek kendi

PKK ve onun Önderliğinin bugün uluslararası alanı oldukça zorlayan bir süreç olarak gerçekleşmesinin temel nedenlerinden biri, çözmek üzere devrime kalktığı çelişkilerin, günümüz emperyalist dünyasının evrensel çelişkilerine denk düşmesidir. Bu durum, PKK'yi bir örgüt olmasının çok üstüne çıkarmaktadır.~

geri cephesine taşıyan Türk sömürgeciliği; savaşın bu biçimde gerçekleşmesine en elverişli zemini yaratmıştır. Bu durum, savaşa bir yandan içiçe niteliğini kazandırmış, öte yandan da hat veya alan savunmalarının yerini, siyasal-toplumsal düzey savunmaları almıştır.

● Sömürgecilik, kendisini sürekli varolacak bir düşmana göre yeniden yapılandırmış, bu haliyle savaşın ve varoluşunun eskiden görülmemiş bir biçimine ulaşmıştır. Somut olarak bütün varlığını karşı PKK olarak kurmuş ve varlığını karşı PKK'ziz kaldığında çökecek duruma gelmiştir. Böylece, "marjinal PKK" veya "dışime göre bir PKK" eğilimi doğmuştur. Bu, bir yandan Kürt halkı ve Önderliği için düşmanca bir durum olurken, öte yandan düşman için son derece çelişkili bir yeni konjektür getirmiştir.

● Kürt sorunu, Kürdistan'ın parçalanmışlığının başlangıcında aldığı niteliği, uluslararası bir sorun olma niteliğini pratik olarak yeniden kazanmıştır. Yani sorun, onun gerçek sahiplerinin masalarına gelmiştir. Bu, Kürdistan'ın parçalanmasından sorumlu olan bütün güç odaklarını deşifre etmiştir.

Kürdistan devriminin en belirgin karakteristiği, 18. ve 19. yüzyılda geliştirilen klasik devrim stratejilerini birdenbire tersyüz etmesidir. Toplumsal yapının davranış kalıpları, hiçbir biçimde anılan dönemlerdeki davranış kalıplarına uygunluk göstermeyecek biçimlerde değişmiştir.

Bu farklılık nereden kaynaklanmaktadır?

Her şeyden önce bir çağ kapanmış ve yeni bir çağ açılmıştır. Geçtiğimiz klasik marksist toplumsal çözümlemeler yüzyılında tanımlanan toplumsal yapılar, bugün bütünüyle evrimlerinin bir üst aşamasına geçmiştir. Her şeyden önce, daha doğuşunun birkaç yüzyıllık sancılarını yeni yeni unutmaya çalışan kapitalizm ve onun bir üst aşaması olan emperyalizm, marksist hareketlere bağışık hale gelmek için varını yoğunu ortaya koymaktadır. Yeryüzü bugün, iletişim uydularının, dev radarların gözleri altında, metrekarelerine kadar parsellenmiştir ve gözlenmektedir. Bu gözleme, birbirine en uzak parçalarının birbiriyle ilişkilenesini zorunlu kılmıştır. "Her şey birbirine bağlıdır" yasası, evrensel bir yasadır. Şimdi bu yasa, emperyalist sömürgeciliğin de tanımlanmasına uyan eylemini gerçekleştirirken sonuna kadar yararlandığı bir yasadır. İletişim sistemleri, yalnızca yeryüzünün bütün ayrıntılarını birbiriyle kaba anlamda ilişkilendiren sistemler değildir. Aynı zamanda, bu sistemler emperyalist iktidarın birer aygıtları durumdadırlar. Yani sömürünün ve sömürgeleştirmenin, köleleştirmenin, giderek düşürmenin, kimliksizleştirmenin birer aygıtı olarak değerlendirilmektadırlar. Aynı zamanda iletişim sistemleri ekonominin hareket ettiği sistemlerdir. Yeryüzünde her 24 saat içerisinde milyarlarca dolar sermaye, sadece iletişim ağları üzerinde hareket etmektedir. İletişim sistemleri, bilgisayar ağları üzerinden sadece 24 saat içinde el değıştiren sermaye, bir devleti yıkıp yeniden kuracak güçtedir.

Yeryüzünde bir devlet, herhangi bir emperyalist şirketin mesela ITC'nin veya IBM'in -ki her ikisi de iletişim kuruluşudur- müdahalesiyle, bir günde bütünüyle tersyüz edilebilir, bütünüyle el değıştirebilir. Bunun kitleler üzerinde yarattığı küçültücü, düşürücü etki, milyonluk orduların, atom silahlarının aynı yönlü etkisinden daha fazladır. Yine iletişim aygıtları, radyo-televizyon kuruluşları, hatta genelgeçer bütün işaret sistemleri, reklam panolarından trafik işaretlerine kadar her şey, günün yirmi-dört saati kesintisiz olarak kişiliksizleştirici emperyalist kültürün bombardıman araçları olarak kullanılmaktadır. Bütün bunların etkilerini küçümsemek, çağdaş emperyalizmden hiçbir şey anlamamaktır. Verili durum, yeryüzü insanının emperyalizm tarafından kuşatıldığı, felç edildiği bir durumdur. Sistemin dışına çıkılmaksızın, bu kuşatılmışlık ve düşürülmüşlük durumunun aşılması çoğunlukla mümkün olmamaktadır.

Kişiliği amaçlara uygun işleme, yön verme, istenilen tip ve karakter kazandırma, yine buna bağlı olarak kişiliksizleştirme, yönünü kaybetmiş bireylere dönüştürme, karakter silme konularında, birkaç on yıl öncesine nazaran son derece uzman-

laşmış bir dünyada yaşıyoruz. Halkın çıkarlarını korucayak bir tek okul bulunmazken; milyonlarca okul, kurulu sistemlerin sürmesi için durup dinlenmeksizin kadro yetiştirmekte ve yerleştirmektedir. İnsanların eğitilmesi demek, sadece bunların belli bir dalda uzmanlaştırılmaları anlamına gelmemektedir. Aksine eğitimlerin temel amacı, eğitilenlerin belli bir sisteme, burada düzene uyum yeteneklerinin geliştirilmesi demektir. Emperyalizmin eğitim kurumlarından geçen hemen herkes, onun bütün bu etkilerine maruz kalmakta, düzene uyum sağlayacak biçimde yetişmektedir.

PKK insanının parçalanmışlığı, yeryüzü insanının parçalanmışlığı ile çakışmaktadır, ki bu çağdaş emperyalizmin bir eylemidir. Kürt insanının kimliksizliği, yeryüzü insanının kimliksizliği ile çakışmaktadır. Kürt insanının, sömürgeci devletle aynı anlamda olmak üzere, uygarlık kurumlarıyla olan çelişkileri yeryüzü insanının uygarlık ile olan çelişkilerine denk düşmektedir.~

Düzene uyum sağlamak demek, düzeni içermek demektir. Hangi sisteme kolay uyum sağlıyorsanız, o sistem sizin içinizde yaşıyor demektir.

İnsanlara boyun eğdirmenin, onları sürü tarzında dev topluluklar olarak yürütmenin en kusursuz yolları, emperyalist politikacıların hizmetindedir. İnsanoğlu, son yıllarını yaşadığımız bu yüzyıl içinde, yaşanan emperyalist savaşlarda ve faşist yönetimlerin insan laboratuvarlarında, insanları kobay olarak kullanmak suretiyle, onun ruhu hakkında elde ettiği bilgi birikiminin yarısını kadarını bile, daha önce yaşamış olduğu onbinlerce yıllık tarih içinde öğrenmişti. Korkunun insan doğasında nasıl kendisine hiç sezdirmeden yaratılabileceği, bir insanın farkında olmaksızın emperyalist devden nasıl bir tavşan kadar korkacağı, nasıl ona karşı kilını kıpırdatmayacağı ve sürekli olarak ondan kaçacağı veya ona hizmet edeceği, emperyalizmin üzerinde en çok uzman olduğu bir bilim olmuştur.

Günlük insan, pozitif hiçbir dönemde görülmemiş bir hızla geliştiği günümüz koşullarında 1000 yıl öncesinin kölelerinden daha büyük korkularla yaşamaktadır, bugünün günlük insanının özgürlüğü; bin yıl önceki kölelerinden daha fazla kısıtlanmıştır. Günümüz insanının, iletişim devleri tarafından metrekarelere bölünmüş yeryüzünde ne kaçacağı bir orman, ölüm riskini göze alarak ötesine gecip kurtulabileceği bir çöl vardır. Çağdaş insanın bütün dünyası ekmeği ile ağzı arasındadır. Ulaşım olanaklarının 24 saat içinde yeryüzü çevresini boydan boya katetmeye kolaylıkla elverdiği günümüzde, çağdaş insanımızın ezici kesiminin aşabileceği en büyük uzaklık, ekmeğiyle ağzı arasındaki uzaklık dardır. Şimdiden korkunç bir çöplüğe dönmüş olan tüketim toplumu içinde, yatağıyla kendisini pazarladığı meydanlar, kuleler, işanları arasında; sürekli olarak çanak ile ağız arasında gidip gelen bir el gibidir günümüz insanı ve kaşığına ne gelirse onu dipsiz bir kuyuya doldurmakla ömür tüketmektedir.

Proletarya bunun dışında değildir.

Hatta ve hatta, proletarya bu sistemi bugün ayakta tutan en önemli köşe taşlarından biridir.

Hareketli denge ve içiçe savaş

PKK'nin çelişkilerin odağına yerleşme özelliği esas olarak Önderliğin özelliklerinden kaynaklanıp onun kişilik ve öğretisinde yaşam bulurken, kökende kaynağını Kürdistan'ın tarihsel gelişim özelliklerinden aldı. Bu tarihsel gelişim, insanın en temel özelliği olan toplumsallığın Kürdistan'daki

karakteristik gerçekleşme biçiminin bir sonucu oldu. Toplumsallığın veya ulusallığın, bugüne kadar çevre coğrafyasında yaşanan biçimlerinden her bakımdan daha farklı gerçekleştiği Kürdistan'da, yerel bir kavim olarak Kürtlerin ulaştığı toplumsal düzey ile, yeryüzünün diğer bölgelerinde ulaşılan toplumsal-siyasal düzey arasında, sözün tam anlamıyla bir uçurum olduğu bugün çok iyi bilinmektedir. Öyle ki, PKK bunun etkilerini temel sorunlarından biri olarak yaşamaktadır. Bu olumsuzluklar da, yine PKK tarzı gelişimin doğasına uygun olarak, bir yandan çözüm konusunda örgütsel mekanizmayı dönem dönem oldukça zorlayan gerçeklikler olurken, öte yandan da gelişmenin esas gücü olan temel toplumsal çelişkilerin bir yansıması olarak, "yeni insan" çerçevesinde bir toplumsal oluşumun da temelini oluşturmaktadır.

Kürdistan toplumunun karakteristik özellikleri nelerdir?

Her şeyden önce Kürtlerin uluslaşma süreci, alışılmış uluslaşma biçimlerinden farklıdır. Kürtlerin tarih boyunca başka kavimlere askerlik yapmış olmalarının biricik açıklaması, onların kölece itaat ve itaaksizlikleri olamaz. Bu, bir yaşam anlayışdır ve başkalarına askerlik etmekten ziyade; ilkel dağılı özelliklerden kaynaklanmaktadır. Bu ilkel komünal toplumun barbarlığa yakın bir biçimi anlamındadır. Veya; ilkel komünal yaşayışın zaman içinde, diğer kavimlerin gelişimleriyle kuşatılmış bir Kürdistan'da aldığı biçimdir. Esas olarak, tarih boyunca, özellikle kapitalizmin gelişmesiyle birlikte giderek çarpılmış, tanınmaz hale gelmiş bir özgürlük anlayışının da ifadesidir.

Birincisi, bu yaşam anlayışı, toprak yapısı ve jeopolitik konumu ile konjektürel sebeplerden dolayı, uluslaşmaya yatkin değildir. Uluslaşmaya gelmemesinin altında yatan en temel neden, tarihin hiçbir döneminde ticarete meyletmemesidir. Kürt jeopolitiği, bu yaşam ve özgürlük anlayışı için eşsiz bir mekan arz etmektedir. Munzur silsilesinden başlayarak güneyde Basra Körfezi'ne, doğuda Urmiye'nin daha doğusuna, hatta fırsatını bulduğunda Pers ülkesinin en doğusuna kadar uzayıp giden geniş mekanın jeopolitiği, Kürt kavmi için 20. yüzyılın başlarına kadar ticarete hiç bulaşmadan yaşama olanağı vermiştir. Sözünü ettiğimiz coğrafyanın kendinden muhkem dağlarında yaşayan Kürtler, hemen dağlarının eteğinde bulunan yeryüzünün en verimli topraklarını çoğunlukla başka kavimlerin işlemesine terketmişlerdir. Kendileri bu verimli alanlara indiklerinde ise, dağlara yaslanmadan edememişlerdir. Basit, normal ölçekli bir fiziki haritada Diyarbakır'ın kuzeyindeki ilçelerin konumlanmasına bakıldığında, jeopolitiğin nasıl bir görünüm aldığı çiplak gözle görülebilir. Bir yay biçiminde uzanan sıradağların hemen eteklerinde bugün ilçe olarak adlandırılan yerleşim birimleri kurulmuştur. Daha aşağılardaki ovada bulunan Diyarbakır'a yerleşmek ve kentleşmek için ise, bir şehri içerecek genişlikte bir alanın surlarla çevrilmesi gerekmiştir. Diyarbakır surlarının mükemmelliği ne derecede olursa olsun, herhalde bunların hiçbir zaman dağlar kadar sağlam olmadığını anlayan Kürtler, bu derece masraflı bir uygarlık ve ticaret deneyimine bir daha yanaşmamışlardır.

Bu ticareten uzak olma anlayışının bir mantığı vardır. Bu, Kürtleri dağlarda kalmaya zorlayan talan mantığıdır. Eğer kendileri ovaları işleyip uygar kentler kurarlarsa, başkaları tarafından talan edilecektir. Başkaları talan edeceğini, kendilerinin diğerlerini talan etmelerini Kürtler her zaman yeğlemişlerdir. Bu durum, onların ticari yetenekleri yerine, askeri yeteneklerinin gelişmesine yol açmıştır. Daha 1940'lı yıllara kadar, Kürdistan'da talan önemli bir geçim kaynağıydı. Bunun son örneği ise, Erzincan, Gümüşhane, Bayburt ve Kelkit yörelerine talancılıkla kan kusturan Dersim Kürtleri olmuştur.

Güneye gidildikçe Kürt kavminin ticarete eğilimi artmakta, fakat her zaman sadece bir eğilim olarak kalmaktadır. Botan

Emirliği, daha güneydeki Süleymaniye ve Erbil şehirleri gibi merkezler de, Kürt kavminin ticareti geliştirmesi için elverişli zeminler olamamışlardır. Esas olarak kıtalara-rası ticaret yollarının üzerinde, hatta kavşağında bulunan bu alanların, kimseye yar olması da beklenemezdi. Bu bölgeler her zaman savaş alanları oldular.

Çarpıcı olan, Kürtlerin uluslaşma sürecinin ilginç bir aşamasında olmalarıdır. Bir kere kendi aralarında, gerek uluslararası sömürge olmaları nedeniyle, gerekse de ticari ilişkilerin sözünü ettiğimiz kuraklığı nedeniyle, uluslaşma sürecini tamamlayacak sağlıklı bir ilişki yoktur. Fakat öte yandan, Fransız devriminin etkisi sadece Osmanlıların egemenliği altındaki diğer ulusların uyanışını getirmemiştir. Kürtler de bu rüzgardan etkilenmişler ve bu doğrultuda 1800'lerin sonlarından başlayarak belirgin bir kıpırdama başlamıştır. Gel gör ki, sonradan bağımsızlıklarını kazanan Yunanlılar, Bulgarlar, Arnavutlar ve Arapların tersine Kürtler, Osmanlı devletinin askeri yapısı içinde son derece etkin yer alıyorlardı.

diği dünyanın en karmaşık kurumlarında yaşamışlardır. Bu durum, en azından 3000 yıllık bir insanlık tarihinin, bir ömür içinde yaşanmasını andırmaktadır. Elbette bunun sosyal-siyasal ve psikolojik sonuçları olmuştur. Kaldı ki, böyle bir sürecin sonuçlarından en önemlisi de, PKK'nin kendisinden başka bir şey değildir.

3000 yıllık tarihin bir ömürde yaşanmasının getirdiği kişilik özellikleri nasıl izah edilebilir?

Takdir edilmelidir ki, bu süreç insan kişilikleri üzerinde son derece ağır bir yük teşkil etmektedir. Kürtler, bu yükün altında bugün çılgınca yol almaktadırlar ve soluk soluğa kalmışlardır. Bu büyük çılgınlığın en çarpıcı taşıyıcısı ise, günümüzde Kürt toplumunun "ulusal" önderi olarak sahneye çıkan ve bu eylemiyle bütün dünyanın gündemine oturan Başkan Apo'dan başkası değildir.

Diyalektik bir bütünlük olarak Başkan Apo'nun ve PKK tipi gerçekleşme tarzının, en ilkel dönemlerle kıyaslanabilecek 1970'lere kadarki Kürdistan toplumsal ya-

leri çerçevesinde "Kürt sorunu"nun varlığıyla aynı anlamdadır ve son 30 yıllık sürecin gösterdiği gibi, Kürt sorunu artık sadece bir Kürdistan sorunu olmaktan çıkmıştır. Yeryüzü tarihinin günümüzdeki bir temel sorunu olarak ortada durmaktadır. Bu durum o derece belirgindir ki, Türk sömürgeciliği giderek can düşmanı olan PKK'nin varlığını, en azından *de facto*, onun yokluğundan apaçık daha fazla yeğler bir konuma savrulmaktadır.

Gerilla savaşının özellikle 1990'lara kadar Kürdistan'daki gelişim seyri de anlaşılacağı gibi, bazen Türk ordu güçleri, PKK gerillalarının kimi bölgelerdeki varlıklarını, onların orada bulunmayışlarına tercih etmişlerdir. Bu, hem Türk generallerinin dahice bir gerçekçiliği, hem de en büyük yanılgıları oldu. İlk olarak, bu gerçekçi bir yaklaşımdı; çünkü gerçekten de PKK'nin bir örgüt olarak belli bir yerdeki varlığı, onun düşmanlarının tarihsel sorunları için de bir çözümdü. İkinci olarak, bu bir yanılgıydı; çünkü PKK'nin temsil ettiği çözüm, sömürgeci ordunun yenilgisi demektir. Öte

ortadan kaldırılması anlamına geldiğini, -doğal olarak biraz da dehşetle- gördü. Devrime uğratması, çoğunlukla da imha etmesi gereken kölelik kurumlarını, gerek kendi ferdi, gerekse de toplumsal kişiliği içinde keşfetti. Sömürgeciliğin yıkılması, Kürt toplumunun kişiliği içine yerleşmiş ilgili kurumlar yıkılmaksızın gerçekleşemezdi. Başkan Apo'nun çözümleri, bilindiği gibi, baştan sona bu çelişkili gerçekliğin çeşitli düzeylerdeki ifadeleri oldular.

PKK denkleminin bu çelişkili karakteri, sadece onun kendi ülke sınırları içindeki gelişimine değil, daha çok onun ülke sınırları dışında gerçekleşen kendi gelişiminde, yine yol açtığı süreçlerin gelişmesine damgasını vurdu. PKK'nin yol açtığı her süreç, çelişkinin bu ikili karakterini taşımaktadır. Gelişimin bu çelişkili karakteri, devrimci bir ideolojik güç olarak PKK'nin ortaya çıkışını ve gerçekleşmesini sağlarken, modern emperyalist sömürgecilik için **çöküşü bir yükselme eğrisi olarak ifade eden** paradoksal bir fonksiyon oldu. Bunu daha anlaşılır bir tarzda ifade edecek olursak, Kürt toplumsal yapısının kendi kendisine, kabul edilmesi mümkün olmayan statüsüne karşı geliştirdiği savaşın; esas olarak bu statükonun mimarı olan emperyalist sömürgeciliğe

Kürtlerden daha güçsüz olan kavimler bu süreçte bağımsızlıklarına ulaşmışlardır. Sahip olduğu bu iç çelişkilerin de bir sonucu olarak, son 20-30 yıl içinde kurtuluşları için ayağa kalkan feodal kurumlar, sınıflar ve topluluklar, bu eylemlerinin bir gereği ve sonucu olarak, sözkonusu nitelikteki kurum, sınıf veya topluluk oluşlarına ilişkin gerçekliklerini de ortadan kaldırmak zorunda kalmışlardır.

Kürdistan'da devrimin askeri açıdan en etkin gücünü oluşturan köylülük, kurtuluş eylemiyle birlikte kendi kendisini tasfiye etmiştir. Devrim sürecinin pozitif ucundaki bu gelişme, PKK devrimin negatif ucunda ise, bir kez PKK fırtınasına kapıldıktan sonra, sömürgeciliği de giderek kendi kendini imha eden bir süreç girmesi biçiminde yansımaktadır. Üstelik bunu, ayakta kalma tedbirleri olarak gerçekleştirmektedir. Bunun en çarpıcı örneği, bu satırların yazıldığı günlerde Türkiye'yi sarsan ve devletin aldığı tedbirlerin bir sonucu olan toplumsal çalkantılardır.

Bütün bu nedenlerle, Kürt sorununun günümüzdeki en belirgin odağı olan Türkiye Cumhuriyeti, PKK devrimini kendi ülkesinden veya Kürdistan'ın kendi egemenliği altındaki Kuzey bölümünden ne kadar uzaklaştırmaya çalışırsa, kendisini de o derece büyük bir kuşatma, üstelik PKK tarzı bir kuşatmanın altına sokmaktadır. Onun müttefikleri olan uluslararası emperyalizmin temsilcileri de, Kürt sorununun çözümünü PKK dışında mümkün gördükleri sürece, herhangi bir çözüm imkanı elde etmek şurada kalsın, kendi varoluşlarını da giderek tehlikeye sokacaklardır. Bu güçler, sözkonusu yanılgılarını sürdürdükleri takdirde, örgüt olarak PKK'nin bizzat kendisinin olmasa bile, kendileri için en iyimser ihtimalle aynı tarzda devrimci gerçekleşme süreçlerinin konusu olmaktan kurtulamayacaklardır. Çünkü, PKK'nin üzerinde yükseldiği sorunun esas kaynağı bu güçlerdir; bu nedenle bunlar, çelişkinin gerçek sahipleri olmakla, bu çelişkinin çözümünün gerektirdiği devrimlerin hışmına uğramaktan kurtulamayacaklardır.

PKK şahsında ortaya çıkan yeni devrimci durumu kabullenmek uluslararası emperyalizm ve özellikle onun Türkiye deneyi için söylemde ne kadar zorsa; eylemde de o kadar imkansızdır. Bunun çıplak verileri Türkiye Cumhuriyeti'nin hükümet tarzında kendini göstermektedir. TC, söylemde PKK'nin varlığı veya en meşru istemleri şurda kalsın, adını bile kabul etmeye yanaşmazken; öte yandan tüm stratejisini ve ekonomisini, PKK'yi temel bir veri olarak kabul ederek düzenlemek zorundadır ve böyle de yapmaktadır. Devlet olarak TC'nin varolma tarzı, PKK gerçekliğine o kadar zorunlu bir hale gelmiştir ki, PKK verisi olmaksızın neredeyse tüm ekonomi-politika çarkları duracak haldedir. Gerçekten de, PKK'nin yokluğu durumunda TC'nin herhangi bir ekonomik-sosyal, siyasal planlaması bulunmamaktadır. Çok yanılgılı ve trajik bir biçimde devlet, PKK'yi kendi varlığının bir sebebi olarak kabul etme durumuna gelmiştir. Oysa gerçek, PKK'nin Türkiye Cumhuriyeti'nin ortadan kalkışının, yokoluşunun bir nedeni olarak varolduğu yönündedir.

PKK ile savaşmak üzere kurumlaştırılan özel ordu, diğer sivil ve paramiliter kurumlar, devletin temel dayanaklarıdır. PKK'ye ve aynı anlamda olmak üzere Kürt halkına karşı geliştirilen özel savaş finans etme doğrultusunda düzenlenen ekonominin, bu tarz bir düzenleme dışında bir gerçekleşme formülü bulunmamaktadır. Söylemlerin, mevzii politik manevraların, söylemlerin dönem dönem yumuşaması veya sertleşmesi, bu gerçekçi değiştirmemektir, değiştirmeyecektir de.

Ortaya çıkan, bir içiçe savaş durumudur. PKK, düşmanı olan Türk sömürgeciliği ve uluslararası emperyalizm ile içiçe girmiştir ve birileri farkında olsun veya olmasın, çarpışmalar göğüs göğüse sürmektedir.

Şimdi bu içiçe savaşın tarihsel kaynaklarına gerçekleşme biçiminde kısaca bir göz atmakta fayda var.

Bu etkinliklerinin derecesi, Osmanlı ordusu içinde biçimlenen modern Türk örgütü İttihat ve Terraki'nin kurucuları arasında yer almaları ve üstüne üstlük, izleyen yıllarda Türk ırkçılığının ideolojik üstadlığını yapmalarını sağlayacak kadar büyüktü. Zaten, bir ulus olarak kendilerine gelemelerinin en büyük etkenlerinden biri de budur. Çünkü yeryüzünde askerliğin değil, ticaretin geçerli olduğu yeni bir çağ başlamıştır. Osmanlı'nın çöküş dönemlerinde, Kürtlerin Osmanlıya entegrasyonu, paramiliter bir örgüt olan Hamidiye Alayları biçiminde, en yoğun dönemindedir.

Sonuç olarak Kürtler, gerek tarihsel toplumsal gelişimleri, gerekse de verili sosyal konumları bakımından, modern anlamda yeryüzünde belirleyici biçimde etkili olmaya başlayan güçlerin tarihsel gelişiminden ve verili durumlarından oldukça farklılık arz ediyorlardı. Fakat öte yandan, dünyanın diğer bölgelerinde uluslaşmaların tamamlanıp sınırların yeniden ortadan kaldırılmaya başladığı günümüzün 21. yüzyıl eşliğinde, olağanüstü bir çakışma yaşanmaktadır. Kürtler uluslaşmanın eşliğinde sürünmekte ısrar ederken, uluslaşmış toplumsal birimler parçalanmaya başlamaktadır. Burada son derece ilginç bir çakışma yaşanmaktadır. Kürt kavmi, tarihin bugünkü dönemine çok kestirme bir yoldan ulaşmış gibidir.

Bu kestirmeden ulaşmanın çarpıcılığını anlayabilmek açısından; bir tek Mardin şehrine bir göz atmak yeterlidir. Bir yanda mağara yaşamı biçiminde bir yaşayış tarzı sürüp giderken, öte yandan iletişim teknolojisinin dev aygıtları olan NATO radarları, kocaman kulaklar gibi şehrin şakaklarında yükselmektedir. Kürtlerin, Türk sömürgeciliğinin asimilatif zorlamasıyla, mağarada doğup büyüyen çocuklarının büyük bir bölümü, çocukluk yıllarını ilkel komünal bir tarzda yaşarken, olgunlaşma çağlarını modern fiziğin iletişim ağırlarıyla bir köye çevir-

pısı ile, onun sömürgeci olduğu en "çağdaş" biçimine ulaşmış uluslararası emperyalizmin çelişkilerinin açığı çıkması ile bağlantısı tartışılmazdır. Doğaldır ki, böyle bir gelişme, sorunun Kürdistanı çerçevesinin dışına taşmaktadır. Durum böyle olduğunda, PKK'nin açığı çıkardığı ve tanımladığı sorunların ve dayattığı çözümlerin, yalnızca PKK'nin sorun ve çözüm ve istemleri oldukları biçimindeki yargıların çok kaba yanılgılar olduğu hızla anlaşılacaktır.

Yukarıda değindiğimiz bir tarihsel gelişimin sonucu olan PKK'nin sorun ve çözümlerinin, aynı zamanda yeryüzünde bugünkü toplumsal-tarihsel gerçekleşme biçim ve düzeylerinin temel sorun ve çözümleri olduğunu, anlamayanlar için bedelleri giderek daha da ağırlaşacak bir gerçekliktir. Bunun nedeni, Kürdistan toplumu ile yeryüzüne egemen olan uygar güçlerin sözünü ettirdiği tarihsel çakışmadır. Bu durum, Başkan Apo'nun analizleri ile çarpıcı biçimde ortaya konmuştur.

Kürt insanının parçalanmışlığı, yeryüzü insanının parçalanmışlığı ile çakışmaktadır, ki bu çağdaş emperyalizmin bir eylemidir. Kürt insanının kimliksizliği, yeryüzü insanının kimliksizliği ile çakışmaktadır. Kürt insanının, sömürgeci devletle aynı anlamda olmak üzere, uygarlık kurumlarıyla olan ilişkileri yeryüzü insanının uygarlık ile olan ilişkilerine denk düşmektedir. Bunların da ötesinde, Kürdistan'ın uluslararası sömürgeci olma durumu, onu parçalayan veya bu süreçte etkili olan güçlerin yeryüzünün hakimleri olması itibarıyla, dünyasal bir sorun olarak ortada durmaktadır. Bu, onun aynı zamanda uluslararası emperyalizmin bir sorunu olması durumunu izah etmektedir. Bu sorunun çözülmesi, uluslararası emperyalizmin belirleyici bir yenilgisi olacaktır. Çözülmesi ise, yine onun bir kanserli durumu olarak devam edecektir.

Daha önce de belirtildiği gibi; PKK'nin günümüzdeki varlığı, açıkladığımız nitelik-

yandan sömürgeci kurumların beklentisi, PKK'yi kendi sorunlarıyla başbaşa bırakma eylemi veya eylemsizliğinin onu içeriden çökerteceği yönündeyken, gerçek bunun tam tersi biçimde gelişti. Doğası gereği, ne kadar şiddetli olursa olsun hiçbir şey PKK için gerçeklerden, özellikle derin çelişkilerin ürünü olan gerçeklerden daha güçlendirici, geliştirici olamazdı.

Son çözümlemede bu durum, PKK'nin sadece bugünkü örgütsel bir gerçeklik olmaktan çok ötede, bir çözümleme tarzı, devrimci bir gerçekleşme biçimi olarak tarihteki yerini aldığı ve bunun gelecek yüzyılın devrimleri açısından, en azından çağa ışık tutacak bir doktrin veya çağrı açacak nitelikte bir **toplumsal dalga** olduğudur.

Önümüzdeki günler de gösterecektir ki, PKK, özellikle Türk sömürgeciliği için, reel bir örgüt olmaktan çok, onun tarihsel-toplumsal çıkmazlarının adı olmaktadır. Emperyalizmin, karakteri günümüzde giderek daha da belirginleşen Türkiye deneyimi, bunu neredeyse adı kadar kendisine yakın olarak, tarih sahnesinden çekip gidene kadar taşımak zorunda kalacaktır. Çünkü bu, onun bir gerçekçidir, onun bir yanılsama olan hızla yükselişini ve amansız çöküşüne ilişkin bir gerçekleşme biçimidir. Dolayısıyla, emperyalizmin Türkiye deneyimi, giderek onun daha derindeki gerçekliği olan bir Kürdistan deneyimine yükselmesine yol açacaktır. Demek ki, PKK ve onun Önderliğinin bugün uluslararası alanı oldukça zorlayan bir **süreç olarak** gerçekleşmesinin temel nedenlerinden biri, çözmek üzere devrime kalktığı çelişkilerin, günümüz emperyalist dünyasının evrensel çelişkilerine denk düşmesidir. Bu durum, PKK'yi bir örgüt olmasının çok üstüne çıkarmaktadır. Kürt toplumu esas olarak devriminin, sömürgecilik mekanizmasını ortadan kaldırma eyleminin, kendi toplumsal yapısı içinde kurumlaşan çarpık bir özgürlük ya da kölelik anlayışının ve yaşam tarzının

"Devlet olarak TC'nin varolma tarzı, PKK gerçekliğine o kadar zorunlu bir hale gelmiştir ki, PKK verisi olmaksızın neredeyse tüm ekonomi-politika çarkları duracak haldedir. Gerçekten de, PKK'nin yokluğu durumunda TC'nin herhangi bir ekonomik, sosyal, siyasal planlaması bulunmamaktadır. Çok yanılgılı ve trajik bir biçimde devlet, PKK'yi kendi varlığının bir sebebi olarak kabul etme durumuna gelmiştir."

karşı geliştirilen bir savaş olduğu gerçekçiyi özellikle Türk sömürgeciliği anlamamakta direnmektedir. Öte yandan Türk sömürgeci ordusu, ilkel denebilecek kadar zayıf donanımlı ve kendisine oranla çok önemsiz sayıdaki gerilla güçlerine karşı yeryüzünün en büyük askeri güçlerinden biri olarak ortaya çıkarken, yanılsamalı bir yengi durumu yaşamaktan bir türlü kurtulamadı. PKK ile savaşında Türk ordusu o kadar ilginç bir süreci yaşamaktadır ki, zafere kazandığı her yerde yenilmektedir. Bunu sömürgeci yetkililer **"PKK askeri olarak yenilirken, siyasi olarak kazandı"** biçiminde ifade etmektedirler. Askerliğin siyasetin bir biçimi oluşunu gözardı eden bu kendini yanıltma, sömürgeciliğin en derin çıkmazını, onun kendi bedenini taşıyamayacak kadar büyüme çelişkisini çarpıcı biçimde ortaya koymaktadır.

PKK'nin bir dilirliş hareketi olması, onun imha edilmek, tarih sahnesinden silinmek istenen bir halkın yaşamsal bir refleksi olarak ortaya çıkmasından dolayıdır. Fakat, her tarihsel-toplumsal olay gibi, sömürgeciliğin imha hareketi de, sınırlı bir zaman içinde gerçekleşen özgün bir olay olmaktan çok, bir süreçtir. Öte yandan, tarihsel toplumsal temellere sahip olarak başlayan her süreç, herhangi bir biçimde sürmek, hedeflediği temellere oturmak zorundadır. Bunun nedeni, açıktır ki, her toplumsal-tarihsel sürecin, bir raslantı ya da özel bir müdahale değil, bir zorunluluk olarak ortaya çıkmasıdır. Gelişimin bu türden çelişkili zorunluluğu, bugünkü Kürdistan devrimi içinde de kendini göstermektedir. Yani Kürdistan toplumu, Türk sömürgeciliğinin imha siyasetine maruz kalışıyla birlikte, kendi içinde de bir çöküş eğilimine girmiştir. Eğer kendi iç etkenleri olmasaydı, uluslararası imkanların son derece elverişli olduğu 19. yüzyılın sonu ve 20. yüzyılın başlarında Türk sömürgeciliğine bu kadar kolay teslim olmazdı. Gerek askeri, gerekse toplumsal açıdan

“Herkes kaybettiği yerde kazanmasını bilmelidir”

Can Yoldaşımıza...

Duyduk haberini yoldaşım
Duyduk;
“ölmüş” diye!
Öylesine güç ki inanmak...
Beraberdik daha dün...
Yürelerimizde ülke hasreti,
gözlerimizde düşmana kin
ve... zafere inanç belleklerimizde...
Omuz omuzaydık dah dün,
cephelerinde,
mezvide,
ve dershane
Marksizm okulunda,
aynı sıralardaydık.

Sen!
Silahınla yekvücut,
elin tetikte,
yüreğinde kin, nefret
ve umut ve inanç
direnmekte
bütün gücünle...
Önünde diz çökmekte hain zulaları!
Cesaret,
kararlılık
ve de fedakarlık...
Ayırmak güç sizi,
seni ve fedakarlığı.
Öylesine bütünleşmiş,
öylesine içiçe...
Sen ve fedakarlık.
Sen ve kavga.
Sen ve yoldaşlık,
dostluk, kardeşlik.
Duyduk!
Lakin inanmadık öldüğüne...
Sen, yoldaş Yılmaz!
Yaşıyorsun belleklerimizde,
soylu direnme kavgamızda,
düşmana kinimizde,
yaşıyorsun sen...
Bir proleter olarak yaşadın
Ve proletercesine oldu ölümün de...
Öylesine soylu,
vakur ve boyun eğmez,
dimdik gittin öldürdüğün ölüme.
Sen, yoldaş Yılmaz,
bizimlesin yine zafere kadar,
soylu direnişin,
proleter sabrın
yol gösteriyor bize.
Sen düşmana kinimiz,
zafere inancımız,
sen onurumuzsun,
sana selam olsun,
bizlerden, kavga arkadaşlarından
bin selam!..

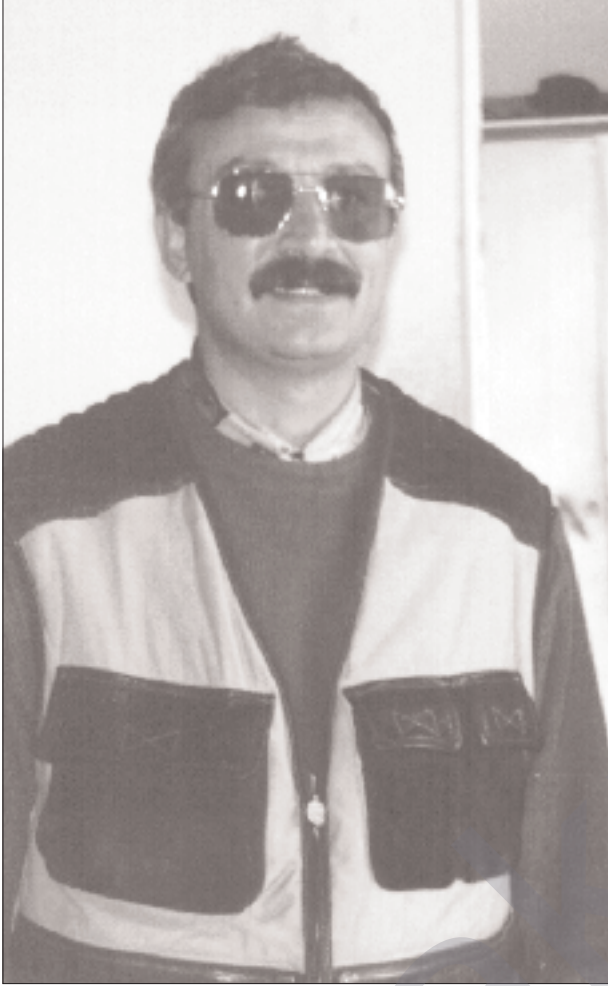
Tarih Kürdistan'da, onu onurluca yazma uğruna, halkı için savaşım içerisine giren büyük insanların canı ve kanı pahasına yazılıyor artık. Heval **Yılmaz**, işte bu büyüklüğü tarih ve insanlık nezdinde kazanmış ve ölümsüzleşmiş bir devrimcidir.

Heval Yılmaz 10 Kasım 1958'de Dersim'de doğdu. 1979-1987 dönemleri boyunca Elazığ, Diyarbakır cezaevinde kaldı. Mücadeleyle ilk ilişki kurması 1976'da Dersim'de oldu. Mücadeleye katılmadan önce siyasi propaganda, bildiri dağıtma, afişleme faaliyetlerinde yer aldı. 1977'de ise Dersim'de mücadeleye katıldı. Pülümür, Erzincan Bölge Sorumluluğu, 1979'da Cezaevi Yönetimi, 1979-87 Avrupa Bölge-Eyalet Sorumluluğu, Eğitim Sorumluluğu, 1984-94 Dersim Eyaleti'nde Cephe Sorumluluğu gibi görevleri layıkınca yürüttü. Fransa'da uzun bir süre kaldı. Ajite yönü çok gelişmişti, moralli ve coşkuluydu. O'nun devrimci yaşamı, bütünüyle bir halka ve çekilen acılara, halkın özgür geleceğine adanmış için, devrimi tüm yönleriyle yaşıyordu. Bu kendisini edebiyatta da gösteriyordu. Edebiyatı sever ve yapardı. Partimizin ideolojik grup aşamasından itibaren büyük çaba içerisinde olan heval Yılmaz, Amed Zindan Direnişi'nde direndi. Olgun, fedakar ve cesaretliydi. Pülümür-Ovacık (1978), Tekel eylemleri, ayrıca Erzincan MHP il binasına bombalı saldırı (1979) gibi eylemlerde yer aldı, Avrupa kitle eylemlerinde aktif rol oynadı.

Yılmaz hevalin şehadeti kitlede düşmana karşı kin ve öfkenin derinleşmesine neden oldu, halk O'na büyük sahipleniyordu, çünkü O kendisini tamamen halkın davasına adayın bir devrimciydi, yaşamı bu uğurda büyük bir emsaldiydi. Heval Yılmaz Cephe görevlerindeyken bir ihbar sonucu 9 Ekim 1996'da Peri suyu üzerinde şehit düştü.

Yılmaz heval ile en son 1996 yılının Eylül ayında Dersim-Haydaran alanında

görüşme imkanımız olmuştu. O görüşmenin son görüşmemiz olacağını hiç hesaba katmamıştık. Daha dün gibi hatırlıyorum. İsa arkadaş bir takım gücü toplantı ve düzenleme amacı ile doğu alanına gelmiş, bu nedenle doğu kararağahının tüm ordu ve cephe güçleri Haydaran alanında top-

Adı, soyadı: **Mehmet YILDIRIM**
Kod adı: **Yılmaz**
Doğum yeri ve tarihi: **Dersim, 10 Kasım 1958**
Mücadeleye katılış tarihi: **1976, Dersim**
Şehadet tarihi ve yeri: **9 Ekim 1996, Mazgirt-Karakoçan arası Peri suyu**

1995 yılı başlarında başlayan yoldaş ilişkilerimizi, Dersim'in tarihi direniş geleneğinin olduğu bir alan olan Haydaran dağlarında en sıcak ve en üst boyutta sürdürme imkanı bulmuştuk. Son sohbetlerimiz esnasında “kim önce şehit düşerse diğeri mutlaka onun anısını yazmalı” tarzında sözleşmiştik. Ancak ne heval Yılmaz, ne de ben böyle bir anıyı bu kadar kısa zaman sonra yazmak gerekeceğini bilmiyordum.

duk. Bu durum belki de bir aşınma durumunu yansıtıyor. Ancak Yılmaz hevalin şehadet durumuna ne Dersim'in gerilla gücü, ne de yurtsever halkı alışamadı. Kabullemeyemedi. Bir halkın ölüm-kalım, insanlığın umut kavgası bu dedik ve yüreğimizi en kahpe acılardan çatıp da tekrar durduk kavga halayına heval Yılmaz...

Evet can yoldaşım,

Dersim seni, sen Dersim'i öylesine tamamlamış, ayrılmaz bir bütün olmuştunuz ki, hiç istemediğim halde anına bağlılığın gereği bu yazıyı kaleme aldım. Herhalde bir gerilla için dünyanın en zor işi, bir can yoldaşının şehadetine ilişkin bir yazı kaleme almasıdır. Biliyorum “beni abartmadan dile getir, yalın ve sade olsun, duygusalığa kapılmadan kaleme al” diyeceksin. Anın eğer istediğin gibi olmazsa beni affet. Zira insanın seni hatırlayıp da duygularına hükmetmesi çok zor.

Seni kelimelerle anlatmak çok zor geliyor. Hangi özelliğini anlatsam bilemiyorum. En zor şartlar altında düşmeyen moralini mi? Güzel sesini, Zazaca kiplerini mi? Devrimin ve halkın bir emekçisi olarak bitip tükenmek nedir bilmeyen çabacı mı? Yoldaşların kışın erzak sıkıntısı çekmesin diye günlerce değirmenlerde buğday öğütmeni mi? Tek başına kazdığın onlarca depoyu mu? Hiçbir zaman üzerimizden eksik etmediğin sevgi ve ilgini, ana ve babalarımızdan görmediğimiz şefkatini mi? Paylaşım ve bölüşümcülüğünü mü? Üstündeki tüm eşyaları (çorabından, ayakkabından gömleğine kadar) yoldaşlardan ihtiyacı olanlara dağıtışını mı? Tüm güzel ve olgun, üstün özelliklerine rağmen gösterdiğin mütevaziliği mi?

Akademi sürecinde eğitimin ve günlük yaşamın en canlı siması duruşunu mu? Engin birikimin ve öngörünü mü? Üslup ve hitabındaki canlılık ve çekiciliği mi? Tüm Kürdistan coğrafyası ve halkı için beslediğin derin yurtseverlik duygusunu mu? Çok güçlü hümanist yanını mı?

Can yoldaşım,

Parti Merkez Okulu'ndayken hep “ülkeye giden her arkadaşı iddialı sözler vererek gidiyor. Mühim olan büyük sözler vermek değil, aynı iddia ve kararlılık düzeyini orada da sürdürmek, bunun pratik uygulayıcısı olmaktır. Gidenlerin birçoğu sorun oluyor. Kendi şahsına en azından Parti Önderliği'ne, partiye yük olmayaca-

ğım, gücüm ölçüsünde yükün bir kısmını da ben omuzlayacağım. TC zindanlarında 10 yıl yattım. Bu 10 yılın acısını çıkarmak, bin yılların intikamını almak için TC'ye esir düştüğüm Dersim'e gideceğim. İlk orada kaybettim, o halde önce orada kazanmalıyım. Herkes kaybettiği yerde kazandırmasını bilmelidir” derdin.

Bu iddianı Parti Önderliği'ne de belirtmiştin. Doğruların hakkını vermek için, kendi gerçeğine tüm çıplaklığıyla bakmanın ve yaşarken insanlığa yaşar bir misyon sahibi olmanın kararlılık ifadesiydi söylediğin her söz. 1977'den beri katıldığın bu büyük ve nefes kesen özgürlük maratonunda, düşmanın ve ipin-celladın yüzüne tükürmüştün bir yaşam amentüsü gibi. Bir çocuk temizliğiyle şendi acılarıyla yıllanmış genç yüreğin. Kabına sığmayan bir coşku kaynağıydın. Sözünün gereklerini yerine getirebilmenin çabası, umut keriydin sen yoldaş... Bu nedendir ki, Başkan APO'nun büyük beklentilerine cevap olmak ve gelişmeleri için, her şeyini seferber ettiğin yoldaşlarının güvenini ve sevgisini kazanmış örnek bir devrimciydin.

Parti Merkez Okulu'nda gösterdiğin iddia düzeyini ülkeye de taşırdın. Buna Dersim'deki tüm yoldaşların ve Dersim halkı tanır. Gerek Dersim'deki gerilla gücü, gerekse içinde faaliyet yürüttüğün Dersim halkı nezdinde ilerleyen yaşına, beyazlamış saçlarına rağmen onsekiz yaşındaki bir gerillanın canlılığı ve coşkusunu yaşayan ruh halin, olgun kişiliğin nedeniyle hep en fazla sorulan, aranan yoldaş oldun. En zor şartlarda bile bizim için moral kaynağı oldun. Sen yüreğine otuz milyonluk bir halkı sığdırdın. Bir halk için nasıl yaşanır sorusunun pratik cevabı oldun.

Can yoldaşım,

Partimizin değerli neferi, ordumuzun seçkin komutanı, halkımızın yiğit evladı, ulusal kurtuluş mücadelemizde bitmez tükenmez çaba ve emeğin sahibi, en zor anlarda bile azmin, cesaretin, kararlılığın ve fedakarlığın, halka ve partimize, önderliğimize bağlılığın sembolü, devrimci yaşamın yılmaz savunucusu, bağımsızlığa olan büyük tutkun nedeniyle ölümün üzerine çekinmeden yürüyen dağ kartalı, can yoldaşım! Uğruna toprağa düştüğün bağımsız, birleşik, sosyalist Kürdistan'ı yaratarak Mezopotamya'nın gül yüzünü güldürecekiz.

Bu uğurda anını yaşatacağımıza dair tekrar söz veriyoruz. Söz onurdur, onuru çiğnetmeyeceğiz.

Silah arkadaşların adına Dilşer

“Halkımızın bütün umutlarının saklı olduğu o topraklarda şimdi kıştı ve kar bembeyaz bir sessizlik gibi uzayıp gitmektedir. Kalbimiz, daha şimdiden oradaki zemheri içinde gömülmüştür. Aylar geçip de karlar yumuşadığında ve can sahibi her şeyin içinde tohumlar kıpırdadığında, gerçekte kıpırdayan bizim kalbimizdir. O topraklarda, bütün dağ keçilerinin gözlerinde bizim hayallerimiz vardır. Bütün taşlarda bizim tarihimiz yazılıdır. Büyüyen her ormanda, bizim geleceğimiz büyümektedir. Yanan her şeyde, bizden bir parça yanmaktadır. Orada bütün geceler ve gündüzler geçerken, bizim ömrümüzün içinden geçmektedir.”

Yüreğini Kürdistan'ın özgürlüğüne veren bir komutan

Adı, soyadı: **Kawa Ali SALİH**
Kod adı: **Doktor Sirwan**
Doğum yeri ve tarihi: **Çemyale köyü-
Serbajêr kasabası/ Süleymaniye,
1964**
Mücadeleye katılış tarihi: **1985**
Şehadet tarihi ve yeri: **4 Ekim 1996,
Qelaçoxa köyü/ Güney Kürdistan**

Doktor Sirwan 1964 yılında Süleymaniye'nin kuzeyindeki Serbajêr kasabasına bağlı Çemyale köyünde dünyaya gelir. Ailesi 1965 yılında Süleymaniye'ye yerleşir. 1971 yılında okula başlayan heval Sirwan, ilk ortaokul ve liseyi aynı şehirde bitirir. 1983 yılında Bağdat'ta Fen Fakültesi'ne girer, ancak siyasal faaliyetleri nedeniyle bir yıl sonra üniversiteyi bırakır.

1980'lerin başında siyasetle tanışmaya başlayan heval Sirwan, daha sonraki yıllarda Kürt halkının ne kadar kötü şartlarda yaşadığını, ne kadar çok ezildiğini her yönüyle görüp algılayınca, bu acılara kesin çözümler bulmak için siyasal çaba ve arayışlarını daha da yoğunlaştırdı. 1981 yılında Komelaya Rencederanê Kurdistan ile ilişkiye giren heval Sirwan, siyasal bilinç ve faaliyetlerini arttırmanın yanısıra, çevresinde ve dünyada olup bitenleri de değerlendirip yorumlamaktan

geri kalmadı. Bir süre sonra bu örgütün üyesi olup, siyasete daha etkin bir katılım sağladı. Heval Sirwan, siyasete girdiğinde, henüz yirmi yaşlarında olmasına rağmen, çok deneyimli bir siyasetçi gibi çalışıyor, her olay ve değişime yönelik tutumunu netçe ortaya koyuyordu.

Heval Sirwan, Irak-İran savaşının yoğunlaştığı bir dönemde, YNK'nin Irak rejimiyle görüşmelere başlaması üzerine, o zamanlar YNK'ye bağlı olan Komelaya

tarihi üzerine araştırma ve incelemelere yöneldi. Kısa sürede kendini PKK önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin içerisinde buldu.

Bu arada İngilizce, İsveççe, Danimarkaca öğrenen heval Sirwan, Avrupa'da kaldığı süre içerisinde, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini, yabancı kamuoyuna, kurumlara tanıtmaya ve önemli şahsiyetlere anlatmak için yürütülen çalışmalarda aktif olarak yer aldı.

Doktor Sirwan yoldasın 1 Mayıs 1989'de çekilmiş resmi/ Danimarka

Rencederanê Kurdistan örgütünden kaldı. Dr. Sirwan'a göre her şeyden önce halkın uyandırılıp bilinçlendirilmesi gerekiyordu. Aksi takdirde halk, dostunu ve düşmanını birbirinden ayırdedemeyecekti.

1984 yılında Güney Kürdistan dışına çıkmak zorunda kalan heval Sirwan, bir buçuk yıl İran ve Doğu Kürdistan'da kaldı. Bu arada hem Farsça öğrendi, hem de oradaki Kürtlerin durumunu daha iyi kavradı. 1985 yılında Avrupa'ya çıkan heval Sirwan, Danimarka'ya yerleşti, burada kendini okumaya verdi. Kürdistan'ın eski

Önder bir devrimci kişiliğe sahip olan heval Sirwan, asıl mücadele alanının Kürdistan olduğu bilinciyle Avrupa'dan ayrılma kararını verdi ve 1980'li yılların sonunda Önderlik Sahası'na gitti. Buradaki eğitimden sonra mücadele azmi daha da biletti. Bilgi ve kinini sömürgecilere karşı sergilemek için Kürdistan'a gönderildi. Körfez Savaşı patlak verdiğinde, Güney Kürdistan'da halkın yanında oldu. Zaxo Bölgesi'ndeki halk serhildanlarında yer aldı.

1 Nisan 1991 tarihinde birkaç arkadaşıyla birlikte Kurdistan Azadi Partisi'ni ku-

ran heval Sirwan, Güney Kürdistan şehirlerinde hummalı bir örgütlenme çalışmasına girişti. O, özellikle ulusal birliğin gerekliliği üzerinde çalışmalarını yoğunlaştırdı. Bir yandan emperyalizm ve işgalci güçlerin plan ve kirli oyunlarını boşa çıkarmaya çalışırken, diğer yandan da PKK gerçeği ve PKK'nin amaçlarını halka anlatmak için büyük bir çalışma sergiledi. O, Güney'deki güçlerin gerçek yüzünü de halk nezdinde teşhir etmekten geri durmadı. Heval Sirwan'ın inancı, Güney'deki gerici güçlerin dağıtılıp etkisiz kılınması ve yerlerine ilerici ve devrimci güçlerin ile demokratik bir sistemin yerleştirilmesi için, halkın bilinçlendirilip hazırlanması yönündeydi. O, eski ve geriyi yıkmayı yeterli görmüyor, "Önemli olan yıkılanın yerine yeniyi adamakıllı yerleştirip işletmektir" diyordu. O, Güney Kürdistan'ın genelinde bu bakışı esas alarak çalışmalar yürütüyor, Germiyan, Süleymaniye, Hewlêr, Duhok, Zaxo ve daha birçok alanda durmadan çalışıyordu.

1992'in son aylarında Türk ordusunun KDP ve YNK'yi PKK'ye saldırttığı Güney Savaşı sırasında heval Sirwan, mücadelesini Duhok'ta sürdürüyordu. Savaşın başlamasıyla birlikte, Sirwan heval, kendini o sırada sıcak savaş içinde olan gerilla birliklerine ulaştırdı. Çarpışmalarda yaralanan Sirwan heval, ancak ateşkes anlaşmasından sonra, Hewlêr Hastahanesi'nde tedavi olmayı kabul etti. Tedavisinden sonra, Zelê Kampı'na geçti. Burada basın-yayın alanında çalışmaya başladı. Soranca ve Arapça çıkan Welat gazetesindeki çalışmalarını yoğunlaştırdı. Bu arada Türkçe öğrenen Dr. Sirwan,

PKK'nin düşüncelerini ve siyasal tezlerini tercüme ederek kitlelere basın yoluyla aktarmada anlamlı bir çalışma yürüttü.

Daha sonra Hewlêr'e yerleşen Sirwan heval, yeniden resmi yayın hayatına başlayan Welat gazetesinde ihanet kavgasına karşı etkili yazılar yazdı. Halkın bu savaşa karşı durmaları için anlamlı çalışmalar yürüttü. 1995 başlarında bu çalışmaların ancak bir politik örgütlenmeyle yürülebileceği inancına varan heval Sirwan, bundan sonra çalışmalarının bu tarihte kurulan YNDK (Yekitiya Niştimanên Demokratên Kurdistan) içinde yürüttü. YNDK'nin ilk konferansında örgütün sekreteri seçildi.

Güney Kürdistan'ın birçok şehrinde geniş halk kitlelerine yönelik toplantılar, seminerler yaparak, halkı ulusal kurtuluş savaşında gerekli ve uygun yerlerini almaya davet etti. Hewlêr, Süleymaniye, Germiyan ve buralara bağlı ilçe ve köylerdeki yurtsever halk, bu çalışmalardan çok etkilenmişti.

Emperyalist güçlerin maşası olarak kendini kullandırtan, PKK'ye ve Kürdistan halkına karşı savaşan ilkel-milliyetçi güçlere tavır alan heval Sirwan, halka "ihanet savaşının, siyasal parti çatışmalarının, bu çatışmaları yürüten partilerin siyasal cahillik ve gericiликlerinden kaynaklandığını" çok çeşitli ve etkili yöntemlerle halka kavratıyor, bu anlattıkları etkili oluyordu.

Dr. Sirwan ve 4 arkadaşı, 4 Ekim 1996 tarihinde, iç savaşta öldürülen bir peşmergenin evine taziyeye gittikleri Süleymaniye'nin Dukkan kasabasına bağlı Qelaçoxa köyünden dönerken, KDP peşmergeleri tarafından pusuya düşürüldüler. Dr. Sirwan ve arkadaşları peşmergelerin yayılım ateşi sonucu olay yerinde bağımsız Kürdistan'ı yaratma yolunda şehit düşerler.

Mücadele arkadaşları

Adı Besê. '38 Dersim ruhundan almış adını. Seyit Rıza ve Alişêr'le birlikte düşmana karşı savaşan Besê. Kendisi Amedli, Şeyh Sait'in torunu.

Dibistan, yani okul. Yaşamın okulu. Zilan'dan, Rewşen'den ve Bermal'den öğrenen bir öğrenci. Ve ulusal eylemiyle öğrettiği bir yaşam.

Besê yeni ruh; Zilanca ruhun çiçeklenmesi. Malatya'nın Dersim'le buluşması ve Kürdistan'ın başkenti Amed'e yürüyüşüdür bu ruh. Zapteden, fetheden bir ruh.

Besê de tıpkı Zilan, Rewşen ve Bermal gibi partiyeye yürekten katılan bir sevdalı. Ülkesine, halkına ve partisine tutkunca bağlı.

Besê, sevda yüklü bulutların yağmuru olup Fis ovasına yağmak ister, daha geccecik bir fidanecik. Çünkü O Licelidir. Katliamlar, soykırımlar, sürgünler görmüş bir halkın evladıdır. Bunun için kurtuluş umudu olmak ister. Dağların zirvesinde güneş olup ovaları aydınlatmak ister. Dicle olup Fırat'la buluşmak ister. Bozbulanlık akıp Fis ovasını sulamak ister. Andok olup Cudi'ye kavuşmak ister. Çünkü O bir arayıştır.

Daha kurşun geçirmez gülüslü bir gençken, dağların özlemine duyar. Siyah gözleri her akşam dağlardan inen patikaları izler. Ha geldi, ha gelecek diye, hafiften kıvrık saçlarını rüzgara savurarak yaşamın gece devriyelerini bekler. Bazen toprak damlı bir evde, bazen de yaşlı bir ceviz ağacının altında buluşur, yaşamı gecede yaratıp gündüze aktaran hevalerle. Kendini onlarda görür, onlardan bir parça. Onlar ayın şavkından sonra gecenin karanlığına dalarlarken, Besê bir başka buluşmanın sevincisiyle umut dolu adımlarla geri döner. Sonra başlar hevalerin dediklerini bir bir yapmaya. Yaptığı her işin sonucunu almak O'nun temel özelliği. "Yapamadım, başaramadım" sözcükleri yok O'nun kelime hazinesinde. Çünkü O serhildanlar yılının Zekiye evresindeydi. Başarmamak yakışır mıydı O'na? Büyük bir amacın sahibi olmak varken, Amed'in surlarından olup Cizre'nin, Nusaybin'in ve bütün ülkenin semalarında dolaşmak varken, başarmamak ne kelime!

Bu yüzden Besê heval her serhildanda var.

Bazen en önde panzerlere aldırış etmeden düşmanın üstüne üstüne giderken, bazen de bayrağı taşıyan halkıyla birlikte yürüdü zalim-

feğiyle sinsi bir şekilde serhildanın ön saflarına yanaşarak, kendince hissettirmeden Besê hevale yaklaşmaya çalışıyor. Ama O daha

daha mert ve cesur olanını. Sizi özgürleştirmeye geliyor, Bnevs gibi, Azime gibi, Leyla gibi sessizce geliyor, çağrınıza geliyor.

maz, eylemcileri deşifre etmeye çalışır. Düşmanın karşı çalışması sonucu Besê heval deşifre olur. Ve alandan akademisi sahasına çekilir.

Amed surlarından Bodrum kalesine uçan bir şahin

min, zorbanın ve hainin üstüne. Besê heval için "atıktı, hareketliydi" demek az gelir. Besê demek, serhildan demek. Başkaldırı, isyan ve direniş ruhu demektir. Metanet ve cesaret O'nda en gelişkin özellikler.

Ve bu özelliklerini her zaman, her serhildanda gösteriyor. Serhildanda, bir serhildandır Besê. Bir an için kendinizi serhildandan hissedin. En önde bir genç kız, boyu reyhan gibi hem slogan atıyor, hem de halkı yönlendiriyor. Düşmanın bütün baskılarına rağmen

Adı, soyadı: **Dibistan PERİŞAN**
Kod adı: **Besê**
Doğum yeri ve tarihi: **Lice/ Amed,
1973**
Mücadeleye katılış tarihi: **Ağustos 1991**
Şehadet tarihi ve yeri: **3 Temmuz
1997, Bodrum Kalesi**

halkı düşmanın üzerine yürütüyor. Çaresiz kalan düşman komutanı, bir time "bak şu esmer tenli kıza, görüyor musun? Her şeyi o yapıyor. O'nu yakala" diyor. Tim, elinde M-16 tü-

baştan beri düşmanın her hareketini izliyor, tim O'na yalaşır yaklaşmaz ani bir hareketle gözden kaybolur ve görevine devam eder. Bu durum halkın üzerinde büyük bir etkide bulunur. Halkın moral ve cesaretinin bilinmesine yeter de artar bile. Besê hevalin direngenliği, aktifliği, fedakarlığı ve örgütleyiciliği salt serhildanlarda mı vardı? Hayır. Yaşamın şekillendiği, özgürlüğün yeşerdiği, sevginin boy verdiği, direnişin örgütlendiği her yerde var. Bazen gençliğin içinde bir örgütleyici, bazen halkın arasında bir propagandacı, bazen kadınlar içinde bir eğitimci, bazen de bir eylemci.

İşte bir eylem vaktinde Besê heval yine ön safta. Düşman savaş esirleri üzerinde yeni oyunlar tezgahlamakta, ihanet politikalarını devreye sokmakta. Savaş esirleri açık grevinde, yürekler direniş, bedenler aşılmaz bir duruş olmuştur.

Amed Zindanı ayağa kalkınca Besê heval durur mu? Bedenler açlığa yatarken Besê heval dayanır mı? Mazlum'un ardılları, Hayrilerin direniş kalesinde Kemalce düşmana cevap verirken, Besê heval nasıl aştan, ekmekten bahsetsin! Görmese de onları, elleriyle onlara bir şerbet yapıp yazın kavrurucu sıcaklığında içirmese de, onları ruhen yaşar. Onun için yatırdı bedenini açlığa. Ta ki "hevaleri eylemi bitirene dek"...

O'nun özgürleşme istemi ve tutkusu, onun için büyük bir halk ve vatan sevgisine dönüşmemiş miydi? O'nun bu bağlılığı önderliğe ve şehitlere olan bağlılık değil miydi? Ve eğer kadın özgürleşecekse, Parti Önderliği'nin yüce öğretisiyle ancak özgürleşebilir. Bunu iyi anlayanlardan değil mi Besê heval?

O halde; ver elini dağlar, ver de gör yiğit Kürt kızını. Aç koynunu Andok, Gorsê ve bütün Kürdistan dağları.

Siz dağlar, bulamazsınız Besê hevalden

Önderliğin, şehitlerin ve hevalerin çağrısına geliyor. "Her Kürt savaşta yerini almalıdır" çağrısına geliyor.

Yıl 1991. Besê heval katılma istemini belirtir. Ancak alanda durumun uygun olmayışı sebebiyle katılımı belli bir süre durdurulur. Ama Besê heval bir şey yapmaya karar verdi mi yapar. Birkaç gün geçmeden ilişki kurarak tekrar katılma istemini söyler ve gerillaların cevabını beklemekten "heval durum uygun olsa da, olmasa da ben katılıyorum" der. Bu kararlılık karşısında "yok" demek mümkün mü? "Hayır sen şimdilik kal" denilebilir miydi?

Gerilla saflarına katıldığı '91 Ağustos'un dan itibaren yaklaşık dört ay Amed Eyaleti'nde faaliyet yürütür. Faaliyet yürüttüğü üçüncü bölgede yeni olmasına rağmen gerilla yaşamına, doğanın zorluklarına erken uyum sağlar. Kışın yaklaşmasıyla birlikte Besê heval ikinci bölgede Şehit Hogir Birliği'nde yer alarak kamp çalışmalarına katılır. Kış eğitim sürecinde kendini ideolojik, siyasal ve askeri olarak güçlendirir. Kamp yaşamında da canlı ve girişkendir. Metrelerce yağın kara rağmen hiç aldırış etmeden çalışmalarına devam eder. Çalışmaktan moral alır ve zevk duyar. Hele silaha olan tutkunluğu bambaşka. Bir an bile silahını kendisinden ayırmaz. Çünkü silahı O'nun bir parçasıdır.

'92'ye kadar kaldığı Amed Eyaleti'nde cephe faaliyetlerine katılır. Genç-Lice-Kulp alanında halk arasında büyük bir fedakarlık ruhuyla çalışır. '92 yılında Adana metropol faaliyetlerine gönderilir. Adana'da çeşitli sorumluluklar alarak faaliyet yürütür. Özellikle '92 yılında Besê hevalin de içinde bulunduğu metropol intikam timi birçok askeri eylem gerçekleştirir. Ajanlar cezalandırılır, polis noktalarına saldırılır, sabotajlar yapılır. Yoğun eylemlilikler karşısında düşman boş dur-

çözümlemeleriyle kendini eğitiyor ve varolan yetmez yanlarını da bu yolla gideriyordu. Ve sonra ülkeye dönüş. Hasretliğin bitmesi. 30 Haziran '96 bir milad O'nun için. Besê, Zilan hevali hayalinde canlandırıyor. O'nun eylemdeki kararlılığını, yaşamdaki güzelliğini, örgütlemesindeki ısrarcılığını, direnişteki cesaretini ve özgürlük özlemini gözlerinin önüne getirdiği, kendini O'nun yerine koyup ve "ben olsaydım başarabilir miydim?" diyor. 1997 yılının Haziran ayında partiyeye yaşam eylemci olmak istediğini söyler, tıpkı Zilan, Rewşen ve Bermal gibi. Zaman final gibi. Mevsim Büyük Ölüm Orucu maratonunun yıldönümü. Ay Temmuz. Gün üç, saat 02. Yer, özel savaşın finans merkezi Bodrum.

Çalışmalar fakirin, ezilenin ve sömürülenin malını-mülkünü. Gelmişler zalimler, zorbalı, patronlar ve cümle iblisler, "zevk-u sefa" içinde eğlenip para harcarlar. Ve Kara Yüz toplar ve paraları gönderir Batılı babalarına silah alsın diye. Kürdün ölümü olan silahlar. Kürdistan'ın kıyımı, harap olması demek olan silahlar. Ve kölelik demek olan silahlar.

İşte Zilan, Rewşen, Bermal ve işte Dibistan, yani hevala Besê.

Besê heval Zilanca bir kararlılıkla hedefine ulaşmanın azmi ve iradesini gösterirken, ansızın bir talihsizlik yaşanır. Besê heval hedefine tam ulaşmadan şehit düşse de, O, Zilanca bir yürüyüşün sahibidir.

Ve Bodrum'da Besê. Altı yıllık savaş pratiğiyle, her koşulda Parti Önderliği'ne, şehitlere, halka bağlı olduğun ve her zaman düşmanın ininde patlamaya hazır bir devrimci fedai eylemci olduğunu kanıtlandı. Besê Amed kalesinden uçan bir şahindir. "Şehitler ordusu"ndaki yerini alarak Kürdistan'ın semalarında dolaşiyor. Yaşam fedailerini ölümsüzdür.

Mücadele arkadaşları

PKK tarihi, varolmak ve özgür yaşamak isteyen ve bu uğurda savaşan bir halkın tarihidir

A. Haydar Kaytan yoldaş değerlendiriyor...

Kürdistan İşçi Partisi (PKK)'nin resmen kuruluşunun üzerinden tam 19 yıl geçti. 26-27 Kasım tarihleri arasında Diyarbakır yakınındaki Fis köyünde yapılan Kuruluş Kongresi'nde o güne dek yürütülen çalışmalarla yakalanan gelişme düzeyinin bir öncü örgütlenmeye kavuşturularak sürdürülmesi karara bağlandı. Aradan geçen bu 19 yıl içinde, hareketin saflarında yer alanların bile inanmadıkları veya tasavvur edemeyecekleri değişiklikler yaratıldı. Bu büyük değişim ve tarihsel altüst oluş süreci hâlâ devam ediyor. Özgürlüğe bu akış sürüp gidiyor.

Buradaki 'yaratma' sözcüğü, gerçek anlamına uygun olarak anlaşılmalı. PKK'yi, yaratan bir hareket olarak tanımlamak gerek. PKK, yokluklar noktasından çıkıp var etmesini bilen bir hareket. Kuşkusuz yaratma eylemi insanın özünde var. Gerçek insan yaratıcıdır. Bilinçli eylemi ona bu özelliği kazandırır. İnsan en başta kendisini yaratır. Kendisini yaratan insan, kendisinde insanlığı gerçekleştirir. Ama bir yerde insanlığın bu yaratıcı özüne bir saldırı varsa, bu saldırı önemli ölçüde sonuç almışsa ve orada insanlık bu temelde tanınmaz bir duruma düşürülmüşse, yaratıcılık eylemi de imkansız hale getirilmiş olur. O zaman insan, insan olmaktan çıkar. Eylemiyle kendisini ve içinde yaşadığı ortamı değiştirme gücünden yoksun kılınır. Hayvanlaşma derekesine düşürülme de işte budur. PKK'nin ortadan kaldırmaya çalıştığı şey, işte bu kahredici düşürülme durumudur.

Türk sömürgeciliği, bir diğer deyişle Türk burjuva egemenlik sistemi, Kürt gerçekliği başta olmak üzere, çeşitli ulusal ve etnik toplulukların kişiliğinde, insanlığın özüne karşı girişilen bir soykırım hareketidir. Fiziksel soykırım olgusunu anlamak zor değil. Soykırım yaparak yaşamak sınıf olarak burjuvazinin doğasında var. Kaldı ki, bu soykırım mantığı günümüzde hâlâ devam ediyor. Burjuvazi bugün insanlığı ve belki de insanlıkla birlikte kendisini yok edebilecek kitle imha silahları üretimini sürdürüyor. Burjuvazinin sınıf olarak doğuşu ile geldiği bugünkü nokta arasında geçen sürede, özde değişen bir şey yok. Bu sınıf ölümle ve öldürücü silahlarla birlikte yaşıyor.

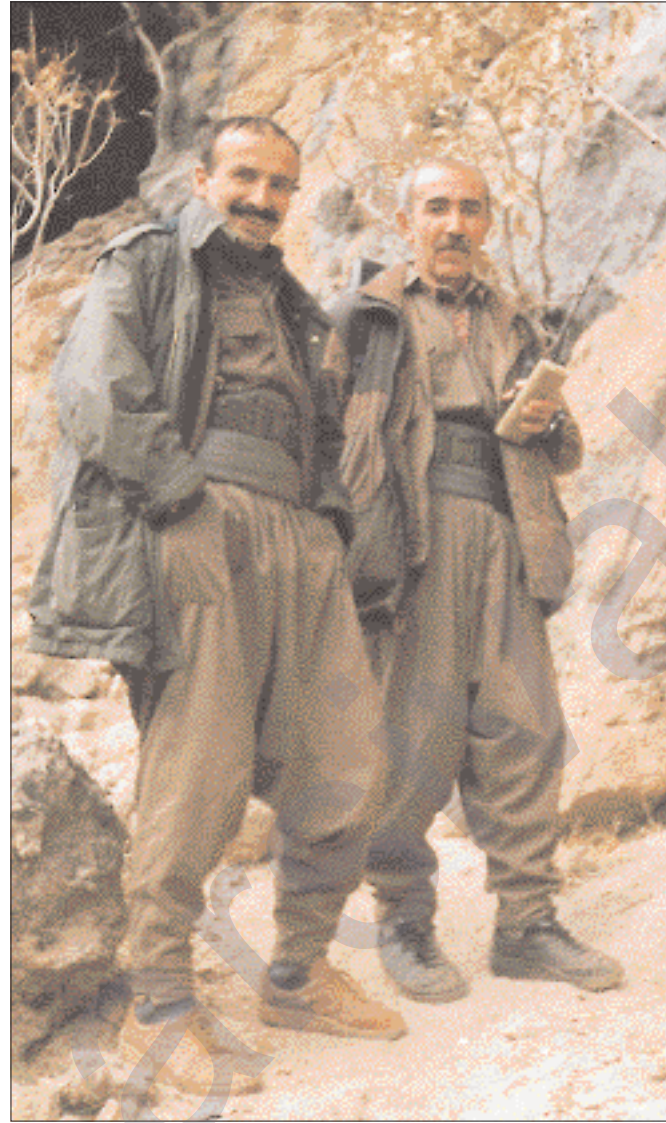
Soykırım burjuvazinin karakteridir

Burjuva sınıfının geçmişine baktığımız zaman, onun ayak bastığı her yerde kandan izler görürüz. Avrupa dışındaki kıtalara doğru yola çıkan burjuvazinin ilk öncüleri, Amerika'nın yerli halklarının kökünü kuruttular. **İnka** ve **Aztek** halklarının uygarlığını ve zengin kültürünü yerlebir ettiler. Avrupa burjuvazisi Asya ve Afrika ülkelerinde de az soykırım yapmadı. Bunlar çok açık. Dehşet verici bu soykırım pratikleri Avrupa'nın göbeğinde de sergilendi. Hitler faşizmi Yahudileri kitlesel kıyımlardan geçirdi. Kanlı faşizm, soykırım silahını Slav halkları üzerinde de denedi. On milyonlarca insan burjuva egemenlik döneminde gelişen savaşlarda imha edildi. Kısaca soykırımlara girişmek bazı halkların tipik bir karakteri değil, esas olarak burjuvazinin karakteri oldu. Burjuvazinin ve burjuva uygarlığının gelişmesi, bir bakıma insanlığı tehdit eden kıyımlar ve kıyımların gelişmesinin de pratiğine dönüştü. Burjuvazi, insanlığın kirliliği sözcükler hazinesine **jenosid** (soykırım) gibi ürkütücü bir kavramı soktu.

Aynı şeyler Türk burjuvazisi için de geçerli. Bir halklar mozayığı niteliği taşıyan ve değişik kültürlerin içiçe geçtiği Anadolu toprakları, bu sınıf tarafından bir halklar ve kültürler mezarlığı haline getirildi. Bugün çokça sözü edilen ve egemenlerin dilinden düşmeyen "üniter devlet" sözcükleri, esasen bu mezarlık gerçeğinin ifadesi oluyor. Hâlâ böylesi bir mozayikten söz edenler, bunun için kanıt gösterebilirler. Örnekler ortada. Ermeni halkı bu sınıfın çilginca katliamlarıyla yok edildi. Anadolu'da yaşayan Rum halkından eser bile bırakılmadı. "Tek ulus-tek devlet" yaratma politikası, yaşam güvencesini başka halkların topyekün imhasında bulan bu sınıfın soykırımlara yönelmesinin sürükleyici gücü oldu.

Bütün dehşetine ve insanlık düşmanı karakteri-

rine rağmen, fiziksel soykırım denilebilecek bu soykırım pratikleri bir yerde anlaşılabilir ya da bir yerde kadar anlayabiliyoruz. Burjuva politikacılarınca sürekli öne çıkarılan hep Hitler'in yaptığı soykırımlar olsa da, soykırım suçuna bulaşmamış tek bir ulusun burjuva sınıfının bulunmadığını biliyoruz. Az veya çok, burjuvazi her yerde katliamlar yürütmüş ve hâlâ yürütüyor. İlerici insanlık bir ölçüde bunun farkında ve mahkum ediyor. Burada tam anlaşılmayan veya anlaşılmak istenmeyen şey, soykırımın bir diğer biçimidir. Yukarıda sözünü ettiğimiz bir soykırım türünden, insanlığın özüne yöneltilmiş soykırımdan söz ediyoruz.

İ Eskiden kopuş sağlanmamışsa, yeniye bağlanma diye bir şeyden de söz edilemez. Yeniye bağlanmayanın onu egemen kılma ve bunun için tarih yazma gibi bir sorunu da olamaz. Tarihin gerçek öncüleri büyük kopuş kişilikleridir. Onlar büyük dava ve eylem adamlarıdır. Halklar böyle kişiliklerle var olur, halkların tarihi bu kişiliklerin büyük eylemiyle yazılır.~

Genel olarak iktidara yerleşen faşizm ve özel olarak Hitler faşizmi başka halkları aşağılamış, bu "aşağı halklar"ın yok edilmesi gerektiğini söylemiş ve bu temelde soykırımlara yönelmiş, ancak onları yok saymayı asla düşünmemiştir. Soykırım yöntemleriyle bir halkın direnişini kırdıktan sonra, böyle bir halkın var olmadığını iddia etmek ve bu iddiayı gerçeklik haline getirmek üzere akıl almayacak uygulamalara girişmek sadece Türk burjuva egemenlik sistemine özgü bir durumdur. Kürt halkı üzerinde denenilen politika budur.

Türk burjuvazisinin Kürdistan'da izlediği inkar ve imha politikasının sonuçları alabildiğine tahripkardır. Kürdistan'a klasik bir sömürge bile denebilir. Kürt halkı köle bir halk olarak dahi tanımlanamaz. İnsanlık tarafından asla kabul görmemesine rağmen, sömürgecilik ve kölelik birer statüdür. Geçmişte dünya haritasına baktığımız zaman, harita üzerinde bütün sömürge ülkelerin yerini gösterebiliriz. Haritadaki ülkenin kimin sömürgesi olduğu da yazılırdı. Kara Afrika, bir sömürge kıtasıydı. Asya'da sömürge vardı. Sömürge halklar ırk-

çı baskılara, her türlü zulüm ve zorbalığa maruz kalıyorlardı. Ama bir halk olarak varlıkları konusunda hiç kimsenin kuşkusu yoktu, halk olarak kimlikleri tartışılmazdı.

Buna karşılık, Türk burjuvazisi, başvurduğu kanlı kıyımlar ve kıyımlar üzerinde, Kürt halkına kendi halk kimliğini kusturmaya çalıştı. Umud ve inanç kırımını kendi kimliği ve kişiliğinden kaçış noktasına kadar vardırdı. Sadece özgür bir ulusal kimliğin değil, kölelik biçiminde de olsa bir kimliğin sahibi olmayı veya bu kimlikle tanınmayı imkansızlaştırmak istedi. Yıllarca bunun korkunç çabasını sergiledi. PKK hareketi, celladın bu çabasının sonuç aldığına inanıldığı bir süreçte, kendinden geçmiş ve komalık bir durumu yaşayan kurbanı diriltip yaşam kavgasına çekme hareketi olarak ortaya çıktı.

Başka yerde de değinildi. Kürdistan Ortadoğu'da yer alan bir ülke ve Ortadoğu dinlerin ortaya çıkıp yayıldığı bir bölge. Ortadoğu kaynaklı kutsal kitaplarda 'lanetlenmiş kavimler'den söz edilir. Başka halkların gerçekliğinde bu tür tanımlamalarla karşılaşılır. Böylesi bir tanımlamayla genelde Ortadoğu'nun ve özel olarak Mezopotamya'nın insanlığın beşiği olması gerçeği arasında doğrudan bir bağlantı var. Lanetlenmişlik, insanlığın ortak hazinesi haline getirdiği en temel değerleri tanıma, bu değerlerden kopma ve onlarla çatışma durumunu ifade eder. Yani bir yerde edinilmiş, toplumun ortak hazinesi sayılan, sahip çıkılan ve yüceltilen bir değerler birikimi varsa, orada lanetlenmişlikten de söz edilebilir. Değerin olmadığı yerde, değere ihanet ve lanetlenme de olmaz.

Ahdi Atik'te Lut kavminin söz edilir. Sodom ve Gomora halkı gırtlığına kadar ahlaksızlığa batmıştır. İçinde on inanan kişinin bulunması halinde bile, Tanrının gazabından kurtulacaktır. Ama bir kavmin içinde bu sayıda ahlaki insan kalmamıştır. Benzer bir durum Nuh dönemi için de geçerlidir. Lanetlenmişlik tufana neden olur.

Kur'an'daki Ad kavmi de böylesi bir kavimdir. Yoldan çıkmış, büyük bir bozulmayı yaşamış ve Tanrının gazabına uğramıştır. Aynı şekilde İslamiyet öncesi Arap toplumu da ağır bir insani tahribatı yaşamıştır. Değerlere bu kadar yabancılaşmanın yaşandığı ve ağır değer kaybının olduğu, değerleri yeniden sahiplenme çağrılarının karşılık bulmadığı bir yerde, değişimi yaratmak ancak tanrısal bir iradeyle mümkün olabilir. Tanrı ise kahredicidir; yoldan çıkanın başına öfkesini yağdırır. Yerlebir olana acımayla bakmak bile Tanrı'nın gazabına uğramak için yeterlidir. Bunun için de ateşler içindeki Gomora'ya dönüp bakan Lut'un karısını taş haline getirir. Yani eski yıkılıp yerlebir olurken, geriye dönüp bakmamak gerekir, eskiye bütün köprüleri atmak gerekir.

Biz aşağılanmaktan ve hakarete uğramaktan kurtulmak istiyoruz

Peki, PKK Hareketi'nin doğuşu öncesindeki Kürt toplumunun bu 'lanetlenmiş kavimler' gerçekliğinden ne farkı var? Dilinizi yasakladıklarında bile

sessiz kalmayı kabul edebilecek kadar kendinizden geçmişseniz, kendinizi ifade etme imkanını bile yitirmişseniz, size ait olan her şeyden tam bir kaçış halindeyseniz, sizi bu duruma düşürmüşlerse ve buna karşı direnmenin düşüncesinden bile yoksunsanız, lanetin uzağında olduğunuzu söyleyebilir misiniz? En temel insani değerlerden haberinizi yoksa; basit bir sorun için kıyameti kopardığınız halde, bu temel değerler uğruna yaşama ve savaşmayı ahmaklık sayıyorsanız; kök kurutucu bir celladın ardından bir koyun gibi uysalca halklar mezbahasının yolunu tutuyorsanız; celladınıza sevdalanmışsanız ve "halis muhlis Türkler biziz" diyebilecek kadar köklerinize kopmuşsanız; yüreğiniz buzdan bir parçaysa ve kadim bir halkın tarihten silinmesinin acısını duymuyorsanız; beyniniz beyin olmaktan çıkmışsa ve düşünme yetisini yitirmişseniz; soykırım kurbanlarına çekirtilenleri ödetmek için intikam yeminleri etmek yerine, celladın zafer türküsünü okuyorsanız, Lut kavminden bir farkınızın bulunduğunu iddia edebilir misiniz? Kendinizin değil de düşmanın olmanız, tam bir gönül rahatlığıyla "Ben lanetlenmiş değilim" diyebilir misiniz?

Biz kendi kendimize hakaret edemeyiz ve kendimizi aşağılamaktan zevk alamayız. Bir ara bazıları, "APO Kürtlere hakaret ediyor, Dersim halkına küfrediyor" iddiasında bulunuyorlardı. Hayır, tam tersine biz aşağılanmaktan ve hakarete uğramaktan kurtulmak istiyoruz. PKK, Kürt halkını içine düşürdüğü aşağılanmanın derin uçurumundan çekip çıkmak istiyor. Kürt halkı bu kadar aşağılanmaya ve hakarete görmeye layık bir halk değil. İnsanlık kadar eski olan bu halkın insanlığın dışına atılmak istenmesine öfkemiz var ve buna razı olamayız. Biz bunun için savaşıyoruz. PKK'nin varlık nedeni de zaten budur. İnsanlığın büyüyüp gelişmesi kendisinde gerçekleştirdiği değerlerin büyümesi ile eşanlı ise, Kürtler buna hiç de yabancı bir halk olmadı. Böyle bir halk en kabul edilemez bir ölümün kendisine dayatılması karşısında bu duruma düşmemeliydi. Başkan APO'nun dediği gibi, böyle bir duruma düşmek yerine, keşke Kürdistan'ın vadileri cesetlerimizle dolsaydı! O zaman böyle bir ölümün anlamı olacaktı. Ancak kendinden, kendi köklerinden, vatanından kopuş ve en temel insani değerlerden kaçış biçiminde gelen bir ölümün sineye çekilmesi mümkün değil. Lanetlenmek, bu tür bir ölümü sineye çekmektir.

Biliniyor, dinlerde peygamberlerin gösterdikleri mucizelerden söz edilir. Mucize, inanılması imkansız bir gelişmeye yol açmak biçiminde tanımlanabilir. Kürdistan'da ortaya çıkarılan gelişme de işte bu imkansız gibi görünen koşullarda gerçekleşti. Herkes Kürtlükten kaçarken, Başkan APO, buna isyan etti. Herkes mevcut durumu karşı durulamaz bir gerçek olarak değerlendirirken, o tek başına bunun gerçeğin katledilmesi olduğunu, gerçeğin yaşamda aranması gerektiğini söyledi. Söz onun dilinde bambaşka bir güç kazandı; en büyük eylemin kendisi haline geldi. Onun tek başına temsil ettiği o büyük gerçek günümüz Kürdistan'ında yaşamın sürükleyici, değişirici ve dönüştürücü gücü düzeyine yükseldi. Burada sözünü ettiğimiz lanetlenmişlik durumu sadece işin ulusal boyutunu izah eden bir şey değil. Kürt halkının şahsında içten içe yürütülüp katledilmek istenen insanlığın ta kendisi oldu. Burada sadece bir halka değil, insanlığa sahip çıkıldı. İnsansal özün var oluşu ve kurtuluşu esas alındı.

Biz peygamberlerden söz ederken, bize çok yabancı olan birilerini değil, kendi toprağımızı insanını anlatırız. Peygamberler bizim toprağımızda birer halk önderidir. Musa'nın da, İsa'nın da, Muhammed'in de gerçekliği budur. Musa, yurdundan kopmuş Yahudi halkının önderiydi. İsa ve Muhammed ise tüm insanlığa seslendiler. Onların devrimleri tüm dünyayı etkiledi. Onları inkar etmek, onların devrimlerini küçümsemek, birer önder olarak onların gerçekliklerini tanınamak ve peygamber adını duyunca cin çarpmışa dönmek, uygarlığı Batı'ya mahsus bir gelişme olarak değerlendiren bağımlı kafaların işi.

● Devamı 20. sayfada